

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA

Irena NARTNIK

**PRIMERJALNA ANALIZA PRESOJ POSEGOV V
VAROVANA OBMOČJA NARAVE**

MAGISTRSKO DELO

Podiplomski študij varstva naravne dediščine

Ljubljana, 2015

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA

Irena NARTNIK

**PRIMERJALNA ANALIZA PRESOJ POSEGOV V VAROVANA
OBMOČJA NARAVE**

MAGISTRSKO DELO
Podiplomski študij varstva naravne dediščine

**COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ASSESSMENTS OF THE
INTERVENTION IMPACTS ON NATURE CONSERVATION
AREAS**

M. SC. THESIS
Postgraduate Study of Conservation of Natural Heritage

Ljubljana, 2015

Magistrsko delo je zaključek Podiplomskega študija bioloških in biotehniških znanosti, s področja varstva naravne dediščine na Univerzi v Ljubljani, Biotehniški fakulteti.

Na podlagi Statuta Univerze v Ljubljani ter po sklepu Senata Biotehniške fakultete z dne 30. 6. 2010 je bilo potrjeno, da kandidatka izpolnjuje pogoje za magistrski Podiplomski študij bioloških in biotehniških znanosti ter opravljanje magisterija znanosti s področja varstva naravne dediščine. Za mentorja je bil imenovan prof. dr. Janez Marušič.

Komisija za oceno in zagovor:

- Predsednik: prof. dr. Mojca GOLOBIČ, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za krajinsko arhitekturo
- Član: prof. dr. Janez MARUŠIČ, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za krajinsko arhitekturo
- Član: prof. dr. Franc BATIČ, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za agronomijo

Datum zagovora: 5.2.2015

Podpisana izjavljam, da je magistrsko delo rezultat lastnega raziskovalnega dela. Izjavljam, da je elektronski izvod identičen tiskanemu. Na univerzo neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravici shranitve avtorskega dela v elektronski obliki in reproduciranja ter pravico omogočanja javnega dostopa do avtorskega dela na svetovnem spletu preko Digitalne knjižnice Biotehniške fakultete.

Irena Nartnik

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	Md
DK	GDK 911:907(497.4)(73)(043.2)=163.6
KG	ohranjanje narave/krajinsko planiranje/varstvo okolja/presoja vplivov/varovana območja/posegi v prostor
KK	
AV	NARTNIK, Irena, dipl. inž. krajinske arhitekture
SA	MARUŠIČ, Janez (mentor)
KZ	SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
ZA	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Podiplomski študij bioloških in biotehniških znanosti, področje varstva naravne dediščine
LI	2015
IN	PRIMERJALNA ANALIZA PRESOJ POSEGOV V VAROVANA OBMOČJA NARAVE
TD	Magistrsko delo
OP	XI, 120 str., 6 pregl., 3 sl., 61 pril., 136 vir.
IJ	sl
JJ	sl/en
AI	Magistrsko delo obravnava ureditev poseganja na varovana območja, določena z namenom varovanja rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov v Sloveniji in jo primerja z ureditvijo poseganja na varovana območja v ZDA. V Sloveniji so se na podlagi izsledkov znanstvenih študij oblikovali predlogi območij za varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki jih določata evropski direktivi: Direktiva o ohranjanju prostoživečih ptic in Direktiva o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst. Varovana območja – skupaj oblikujejo mrežo območij Natura 2000 – so bila zakonsko potrjena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). Poseganje na ta varovana območja je zakonsko urejeno z izvajanjem presoje sprejemljivosti posegov na ta območja. V ameriškem primeru varovanje ureja Zakon o ogroženih vrstah (Endangered Species Act), s katerim se varujejo habitatni ogroženih živalskih in rastlinskih vrst. Ko so se na predlaganih varovanih območjih pojavile pobude za razvojne posege, ki jih ni bilo mogoče zavrniti, se je oblikoval poseben postopek Habitat Conservation Plan (HCP), s katerim naj bi hkrati zagotovili varstvo ogroženih vrst, in nadzorovan obseg razvoja. Z namenom pripraviti analizo postopkov poseganja na območja Natura 2000, in primerjavo s HCP, se v nalogi osvetli še ameriški pristop. Značilnosti izvedenih postopkov presoje sprejemljivosti v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (v primerjavi s postopki HCP): varovana območja so bila določena in zavarovana, preden je prišlo do posegov, posegi so zasedli manjše deleže varovanih območij, presoja se je poseg po sprejemu prostorskega akta, javnost je bila vključena v času javne razgrnitve, manj podrobne biološke študije, več odobrenih posegov, podrobnejši omilitveni ukrepi, ni predhodnega vrednotenja območij.

KEY WORDS DOCUMENTATION

DN Md
DC FDC 911:907(497.4)(73)(043.2)=163.6
CX nature conservation/landscape planning/environmental assessment/assessment of plans/assessment of interventions/nature conservation area
CC
AU NARTNIK, Irena
AA MARUŠIČ, Janez (supervisor)
PP SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Postgraduate Study of Conservation of Natural Heritage
PY 2015
TI COMPARATIVE ANALYSIS OF THE IMPACT OF INTERVENTION IN THE NATURE OF PROTECTED AREAS
DT M.Sc. Thesis
NO XI, 120 p., 6 tab., 3 fig., 61 ann., 136 ref.
LA sl
AL sl/en
AB Master's thesis focuses on the assessment procedures of new developmental proposals within protected areas (defined in order to protect endangered plant and animal species and their habitats) implemented in two countries, Slovenia and USA. In the American case, The Endangered Species Act protects endangered animal and plant species. The problems appear when some major development proposals seemed to destroy endangered species habitats. To carry-out the permitting process Habitat Conservation Plan has been proposed with the ambition of providing an adequate protection of endangered species while, in the same time, allowing some degree of land development. In Slovenia, the proposals of the areas to be protected in order to protect fauna, flora and habitats were based on the results of scientific studies and according to the European directives: Council Directive 79/409/EEC on the Conservation of Wild Birds – "The Bird Directive" and Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora – "The habitat Directive". The protected areas – Natura 2000 sites – have been established by the Decree on Special Protection Areas (Natura 2000). The developmental proposal within the protected area has to be assessed. In order to compare the HCP and the Slovenian acceptability assessment procedure an analysis of the Slovenian assessment cases as well as some elaborated HCPs procedures has been carried out. Features of the procedures carried out assessing the acceptability of the procedure for issuing environmental approval (in comparison with the procedures HCP): protected areas have been established and secured, before any interventions, interventions are occupied by smaller percentages of protected areas, judged the intervention after the adoption of spatial planning act, the public was incorporated during the public exhibition, less detailed biological studies, several authorized interventions, more detailed mitigation measures, no ex-ante evaluation areas.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	II
KEY WORDS DOCUMENTATION	III
KAZALO VSEBINE	IV
KAZALO PREGLEDNIC	VII
KAZALO SLIK	VIII
KAZALO PRILOG	IX
1 UVODNI DEL.....	1
1.1 UVOD.....	1
1.2 OPREDELITEV PROBLEMA	6
1.3 NAMEN IN CILJI NALOGE	8
1.4 HIPOTEZA.....	8
1.5 METODE DELA	9
2 PREGLED OBJAV	12
2.1 PRESOJA SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV IN POSEGOV V NARAVO NA VAROVANA OBMOČJA V SLOVENIJI.....	12
2.1.1 Predmeti varstva – biotska raznovrstnost	14
2.1.1.1 Varstvo rastlinskih in živalskih vrst	15
2.1.1.2 Varstvo ekosistemov	16
2.1.1.3 Ekološko pomembna območja	17
2.1.1.4 Posebna varstvena območja (območja Natura 2000)	17
2.1.2 Ukrepi varstva narave	22
2.1.2.1 Neposredni ukrepi varstva – zavarovanje.....	23
2.1.2.2 Posredni ukrepi varstva – presoja sprejemljivosti planov in posegov v naravo	24
2.2 HCP V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE.....	32
2.2.1 Ukrepi ESA in vključevanje razvoja	33
2.2.1.1 Sezname ogroženih vrst	33
2.2.1.2 Posvetovanje po Sekciji 7.....	34
2.2.1.3 Prepoved posega po Sekciji 9	34
2.2.1.4 Sanacijski plani.....	35
2.2.1.5 Poseg po Sekciji 10 (Incidental take)	36
2.2.1.6 Državni program za varstvo ogroženih vrst	37
2.2.2 Pregled preteklih in tekočih varstvenih planov in procesov.....	38
2.2.2.1 Postopek in metodologija	38
2.2.2.2 Izvedba in upravljanje	38
2.2.2.3 Financiranje HCP-jev	39
2.2.2.4 Ključni udeleženci	40
2.2.2.5 Dinamika postopka HCP	41
2.2.3 Primeri HCP v ZDA	42
2.2.4 Pregled postopkov	42

2.2.4.1	Ime HCP in poseg	42
2.2.4.2	Površina študijskega območja	43
2.2.4.3	Vrste	43
2.2.4.4	Površina varovanega habitata/Delež obstoječega lokalnega varovanega habitata	43
2.2.4.5	Glavne ugotovitve postopka/Problemi	43
2.2.4.6	Alternative	44
2.2.4.7	Ključni udeleženci	44
2.2.4.8	Status	45
2.2.4.9	Instrument varstva/Strategija	45
2.2.4.10	Ugotovitve	45
2.3	KRAJINSKO PLANIRANJE KOT VARSTVENO NAČRTOVANJE	50
2.3.1	Pojem krajinskega planiranja	50
2.3.2	Varstveno načrtovanje	50
2.3.2.1	Zgodovina varstvenega načrtovanja v svetu	50
2.3.2.2	Varstveno načrtovanje v Sloveniji	52
2.3.2.3	Značaj varstvenih zahtev	53
2.3.2.4	Načrtovalne metode in postopki	54
2.3.2.5	Okoljevarstveni normativi	55
2.3.2.6	Presoje vplivov na okolje	56
2.3.2.7	Modeli v prostorskem načrtovanju	57
2.3.2.8	Vključevanje javnosti	58
2.4	VREDNOTENJE POLITIK	59
2.4.1	Vrste vrednotenja	59
2.4.1.1	Osnovni pojmi	59
2.4.1.2	Vrednotenje v praksi	61
2.4.1.3	Izkušnje in perspektive	61
2.4.1.4	Sistem vrednotenja	62
3	MATERIAL IN METODE	64
3.1	MATERIAL	64
3.2	METODE DELA	67
3.2.1	Analitični del	67
3.2.1.1	Izbor podatkov	67
3.2.1.2	Analiza rezultatov	67
3.2.1.3	Primerjava rezultatov	69
3.2.2	Sklepni del	69
4	REZULTATI	70
4.1	SLOVENSKI PRIMERI	70
4.1.1	Uvod	70
4.1.2	Pregled postopkov	70
4.1.2.1	Poseg/Površina ali dimenzije posega	70
4.1.2.2	Varovano območje (na katero je poseg segel) in površina tega območja/Površina	72
	posega na varovano območje	72
4.1.2.3	Presoja sprejemljivosti izvedena	75
4.1.2.4	CPVO postopek/upoštevanje omilitvenih ukrepov	76
4.1.2.5	Glavne ugotovitve PVO postopka/problemi	78
4.1.2.6	Alternative	80
4.1.2.7	Pripombe javnosti	80

4.1.2.8 Narava odločitve.....	80
4.1.2.9 Omilitveni ukrepi PVO postopka	80
4.1.2.10 Število posegov v varovanih območjih v letih 2004–2012	83
4.1.3 Ugotovitve.....	84
4.2 PRIMERJAVA PRESOJE SPREJEMLJIVOSTI IN HCP	88
4.2.1 Primerjava postopkov.....	88
4.2.2 Primerjava rezultatov.....	90
5 RAZPRAVA IN SKLEPI.....	93
6 POVZETEK (SUMMARY).....	100
6.1 POVZETEK	100
6.2 SUMMARY	103
7 VIRI	106
ZAHVALA	
PRILOGE	

KAZALO PREGLEDNIC

	STR.
Preglednica 1 Vrsta in število načrtovanih posegov	71
Preglednica 2 Število posegov v posameznem varovanem območju	73
Preglednica 3 Vrsta in število ukrepov s postopka CPVO	77
Preglednica 4 Število posameznih ocen vplivov na rastlinske vrste, živalske vrste, habitatne tipe, omočja Natura 2000 in zavarovana omočja	79
Preglednica 5 Omilitveni ukrepi s PVO postopka	81
Preglednica 6 Število posegov v varovanih omočjih v letih 2004-2012	83

KAZALO SLIK

	STR.
Slika 1 Postopek dodelitve statusa posebnega varstvenega območja s prikazom različnih faz za posebno območje varstva (območje SPA) in posebno ohranitveno območje (območje SAC)	19
Slika 2 Natura 2000 v številkah, 2012	21
Slika 3 Oblike okoljevarstvenega delovanja in ukrepanja delovanja	55

KAZALO PRILOG

- Priloga A1: Gradnja dvosedežnice Ročka, Golte
Priloga B1: Prizidava hleva za govejo živino
Priloga C1: Rekonstrukcija centralne komunalne čistilne naprave Ptuj
Priloga D1: Gradnja vetrne elektrarne Dolenja vas na Griškem polju
Priloga E1: Rekonstrukcija »Celovita prenova HE Zlatoličje, jezu in MHE Melje«
Priloga F1: Gradnja komunalne čistilne naprave Komen
Priloga G1: Gradnja hitre ceste na odseku Razdrto–Vipava
Priloga H1: Posodobitev linije za proizvodnjo vlaknenih plošč Lesonit
Priloga I1: Trgovsko poslovni center v okviru Lokacijskega načrta za Gospodarsko obrtno in razvojno cono Srmin
Priloga J1: Rekonstrukcija sežigalnice odpadkov
Priloga K1: Gradnja zadrževalnika Bičje–Grosuplje
Priloga L1: Razširitev pridobivalnega prostora kamnoloma Cerov Log
Priloga M1: Rekonstrukcija daljnovoda 2x110 kV Doblar–Gorica
Priloga N1: Gradnja šestsedežnice Pisker II, ureditev smučišča Uršankovo I z možnostjo umetnega zasneževanja
Priloga O1: Gradnja akumulacijskega bazena HE Blanca
Priloga P1: Širitev glinokopa Boreci
Priloga R1: Hitra cesta na odseku Koper–Izola
Priloga S1: Gradnja 110 kV kablovoda Pekre–Koroška vrata–Melje
Priloga T1: Avtocesta na odseku Pluska–Ponikve
Priloga U1: Avtocesta na odseku Ponikve–Hrastje
Priloga V1: Sprememba obstoječega posega tovarne Melamin
Priloga Z1: Objekt za proizvodnjo praškastih in tekočih izdelkov Krka
Priloga A2: Daljnovod 2x400 kV Beričevo–Krško
Priloga B2: Gradnja komunalne infrastrukture za območje poslovne cone in gradnja razbremenilnika visokih vod Draščice
Priloga C2: Gradnja nadomestne krožne kabinske žičnice na Mariborskem Pohorju
Priloga D2: Predelava odpadkov po postopku R4 v količini 122.218 t/leto MPI-RECIKLAŽA
Priloga E2: Krožna kabinska žičnica in smučišče Pesnik
Priloga F2: Gradnja osmih depandans s po štirimi apartmaji Golte
Priloga G2: Gradnja prometne, komunalne in energetske infrastrukture v območju Poslovne cone Želodnik
Priloga H2: Namakalni sistem Ormož–Velika Nedelja
Priloga I2: Gradnja glavne ceste Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš
Priloga J2: Povečanje kapacitete proizvodnje TAB
Priloga K2: Gradnja prenosnega plinovoda M 1/1 na odseku Ceršak–Kidričevo
Priloga L2: 1.a faza gradnje Nordijskega centra Planica
Priloga M2: Mala vetrna elektrarna Razdrto
Priloga N2: Gradnja prenosnega plinovoda M2/1 Trojane–Vodice
Priloga O2: Gradnja prenosnega plinovoda M2/1 Rogaška Slatina–Trojane
Priloga P2: Gradnja 2. faze namakalnega sistema Kalce–Naklo
Priloga R2: Kompleks Krka Krško Sinteza 1 (1. faza)

Priloga S2: Razširitev in sanacija kamnoloma Suhor pri Vinici
Priloga T2: Izkoriščanje mineralne surovine – tehničnega kamna apnenca v kamnolomu Gabrovec (Vrbovo)
Priloga U2: Gradnja II. in III. etape obvoznice Črnomelj
Priloga V2: Gradnja objekta NOTOL 2 Krka
Priloga Z2: Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka
Priloga A3: Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Dogoš do jezu v Melju
Priloga B3: Povečanje fermentacijske zmogljivosti za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin z biološkimi postopki Lek Lendava
Priloga C3: Daljnovod 110 kV Murska Sobota–Lendava
Priloga D3: Gradnja avtoceste na odseku Draženci–mednarodni mejni prehod Gruškovje (dolžine 13,05 km) z vzporedno regionalno cesto
Priloga E3: Gradnja III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana
Priloga F3: Elektrifikacija, rekonstrukcija in nadgradnja železniške proge Pragersko–Hodoš
Priloga G3: Gradnja daljnovoda DV 110+20 kV od Železniki do RTP Bohinj
Priloga H3: San Bruno Mountain (Okrožje San Mateo, Kalifornija)
Priloga I3: Coachella Valley (Okrožje Riverside, Kalifornija)
Priloga J3: North Key Largo (Okrožje Monroe, Florida)
Priloga K3: Metro–Bakersfield (Kalifornija)
Priloga L3: San Diego (Kalifornija)
Priloga M3: Balcones Canyonlands Conservation Plan (Austin, Teksas)
Priloga N3: Okrožje Clark (Nevada)
Priloga O3: Eastern Riverside County (Kalifornija)
Priloga P3: Valley Floor v okrožju Kern
Priloga R3: Marina (Kalifornija)

OKRAJŠAVE IN SIMBOLI

ARSO – Agencija Republike Slovenije za okolje

BLM – Urad za upravljanje z zemljišči (ang. Bureau of Land Management)

CPVO – Celovita presoja vplivov na okolje

ESA – Zakon o ogroženih vrstah (angl. Endangered Species Act)

HCP – načrt varstva habitata (angl. Habitat Conservation Plan)

IUCN – Mednarodna zveza za varstvo narave

NATURA 2000 – Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Njen glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost.

NMFS – Nacionalna služba za morski ribolov (angl. Marine Fisheries Service)

PVO – Presoja vplivov na okolje

SPA – Posebna območja varstva (angl. Special Protection areas)

SAC – Posebna ohranitvena območja (angl. Special area of conservation)

SCI – Posebna ohranitvena območja

TNC – (angl. The Nature Conservancy)

USFWS – Nacionalna služba za ribe in prostoživeče živali (angl. United States Fish and Wildlife Service)

ZGS – Zavod za gozdove Slovenije

ZON – Zakon o ohranjanju narave

ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

ZVO-1 – Zakon o varstvu okolja

ZZRS – Zavod za ribištvo Slovenije

|

1 UVODNI DEL

1.1 UVOD

Varstvo izbranih rastlinskih in živalskih vrst v Sloveniji sega v 19. stoletje, ko so deželne oblasti avstro-ogrske monarhije izdale prve predpise in okrožnice o varstvu koristnih ptic ter o varstvu ogroženih rastlinskih vrst (planike – *Leontopodium alpinum* Cass., Blagajevega volčina – *Daphne Blagayana* Frey., tise – *Taxus baccata*). Na začetek 20. stoletja spadajo prvi predlogi zavarovanja botaničnih naravnih spomenikov. Program varstva narave, imenovan Spomenica (leta 1920 ga je pripravilo Muzejsko društvo Slovenije – Odsek za varstvo prirode), vključuje tudi zavarovanje rastlinskih in živalskih vrst ter zavarovanje jam/jamske flore in favne (Skoberne in Peterlin, 1991: 12). V naslednjih letih so bile na podlagi Spomenice zavarovane nekatere živalske in rastlinske vrste. Po letu 1945 je sledilo več predpisov o varovanju rastlinskih in živalskih vrst (Berginc, 2007). Na podlagi Zakona o varstvu narave (sprejetega leta 1970) sta bila leta 1976 sprejeta odloka o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (Berginc, 2007). Zakon o varstvu narave je leta 1981 nadomestil Zakon o naravni in kulturni dediščini. V tem zakonu je bila naravna dediščina med drugim opredeljena tudi kot redek in značilen ekosistem, življenjski prostor rastlinskih in živalskih vrst, reliktna, endemična, redka in značilna rastlinska in živalska vrsta. Med naravnimi znamenitostmi so imele poseben položaj zavarovane rastlinske in živalske vrste, ker se z aktom o zavarovanju niso določala območja varovanja. Predmet varstva so bile vrste, ki so se bile zavarovane zaradi svoje redkosti ali ogroženosti, vsebina varstva pa so bila pravila ravnanja z osebki teh vrst. Posledično so se kot naravne znamenitosti razglašali habitati populacij vrst, ki so bile zavarovane. Po tem zakonu je bilo zavarovanih le nekaj večjih in manjših zavarovanih območij narave.

Inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije (iz leta 1988 in 1991) že deli delovno področje varstva narave na tri sklope: objekte in območja naravne dediščine, rastlinske in živalske vrste in varovanje biotopov, ki so kot življenjski prostor pogoj za ohranitev posameznih vrst.

Leta 1999 sprejeti Zakon o ohranjanju narave (ZON) pa je varstvo narave oziroma ohranjanje narave opredelil kot dejavnost, katere cilj je tako ohranjanje biotske raznovrstnosti kot varstvo naravnih vrednot. Z ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti se varujejo rastlinske in živalske vrste vključno z njihovim genskim materialom in habitatami ter ekosistemi.

Na ravni Evropske unije je ena od dejavnosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti tudi opredeljevanje posebnih območij varstva in posebnih ohranitvenih območij ter povezovanje teh območij v evropsko ekološko omrežje Natura 2000. V slovenski zakonodaji so posebna območja varstva in posebna ohranitvena območja poimenovana s skupnim imenom posebna varstvena območja (območja Natura 2000). Uvrščamo jih med ekološko pomembna območja, ki so na ozemlju Evropske unije pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih in rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) se opredelijo:

- za vrste ptic, ki so navedene v Dodatku I Direktive o ohranjanju prostoživečih ptic, ter za redno pojavljajoče se selitvene vrste (Posebna območja varstva: SPA – Special protection areas) in
- za vrste mahov, praprotnic semenk, nevretenčarjev (hroščev, metuljev, kačjih pastirjev, rakov, polžev in školjk), rib, dvoživk, plazilcev in sesalcev, ki so navedene v Dodatku II Direktive o ohranjanju naravnih habitatov, ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst in habitatnih tipov, ki so navedeni v Dodatku I Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Posebna ohranitvena območja: SAC – Special areas of conservation).

Z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uredba o posebnih varstvenih območjih, 2004) je bilo leta 2004 določenih 286 območij z varstvenim statusom na podlagi predpisov Evropske unije. Površina, ki so jo zavzemala, je znašala 35,5 % državnega ozemlja. Leta 2013 je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

Obstoječe omrežje Natura 2000 se je s tem predpisom povečalo za 2,4 odstotne točke na 37,9 % državnega ozemlja.

To dejstvo nakazuje možnost konfliktov z različnimi razvojnimi pobudami. Zato je pomembno analizirati postopke, ki se morajo izvesti pri poseganju v območja Natura 2000, predvsem njihovo učinkovitost. Pomembno je tudi opraviti analizo že izvedenih posegov v ta varovana območja. Oboje bi pokazalo, če pri poseganju v varovana območja zaradi posegov nastajajo konflikti in težave in kakšna je njihova razsežnost.

Orodje, s katerim se preverja sprejemljivost planov in posegov v območja Natura 2000 ali v območja neposrednega in daljinskega vpliva na ta varovana območja, je presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. Ta postopek pomeni implementacijo zahtev 6. člena Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst v slovensko zakonodajo. Presoja sprejemljivosti planov ali posegov v naravo na varovana območja se v Sloveniji izvaja od decembra 2004, ko je bil sprejet Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (v nadaljevanju: Pravilnik o presoji sprejemljivosti). Določevanje območij Natura 2000 je opisano v več publikacijah. Predstavljeni so tako postopek določanja območij Natura 2000, kriteriji za njihovo določitev in postopki izvajanja presoj posegov na ta območja.

Žal pa še ni pregleda posegov, za katere je bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje in ki hkrati posegajo v območja Natura 2000. Takšen pregled je pripravljen v okviru te naloge. Gre za pregled izdanih okoljevarstvenih soglasij v postopku presoje vplivov na okolje v obdobju od 4. 12. 2004 (ko je pričel veljati Pravilnik o presoji sprejemljivosti posegov v naravo) do 9. 10. 2012.

Za nadaljnje postopke bi bila pomembna kritična ocena teh presoj, ker bi na podlagi ugotovitev lahko podali predloge za izboljšanje slovenskega sistema varstva narave in presoje posegov v varovana območja, če bi se z analizo postopkov pokazalo, da so nujni. Primeren način za opredelitev ocene bi bila tudi primerjava postopka presoje sprejemljivosti v Sloveniji s podobnimi postopki v tujini. Območja Natura 2000 so bila

v Sloveniji določena vnaprej, to je neodvisno od razvojnih pobud in preden je do teh pobud sploh prišlo. Tako se presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo izvedejo za že vnaprej opredeljena območja Natura 2000. Zanimiva bi bila tudi primerjava s kakšnim tujim sistemom poseganja v varovana območja, pri katerem presoja poseganja v ta območja poteka pred končno določitvijo varovanih območij, ko so le ta opredeljena še kot predlog.

Eden od takšnih tujih postopkov je sistem varstva, ki je bil uveljavljen v Združenih državah Amerike s posebnim Zakonom o ogroženih vrstah (Endangered Species Act, 1973). Na podlagi tega predpisa so določili predloge varovanih območij. Od leta 1982 se je za presojo posegov na ta območja uporabljal postopek Habitat Conservation Plan (HCP). Predlogi večjih varovanih območij so doživeli preizkus, ko je prišlo do pobude za prve posege na teh območjih.

HCP je planski postopek, s katerim skušajo poskrbeti za oba nasprotujoča si interesa, varstvo vrst in razvoj. Prednost HCP je v tem, da z njim zagotavljajo varstvo vrst in habitatov, obenem pa skušajo zaradi varstva kar najmanj omejiti možnosti razvoja. S postopkom HCP se opredeljujejo možnosti, da se varuje zadostni minimum, ali da se zavarujejo večje površine in s tem zagotovi varstvo vrst. V ta namen se torej pripravi prostorski načrt (HCP – načrt varstva habitata). Pomembno vprašanje je, katere človekove dejavnosti so potrebne za to, da se zagotovi preživetje in ohranitev vrste in kolikšna površina habitata je za to potrebna.

Pregled postopkov HCP in primeri razreševanja posegov v varovana območja, za katere je bil ta postopek uporabljen, so dostopni v literaturi. Naloga analizira podatke za deset primerov.

V nalogi je predstavljena primerjava dveh sistemov dovoljevanja posegov v varovana območja, slovenskega in ameriškega, in sicer kako poteka postopek, kakšna je vloga posameznih ključnih udeležencev, državnih organov in javnosti ter kakšna je učinkovitost obeh pristopov. Dodana je tudi presoja o tem, ali je katero od spoznanj HCP mogoče prenesti v sistem presoj, ki je v veljavi v Sloveniji in ga s tem izpopolniti.

Orodje za oceno obeh postopkov in ključ za primerjavo med njima je vrednotenje obeh politik.

Pomembno je poznati stične točke teh dveh pristopov k presojanju posegov z metodologijo prostorskega (krajinskega) planiranja. Zdi se, da je kot prvo usklajevanje interesov pomembno vpeljati sistem vrednotenja za varovanje pomembnega prostora.

Območja, ki vstopajo v planski proces, ne bi smela biti oblikovana le na osnovi inventarizacije (ugotovitev o obstoju pomeni opredelitev varstva), ampak morajo vstopiti tudi v proces presojanja s predhodnim vrednotenjem prostora (npr. pomembnost posameznega dela prostora za ohranitev vrste, redkost oziroma prostorska razsežnost, prostorska povezanost, potencial prostora za funkcije habitata, drugi sinergični dejavniki).

Pri poseganju v prostor si moramo prizadevati tudi za dvig ozaveščenosti in informiranje javnosti ter za izpopolnjevanje načrtovalskih orodij, ki bi prispevala k ohranjanju narave tako zunaj kot znotraj varovanih območij.

Naloga si zato za cilj zastavlja s kritično presojo obstoječega sistema ta sistem izpopolniti, če se z analizo obstoječe prakse pokaže, da bi se sedanji sistem lahko izboljšal. V nalogi izhajamo iz predpostavke, da datum poteka postopka presoje sprejemljivosti posega v naravo vpliva na rezultate postopka ter da je vsak upravljavski sistem mogoče izboljšati.

1.2 OPREDELITEV PROBLEMA

Sprašujemo se, ali je sistem ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, kot ga predpisujejo ZON in njegovi podzakonski predpisi, učinkovit. Pri tem se osredotočamo na enega od načinov varovanja biotske raznovrstnosti, na posebna varstvena območja (območja Natura 2000), ki so v slovensko zakonodajo prenesena na podlagi dveh direktiv Evropske unije. Zanima nas tudi, ali je takšen sistem mogoče izboljšati.

V Sloveniji posebna varstvena območja (območja Natura 2000) zavzemajo velik delež površine države (približno 37,9 %, kar nakazuje možnost konfliktov pri posegih v prostor). Poseganju v varovana območja se pri tako obsežnem varstvu ni mogoče izogniti. Posebno se posegom v varovana območja ni mogoče izogniti pri graditvi infrastrukturnih linijskih objektov (daljnovodi, cevni vodi, prometnice).

Zato je pomembno analizirati postopke, ki se morajo izvesti za presojo sprejemljivosti posegov v območja Natura 2000, predvsem njihovo učinkovitost. Pomembno je tudi opraviti analizo že izvedenih posegov v ta varovana območja. Pregled postopkov, v okviru katerih je bila izvedena presoja sprejemljivosti vplivov planov in posegov v naravo, še ni bil pripravljen.

Iz takšnega pregleda bi namreč bilo mogoče ugotoviti, koliko je sploh posegov v območja Natura 2000, bodisi v območja fizičnega prekrivanja bodisi v območja neposrednega in daljinskega vpliva, kakšni so bili rezultati presoje sprejemljivosti na varovana območja. Zanimivo bi bilo izvedeti tudi, če se število posegov v območja Natura 2000 povečuje (zasledujemo stanje posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje od leta 2004 do 9. 10. 2012).

Za nadaljnje postopke bi bila pomembna kritična ocena teh presoj, ker bi na podlagi ugotovitev lahko podali predloge za izboljšanje slovenskega sistema varstva narave in presoje posegov v varovana območja, če bi se z analizo postopkov pokazalo, da so nujni. Primeren način za opredelitev ocene bi bila tudi primerjava postopka presoje

sprejemljivosti v Sloveniji s podobnimi postopki v tujini. Območja Natura 2000 so bila v Sloveniji določena vnaprej, to je neodvisno od razvojnih pobud in preden je do teh pobud sploh prišlo. Tako se presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo izvedejo za že vnaprej opredeljena območja Natura 2000. Zanimiva bi bila tudi primerjava s kakšnim tujim sistemom poseganja v varovana območja, pri katerem presoja poseganja v ta območja poteka pred končno določitvijo varovanih območij, ko so le ta opredeljena še kot predlog.

HCP, ki je bil uveljavljen v Združenih državah Amerike, je primerljiv glede posegov v varovana območja. Uporablja se v fazi, ko so že oblikovani predlogi varovanih območij, vendar območja še niso potrjena. Končno zavarovanje območij varovanih rastlinskih in živalskih vrst se izvede šele po izvedbi HCP (če se izkaže, da je to potrebno), ko se načrtujejo prvi posegi v ta varovana območja.

V tem segmentu je primerna tudi primerjava s sistemom presoje sprejemljivosti. V slovenskem sistemu se zavaruje že strokovni predlog. Posegi se presojujejo na že zavarovana območja.

Zanima nas primerjava dveh sistemov dovoljevanja posegov v varovana območja, slovenskega in ameriškega, in sicer kako poteka postopek, kakšna je vloga posameznih deležnikov, državnih organov in javnosti, kakšna je učinkovitost obeh pristopov ter kakšne so ugotovitve in problemi postopkov. Zanima nas tudi, če je katero od spoznanj HCP mogoče prenesti v sistem presoj, ki je v veljavi v Sloveniji, in ga s tem izpopolniti

Pojavlja se tudi vprašanje, ali je varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov s pomočjo varovanih območij zadostno in učinkovito. Ali zagotavlja usklajen razvoj in zadovoljiv obseg varstva ter uravnotežen razvoj z drugimi dejavnostmi v prostoru.

Zanima nas, kakšne so stične točke teh dveh pristopov k presojanju posegov z metodologijo prostorskega (krajinskega) planiranja. Pri tem je pomemben zlasti sistem vrednotenja. Pri poseganju v prostor je vse bolj pomembna tudi vloga javnosti. Z

analizo primerov je mogoče tudi, kako so posamezni primeri prispevali k dvigu ozaveščenosti in informiranju javnosti ter kakšne so dejanske možnosti za izpopolnjevanje načrtovalskih orodij, ki bi tudi v pogledu vključevanja javnosti prispevala k ohranjanju narave tako zunaj kot znotraj varovanih območij.

Pomembno je, da območja, ki vstopajo v planski proces, niso oblikovana le na ravni inventarizacije (območja, ki jih moraš vpeljati v proces takšna, kot so), ampak morajo vstopiti tudi v proces presojanja s predhodnim vrednotenjem prostora (npr. pomembnost posameznega dela prostora za ohranitev vrste, redkosti oziroma prostorske razsežnosti, prostorske povezanosti, drugih sinergičnih dejavnikov).

1.3 NAMEN IN CILJI NALOGE

Naloga si za cilj zastavlja izpopolnitev sistema ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (tistega dela, ki se nanaša na območja Natura 2000), in sicer s kritično presojo obstoječega sistema, če se z analizo obstoječe prakse pokaže, da bi se sedanji sistem lahko izboljšal.

Za kritiko obstoječe prakse je treba analizirati posege v območjih Natura 2000 (v obdobju od 4. 12. 2004 do 9. 10. 2012), za katere je bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje. Za analizo primerov se uporabi vrednotenje politik. Za primerjavo analiziramo nekatere posege na varovana območja v Združenih državah Amerike (s pomočjo literature), ki so varovana na podlagi njihovega zakona o varstvu ogroženih vrst ESA in za katere je bil izveden postopek HCP.

1.4 HIPOTEZA

Presoja vplivov na okolje je orodje za vrednotenje alternativ. Učinkovitost orodja je odvisna od alternativ, ki so bile preučene. Predpostavljamo, da presoja vplivov na okolje ni pravo orodje za presojo posegov v varovana območja, še zlasti, če poseg ni predstavljen z alternativami in bi bil prostorsko ureditveni načrt (lahko bi ga imenovali

tudi načrt za varstvo habitata ali krajinsko ureditveni načrt ali kakorkoli drugače) lahko boljše orodje predvsem, če bi z njegovo pripravo razvili alternativne oblike posega. Alternative (razvojnega posega ter obsega in strogosti varstva) je mogoče razviti šele na podlagi notranje vrednostne členitve nekega varovanega območja (različne vrednosti ustreznosti za življenje posamezne živalske, rastlinske vrste in habitatnega tipa).

Predpostavljamo, da datum poteka postopka presoje sprejemljivosti posega v naravo vpliva na rezultate postopka, da število teh postopkov s časom narašča, da so se začeli pojavljati specifični problemi ali pa se problemi v kasnejših postopkih bolj ustrezno rešujejo. S časom prihaja do kvalitativne spremembe postopkov presoje sprejemljivosti posegov v naravo. Bolj natančne in ustrezne so tudi biološke študije.

Z analizo izvedenih postopkov obeh presoj je mogoče predstaviti njihove slabosti in prednosti. Nekateri koraki sistema HCP predstavljajo možno dopolnitev slovenskega sistema poseganja v varovana območja.

1.5 METODE DELA

1. Predstavitev sistema ohranjanja narave v Sloveniji in v Ameriki se osredotoča na varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov v obeh državah. V tem poglavju bomo predstavili tudi varovana območja, namenjena varstvu živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov. Osredotočili se bomo na merila vrednotenja in na sam postopek razglasitve. Predstavili in analizirali bomo tudi primere z Združenih državah Amerike, za katere je bil izveden postopek HCP.

Za vsakega od 10 primerov HCP, ki so objavljeni v literaturi, bomo predstavili podatke o nazivu HCP s podatki o vrsti in kapaciteti posega, površini študijskega območja, zavarovanih vrstah, katerih habitate bi poseg prizadel, glavnih ugotovitvah postopka in problemih, ali so bile v postopku obravnavane alternative, kateri so bili ključni udeleženci v postopku, ali je bilo v postopku odločeno in kakšna je bila odločitev, kakšni so bili instrumenti varstva in koliko časa je trajal postopek.

Poleg tega bomo predstavili tudi zakonsko ureditev poseganja v ta varovana območja in postopek presoje načrtovanega posega na varovana območja. Predstavili bomo tudi sistem in postopke krajinskega planiranja in vrednotenje politik.

2. Predstavitev postopkov, ki jih je treba upoštevati pri posegih v varovana območja (presoja sprejemljivosti posegov v naravo na varovana območja v Sloveniji) za tiste posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Presoje vplivov na okolje se izdelujejo v postopku okoljevarstvenega soglasja. Te upravne akte izdaja Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO). V magistrski nalogi so pregledana izdana in zavrnjena okoljevarstvena soglasja in celotne zadeve teh postopkov (poročila o vplivih na okolje, dodatki za presojo sprejemljivosti, odločbe – okoljevarstvena soglasja in zavrnitve okoljevarstvenih soglasij) od 4. 12. 2004 do 9. 10. 2012 (upoštevajo se le zaključeni postopki, v katerih je bilo pravnomočno odločeno). Ugotovi se, za koliko primerov je bila izvedena presoja sprejemljivosti, ter predstavi in analizirajo posamezni postopki.

Za te primere se predstavijo podatki o naravi odločitve (število zavrnjenih in odobrenih posegov), kolikšen delež območja Natura 2000 bo zasedel obravnavani poseg, kakšni so bili problemi pri posameznem posegu. Analiza odgovori na vprašanje, ali se v postopku presoje vplivov na okolje obravnavajo alternative, na podlagi katerih je mogoče sprejeti odločitev. Razviden je tudi vpliv javnosti na odločitve. Predstavljeni so tudi omilitveni ukrepi, ki naj bi se izvedli, da bi bil načrtovani poseg sprejemljiv, kaj se varuje na določenem območju in kako bo poseg na to vplival.

Analiza vključuje tudi primerjavo posameznih posegov glede na datum poteka postopka.

3. Glede na zgoraj podane kriterije se primerjata oba postopka, ameriški primeri HCP in slovenske presoje sprejemljivosti posegov v naravo v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Z vrednotenjem obeh politik se oblikuje kritični pogled na oba sistema, izpostavijo se prednosti in slabosti enega in drugega. Medsebojno se primerjajo izsledki analiz obeh sistemov. Predstavi se možnost morebitnega vključevanja prednosti HCP v sistem presoj na varovana območja.

2 PREGLED OBJAV

2.1 PRESOJA SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV IN POSEGOV V NARAVO NA VAROVANA OBMOČJA V SLOVENIJI

Varstvo rastlinskih in živalskih vrst ter območij, ki so habitati rastlinskih in živalskih vrst, v Sloveniji ureja več predpisov, krovni je leta 1999 sprejeti ZON. Po tem zakonu ohranjanje narave v Sloveniji zajema tako ohranjanje biotske raznovrstnosti kot varstvo naravnih vrednot. Sestavine biotske raznovrstnosti, ki jih ta zakon opredeljuje, so rastlinske vrste, vključno z glivami in mikroorganizmi, živalske vrste, genski material rastlin in živali ter ekosistemi. Kot naravne vrednote ZON med drugim opredeljuje tudi rastlinske in živalske vrste, njihove izjemne osebke ter njihove življenjske prostore, ekosisteme, krajino in oblikovano naravo. Poudariti je treba, da se živalske in rastlinske vrste ter ekosistemi varujejo tako prek ohranjanja biotske raznovrstnosti kot ohranjanja naravnih vrednot. To pomeni, da je isto nahajališče rastlinske ali živalske vrste hkrati lahko zavarovano kot območje Natura 2000 in kot naravna vrednota.

Varstvo narave se izvaja na tri načine, in sicer z varstvenimi usmeritvami, varstvenimi režimi ter z razvojnimi usmeritvami. Za njihovo uresničevanje se uporabljajo ukrepi varstva narave, ki se vključujejo tudi v urejanje prostora, gradnjo objektov ter rabo in izkoriščanje naravnih dobrin (Berginc, 2007). Po 1. členu ZON med ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti šteje varovanje rastlinskih in živalskih vrst vključno z njihovim genskim materialom in habitati ter ekosistemi.

Ker se magistrska naloga omejuje na ohranjanje biotske raznovrstnosti (v obliki območij Natura 2000) in na presojo sprejemljivosti planov in posegov v naravo na ta varovana območja, se v tem poglavju osredotoča predvsem na del, ki ga po ZON pokriva ohranjanje narave, namreč biotsko raznovrstnost. Predstavlja pa tudi postopek presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo.

Stanje ohranjenosti biotske raznovrstnosti v Sloveniji je odvisno od naravnih dejavnikov in od načina rabe prostora (zlasti kmetijstva in gozdarstva). Kmetijstvo je dejavnost, ki od vseh gospodarskih panog najdalj posega v naravo, zato je tudi vpliv kmetijstva na biotsko raznovrstnost velik. F. Batič opozarja, da je velik del biotske raznovrstnosti nastal s kmetijsko rabo tal in da bo s prenehanjem te tudi propadel. Največjo težavo pri ohranjanju te biotske raznovrstnosti predstavlja dejstvo, da razmer, v katerih je ta raznovrstnost nastala, danes ni več (Batič s sod., 2004).

Ohranjanje biotske raznovrstnosti je vključeno v Ustavo Republike Slovenije. Poleg ZON pa je urejeno tudi v več zakonih, npr. v Zakonu o kmetijskih zemljiščih in Zakonu o gozdovih.

Zakon o kmetijskih zemljiščih iz leta 2012 ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje. Ker so zavarovana območja pogosto manj primerna za kmetijsko pridelavo, so kmetje, ki kmetujejo na teh območjih, upravičeni do podpore za nadaljevanje tradicionalnega načina kmetovanja, ki je za ohranitev biotske raznovrstnosti ključno. Batič s sod. (2004) opozarja na usmeritve Slovenskega kmetijskega okoljskega programa, po katerih je rešitev biotske raznovrstnosti pred propadom zaradi opuščanja tradicionalnih kmetijskih rab v spremembi pomena kmetijstva, ki mora pridobiti značaj več namembnosti in ne zgolj dejavnosti, namenjene le pridelavi hrane in surovin. Opozarja, da je treba podobno kot v gozdarstvu v večji meri vgraditi načelo trajnosti in da bo ohranjanje območij Natura 2000 težavno tudi zaradi teh dejstev, ne samo zaradi posegov v ta območja.

Zakon o gozdovih iz leta 2014 v 1. členu ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi s ciljem, da se zagotovi trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot.

Zakon o gozdovih vključuje tudi usmeritve za trajnostno upravljanje prosto živečih živali ter za ohranitev in izboljšanje njihovih življenjskih razmer. V gozdnogospodarskih načrtih se določijo tudi potrebni ukrepi za ohranitev ugodnega stanja posebnih varstvenih območij, določenih po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave.

Po 2. členu ZON se narava ohranja z ohranjanjem naravnega ravnovesja, se pravi stanja medsebojno uravnoteženih odnosov in vplivov živih bitij med seboj in z njihovimi habitatami. Pri tem je treba poudariti tudi vpliv človeka. 3. člen ZON določa, da je naravno ravnovesje porušeno takrat, ko poseg (ali naravni pojav ali proces) uniči številčno ali kakovostno strukturo življenjske združbe rastlinskih ali živalskih vrst, okrni ali uniči njihove habitate, uniči ali spremeni sposobnosti delovanja ekosistemov, prekine medsebojno povezanost posameznih ekosistemov ali povzroči osamitev posameznih populacij. Pri tem se pojavi vprašanje, kako ohranjanje ravnovesja, ki je glede na zgornjo definicijo splošno merilo, vnesti v rabo prostora in v planiranje novih dejavnosti na teh območjih. V zvezi z navedeno definicijo bi bilo treba razpolagati s podatki o tem, kakšna je številčna in kakovostna struktura življenjske združbe rastlinskih in živalskih vrst na določenem območju in kaj opredeljuje navedeno kakovostno strukturo. Poleg tega bi bilo treba postaviti jasna merila glede okrnitve in uničenja habitatov.

2.1.1 Predmeti varstva – biotska raznovrstnost

Biološka raznovrstnost se po konvenciji o biološki raznovrstnosti nanaša na raznovrstnost vseh živih organizmov, vključujočo raznovrstnost znotraj vrst in med različnimi vrstami, (gensko raznovrstnost) raznovrstnost ekosistemov, pa tudi na varstvo teh sestavin. Slovenija je konvencijo podpisala leta 1992, ratificirala pa jo je leta 1996. Vsebina, cilji in načela varstva te konvencije so podlaga ureditvi slovenskega ohranjanja biotske raznovrstnosti v okviru ohranjanja narave (Berginc, 2007: 49).

Opozoriti je treba, da Konvencija o biološki raznovrstnosti navaja pojem biološka raznovrstnost, ZON pa biotska raznovrstnost. V nadaljevanju naloge se uporablja pojem biotska raznovrstnost.

Varstvo biotske raznovrstnosti se nanaša na vse njene sestavine in je za vsako od njih specifično; v primeru varstva osebkov, populacij in genskega materiala je poudarek na neposrednem varstvu vrst (vrstni vidik varstva), v primeru varstva življenjskega prostora in ekosistemov pa na posrednem varstvu vrst prek varstva prostora oziroma območij (prostorski vidik varstva) (Berginc, 2007: 50).

2.1.1.1 Varstvo rastlinskih in živalskih vrst

Cilj varstva rastlinskih in živalskih vrst je njihova ohranitev v ugodnem stanju ali doseganje ugodnega stanja, če so ogrožene. Kdaj je stanje vrste ugodno, predpisuje 26. člen ZON, ki določa, da je to v primeru, ko je iz populacijske dinamike razvidno, da se sama dolgoročno ohranja kot vitalna sestavina ekosistema, ko se naravno območje razširjenosti vrste ne manjša in ko so habitati populacij vrste za njihovo dolgoročno ohranitev kakovostno ustrezni in dovolj veliki.

5. člen Uredbe o habitatnih tipih določa, da je naravna razširjenost vrste območje, znotraj katerega so prisotni obstoječi habitati osebkov oziroma populacij vrste. Eno od bistvenih spoznanj pri ohranjanju vrst je pomen minimalnih viabilnih populacij vrst (najmanjše velikosti populacije, ki dolgoročno lahko še preživi) (Kryštufek, 1999).

Splošno varstvo rastlinskih in živalskih vrst se nanaša na vse prostoživeče vrste in izhaja iz načela, da nobene rastlinske in živalske vrste ali njenega habitata ni dovoljeno iztrebiti, je ogroziti z zavestnim zmanjševanjem števila osebkov do take mere, da je ogrožena. Pri tem se pojavi vprašanje, pri katerem številu je določena rastlinska ali živalska vrsta ogrožena.

Ogrožene rastlinske ali živalske vrste so vrste, za katere je iz populacijske dinamike razvidno, da se njihova številčnost v okviru naravnih nihanj zmanjšuje ali pa se zmanjšuje območje njihove naravne razširjenosti. Ogrožene vrste so določene z rdečimi seznamami. Med mednarodno varovane vrste pa uvrščamo globalno ali mednarodno ogrožene vrste, določene s predpisi Evropske unije in z mednarodnimi pogodbami ter sporazumi, ki jih je Republika Slovenija sprejela.

Varstvo ogroženih in mednarodno varovanih vrst se zagotavlja s smernicami za ohranitev ugodnega stanja habitatov mednarodno varovanih vrst, z opredeljevanjem ekološko pomembnih območij na habitatih ogroženih in mednarodno varovanih vrst ter vključevanjem varstvenih usmeritev za ta območja v načrte urejanja prostora in rabe

naravnih dobrin in z zavarovanjem ogroženih in mednarodno varovanih rastlinskih in živalskih vrst (Berginc, 2007: 56).

Varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst se med drugim zagotavlja:

- a) za osebke in populacije zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst:
 - z varstvenim režimom;
- b) za habitate zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst:
 - s smernicami za ohranitev habitatov v ugodnem stanju;
 - z obveznostjo ugotavljanja prisotnosti habitatov zavarovanih vrst ter njihovega stanja ohranjenosti na območjih s predvidenimi spremembami rabe prostora;
 - z opredeljevanjem posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) na habitatih zavarovanih vrst, ki so varovane s predpisi Evropske unije ter z vključevanjem varstvenih usmeritev za ta območja v načrte urejanja prostora in rabe naravnih dobrin (Berginc, 2007: 57).

2.1.1.2 Varstvo ekosistemov

Varstvo ekosistemov se neposredno izvaja prek varstva habitatnih tipov, ki so deli ekosistemov. Cilj varstva je ohranjanje ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov. Splošno varstvo habitatnih tipov se zagotavlja s splošnimi varstvenimi usmeritvami in režimi za varstvo rastlinskih in živalskih vrst (Berginc, 2007).

Posebna varstvena pozornost je namenjena habitatnim tipom, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju. Mednje štejemo habitatne tipe, ki so na ozemlju Republike Slovenije redki, ranljivi, imajo majhno naravno območje razširjenosti ali predstavljajo značilen habitatni tip in mednarodno varovane habitatne tipe, katerih ohranjanje se izvaja na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb ali je v interesu Evropske unije, določeni so v dodatkih Smernic za varstvo flore, favne in habitatov (92/43/EEC). Habitatni tipi, ki se na območju Slovenije prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, so določeni z Uredbo o habitatnih tipih. Varstvo habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, se med drugim zagotavlja z opredeljevanjem ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) na habitatnih tipih, ki so ogroženi oziroma

mednarodno varovani, ter z vključevanjem varstvenih usmeritev za ta območja v načrte urejanja prostora in rabe naravnih dobrin (Berginc, 2007: 61).

2.1.1.3 Ekološko pomembna območja

Varstveni režimi ekološko pomembnih območij so v obliki usmeritev za načrtovanje rabe prostora in naravnih dobrin ter z izvajanjem spodbujevalnih ukrepov na teh območjih, s čimer se lahko zagotavlja širše ohranjanje biotske raznovrstnosti, povezanost območij Natura 2000 in zagotavljanje tamponskih con okoli njih. Ekološko pomembna območja so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (2013). Skupno število teh ekološko pomembnih območij je 307.

2.1.1.4 Posebna varstvena območja (območja Natura 2000)

Dejavnost za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ravni Evropske unije je tudi opredeljevanje posebnih območij varstva in posebnih ohranitvenih območij ter povezovanje teh območij v evropsko ekološko omrežje Natura 2000. V slovenski zakonodaji so posebna območja varstva in posebna ohranitvena območja poimenovana s skupnim imenom posebna varstvena območja (območja Natura 2000). 33. člen ZON jih opredeljuje kot ekološko pomembna območja, za katera je značilno, da so na ozemlju Evropske unije pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih vrst, rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) se opredelijo za:

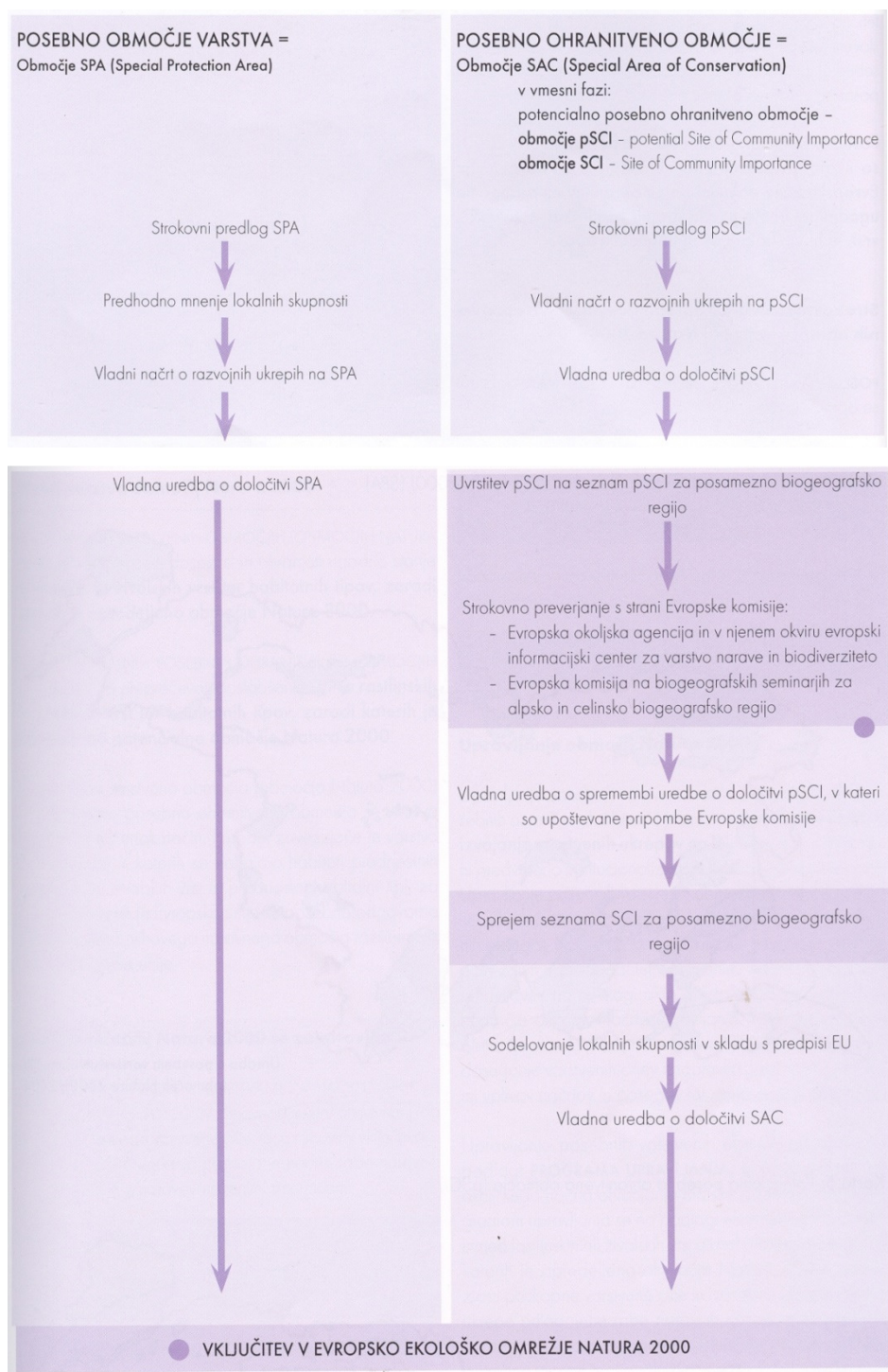
- vrste ptic, ki so navedene v Dodatku I Direktive o ohranjanju prostoživečih ptic ter za redno pojavljajoče se migratorne vrste, in sicer kot Posebna območja varstva (SPA – Special protection areas) na območjih, na katerih:
 - se redno pojavlja pomembno število osebkov ali gnezdečih parov vrst globalne varstvene pozornosti,
 - je prisotna pomembna koncentracija ptic, ogroženih na ravni Evropske unije,

- je pomemben delež selitvene populacije migratornih vrst, ki sicer na ravni Evropske unije niso ogrožene, ali so prisotne velike zgostitve osebkov migratornih vodnih ali morskih ptic ali so v času pomladanske ali jesenske selitve prisotne velike zgostitve štokelj, ujed ali žerjavov,
- so prisotne vrste, ogrožene na ravni Evropske unije, in je območje eno izmed petih najpomembnejših v biogeografski regiji za te vrste (Berginc, 2007: 63)
- vrste mahov, praprotnic in semenk, nevretenčarjev: hroščev, metuljev, kačjih pastirjev, rakov, polžev in školjk, vretenčarjev: rib, dvoživk, plazilcev, sesalcev, ki so navedene v Dodatku II Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, ter habitatne tipe, ki so navedeni v Dodatku I Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, in sicer kot Posebna ohranitvena območja (SAC – Special area of conservation) na območjih, za katera so upoštevana naslednja merila za ocenjevanje območij za posamezno vrsto:
 - velikost in gostota populacije vrste na območju v razmerju do populacij na ozemlju države ter za vrste ptic tudi v razmerju do populacij na ozemlju Evropske unije,
 - stopnja ohranjenosti značilnosti habitata, ki so pomembne za vrsto in možnosti za obnovitev,
 - stopnja izoliranosti populacije vrste na območju v razmerju do naravnega območja razširjenosti vrste,
 - globalna ocena vrednosti območja za ohranitev vrste.

Merila za ocenjevanje območij za habitatni tip so:

- stopnja zastopanosti (reprezentativnosti) habitatnega tipa na območju;
- površina habitatnega tipa na območju v razmerju do celotne površine tega habitatnega tipa na ozemlju države,
- stopnja ohranjenosti strukture in funkcij habitatnega tipa in možnosti za obnovitev,
- globalna ocena vrednosti območja za ohranitev habitatnega tipa.

(Metoda opredeljevanja potencialnih ohranitvenih območij ekološkega omrežja NATURA 2000 v Sloveniji, 2012)



Slika 1: Postopek dodelitve statusa posebnega varstvenega območja (Berginc, 2007: 64–65).

Figure 1: The process of granting the status of the Natura 2000 site (Berginc, 2007: 64–65).

Slika 1 prikazuje postopek dodelitve statusa posebnega varstvenega območja s prikazom različnih faz za posebno območje varstva (območje SPA) in posebno ohranitveno območje (območje SAC). Faze dejavnosti s strani Slovenije so označene s svetlo, faze dejavnosti s strani Evropske unije pa s temno barvo. S pikama je označena faza postopka določanja slovenskih območij Natura 2000 (Berginc, 2007: 64–65).

Merila za določitev območij Natura 2000 so določena v Prilogi 1 Uredbe o posebnih varstvenih območjih, 2014.

V Sloveniji se posebna varstvena območja (območja Natura 2000) določajo za 43 vrst ptic, 112 vrst rastlin in živali (23 vrst praprotnic in cvetnic, 4 vrste mahov, 15 vrst sesalcev, 2 vrsti plazilcev, 5 vrst dvoživk, 28 vrst rib in 35 vrst nevretenčarjev: 3 vrste polžev, 2 vrsti školjk, 2 vrsti rakov, 4 vrste kačjih pastirjev, 12 vrst metuljev, 12 vrst hroščev) in 56 habitatnih tipov. Na ozemlju Slovenije je sicer prisotnih več vrst in habitatnih tipov, ki so varovani na podlagi direktiv, vendar so populacije oziroma območja habitatnih tipov majhna in njihov prispevek k ohranitvi vrst ni velik. Zato se te vrste in habitatni tipi ne štejejo za »kvalifikacijske«, varujejo pa se znotraj posebnih varstvenih območij »kvalifikacijskih« vrst oziroma habitatnih tipov (Berginc, 2007: 64).

Postopek podelitve statusa posebnega varstvenega območja je za posebna območja varstva (SPA območja), ki se določajo na podlagi Direktive o ohranjanju prostoživečih ptic, drugačen, kot je postopek za posebna ohranitvena območja (SAC ali SCI območja), ki se določajo na podlagi Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Berginc, 2007: 64).

Z Uredbo o posebnih varstvenih območjih je bilo leta 2004 določenih skupaj 286 območij z varstvenim statusom na podlagi predpisov Evropske unije. Površina, ki so jo zavzemala, je znašala 35,5 % državnega ozemlja. Od 286 območij z varstvenim statusom je bilo 26 posebnih območij varstva SPA, ki so zavzemala 22,8 % državnega ozemlja, 260 pa je bilo posebnih ohranitvenih območij SCI, ki so zavzemala 31,6 % državnega ozemlja. Območja SPA in SCI so se v dobršnem delu prekrivala (Berginc, 2007), kar izhaja tudi iz Slike 2, ki prikazuje Naturo 2000 v številkah. Iz Slike 2 je tudi

razvidno, da je 26,31 % območij Natura 2000 bilo v zavarovanih območjih, 4,97 % pa jih je ležalo nad gozdno mejo (nad 1600 m).

6. 5. 2008 je začela veljati Uredba o spremembi uredbe o posebnih varstvenih območjih. Ta opredeljuje območja, ki po mnenju Evropske komisije izpolnjujejo pogoje za posebna območja varstva (SPA). Na teh območjih je, ne glede na to, da se ne štejejo za klasična območja Natura 2000, tudi potrebna presoja sprejemljivosti posegov v naravo. Republika Slovenija je namreč do odločitve, ali bodo ta območja, za katera Evropska komisija meni, da izpolnjujejo merila za območja Natura 2000, dolžna ohranjati ugodno stanje za vrste ptic, zaradi katerih naj bi bilo območje določeno (O Naturi 2000, 2012).

	NATURA 2000		
Površina in delež RS	720287,82 ha		
	35,53%		
	189521,02 ha		NATURA 2000 v že zavarovanih območjih
	26,31%		
Delež območij NATURA 2000 nad gozdno mejo (1600 m)	4,97%		
	pSCI	SPA	
	260	26	Število območij
Površina in delež RS	639734,76 ha	461818,87 ha	
	31,55%	22,78%	
	158504,65 ha	156532,94 ha	NATURA 2000 v že zavarovanih območjih
	24,78%	33,89%	
Prekrivanje pSCI in SPA območij	383840,86 ha		
Delež prekritosti območij pSCI z območji SPA	60%	83%	Delež prekritosti območij SPA z območji pSCI

Slika 2: Natura 2000 v številkah, 2012

Figure 2: Natura 2000 in figures, 2012

Z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih – Območjih Natura 2000, 2013, je prišlo do sprememb območij Natura 2000. Območja Natura 2000 so se povečala za 2,4% državnega ozemlja, na skupno 37,9 odstotkov. Število območij Natura 2000 se je povečalo na 354 območij. Nekatera zemljišča, ki so bila do sedaj v območjih Natura 2000, po novem niso več (Slovenija povečala omrežje Natura 2000, 2013). Ker pričujoča magistrska naloga zajema zgodnejše časovno obdobje, ta sprememba območij Natura 2000 na analizo, predstavljeno v tej nalogi, ne vpliva.

V skladu z 9. členom Uredbe o posebnih varstvenih območjih se habitati posameznih rastlinskih in živalskih vrst ter površine habitatnih tipov (zaradi katerih je območje Natura 2000 opredeljeno) lahko znotraj območja Natura 2000 grafično opredelijo kot cone habitatov teh vrst in teh habitatnih tipov.

Na posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000) je varstveni cilj dosegati in ohranjati ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, zaradi katerih je območje Natura 2000 opredeljeno. Varstveni cilj na območjih Natura 2000 je preprečevati poslabšanje stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov.

Varstvo območij Natura 2000 se med drugim zagotavlja:

- z varstvenimi usmeritvami za načrtovanje in izvajanje posegov, dejavnosti in drugih ravnanj, da se dosegajo varstveni cilji, ter z njihovimi vključevanji v načrte urejanja prostora in načrte rabe naravnih dobrin z naravovarstvenimi smernicami;
- z izvajanjem presoje sprejemljivosti programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov in presoje sprejemljivosti posegov v naravo (Berginc, 2007: 67).

2.1.2 Ukrepi varstva narave

Varstvene usmeritve in program upravljanja se uresničujejo z izvajanjem ukrepov varstva, ki jih izvajajo država in lokalne skupnosti. Ukrepi varstva narave, ki so urejeni s pravnim aktom, so med drugim neposredni ukrepi, med katere štejemo tudi začasno zavarovanje, zavarovanje, obnovitev, omejitve ravnanj, ki ogrožajo zavarovane živalske

vrste, omejitev ravnanj, ki ogrožajo rastlinske vrste, obveznost ugotovitve prisotnosti območij z varstvenim statusom, in posredni ukrepi: naravovarstvene smernice, presoja sprejemljivosti vplivov planov na naravo, presoja sprejemljivosti vplivov posegov na naravo, prevlada druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave, okoljevarstveno soglasje, naravovarstveno soglasje, dovoljenje za poseg v naravo, izravnalni in omilitveni ukrep, odprava škodljivih posledic (Berginc, 2007: 69).

Ukrepi varstva se v pretežni meri izvajajo na območjih, ki so opredeljena kot naravovarstveno pomembnejša. To so območja:

- s statusom varovanih območij. Lahko so prostorsko opredeljena s predpisi (naravne vrednote, ekološko pomembna območja, posebna varstvena območja – območja Natura 2000), lahko pa se prostorsko opredelijo po sprejetju predpisa na podlagi predpisanih značilnosti (habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, habitati zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst, območje vpliva na naravne vrednote):
 - s statusom zavarovanih območij;
 - s statusom mednarodno varovanih območij;
 - območja, kjer se načrtuje ustanovitev zavarovanih območij;
 - območja, kjer se pričakujejo odkritja, ki bodo povzročila podelitev statusa varovanih ali zavarovanih območij ali je strokovni predlog za podelitev tega statusa že vložen. Posamezno območje lahko pridobi tudi več varstvenih statusov, ukrepi varstva se na teh območjih seštevajo in dopolnjujejo (Berginc, 2007: 69–70).

V nadaljevanju so predstavljeni tisti ukrepi varstva, ki so vključeni v magistrsko nalogo. Opisan je postopek presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo in postopek zavarovanja varovanih območij, ker se tudi na teh območjih (poleg območij Natura 2000) izvaja postopek presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo.

2.1.2.1 Neposredni ukrepi varstva – zavarovanje

Z aktom o zavarovanju se v primeru zavarovanja varovanih območij (naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000) ustanovi zavarovano območje.

Upošteva se velikost območja po 53. členu ZON ločimo ožja zavarovana območja (naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat) in širša zavarovana območja – naravne parke (narodni park, regijski park in krajinski park).

Zavarovano območje na državnem nivoju v skladu s 55. členom ZON ustanovi državni zbor ali vlada, na lokalni ravni pa pristojni organ lokalne skupnosti. Priprava strokovnega predloga za zavarovanje, ki ga pripravi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN), je začetna faza postopka ustanavljanja zavarovanih območij. Za zavarovana območja se sprejme akt o ustanovitvi zavarovanega območja.

V Sloveniji je zavarovanih 256315 ha, kar je 12,64 % površine države. Skupna površina zavarovanih območij znaša okoli 2300 km², to je nekaj več kot 11 % državnega ozemlja (stanje marec 2012) (Zavarovana območja, 2012).

2.1.2.2 Posredni ukrepi varstva – presoja sprejemljivosti planov in posegov v naravo

Presoja sprejemljivosti planov in posegov v naravo sodi med okoljske presoje, med katere štejemo tudi celovito presojo vplivov planov na okolje in presojo vplivov posegov na okolje (Berginc, 2007: 84).

Presoja sprejemljivosti planov ali posegov predstavlja uresničevanje zahtev 6. člena Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst v slovensko zakonodajo. Ima večstopenjski postopek, predpisano metodologijo ugotavljanja vplivov in presojanja, zahtevana je prednostna uporaba aktualnih podatkov. Obvezna je uporaba načela previdnosti. Ugotovitve, vezane na varovana območja, morajo biti ločeno prikazane, v okoljskem poročilu in v poročilu o vplivih na okolje.

Prvi odstavek 8. člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih določa, da je treba na območju Natura 2000 izvesti presojo sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov oziroma presojo sprejemljivosti posegov v naravo. Ne glede na določbo prvega odstavka pa so v tem členu iste uredbe določene izjeme, za katere pa presoja sprejemljivosti ni potrebna. Število s predpisom določenih izjem se je od

sprejema Uredbe o posebnih varstvenih območjih leta 2004 s sprejemom sprememb in dopolnitev tega predpisa zmanjšalo.

Predpis, ki ureja presojo sprejemljivosti, je Pravilnik o presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo. Prvi odstavek 2. člena tega pravilnika določa, da se s presojo sprejemljivosti za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na varovana območja, ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000. Med varovana območja štejemo zavarovana območja (opisana so v poglavju 2.1.2.1 Zavarovanje) in območja Natura 2000 (opisana so v poglavju 2.1.1.4. Posebna varstvena območja (območja Natura 2000)). V postopku se preverja, ali poseg fizično prekriva varovano območje, ali poseg leži v območju neposrednega ali daljinskega vpliva na varovano območje.

Po 2. členu Pravilnika o presoji sprejemljivosti je presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe planov ali posegov v naravo postopek, v katerem se ugotovijo vplivi izvedbe plana ali posega in presodi njihova škodljivost glede na varstvene cilje varovanih območij. Celovita presoja (CPVO) se izvede za plan ali spremembo plana, ki bo pomembno vplival na okolje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani.

CPVO poteka v dveh stopnjah:

- Na I. stopnji postopka celovite presoje se ugotavlja verjetnost nastopa vplivov plana na okolje in presoja njihova pomembnost za okolje. Ministrstvo z odločbo določi plan, za katerega je treba izvesti celovito presojo (5.–12. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti).
- Na II. stopnji postopka celovite presoje se ugotavljajo vplivi izvedbe plana in presoja njihova sprejemljivost za okolje, kar vključuje presojo možnih alternativ in v primeru ugotovljenih pričakovanih bistvenih ali uničujočih vplivov tudi presojo ustreznih omilitvenih ukrepov. Ministrstvo s sklepom potrdi plan ali pa njegovo potrditev zavrne (13.–28. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti).

V skladu s 25. členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti se presoja posledic učinkov na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost ugotavlja v naslednjih velikostnih razredih:

- razred A: ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv,
- razred B: vpliv je nebitven,
- razred C: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov,
- razred D: vpliv je bitven,
- razred E: vpliv je uničujoč,
- razred X: ugotavljanje vpliva ni možno.

Če se ocene za katerokoli posledico plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana sprejemljivi. Če se ocene uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana niso sprejemljivi.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja iz leta 2010 pa ne določa več razreda X: ugotavljanje vpliva ni možno. V teh primerih se s sklepanjem ob upoštevanju načela previdnosti predloži podrobna strokovna utemeljitev postopka sklepanja in določitve končne ocene: vpliv se označi z oznako A, B ali C (največje možne posledice učinkov nimajo bistvenega vpliva) ali z oznako D ali E (največje možne posledice učinkov imajo bitven vpliv).

Ustreznost okoljskega poročila preverja ministrstvo, pristojno za okolje, ki v ta namen pridobi mnenja ministrstev in organizacij, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine. Upoštevajo se tudi stališča in pripombe, dane v času javne razgrnitve. V sklepu o potrditvi plana se navedejo omilitveni ukrepi, s katerimi se odpravljajo pričakovani bitveni ali uničujoči vplivi plana, merila in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se plan lahko izvede, ter načini spremljanja izvajanja plana (Berginc, 2007).

Ministrstvo zaključi postopek CPVO z odločitvijo o sprejemljivosti vplivov, ko potrdi plan. V primeru nesprejemljivosti vplivov se potrditev plana zavrne. S tem je postopek končan, možna so še pravna sredstva. Če je bila potrditev plana dokončno zavrnjena v postopku CPVO iz razlogov s področja varovanih območij, je z ZON urejen poseben postopek prevlade drugega javnega interesa nad javnim interesom ohranjanja narave.

Vse bistvene značilnosti postopka, ki veljajo za presojo sprejemljivosti planov, veljajo tudi za presojo sprejemljivosti posegov v naravo. Za oba postopka se uporablja enaka metodologija, ki je določena s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti, z manjšimi razlikami. Postopek presoje sprejemljivosti posegov v naravo ni večstopenjski kot postopek presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov.

Glede na velikost, kapaciteto in značilnosti posega v naravo se presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, naravovarstvenega soglasja, dovoljenja za posege v naravo ali dovoljenja po drugih predpisih za posege v naravo. V vseh postopkih sodeluje tudi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) z mnenjem, s katerim se opredeli do vplivov posega in oceni njegovo sprejemljivost. Samo pri okoljevarstvenem soglasju se vplivi posegov ugotavljajo tudi s posebnim poročilom o vplivih posega na okolje – dodatkom za presojo sprejemljivosti in samo v tem postopku je mogoča uvedba postopka prevlade drugega javnega interesa (Berginc, 2007: 88).

Organ, pristojen za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je ARSO. Postopek se začne na zahtevo nosilca posega. Posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje, določa Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje iz leta 2013. 22. 7. 2014 je pričela veljati nova Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, 2014. Ker naloga obravnava postopke izdaje okoljevarstvenega soglasja, zaključene pred tem datumom, navedena uredba na vsebino naloge ne vpliva. Presoj o sprejemljivosti izvedejo izdelovalci poročila o vplivih na okolje na podlagi dostopnih podatkov in študij. Do leta 2008 je bil v veljavi tudi sistem okoljskih izvedencev, ki so podali mnenje o ustreznosti poročila o vplivih na okolje. Za del poročila, ki vsebuje presojo

sprejemljivosti – dodatek za presojo sprejemljivosti, pa je bilo določeno, da je okoljski izvedenec lahko le biolog.

Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, 2013, določa vrste posegov in prag teh posegov, ob preseganju katerega sta presoja vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja obvezna. V Prilogi I te uredbe so določene vrste posegov, za katere je presoja vplivov na okolje vedno obvezna. V Prilogi II iste uredbe pa so določene vrste posegov, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če poseg dosega ali presega predpisani prag. Prag za posamezno vrsto posega iz prejšnjega odstavka temelji na merilih, določenih v Prilogi III, ki je sestavni del te uredbe. Lega posega na območju Natura 2000 ali na zavarovanem območju ima vlogo pri določevanju praga, ki mora biti presežen, da je presoja vplivov na okolje za poseg obvezna. Za nekatere posege iz Priloge II Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je po urebi predpisan nižji prag, če ležijo na varovanem območju (območja kulturne dediščine, vodovarstvena območja, območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja).

38. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti določa, da se presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede tudi takrat, ko je bil poseg že presojan v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

Postopek presoje sprejemljivosti posega v naravo na varovana območja za poseg v naravo z vplivi na okolje določa 40. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti. V postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja so podlage za odločanje projekt nameravanega posega v okolje, poročilo o vplivih na okolje ter mnenje ZRSVN in morebitna druga mnenja, stališča ali ocene strokovnih ali nevladnih organizacij ter pridobljena stališča javnosti. Presoja sprejemljivosti posega v naravo na varovana območja je zajeta v posebnem dodatku za presojo sprejemljivosti poročila o vplivih na okolje.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti predpisuje, za katere primere je treba izvesti presojo sprejemljivosti. Kriteriji, ki na to vplivajo, so: vrsta načrtovanega posega in lokacija načrtovanega posega (v območju fizičnega prekrivanja, območju neposrednega ali v območju daljinskega vpliva ter v območju, na katerem so prisotne določene živalske in rastlinske vrste ter habitatni tipi). Posegi v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na varovana območja in za katere je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, so določeni v prilogi 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti, v povezavi s četrtem odstavkom 20. člena Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o presoji sprejemljivosti, 2010.

Po slovenski zakonodaji že sama lega načrtovanega posega znotraj območja Natura 2000 ne pomeni prepovedi izvedbe posega. Ali je poseg sprejemljiv ali ne, pokaže presoja sprejemljivosti. Uredba o posebnih varstvenih območjih določa izjeme, za katere presoje sprejemljivosti ni treba izvesti. Pravilnik o presoji sprejemljivosti pa vsebuje tudi priloge – sezname, ki določajo, za katere posege je presoja sprejemljivosti obvezna. Po Prilogi 2 je to odvisno od vrste posega in lege posega v območju fizičnega ali daljinskega vpliva na območja Natura 2000, pa tudi od rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki so na določenem območju Natura 2000. Tako za nekatere posege, ki ležijo znotraj območja Natura 2000, presoje sprejemljivosti ni treba izvesti, za druge posege, ki pa ležijo zunaj območij Natura 2000, je presoja sprejemljivosti obvezna.

19 člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti, ki se nanaša na faze ocenjevanja plana (smiselno se uporablja tudi za poseg), določa, da se vpliv plana na varstvene cilje varovanih območij ter na njihovo celovitost in povezanost ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ocenjuje v dveh fazah:

- v I. fazi se ugotovijo učinki plana na parametre stanja vrste oziroma habitatnega tipa ter stopnjo njihove pomembnosti;
- v II. fazi se ocenita vpliv in pomembnost posledic ugotovljenih učinkov na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost.

ZRSVN se v mnenju opredeli do vsebine dodatka za presojo sprejemljivosti v poročilu o vplivih na okolje ter poda svojo oceno sprejemljivosti vplivov posega v naravo na varovana območja. To novost je prinesel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah

Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja iz leta 2010. Do sprejema tega predpisa je Pravilnik o presoji sprejemljivosti določal, da se ZRSVN v mnenju opredeli tudi do uvedbe postopka presoje sprejemljivosti. V skladu s spremenjenim predpisom se do uvedbe presoje sprejemljivosti opredeli ministrstvo pristojno za okolje (ARSO, ki postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja vodi).

Ocena sprejemljivosti posega v naravo je ugodna, če ministrstvo ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost. Ta ocena temelji na ugotovitvah iz tretjega in četrtega odstavka 25. člena tega pravilnika.

Javnost lahko poda pripombe k posegu v času javne razgrnitve. Zakonodaja v postopkih PVO predpisuje tudi predstavitev alternativ v poročilih o vplivih na okolje.

V okoljevarstvenem soglasju, s katerim se zaključi postopek presoje vplivov na okolje in je pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja, se kot omilitveni ukrepi, s katerimi se odpravljajo pričakovani škodljivi vplivi posega v naravo, navedejo pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se poseg v naravo lahko izvede.

Postopek prevlade javne koristi za poseg v naravo z vplivi na okolje določa 41. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti. ZRSVN poda mnenje o postopku prevlade javne koristi. Če prevlada druga javna korist nad javno koristjo ohranjanja narave, vsebuje odločitev o prevladi javne koristi tudi določitev nujnih izravnalnih ukrepov.

Če pri posegu v naravo pride do okrnitve narave, mora nosilec posega ali dejavnosti nemudoma odpraviti škodljive posledice svojega delovanja. Če nosilec posega teh škodljivih posledic ne more odpraviti in je prišlo do okrnitve narave na varovanih območjih, mu ministrstvo odredi izravnalni ukrep (Berginc, 2007: 89).

Omilitveni ukrepi so v skladu s 102. členom ZON posegi ali ravnanja, s katerimi se omili izvajanje posega v naravo ali njegove posledice z izravnalnimi ukrepi. Oblike

izravnalnih ukrepov so: vzpostavitev nadomestnega območja, ki ima enake naravovarstvene značilnosti, vzpostavitev drugega območja, pomembnega za ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma varstvo naravnih vrednot, plačilo denarnega zneska v vrednosti povzročene okrnitve narave. Oblika in način izvedbe izravnalnega oziroma omilitvenega ukrepa ter način in pogoji izvedbe posega ali dejavnosti po opravljenem posegu so sestavni del okoljevarstvenega soglasja, naravovarstvenega soglasja, dovoljenja za poseg v naravo ter gradbenega ali drugega ustreznega dovoljenja.

2.2 HCP V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

Biotsko raznovrstnost v ZDA ogroža predvsem izguba habitatov. Soočenje ter posledično konflikt med varstvom okolja in naraščajočim razvojem sta bila razlog, da je Kongres leta 1973 sprejel ESA (Endangered species act). Na seznamu ESA je približno 700 vrst, tisoč pa jih kandidira za uvrstitev na ta seznam. Konflikti med varstvom in razvojem so večji na območjih, kjer je več redkih in ogroženih vrst in kjer so večji pritiski naseljevanja in razvoja.

Že v preteklosti so se pojavljala vprašanja, kako planirati urbani razvoj in človeška naselja, da bi bil vpliv na okolje kar najmanjši. Timothy Beatley v delu *Habitat conservation planning, Endangered Species and Urban Growth* (Beatley, 1996) meni, da je ena od takšnih oblik načrt za varstvo habitatov (Habitat Conservation Plan) – HCP. Tu povzemamo nekaj njegovih ugotovitev in predstavitev poteka postopka HCP.

HCP je primer premagovanja razdvojenosti med razvojem in varstvom, kako skozi kompromise poskrbeti za oba interesa. Prednost tega postopka je v tem, da varuje vrste in habitate vrst in hkrati dopušča določeno stopnjo razvoja. Načrti HCP se pripravljajo na podlagi ESA.

Pri vsakem HCP se pojavijo vprašanja, kot npr.:

1. Kolikšna raven varstva habitata mora biti dosežena. Ali varovati minimum ali pa izločiti večje površine, da se zagotovi preživetje vrste.
2. Kateri tipi dejavnosti oživljanja so potrebni za zagotovitev dolgoročnega preživetja habitata, ki se oživlja?
3. Katera je najboljša strategija financiranja? Ali varovati tam, kjer je pritisk največji, ali pa več napora vložiti tam, kjer je treba večje habitate ohranjati za nižjo ceno in kjer je obstoj habitata bolj gotov.
4. Vprašanje, kdo bo nosil ceno stroškov ohranitve habitata, je pogosto in ostaja nerazrešeno.

2.2.1 Ukrepi ESA in vključevanje razvoja

Namen tega predpisa je omogočiti varstvo ogroženih vrst z upoštevanjem pogodb in konvencij, ki veljajo na območju ekosistemov, od katerih so te ogrožene vrste odvisne.

Glavni ukrepi in zahteve ESA:

2.2.1.1 Seznami ogroženih vrst

Ogrožena vrsta je tista, ki lahko postane prizadeta v bližnji prihodnosti. Kritičen habitat je po zakonodaji tisti, na območju katerega so naravne ali biološke značilnosti, ki so pomembne za varstvo vrst in zahtevajo posebno upravljanje za namene varstva.

Vrste se lahko na državni seznam uvrstijo na več načinov:

1. predlaga jih Nacionalna služba za ribe in prostoživeče živali – United States Fish and Wildlife Service (USFWS) ali Nacionalna služba za morski ribolov – National Marine Fisheries Service (NMFS), ki sta odgovorni za implementacijo ESA, ali pa
2. jih predlagajo državljani in zasebne organizacije.

Za uvrstitev na seznam so pomembni biološki dejavniki. Ekonomskih dejavnikov ne upoštevajo. Upoštevanje ekonomskih dejavnikov pa omogočajo amandmaji ESA iz leta 1978. Predlagani habitati so pogosto močno zoženi zaradi varstva ekonomskih interesov in političnih pritiskov. Politiki imajo vpliv tako na oblikovanje seznama vrst kot na zavarovanje kritičnih habitatov.

Vrste so na seznam lahko uvrščene kot kandidatke, in sicer v Kategorijo I (vrste, za katere ima USFWS dovolj podatkov, da jih je mogoče uvrstiti na seznam, vendar pomanjkanje virov ovira uvrstitev na seznam) ali v Kategorijo II (vrste, ki bi se lahko uvrstile na seznam, vendar zanje USFWS nima dovolj informacij za odločitev). Vrste se lahko izpišejo s seznama ogroženih vrst, ko niso več ogrožene.

2.2.1.2 Posvetovanje po Sekciji 7

Ko se vrsta uvrsti na seznam, upoštevajo več standardov varstva in ukrepov. Eden najpomembnejših v Sekciji 7 ESA zahteva, da se zvezne agencije posvetujejo z USFWS ali NMFS, ko projekti, dovoljenja ali drugi ukrepi lahko vplivajo na vrste s seznama ali njihove kritične habitate. Uporablja se tako formalno kot neformalno posvetovanje:

1. Neformalno posvetovanje agencije in USFWS.

USFWS obvesti agencijo, ko obstaja možnost, da so na območju posegov lahko prisotne ogrožene vrste ali njihovi habitati. Če so, mora agencija pripraviti biološko presojo. Če vpliv na vrste ali na habitate ni možen, se postopek v tej fazi ustavi. Če pa se skozi biološko presojo ugotovi, da bi načrtovani poseg lahko vplival na kritični habitat ali vrsto s seznama, se začne formalno posvetovanje.

2. Formalno posvetovanje agencije in USFWS.

USFWS mora med formalnim posvetovanjem pripraviti svoj predlog meje vpliva nameravanega posega na vrste ali habitate. ESA prepoveduje dejavnosti, ki ogrozijo obstoj vrste ali ki neugodno preoblikujejo kritični habitat vrste. Projekti se lahko nadaljujejo, ko so podani primerni omilitveni ukrepi in bi bil vpliv na vrste in na habitate manjši.

3. Amandma ESA iz leta 1978 omogoča večjo prožnost pri že začelih projektih. Vzpostavlja Odbor za ogrožene vrste (God Committee ali God Squad), na katerega se je možno v primeru tveganj pritožiti. Ta odbor sestavljajo minister za kmetijstvo, minister za obrambo, predsednik Sveta gospodarskih svetovalcev, minister za notranje zadeve, upravljavec in član, ki predstavlja državo, na katero projekt vpliva.

2.2.1.3 Prepoved posega po Sekciji 9

Sekcija 9 prepoveduje posege v območja ogroženih vrst. Poseg (angl. take) je dejanje, ki vključuje vznemirjanje, škodo, preganjanje, lov, streljanje, uboj, ulov v past, zaplenitev, zbiranje. Prepovedi Sekcije 9 se nanašajo na vse udeležence, tako javne kot

zasebne. Za dejavnosti po Sekciji 7 je poseg dovoljen s pridobitvijo izjave USFWS (kot del njegovega biološkega mnenja, v katerem se podajo omilitveni ukrepi).

Za ogrožene vrste (angl. threaten species) prepoved posega avtomatsko ne zapade pod določila ESA. USFWS je vključen v točki 4(d) zakona, ki omogoča pritožbo na prepoved posega, ki ogroža ogrožene vrste.

Predpisi USFWS definirajo škodo (definicija pojma poseg v ESA) kot dejanje, ki povzroči smrt ali poškodbo prostoživeče živali in rastline. Takšno dejanje lahko povzroči obsežno spremembo habitata ali degradacijo, ki povzroči smrt ali poškoduje prostoživeče rastline in živali z motnjo vzgoje, hranjenja, gnezditve, zavetišč. Definicija škode se je kasneje razširila tudi na spremembo habitata. Škoda tako vključuje uničenje habitata ali njegovo spremembo, ki lahko povzroči smrt ali poškodbo, motnje pomembnih vzorcev, obnašanje ali prepreči, da si vrste opomorejo. Rastlinske vrste iste stopnje zaščite v Sekciji 9 niso dobile. Posegi v ogrožene vrste so prepovedani v zveznih državah ali povsod tam, kjer poseg v rastlinske vrste prepoveduje zakon posamezne države.

2.2.1.4 Sanacijski plani

ESA zahteva, da USFWS pripravi sanacijski plan (angl. Recovery plan) za vsako vrsto s seznama. Te plane običajno odobri znanstveni odbor, ki ga sestavljajo biologi. Sanacijski plani med drugim ovrednotijo in določijo status vrst, njihovo življenjsko zgodovino, grožnje njihovem obstoju in potrebam njihovega habitata. Vsak plan predstavlja tudi cilje sanacije in prepoznavna dejavnosti, ki so pomembne za pomoč oživitve vrst. Planu običajno vsebujejo podrobne načrte sprejemanja, ki dajejo prednost sanaciji, ugotavljajo njihove stroške in trajanje ter določajo agencije, ki so zanje odgovorne. Planu sanacije so pomembni pri več postopkih HCP in ostajajo kritično orodje za pomoč oživljanja vrst s seznama. Beatley (1996) pa opozarja, da plani sanacije niso vedno uspešni in da so načrti HCP bolj učinkoviti od njih.

2.2.1.5 Poseg po Sekciji 10 (Incidental take)

Zakon predvideva kazen za nosilce posega, če na območjih, kjer določene živalske in rastlinske živijo, potekajo dejavnosti, kot so preoblikovanje površja, čiščenje zemljišč in poselitvena območja. Po drugi strani so te prepovedi stroge.

Da bi dosegli določeno stopnjo fleksibilnosti znotraj ESA, je amandma zakona iz leta 1982 omogočil, da USFWS izda dovoljenje za poseg, po Sekciji 10 zakona v primerih, ko so nosilci razvoja in lastniki zemljišč pripravili ustrezen HCP. Ideja za HCP se je prvič pojavila v poznih 70. in zgodnjih 80. letih 20. stoletja, med pripravo plana za San Bruno Mountain v Kaliforniji. Na območju je bilo predvidenih okoli 8500 stanovanjskih enot in poslovne površine. V tem primeru so nosilce posega ustavili, ker bi plan lahko vplival na več vrst metuljev, zlasti na vrsto (*Arícia icarioides missionensis*), ki je uvrščena na zvezni seznam. V planski postopek, ki je bil uporabljen v tem primeru, so se vključili tako okoljevarstveniki kot predstavniki lokalne oblasti. Pripravljen je bil načrt upravljanja, ki bi v določeni meri dovoljeval posege na habitate metuljev, hkrati pa bi izločil velike površine gore, ki bi postale zavarovan habitat (87 % habitata metulja). Plan je vključeval tudi ukrepe za dolgoročno upravljanje s habitatom, obnovo in vire financiranja. Pred pripravo plana je bilo izvedenih več bioloških študij (metuljev in potreb njihovih habitatov), ki so prepoznale določene habitatne tipe, katerih obstoj je nujen za preživetje metuljev. Kljub temu da je bil plan poskusen, ga je USFWS odobril in po zaslugi izkušnje iz San Bruna je bil leta 1982 sprejet amandma ESA, ki je uradno dovolil uporabo mehanizma HCP v drugih podobnih okoliščinah. »San Bruno Mountain« je bil prvi HCP, za katerega je bilo izdano dovoljenje po ESA in amandmaju iz leta 1982.

ESA je vzpostavil osnovne zahteve za pripravo HCP-jev in določenih standardov, ki bi jih morali plani ustrezno upoštevati, preden bi USFWS sprejel dovoljenje po Sekciji 10. Plani morajo vsebovati vpliv posega, ukrepe za zmanjšanje in omilitve vplivov posega ter financiranje teh ukrepov. Alternative posegom so bile pretehtane s strani prosilcev, prav tako razlogi, zakaj te alternative niso bile izbrane. Pretehtana so bila tudi merila Ministrstva za notranje zadeve, ki so nujna ali primerna za nove plane. Dovoljenje za poseg po sekciji 10 (a) se lahko izda le, če je izpolnjeno naslednje: poseg je izjemen za

dejavnost, ki je drugače zakonita, prosilec bo moral maksimalno zmanjšati vplive takšnega posega. Poleg tega bo moral zagotoviti financiranje izvedbe plana, ob tem pa poseg ne bo zmanjšal možnosti preživetja in oživitve prostoživečih vrst.

Med letoma 1982 in 1992 je USFWS odobril 14 primerov HCP in izdal 14 dovoljenj. Od decembra 2005 je bilo odobrenih več kot 430 postopkov HCP (Habitat Conservation Plan, 2012).

Postopek je pri večini primerov HCP podoben. Oblikujejo se organizacijski odbori za pregled priprave plana, ki so običajno sestavljeni iz predstavnikov nosilcev posega, predstavnikov občine ali regije (nosilci razvoja, okoljevarstveniki, predstavniki lokalnih oblasti, predstavniki zveznih ali državnih agencij, ki upravljajo vire). Odboru predseduje več nevtralnih strank, kot je npr. The Nature Conservancy (TNC). Običajno je ustanovljen tudi biološki ali tehnični odbor, ki vodi pripravo potrebnih študij in nudi svetovanje glede tehničnih in bioloških problemov. Pogosto so za pripravo plana in temeljnih študij najeti zasebni svetovalci.

Večina postopkov HCP izloči določeno površino habitata v obliki enega ali več habitatnih rezervatov. Zemljišča, na katerih so zavarovana območja, se običajno pridobijo z nakupi ali pa lastniki, ki so vključeni v postopek, zemljišče prepustijo. HCP-ji pogosto vključujejo vzpostavitev habitata, nadzor plenilcev in nadzor rabe tal. Sredstva za pripravo plana in njegovo implementacijo se prispevajo iz zveznih in državnih fondov, fondov lokalnih oblasti in privatnih fondov (npr. TNC).

2.2.1.6 Državni program za varstvo ogroženih vrst

Veliko držav ima svoj program varstva ogroženih vrst, svoje sezname redkih in ogroženih vrst in tudi prepovedi za posege, ki so podobni tistim iz ESA.

2.2.2 Pregled preteklih in tekočih varstvenih planov in procesov

2.2.2.1 Postopek in metodologija

Projekt vodijo različni udeleženci v postopku (npr. regionalne oblasti), posamezne pristojne oblasti (npr. lokalni oddelek za planiranje). Od primera do primera se spreminja tudi sestava organizacijskih odborov HCP.

Največ primerov HCP je pripravljenih za 30 let, nekateri tudi za krajše obdobje. Različne vrste imajo različne biološke probleme in različne strategije varstva, pa tudi različne značilnosti, kar je treba upoštevati. Nekatere imajo velike življenjske prostore, druge manjše, nekatere so selitvene. Te različne biološke značilnosti zahtevajo različno upravljanje in merila varstva.

Postopki HCP se razlikujejo glede na tip grožnje vrstam: neposredna izguba habitata, opuščanje kmetijstva. Razlikujejo se tudi po velikosti površine, ki se planira. Nekateri postopki HCP so se osredotočili le na eno vrsto.

2.2.2.2 Izvedba in upravljanje

Ogrožanje vrst tako kot drugi geografski, biološki in institucionalni dejavniki narekujejo strategije upravljanja in strategije varstva vključene v postopke HCP. Vsi postopki HCP imajo osnovno strategijo opredeljevanja in varstva določenih območij zavarovanih habitatov, medtem pa tudi dovoljujejo določeno stopnjo urbanega razvoja.

Ohranjanje zavarovanih habitatov je zagotovljeno na več načinov. HCP za Coachella Valley je zahteval pridobitev velikih površin zasebnih zemljišč. Zemljišča so se odkupila. Pri postopku HCP za North Key Largo plan omogoča razvoj samo v območjih, razvojnih vozlih, zunaj zavarovanih con habitatov (84 % habitata). Najpogosteje uporabljena strategija je bila pristop Coachella Valey – s pomočjo pristojbin. Včasih pa se habitat ohranja tudi tako, da se izloči posest, ki je že v lasti nosilcev razvoja in ostalih strank HCP.

Postopki HCP se razlikujejo tudi po stopnji, do katere se družbena zemlja, običajno državna, vključuje in tako oblikuje strategija varstva habitata. Na državni zemlji ostane služnost za potrebe rudarjenja, gojenja pašne govedi in drugih dejavnosti. V nekaterih primerih zemljišča kupujejo, v drugih pa jih zamenjujejo. Menjava zemljišč poteka tako, da kupujejo zemljišča zunaj zavarovanih območij in jih menjajo z lastniki zemljišč znotraj zavarovanih območij. Obstoječe kmetijske površine lahko spet vračajo v pašne površine. Včasih se poslužujejo tudi monitoringa vrst.

Postopki HCP narekujejo tudi več možnosti obnove habitata in dejavnosti upravljanja. V primeru Nort Key Largo HCP se vključuje kontrola in odstranitev eksotičnih rastlin in domačih živali, odstranjujejo se ceste za vzpostavitev starih vodnih režimov in minimaliziranje človeških vplivov, modificiranje rečnih bregov, da krokodili lahko gnezdijo.

Pomemben del procesa HCP je delitev odgovornosti za sprejem plana. Odgovor nudi več rešitev. Različni deležniki prispevajo denar npr. za obnovo habitata.

2.2.2.3 Financiranje HCP-jev

V ameriškem sistemu financiranju pripisujejo precejšen pomen. Pomembni so zlasti financiranje iniciativ, bioloških in planskih študij, vodenje postopkov HCP, priprava plana, okoljskega poročila, nakup zemljišč, zavarovanje območij, urejanje nadomestnih habitatov, obnova habitatov in upravljanje. Sredstva za pripravo planov in njihovo vzpostavitev prispevajo iz zveznih, državnih fondov in fondov lokalnih oblasti. Pomembne so tudi okoljevarstvene organizacije. Pomembno vlogo igrajo lastništvo habitatov, pristojbine in takse, ki jih morajo nosilci posega plačati ob vsakem poseganju v območja zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov. Pri odločitvah igrata včasih pomembno vlogo lastništvo in financiranje.

2.2.2.4 Ključni udeleženci

Konflikti med varstvom ogroženih vrst in razvojem ter s pripravo HCP se običajno rešujejo politično. Postopek mora vključevati več posameznikov in interesnih skupin. Imenujejo se nosilci posega.

Glavni akterji so nosilci posega, predstavniki lokalnih oblasti, okoljevarstveniki, lastniki zemljišč, država in zvezne agencije za varstvo narave ter državne in zvezne agencije, ki upravljajo zemljišča.

Konflikti med nosilci posega in varstveniki okolja se v postopkih HCP redko pojavijo na podlagi zakonov, poročil ali planov. Nosilci posega so mnenja, da se zaradi upoštevanja določil ESA njihovi projekti pogosto ustavijo ali preložijo. Če agencije, kot je npr. USFWS, zahtevajo, da nosilci posega spoštujejo zakonodajo, so postopki HCP edina alternativa za zagotovitev izvedbe projekta. Ljudje na terenu so skeptični do zahtev in problemov ogroženih vrst. Zelo hitro tudi kritizirajo širjenje območij pomembnih za varovanje teh vrst. Okoljevarstvenike pogosto označijo za tiste, ki zavirajo razvoj.

Okoljevarstveniki in predstavniki okoljevarstvenih skupin imajo pomembno vlogo pri formulaciji HCP-jev. Okoljevarstvenih skupin je več vrst in imajo raznovrstne poglede. Ti različni pogledi – 'filozofije' – pripeljejo do tega, da posamezne skupine igrajo različne vloge. Vloga TNC je kombinacija vodstva v senci in promocije sporazuma med stranmi. TNC je še pred HCP igrala pomembno vlogo pri nakupih območij habitatov. Nekatere okoljevarstvene organizacije pa so bolj brezkompromisne in vidijo postopek HCP za nelegalen in da zaobide ESA.

Nekaj takšnih agencij je vedno vpletenih v postopke HCP. USFWS pogosto skliče ostale za mizo pogajalcev in skrbi za prostoživeče vrste in varstvo vrst ter končno pregleda poročilo in odobri ali zavrne plan. V postopkih HCP so pogosto udeležene tudi druge zvezne agencije, ki upravljajo vire. Najbolj pomemben je Urad za upravljanje z zemljišči (Bureau of Land Management, BLM). Kongres mu je naložil, da razširi svoje

delovanje na prostoživeče in ogrožene vrste. Leta 1990 so pripravili 'wildlife management plan' (načrt upravljanja s prostoživečimi živalmi) za svoje področje.

Različni akterji in interesne skupine imajo običajno različne poglede na ogrožene vrste, biodiverziteto in pomen njunega varovanja. Biologi so mnenja, da varujejo vrste. Okoljevarstveniki imajo včasih antropocentrični in utilitarni pogled. Nosilci posega, lastniki zemljišč in upravljavci virov so pogosto skeptični do tega, da je treba varovati vse vrste. Nosilci posega in udeleženci HCP imajo velikokrat nasprotujoča si mnenja tudi o tem, kdo bo kril stroške varstva.

2.2.2.5 Dinamika postopka HCP

Čeprav so si postopki HCP različni, imajo podobne postopkovne in metodološke vzorce. Postopki HCP se uporabijo pri tistih projektih, kjer sta si projekt in varstvo ogroženih vrst v nasprotju. Umetnost vodenja HCP po navadi vključuje politično balansiranje. Nosilci posega in naravovarstveniki morajo v primeru, da se odločijo, da ne bodo sodelovali, prevzeti odgovornost. Nosilci razvoja tvegajo, da bodo njihovi projekti v zamudi ali pa jih ne bo mogoče izvesti. Za okoljevarstvenike je HCP tudi priložnost, da se doseže takšna zaščita biotske raznovrstnosti, ki drugače ne bi bila možna. Včasih so zaradi HCP vrste v manjši nevarnosti.

Pogajanja vključujejo kompromise na obeh straneh. Osredotočajo se na tip in raven varstva habitata, vir financiranja, razporeditev teh stroškov in porazdelitev dolgoročnih odgovornosti upravljanja. Kompromisi nosilcev razvoja se vrtijo okoli nadomestil.

Rezultat HCP je običajno skupen produkt serije izpogajanih kompromisov. Medtem ko zadovolji standarde sekcije 10(a), ostaja prostor za subjektivne interpretacije skladne izpolnitve teh standardov, pravilne strategije za določitev ciljev plana, kompromisov razvoja in varstva habitata. Izpogajani rezultat je odvisen od političnega položaja in virov, ki jih upravljajo različni nosilci razvoja.

2.2.3 Primeri HCP v ZDA

Timothy Beatley v delu *Habitat conservation planning, Endangered Species and Urban Growth* (1996) meni, da s predstavitvijo postopkov HCP testira pristop ESA – ali država lahko doseže določeno zaščito vrst s seznamov ESA in omogoča standarde zaščite za HCP, hkrati pa dovoljuje državam in lokalnim oblastem, da delajo po aktualnih planih in iščejo kompromise. V delu Timothyja Beatleya je opisanih 10 primerov HCP. Do leta 1996, ko je bila knjiga natisnjena, je bilo izdanih le nekaj dovoljenj po sekciji 10(a). Več kot 50 HCP-jev je bilo pripravljenih ali pa so bili v pripravi. Beatley tudi opozarja, da je opisanih primerov še vedno premalo, da bi na podlagi njihove predstavitve lahko zaključili, kako mehanizem pravzaprav deluje (Beatley: 20). Končni rezultat bo znan šele po letih ekstenzivnih monitoringov in študij.

Kljub temu je smiselno primere pregledati z namenom, da bo sistem HPC potem služil primerjavi s slovenskim sistemom – postopki izdaje okoljevarstvenega soglasja, pri katerih so posegi načrtovani na območjih Natura 2000 ali pa v območjih neposrednega in daljinskega vpliva na ta območja.

Beatleyev pregled vključuje tako postopke HCP, ki so bili pripravljeni za zasebne nosilce posegov ali pa vključujejo več lastnikov zasebnih projektov. Knjiga se osredotoča na regionalne plane.

2.2.4 Pregled postopkov

HCP postopki so v tej magistrski nalogi predstavljeni v prilogah H3 – R3, ki je delno povzeta po preglednici »Table 3.1.« (Beatley: 26–31).

2.2.4.1 Ime HCP in poseg

Predstavljenih je 10 regionalnih HCP-jev. Na teh območjih je načrtovanih več različnih posegov, včasih tudi v sklopu istega HCP-ja. Načrtovani posegi v teh območjih so: stanovanjska in poslovna območja (6), dirkalna steza (1), plan ureditve obale (1),

marina (1), avtoceste, nasipi, protipoplavni objekti, mostovi (1) in plan celotne doline (2).

2.2.4.2 Površina študijskega območja

Površina študijskega območja je navedena v ha in km². Giblje se od 253,339 ha do 40 469,446 ha ter od 647,5 km² do 8288 km².

2.2.4.3 Vrste

Navedene so rastlinske in živalske vrste, ki so predmet predstavljenih HCP-jev, kot npr. podvrste metulja *Plebejus icarioides missionensi*, *Spegeria callipe callipe* in *Papilio aristodemus ponceanus*, vrsti kuščarja *Uma inornata* in *Gambelia sila*, podvrsta miši *Peromyscus gossypinus allapcticole*, podvrsta podgane *Neotoma floridana smalli*, ameriški krokodil (*Crocodylus acutus*), vrsta lisice *Vulpes macrotis*, podvrsta glodalca *Dipodomys nitratoide nitratoide*, vrsta veverice *Ammospermophilus nelsoni* in vrsta opuncije *Opuntia basilaris*.

2.2.4.4 Površina varovanega habitata/Delež obstoječega lokalnega varovanega habitata

Površina varovanega habitata je navedena v ha in km², delež obstoječega varovanega habitata pa v %. Giblje se od 10 do 87 %.

2.2.4.5 Glavne ugotovitve postopka/Problemi

Navedeni so razlogi za ogroženost habitata v obstoječem stanju, osnovne značilnosti in potek postopka, študije, ki so bile potrebne za pripravo HCP, ter kritike.

Ker imajo različne vrste različne biološke probleme, različne strategije varstva, različne so glede tega, kaj je treba upoštevati, nekatere imajo velike življenjske prostore, druge so selitvene, zahtevajo te različne biološke značilnosti različno upravljanje in merila varstva.

Različni so tudi postopki. HCP za San Diego ima dvotirni pristop, pripravljajo se plani za več vrst in predvideva se več upravljavskih planov za vrste. Podrobnejši so bili postopki HCP za 4 porečja.

Pri pregledu postopkov, za katere je bil izveden HCP, so zanimive različne študije, ki so jih izvedli. Pri HCP za San Bruno Mountain so v sklopu analiz pripravili več tipov študij: izlov osebkov, študijo razporeditve populacije, študijo razkropitve in študije potreb habitatov. Te analize zagotavljajo sliko zatečenega stanja populacije metuljev in pogoje, ki jih habitat potrebuje za zagotavljanje dolgoročnega preživetja.

V postopku HCP za Coachella Valley so bile pripravljene podrobne analize razporeditve populacije kuščarja in peščenega habitata, od katerega je populacija kuščarja odvisna.

V postopku priprave HCP za San Diego so pridobivali podatke o obstoječem številu parov in razširjenosti habitata ptice *Vireo belli pusillus*. Biološke študije so vključevale tudi štetje gnezd. V podrobnejšem HCP so izvedli podrobnejše analize razširjenosti in kvalitete habitata vrste, tudi obstoječe rabe tal in načrtovanih posegov, ki bi lahko ogrozili habitate.

2.2.4.6 Alternative

Eden od korakov, ki prispevajo k temu, da je vpliv posega čim manjši, so alternative posegov. Nosilci posega morajo predstaviti alternative in povedati, zakaj niso bile izbrane. Navedene so alternative, ki so jih v postopku preverili.

2.2.4.7 Ključni udeleženci

V tej rubriki so navedeni ključni udeleženci v posameznem postopku HCP.

2.2.4.8 Status

Podatek o statusu postopka nam pove, ali je bilo v določenem postopku izdano dovoljenje. Do leta 1996 je bilo dovoljenje po sekciji 10(a) izdano za 2 primera, 6 jih je bilo v postopku, za 2 primera, ki sta še bila v postopku, prvotni plan ni bil sprejet, predlagano je bilo zmanjšanje območja.

2.2.4.9 Instrument varstva/Strategija.

Eden od pogojev za izdajo dovoljenja po Sekciji 10(a), ki ga mora izpolniti nosilec posega je, da do največje možne mere minimalizira poseg in izvede omilitvene ukrepe, z izvedbo katerih bo vpliv posega manjši.

Večina postopkov HCP izloči določeno površino habitata, v obliki enega ali več rezervatov. S pomočjo HCP so že bile zavarovane velike površine habitatov ogroženih vrst.

Postopki HCP narekujejo več možnosti obnove habitatov in dejavnosti upravljanja.

2.2.4.10 Ugotovitve

Načrti HCP se razlikujejo glede velikosti površine, ki se planira. Nekateri so se osredotočili le na eno vrsto. Razlikujejo se glede na tipe groženj varstvu: neposredna izguba habitata zaradi poselitve, opuščanje kmetijstva. Čeprav so si načrti HCP med seboj različni, imajo podobne postopke in metodološke vzorce, ki pa se v določenih delih razlikujejo.

Beatley velik pomen v postopku HCP pripisuje delitvi odgovornosti za uresničitev plana. Različni ključni udeleženci so udeleženi tudi pri financiranju, npr. obnove habitata. Včasih so zaradi HCP vrste v manjši nevarnosti. Pogajanja vključujejo kompromise na obeh straneh. Ta pogajanja se osredotočajo na tip in raven varstva habitatov, vir financiranja, razporeditev stroškov in porazdelitev dolgoročne

odgovornosti upravljanja. Rezultat HCP je običajno serija izpogajanih kompromisov. Izpogajani rezultat je odvisen od političnega položaja in virov, s katerimi upravljajo različni nosilci razvoja.

Beatley predstavi prednosti postopkov HCP:

- na osnovi načrtov HCP so bile zavarovane obširne površine naravnih habitatov (Coachella Valley, San Bruno Mountain, North Key Largo);
- vzpostavili so več nadomestnih habitatov;
- biološka ustreznost varstvenih meril;
- dolgoročna viabilnost območij habitata;
- vpliv HCP na oblikovanje projektov (npr. San Diego River – projekti za avtoceste, mostove);
- možnost konstruktivnega političnega kompromisa med varstvom vrst in razvojnimi konflikti (kompromisi so zlasti uspešni tam, kjer je ponujenih več alternativ);
- ustvarjanje dohodkov (s pomočjo pristojbin) za financiranje upravljanja in bioloških raziskav, ureditev nadomestnih habitatov;
- za nosilce razvoja je HCP cenejši kot pridobivanje dovoljenja pa sekciji 10(a);
- poselitvene enote v bližini varovanih območij so lahko še privlačnejše in dražje.

Beatley predstavi slabosti HCP-jev:

- stroški varstva habitatov;
- priprava HCP in pridobitev dovoljenja zahtevata veliko časa;
- ne ve se ali razširjenost in raven varstvenih meril, vključena v plane, ki varujejo ogrožene vrste, zagotavljata varstvo vseh sestavin biotske raznovrstnosti;
- različni načrti HCP so sprejeli različne filozofije glede površine habitata:
 - minimalno preživetje (Izloči se minimalna površina habitata, ki je potrebna za varstvo vrst. Ključno vprašanje je, kaj je minimalno število in velikost rezervata. Odgovor pogosto ponudijo konzultacije (HCP za Coachella Valley));
 - nadomestni habitat (V večini primerov je površina restavriranega ali oblikovanega habitata neposredno povezana s površino izgubljenega

- habitata. Zahtevajo se omilitveni ukrepi, npr. hektar za hektar (HCP za Metro Bakersfield). Tolikšna kot je površina uničenega habitata, tako veliko površino je treba nadomestiti. Pokazalo se je, da je težko oblikovati nov habitat. Bolje je ohraniti ali razširiti habitate ogroženih vrst);
- pristop «minimalnega odtisa» (Absolutna razširjenost izgube habitata je omejena in uporaba območij za poselitev je minimalizirana – San Bruno Mountain. Ta strategija je bolj zanimiva za biologe in okoljevarstvenike, manj pa je zaželeno za nosilce razvoja);
 - udeleženci HCP so pogrešali usmeritve s strani USFWS glede minimalnega praga varstva. (Biološko je to težko narediti, zato menijo, da bi USFWS moral postaviti standarde);
 - vprašanje dolgoročne viabilnosti območij habitatov, ki so bila izločena. V večini načrtov HCP so bili oblikovani otoki habitatov, ki niso bili povezani med seboj in z okoliško varovano krajino (HCP za Sand City, Coachella Valley). V ta namen bi bilo treba oblikovati obrambna, robna habitatna območja in vključiti povezave v krajini (HCP za Metro Bakersfield);
 - problem se pojavi, ker varstvene odločitve ne temeljijo samo na biologiji, ampak gre tudi za politično odločitev, temelječo na omejenem znanju in jo je treba hitro sprejeti. Nosilci posega zahtevajo hitre odgovore, biologi pa potrebujejo veliko časa za pripravo študij, da razumejo biologijo vrst;
 - kako veliko mora biti območje, ki se izkrči z namenom varstva, primerno število, velikost in konfiguracija rezervata (dramatična fluktuacija kuščarjev v Coachella Valley);
 - pri vsakem HCP se pokažejo določene pomanjkljivosti v biološkem znanju;
 - neuspeh postopkov HCP, ki so se odločali za uporabo vsestranskega, večvrstnega pristopa. Hitro rešitev problema je mogoče doseči pri uporabi enovrstnega pristopa. Nekateri so ubrali drugačno pot, pri kateri so uporabili večvrstni pristop, pri tem pa so se osredotočili na eno ključno vrsto. Pri vsestranskem pristopu ne upoštevajo le ene ogrožene vrste s seznama, ampak tudi druge vrste (tudi takšne, ki kandidirajo za uvrstitev na seznam). S takšno strategijo so se zavarovala le kritična območja habitatov, ki se prekrivajo (HCP za Balcones Canyonlands Conservation Plan, Kern County). Javnost ta pristop podpira, ker bi se tako izognili dodatnim postopkom HCP v kasnejši

fazi, ko bi se vrste kandidatke za vpis na seznam ESA na ta seznam dejansko uvrstile. Vsestranski postopek za varstvo več vrst je drag in traja dalj časa, česar vsi udeleženci v postopku HCP ne podpirajo. Država in zvezne agencije bi lahko pomagale s pripravo biološke temeljne podlage;

- zaskrbljujoč je dolg postopek HCP do pridobitve dovoljenja po Sekciji 10(a), zlasti pri večvrstnem pristopu. (Pogosto se sprašujejo, če bi bilo bolje delati le HCP za eno vrsto in to narediti hitro);
- problem financiranja postopkov HCP: študije, odkup habitatov;
- nosilci posega so pogosto skeptični zaradi okoljskih in drugih programov, ki povzročajo dodatne stroške in dodatne birokratske ovire.

Beatley podaja usmeritve, ki bi jih bilo treba upoštevati v nadaljnjih HCP postopkih:

- fragmentacijo bi lahko rešili z zagotovitvijo koridorjev (Metro Bakersfield, Kern River);
- bodoči postopki HCP se bodo morali izogibati zavarovanju izoliranih delov habitata in namesto tega težiti k zaščiti zemljišč, ki se ujemajo s širšo geografsko varstveno strategijo. (Takšna strategija bi morala težiti k varstvu več vrst, povezovati obstoječe parke in rezervate in delovati na območjih habitatov, ki jih ogroža razvoj);
- lokalni plani rabe tal bi morali vsebovati več vsestranskih bioloških analiz in planiranje, s tem bi zaščitili vrste/razvojne konflikte, ki se pogosto najprej pojavijo pri postopkih HCP;
- veliko pozornost bi morali posvetiti nadzorom rabe in dejavnostim na sosednjih zemljiščih. (Pojavi se potreba po vzpostavitvi robnih habitatnih območij, ki bi varovala pred dejavnostmi na sosednjih zemljiščih);
- ker morajo biti odločitve hitre, bi morali vedeti, kakšne naj bodo hitro narejene biološke študije. (Postavljeni bi morali biti standardi, npr. zahteva po nadomestnem habitatu v deležu 5:1);
- 'gap' analiza (metoda, ki so jo razvili znanstveniki USFWS za definiranje območij velike biotske raznovrstnosti s postopkom prekrivanja informacij o vegetacijskih tipih, vrstah in številu osebkov posamezne vrste) je obetavna pri definiranju območij, za katera je značilna bogata biotska raznovrstnost in niso vključena v zavarovana območja. Z gap analizami in geografskim informacijskim sistemom (GIS)

je možno prekriti veliko različnih slojev podatkov in pretehtati potrebe habitatov različnih vrst. GIS tehnologija je lahko uporabna pri modeliranju spremembe habitata, spremembe rabe tal in testiranju ekološke viabilnosti. Medvrstni pristop zahteva uporabo GIS tehnologije;

- na voljo morajo biti večji fondi za raziskave varovanih vrst, zagotovljeno bi moralo biti financiranje lokalnega planiranja.

Iz pregleda primerov, v katerih je potekal HCP postopek, je mogoče izluščiti, da so odločitve, pri katerih so končni rezultat tudi zavarovana območja precej različne, zlasti med površino, ki je bila prvotno predlagana z namenom varovanja določene vrste, in odstotkom te površine, ki je bil dejansko zavarovan. Sprašujemo se, kaj je razlog za tako različne odločitve. Omeniti je treba predvsem dva. Obstaja možnost, da so bila predlagana območja za varovanje določene vrste preveč široko določena ali pa so v postopku dominirali zagovorniki nosilcev posega. Pojavi se vprašanje ravnovesja med akterji.

Nejasno je tudi obravnavanje kumulativnih vplivov posegov, ki se bodo načrtovali po zaključku HCP in sprejetju plana s posegi, ki bodo dovoljeni po prvotnem planu.

2.3 KRAJINSKO PLANIRANJE KOT VARSTVENO NAČRTOVANJE

2.3.1 Pojem krajinskega planiranja

Krajinsko planiranje je tehnična disciplina, ki izhaja iz ciljev in išče rešitve, ki so skladne z zastavljenimi cilji (Marušič, 2002: 23). Urejanje prostora je tako pripravljjanje načrtov kot pripravljjanje posebnih nalog, metod. Razlikujemo razvojno in varstveno načrtovanje. Z

Varstvenim načrtovanjem rešujemo konflikte souporabnikov prostora. Posege v okolje lahko omilimo bodisi s spreminjanjem tehnologije bodisi s spreminjanjem prostorskega položaja posega.

2.3.2 Varstveno načrtovanje

2.3.2.1 Zgodovina varstvenega načrtovanja v svetu

Marušič (2002) omenja naslednje mejnike varstvenega načrtovanja:

- a) Začetek priprave zavarovanih območij v Ameriki sega v konec 19. stoletja, ko je F. L. Olmstead za državo Kalifornijo pripravil elaborat za zavarovanje doline Yosemite kot naravnega rezervata. Vendar območje doline Yosemite takrat ni bilo zavarovano. Kot prvi narodni park je bilo v 70. letih 19. stoletja zavarovano Yellowstonsko območje.
- b) Pomemben mejnik v razvoju metod planiranja je uporaba prosojnih tematskih zemljevidov z naravnimi značilnostmi, ki so omogočali prekrivanje in tudi kombiniranje lastnosti zemljišč ter njihovo vrednotenje. S tem so bile ustvarjene možnosti za presojanje odločitev o rabi prostora. Prvi, ki naj bi uporabil tematske zemljevide z namenom prekrivanja, je bil leta 1912 Manning (pri pripravi prostorskega plana za mesto Bilerica v Massachusettsu v ZDA) (Steinitz s sod., 1976).
- c) Biolog in regionalni planer Patrick Geddes (1864–1932) je bil med prvimi, ki je v regionalno planiranje uvedel zahtevo za analizo prostorskih razmer, posebej fizičnih

dejavnikov. S tem namenom mora planer pridobiti čim več informacij o prostoru, ki ga načrtuje. Značilnosti prostora naj bi imele vpliv pri sprejemanju odločitev.

d) V 60. letih 20. stoletja se je razvilo načrtovanje prostora, ki je vključevalo tudi informacije o ekosistemih. Pri Mednarodni zvezi za varstvo narave (IUCN) je bila ustanovljena Komisija za krajinsko planiranje. V krajinskem planiranju sta se razvila dva pristopa, ki ju je J. Lyle poimenoval 'pristop s krajinsko enoto' in parametrični pristop. Gre za dve obliki vrednotenja prostora: a) pri prvem najprej opredelimo v pogledu izbranih lastnosti homogene prostorske enote in jim potem pripisujemo vrednosti, b) pri drugem pristopu pa predpostavljamo, da prostorske enote, v katerih so posamezne lastnosti zemljišč homogene, ne sovpadajo in da veliko lastnosti prostora ni mogoče prikazati v krajinskih enotah, ker imajo zvezni značaj. Prvi pristop je značilen za zgodnje postopke krajinskega planiranja (npr. pri Angležu Hackettu, Kanadčanu Hillsu). Škotski krajinski arhitekt in regionalni planer I. McHarg je uporabil metodo prekrivanja in jo prilagodil varstvenemu načrtovanju. Vpeljal je pojem vrednot, ki so neke vrste vodila, usmeritve za vrednostno opredelitev celotnega prostora možnih alternativ novega razvoja.

e) I. Mc Harg je zlasti z uvajanjem vrednot – 'vrednosti samih po sebi' – sprožil med ekonomski planerji nasprotovanja, ki so kasneje pripeljala do potrebe po hkratnem razvojnem in varstvenem vrednotenju prostora ter po soočanju različnih interesov do prostora kot pomembnem delu planerskega postopka.

Zato so se pojavila drugačna razmišljanja, na primer koncept prostorskega načrtovanja, pri katerem ob samem iskanju ustrezne prostorske rešitve kakšne razvojne potrebe projiciramo v prostor razvojne in varstvene predstave hkrati. Pri tem

- opredelimo, katere dejavnosti bomo v prostoru načrtovali,
- iščemo lokacije za te dejavnosti. Soočamo želje investorjev z vednostjo o vplivih (»škodah«), ki jih dejavnost povzroči okolju. Eden najzgodnejših primerov takega krajinsko planerskega postopka je bil Sistem zgodnjega opozarjanja (angl. Early warning system) (Marušič, 2005: 93).

f) Na Harvardovi univerzi je skupina C. Steinitza razvijala podoben sistem in ga pripravila za obdelave prostorskih podatkov v računalniku.

g) Soočenje ideje »razvoja« (ideje investitorja) z okoljevarstvenimi zahtevami je pripeljalo tudi do presoje vplivov na okolje. Leta 1970 je z uveljavitvijo National Environmental Policy Act (NEPA) presoja vplivov na okolje v ZDA postala obvezna.

2.3.2.2 Varstveno načrtovanje v Sloveniji

Pri pregledu varstvenega načrtovanja v Sloveniji je treba omeniti zlasti naslednje mejnike:

- a) Prva presoja vplivov na okolje v Sloveniji je bila izvedena leta 1972 (Ocena možnih lokacij za rafinerijo nafte v okolici Ljubljane s stališča varstva okolja, naročnik: Ljubljanski urbanistični zavod, izdelal: Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije, Ljubljana, marec 1972).
- b) Zakon o urejanju prostora iz leta 1985 je vključeval tudi zahteve za okoljevarstvene presoje. Prinesel je zahtevo po opravljanju analiz prostora: primernost, ranljivost in ustreznost (po zgledu že omenjenega Sistema zgodnjega opozarjanja in predvsem postopkih skupine s Harvardove univerze »Early warning system«).
- c) Zakon o varstvu okolja iz leta 1993 je prinesel zahtevo, da se študije ranljivosti okolja pripravljajo na podlagi ekosistemske členitve prostora. Problem ni bil samo to, da so bile ekosistemske enote (Špes, 2002) sorazmerno velike. Problem je predvsem neskladje med tem, kar imenujemo naravna krajinska enota, to je prostorska enota, v kateri se kaže ali se pojavlja lastnost ali prostorski pojav, in prostorsko enoto posega, to je prostorsko enoto, ki jo določa tloris posega na zemljišče. Velika enota je lahko ustrezna za pripravo upravljaljskega načrta, ni pa ustrezna za prostorsko planiranje, to je za lokacijske odločitve.
- d) Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo primerjalne študije, ki poleg okoljevarstvenih kriterijev vključujejo še druge kriterije. Ta postopek se uporablja za umeščanje avtocest, daljnovodov, elektrarn v prostor.
- e) Leta 2004 sta se na podlagi Zakona o ohranjanju narave in njegovih podzakonskih predpisov začeli izvajati celovita presoja vplivov na okolje ter presoja planov in posegov v naravo na varovana območja (na območjih Natura 2000 in posebnih varstvenih območjih).

Marušič opozarja, da je Zakon o ohranjanju narave (ZON) vnesel več določil, pri katerih pa je nekatere stične točke s prostorskim planiranjem težje najti, zato jih je tudi težje vpeljati v postopke prostorskega planiranja.

- ZON je določil merila za ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti. Pojavi se vprašanje, ali je biotska raznovrstnost lahko merilo v planiranju.
- Naravno ravnanje. Ali je to merilo lahko osnova za vrednostno opredelitev prostora?
- Normativno varstvo je enostavno, razumljivo, zagotavlja določen obseg varstva, lahko se institucionalizira in uveljavi v administrativnih procedurah, ne prekrije celotnega prostora, ampak le določeno območje, hkrati pa tudi preskoči fazo planiranja in ne omogoča usklajevanja. Omeniti je treba še drugo obliko varstva, optimiranje posegov. Prednost je v tem, da pove, kaj je sprejemljivo za različne dejavnosti. Izogiba se konfliktom, pokriva ves prostor možnih alternativ. Slabosti pa so v dolgem opraviilu, ki zahteva ustrezno tehnologijo in ustrezno ekspertno vednost.

Razreševanje okoljevarstvenih problemov z izbiro tistega mesta posega, tiste prostorsko ureditvene alternative, ki ustvarja najmanj vplivov na okolje, ali se jim sploh izogne, je temeljna naloga krajinskega planiranja, (Marušič, 2002: 21).

2.3.2.3 Značaj varstvenih zahtev

Vplivov na okolje ne opredeljujejo spremembe okolja same po sebi, temveč varstvene zahteve glede teh sprememb okolja, ki opredeljujejo potrebo po varovanju. Ob različnih varstvenih zahtevah se enaka sprememba okolja lahko pokaže kot različno velik vpliv.

Posplošeno lahko opredelimo tri osnovne skupine varstvenih zahtev (Marušič, 2002: 35):

- varstvo pred razvrednotenjem kakovosti bivalnega okolja
- varstvo (izrabljivih/proizvodnih/pridelovalnih) virov in
- varstvo narave – prvobitnosti

Vsaka od gornjih varstvenih zahtev zadeva okolje in njegove posamezne sestavine, vendar različno opredeljuje njihov varstveni pomen.

Namen varovalnega načrtovanja je pripraviti ustrezne osnove za oblikovanje dogovora o varstveno ustrezni odločitvi o posegu v okolje. Ločevanje treh oblik varstva se pokaže pomembno predvsem na praktični ravni udejanjanja varovalnih zahtev.

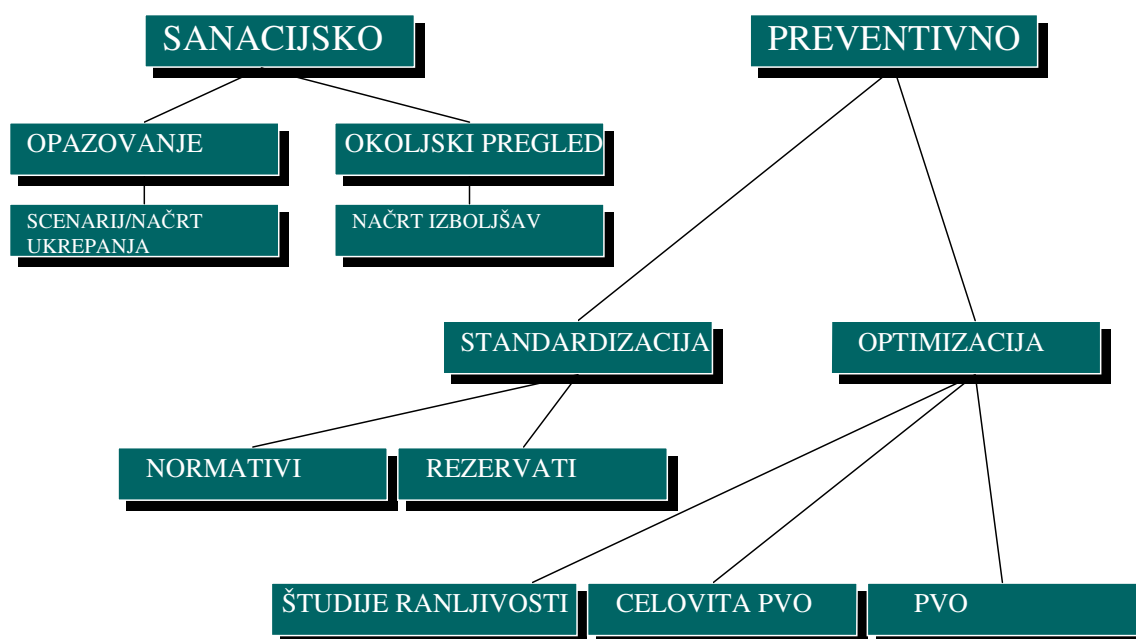
Varovalni cilji se pri posameznih oblikah varstva razlikujejo, prav tako stanja okolja, ki jih cilji posameznih varovalnih zahtev opredeljujejo. Neskladnost varstvenih ciljev leži v naravi njih samih, ker se oblikujejo v obliki maksimalističnih zahtev. Načeloma so v takšni obliki med seboj konfliktni. Skladje med različnimi cilji je zato mogoče doseči šele po preverjanju posledic, ki jih njihovo morebitno uresničevanje lahko prinese (Marušič, 2002: 32–33).

2.3.2.4 Načrtovalne metode in postopki

Prizadevanja za varstvo okolja lahko delimo na kurativno, to je sanacijsko dejavnost, ki se ukvarja z izboljšanjem razmer v okolju, in preventivno dejavnost. Slednja skuša s smotnim usmerjanjem posegov (izbor tehnologij ali prostorski položaj posegov) vnaprej preprečiti škode v okolju. Na ravni preventivnih postopkov varstva imamo na voljo dva temeljna pristopa (Marušič, 2002: 46):

- standardizacijo in
- napovedovanje.

Pri prvem postopku izhajamo iz določene standardizacije oblik posegov, to je iz vnaprej pripravljenih rešitev. Pri drugem pristopu pa pred vsakokratnim posegom pripravimo analizo razmer in opredeljujemo rešitve ali oblike posegov glede na rezultate poustvarjanja mogočih posledic. Pristopa se v načrtovalni praksi med sabo prepletata.



Slika 3: Oblike okoljevarstvenega delovanja in ukrepanja delovanja (Marušič, 1999: 16)

Figure 3: Forms of environmental operations and response activities (Marusic, 1999: 16)

Na področju varstvene dejavnosti so izraz standardizacije normativi in prostorski rezervati, ki jih je mogoče prepoznati kot vnaprej dane rešitve, ki jih pri načrtovanju posegov v okolje privzamemo in s tem že zadostimo varovalnim zahtevam. Poseg se mora v tem primeru prilagoditi zahtevanemu standardu varstva, kar v primeru rezervatnih standardov lahko pomeni tudi onemogočanje posega.

2.3.2.5 Okoljevarstveni normativi

Okoljevarstveni normativi so z zakonodajo predpisani standardi, ki zagotavljajo še sprejemljivo raven razvrednotenja okolja.

Razlikujemo:

- tehnološke (emisijske in imisijske) in
- prostorske normative.

Emisijski normativi določajo dopustno izpuščanje snovi, ki onesnažujejo okolje, ali dopustno spreminjanje okolja ob različnem poseganju vanj. Medtem pa imisijski normativi pomenijo neposredno standardizacijo kakovosti okolja. Določajo dopustno stopnjo onesnaževanja okolja.

Prostorski normativi so različna varovana območja, na primer varovana območja s področja ohranjanja narave, varstvena območja vodnih virov, varovalni gozdovi ipd. V večini primerov ne pomenijo popolne prepovedi poseganja v prostor, temveč samo omejitve, ki so določene z režimom varovanja.

Marušič opozarja, da se normativi, tako tehnološki kot prostorski, uveljavljajo s sprejemom zakonskih aktov. Zato je njihovo spoštovanje zakonska obveza. Ne omogočajo pa presojanja v specifičnih razmerah.

2.3.2.6 Presoje vplivov na okolje

Slovenska zakonodaja s področja varstva okolja je vpeljala tri različne oblike okoljevarstvenega presojanja. Vse tri oblike sodijo v sklop preventivnega okoljevarstvenega delovanja in pomenijo optimizacijske postopke za pripravo odločanja.

Študije ranljivosti okolja pomenijo vnaprejšnje simuliranje možnih vplivov dejavnosti ali posegov, ki se v prostoru načrtujejo, na okolje. Celovite presoje vplivov na okolje so orodje, s katerim se preverja ustreznost prostorskih planov. Ker imajo predvsem značaj prostorskih varstvenih presoj, so tudi različne od običajnih presoj vplivov na okolje, ki so predvsem tehnološko naravnane.

Skupna točka sanacijskega in preventivnega okoljevarstvenega delovanja, ki določa vse uveljavljene okoljevarstvene presoje, je vpliv na okolje. Vpliv na okolje je sprememba okolja, ki jo povzroči poseg ali delovanje človeka v okolju in ki ji pripišemo pomen, in

sicer kaj sprememba pomeni glede na zastavljene varstvene cilje. Spremembo okolja običajno prikazujemo v določeni merski enoti.

Želeno stanje je ciljno stanje okolja, stanje, ki ga opredeljujejo zahteve za varstvo okolja. Tako stanje ali stanja okolja so lahko prvobitna ali izhodiščna stanja sestavin, lahko so s standardi varstva okolja določeni pragovi dopustnih sprememb okolja, lahko so z javnomnenjskimi anketami ugotovljena pričakovanja ljudi.

2.3.2.7 Modeli v prostorskem načrtovanju

V prostorskem načrtovanju je problem, ki ga rešujemo, iskanje ustrezne lokacije za določeno dejavnost. Pri tem izhajamo iz ciljev, zahtev, namer, nasprotovanj ali različnih interesov v zvezi s to dejavnostjo, to je ciljev načrtovanja. Cilji opredeljujejo ustreznost lokacije za dejavnost v prostoru. V trenutku, ko se postavljajo, opredelijo tudi načrtovalski problem: »Kje v prostoru je mesto, ki bi skladno z različnimi cilji ustrezalo določeni dejavnosti?« Ker tega vnaprej ne vemo, moramo prostor raziskati – analizirati. Temu raziskovanju služijo modeli.

Uporabnost podatka – varovana območja lahko preverimo v modelih vrednotenja ali vrednostnih modelih. C. Steinitz (Steinitz, 1990) sicer posebej opredeljuje modele vrednotenja in modele vplivov. Model vrednotenja pove ali gre za pozitivno ali negativno spremembo. Model vpliva pa prikaže spremembe v prostoru.

Rezultat vrednotenja je prikaz razporeditve vrednosti v prostoru, torej posebna oblika njegove analize. Vrednosti se nanašajo na posamezne lastnosti ali pojave v prostoru, zato je vrednotenje neposredno povezano z ugotavljanjem teh lastnosti in pojavov v prostoru. Njihova prisotnost ali odsotnost opredeljuje stopnjo možnosti, da v prostor postavimo dejavnost na ustrezen način, torej ustreznost prostora za določeno namembnost.

Vrednotenje se v načrtovalnem postopku lahko pojavi v različnih korakih: kot analiza možnosti za uresničitev nekega cilja, kot način preverjanja, ali planski predlog ustreza

načrtovalnim ciljem, ko se preverja ustreznost posameznih predlogov rešitve, ko izbiramo najustreznejšo med alternativami.

Poleg položaja v načrtovalnem postopku oziroma glede na načrtovalni postopek pa na vrednotenje vplivajo tudi cilji. V spodnji shemi sta ločeni dve osnovni skupini ciljev, ki jih lahko opredelimo v vsakem prostorsko načrtovalnem postopku:

- razvojni cilji (tisti cilji, ki jih opredeljuje ožji interes za spreminjanje prostora) in
- varovalni cilji (tisti cilji, ki jih opredeljuje širši interes za ohranjanje kakovosti v okolju).

Vrednotenje je osnova za iskanje možnih rešitev v prostoru. Modeli vrednotenja se lahko nanašajo na sedanje stanje okolja ali pa na simulirano pričakovano ali možno stanje okolja. Vrednostne opredelitve se vselej oblikujejo v danih razmerah. Končne opredelitve so odvisne od možnosti, ki jih daje prostor, in se zato kažejo kot razlika med želenim in dejanskim stanjem prostora. Po Marušiču bi morala biti sektorska vrednotenja ustrezno obravnavana kot samo začasni dokumenti, kot predlog za usklajevanje.

2.3.2.8 Vključevanje javnosti

Planerju je v največjo pomoč, če k oblikovanju različnih možnih rešitev lahko pritegne neposredno potencialno prizadete občane. Vgrajevanje vrednostnih sistemov v načrtovalne rešitve se lahko izvede tako, da načrtovalec skuša pripraviti alternativna vrednotenja v skladu z delitvijo družbenih interesov.

Ključnega pomena pri vključevanju javnosti v postopke načrtovanja in odločanja je razmejitev med strokovnim in laičnim znanjem, ki se v vsakem načrtovanju prepletata. Vprašanje je, kako oboje na ustrezen način artikulirati v samem postopku izvajanja javnih in ekspertnih delavnic z vabljenimi strokovnjaki (Marušič, 2002: 47).

2.4 VREDNOTENJE POLITIK

Vpogled v poseganje v območja Natura 2000 je mogoče pridobiti z vrednotenjem učinkov politik. Takšno vrednotenje Radej in sod. (2011) označujejo kot splošno prakso na različnih področjih delovanja politik. Rezultati vrednotenja so pomembni tako za odločitve, ali naj se določena politika še naprej izvaja, kakor tudi o tem, ali bo treba izvesti spremembe v ciljih in načinih političnega ukrepanja.

2.4.1 Vrste vrednotenja

2.4.1.1 Osnovni pojmi

Presoje so širša oblika vrednotenja. Njihov namen je strukturirati obravnavo politik. Najbolj uveljavljene vrste presoj učinkov so presoje vplivov na okolje in strateške okoljske presoje (celovite presoje vplivov na okolje) (Radej s sod., 2011: 45).

Radej s sod. (2011) navaja svojo klasifikacijo vrst vrednotenj:

- razlikovanje vrst vrednotenj glede na njihovo časovno usmerjenost: predhodno vrednotenje, vmesno vrednotenje in naknadno vrednotenje. Povezana uporaba vseh treh pristopov se imenuje sprotno vrednotenje;
- razlikovanje vrednotenj glede na obseg oziroma raven vrednotenja: projektno, programsko, strateško vrednotenje;
- razlikovanje glede na področno ali tematsko usmerjenost: okoljsko vrednotenje, socialno, zdravstveno, samoovrednotenje, vrednotenje trajnostnega razvoja, prostorske in socialne kohezije.

Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) je bila sprejeta leta 2004. Isto leto je bil sprejet tudi Pravilnik o posebnih varstvenih območjih, ki določa poseganje v območja Natura 2000. Glede na to, da gre za politiko, ki je v veljavi že skoraj desetletje, je za vrednotenje te politike najbolj primerno vmesno vrednotenje, ki

je namenjeno vrednotenju javnih politik v času njihovega uresničevanja. Po (Radej s sod., 2011: 48–49) mora to vrednotenje opraviti naslednje naloge:

- analizirati rezultate predhodno opravljenih vrednotenj,
- presoditi ustreznost strateške ocene problemov,
- preiskati dejavnike, ki vplivajo na uresničevanje politike,
- oceniti, ali so zastavljeni cilji še vedno aktualni,
- oceniti, ali so kazalniki za vrednotenje politik še vedno primerni za svojo nalogo,
- presojati učinkovitost in uspešnost učinkovanja politike,
- oceniti uspešnost upravljanja politik,
- oceniti zanesljivost podatkov za spremljanje uresničevanja politike,
- oceniti, ali je treba spremeniti varnostne rezerve za zavarovanje politik pred delovanjem potencialnih tveganj iz okolja, ki ogrožajo namene politik.

Ena od variacij vmesnega vrednotenja je formativno vrednotenje, ki služi oblikovanju politik še v času njihovega uresničevanja. To vrednotenje je namenjeno preverjanju, ali se program uresničuje tako, kot je bilo predvideno. Druga oblika vmesnega vrednotenja je procesno vrednotenje, ki se nanaša na ugotavljanje, kako politika kot dana oblika že deluje (Radej s sod., 2011: 48–49).

Projektne presoje so presoje učinkov politik. Primer presoje, ki ima v ospredju vrednotenje sekundarnih učinkov, so presoje vplivov na okolje (Radej s sod., 2011: 50–51).

Strateško vrednotenje se razlikuje od projektnega vrednotenja. Pri strateških politikah gre za zadeve s povezanostjo vzročnooposledičnih dejavnikov, usmerjene so k doseganju dolgoročnih ciljev in k zagotavljanju sistemskih rezerv. Eden prvih formalno uveljavljenih primerov strateškega vrednotenja v praksi javnega upravljanja so celovite presoje vplivov na okolje, ki so usmerjene k vrednotenju okoljskih učinkov. S sprejemom direktive 2001/42/EC je postalo strateško vrednotenje vplivov na okolje obvezno za večino vladnih projektov (Radej s sod., 2011: 52–53).

Odločevalci, ki pripravljajo javne ukrepe, morajo od tistih, ki vrednotijo politike, izvedeti predvsem, ali je določena politika dobra ali slaba (Radej s sod., 2011: 56).

2.4.1.2 Vrednotenje v praksi

Splošni postopek vrednotenja politik sestavljajo standardni koraki. V pripravljalni fazi je treba najprej določiti smotre vrednotenja, nato izbrati sodelujoče, oblikovati programsko teorijo, določiti okvir vrednotenja ter izbrati kriterije vrednotenja. V pripravljalni fazi opredelimo predmet vrednotenja. Tej fazi sledi izvedba analitičnega vrednotenja učinkov politik, med vodilne metode vrednotenja štejemo: eksperimentalno metodo vrednotenja učinkov, analizo stroškov in koristi, metodo intervjujev ter vrednotenje s kazalniki. Izvedba vrednotenja se konča s sintezo njegovih rezultatov (Radej s sod., 2011: 87).

Po koncu pripravljalnih del pride na vrsto še sama izvedbena faza vrednotenja. Analizni fazi sledi sintezna faza (Radej s sod., 2011: 119).

Izbira metode vrednotenja je odvisna od narave in značilnosti predmeta, pa tudi od presoj sodelujočih pri vrednotenju, ne pa od nosilca politike (Radej s sod., 2011: 119).

2.4.1.3 Izkušnje in perspektive

Med izkušnjami vrednotenja je treba omeniti zlasti nekatere. Presoje vplivov predpisov se nanašajo na proučevanje verjetnih učinkov predlaganih predpisov na zmanjšanje administrativnih stroškov, na sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov, na oceno finančnih posledic predpisa, na ocenjevanje učinkov na obremenitev sodišč, na oceno skladnosti predpisa z ureditvijo EU (Radej s sod., 2011: 140). Ugotavlja se tudi, kako verjetno je, da bo predpis dosegel zastavljene cilje.

Med prvimi formalnimi postopki vrednotenja so bile presoje vplivov na okolje. Pri presojah vplivov na okolje je vrednotenje omejeno na ugotavljanje skladnosti predvidenih učinkov načrtovanega posega s cilji varstva okolja. Presoja se izvaja na

strateški in na projektni ravni. Strateške presoje vplivov na okolje (SEA; Strategic environmental assessment), slovenska zakonodaja imenuje Celovita presoja vplivov na okolje (Radej s sod., 2011: 152). Okoljska presoja je del formalnega postopka sprejemanja določenega dokumenta. Metode so kvantitativne (ekspertna mnenja, meta analize, analize podobnih primerov), merila za ocenjevanje vplivov pa se opirajo na primerjavo učinkov med alternativami ter na oceno razmerja med stroški in koristmi. V tako zasnovanih presojah je poleg fizičnih sestavin okolja treba upoštevati tudi učinke politik na družbene in gospodarske vidike okolja. Bistven rezultat strateških presoj pa bi moral biti izbor alternative, ki bo ob ustreznih družbenih in gospodarskih učinkih povzročila tudi manj vplivov na okolje (Radej s sod., 2011: 152–153).

Presoja vplivov na okolje poteka na projektni ravni, kjer je presoja tehnična, omejena na fizične sestavine okolja, ocena učinkov pa se nanaša predvsem na veljavne standarde. Osnovni namen projektne presoje je priskrbeti podlago za odločitve o izdaji oziroma zavrnitvi okoljevarstvenega soglasja (Radej s sod., 2011: 153).

Radej s sod. (2011) opozarja, da je obema presojama skupno, da obstaja odvisnost med izdelovalcem stroškovnega dela presoje in njenim naročnikom (predlagateljem presojane spremembe). To pa lahko zbudi dvom v nepristranskost in objektivnost rezultatov presoje.

Pomemben mehanizem vrednotenja urejanja prostora je uveljavljen v postopku sprejemanja prostorskih planov (od leta 1969). Prostorski plani so podvrženi vrednotenju na več parcialnih načinov (celovita presoja vplivov na okolje, vrednotenje, ki ga opravi javnost, vrednotenje s svojih vidikov pa opravijo še institucije, ki so odgovorne za zaščito posameznih javnih interesov (sektorji)). (Radej s sod., 2011: 153).

2.4.1.4 Sistem vrednotenja

Sistem vrednotenja politik je pojem, s katerem opišemo smiselno povezavo njegovih elementov od akterjev vrednotenja, infrastrukture, etičnih podlag ter strokovnih norm do metodologije vrednotenja v funkcionalno celoto. V Sloveniji tak sistem še ne

obstaja, prevladuje pa sektorska ureditev, s katero so različna področja vrednotenja urejena po svoje. V Sloveniji še ni sprotnega vrednotenja, ki povezuje predhodno, vmesno in naknadno vrednotenje (Radej s sod., 2011: 179).

3 MATERIAL IN METODE

Naloga zajema tri osnovne dele: teoretični del (pregled objav, slovenske in ameriške zakonodaje, ki ureja poseganja v varovana območja, pregled primerov, za katere je treba izvesti HCP, osnovni pojmi krajinskega planiranja in vrednotenje), analitični del (izbor primerov, analizo postopkov, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti v postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja, vrednotenje primerov). Rezultate primerjamo z analizo primerov, za katere je treba izvesti HCP. Medsebojno primerjamo obe analizi – slovensko in ameriško. Sklepni del so ugotovitve, kritična presoja obstoječega sistema in možnosti za izpopolnitev tega sistema.

3.1 MATERIAL

Podrobno je treba pregledati zakonodajo, ki ureja področje poseganja v območja Natura 2000. Slednje je pomembno zlasti zato, ker so se ti predpisi od leta 2004, ko je bila sprejeta Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), večkrat spremenili. Te spremembe so takšne narave, da vplivajo na končni rezultat naloge, ki analizira postopke izdaje okoljevarstvenih soglasij za posege, načrtovane v območjih Natura 2000 v določenem časovnem obdobju. Način poseganja v območja Natura 2000 urejata predvsem Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) in Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja.

Slovenija: Podatke o postopkih, za katere je bilo treba v postopku okoljevarstvenega soglasja izvesti presojo sprejemljivosti, je mogoče pridobiti na ARSO, ki izdaja okoljevarstvena soglasja. V magistrski nalogi se analizirajo izdana in zavrnjena okoljevarstvena soglasja in celotne upravne zadeve teh postopkov od 4. 12. 2004 do 9. 10. 2012 in se ugotovi, za koliko primerov je bila izvedena presoja sprejemljivosti. V tem poglavju naloge je predstavljen pregled izdanih okoljevarstvenih soglasij v postopku presoje vplivov na okolje in dokumentacije v teh postopkih: poročil o vplivih

na okolje, dodatkov k poročilom o vplivih na okolje za presojo sprejemljivosti, pripomb javnosti, mnenj ZRSVN.

V času od 4. 12. 2004 do 9. 10. 2012 je ARSO izdal 305 okoljevarstvenih soglasij in zavrnil 16 vlog za izdajo okoljevarstvenih soglasij. Presoja sprejemljivosti posegov v naravo, ki sledi določilom Pravilnika o presoji sprejemljivosti, je bila izvedena v 38 primerih (od 51 postopkov, načrtovanih na območju fizičnega prekrivanja ter v območju daljinskega ali neposrednega vpliva na območja Natura 2000). Podatki so povzeti iz evidenc ARSO.

Pri analizi vseh 321 postopkov se niso upoštevali tisti, pri katerih odločba na dan 9. 10. 2012 še ni bila pravnomočna (12), in tisti, pri katerih dokumentacija ni bila dostopna (3).

Iz evidence izdanih okoljevarstvenih soglasij (ki je dostopna na spletnih straneh ARSO) je treba najprej ugotoviti, za katere od posegov, ki jih ta soglasja obravnavajo, je bilo treba izvesti presojo sprejemljivosti posegov v naravo na varovana območja. To presojo je bilo treba izvesti glede na zahteve, ki jih določata Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) in Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov posega v varovana območja narave. Odločujoča je bila lokacija posega. Dalje je treba pregledati upravne zadeve postopkov izdaje okoljevarstvenega soglasja za tiste postopke, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti presoj posegov v varovana območja narave. To vključuje projekte, poročila o vplivih na okolje, dodatke poročila o vplivih na okolje za presojo sprejemljivosti posegov v naravo, mnenja ZRSVN. Pri tistih postopkih, za katere je bil izveden tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje, je treba pregledati tudi ukrepe, navedene v prostorskem aktu, za katerega je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje. Ugotovitve okoljskega poročila in celovite presoje vplivov na okolje so namreč kot obvezni ukrepi vključeni v prostorske akte.

ZDA: Predstavljeni so primeri, zbrani v delu, ki ga je napisal Timothy Beatley *Habitat conservation planning, Endangered Species and Urban Growth* (1996).

Za prikaz ameriškega sistema je več virov. Primeri, predstavljeni v nalogi, so zbrani v delu, ki ga je napisal Timothy Beatley *Habitat conservation planning, Endangered Species and Urban Growth* (1996). V njem je namreč predstavljen postopek HCP in nekaj primerov razreševanja posegov na varovana območja, za katera je bil ta postopek uporabljen. Na voljo je tudi obsežna literatura o varstvenem planiranju.

Postopki HCP so v tej magistrski nalogi predstavljeni v prilogah H3 – R3, ki so povzeti po preglednici »Table 3.1.« (Beatley: 26–31). Vendar se priloge, ki so narejene za vsak posamezen primer, od Beatleyeve skupne preglednice za vse primere v nekaterih delih razlikujejo tudi zaradi sovpadanja in lažje primerjave s prilogami, ki predstavljajo slovenske primere. Po Beatleyevi preglednici so povzeti podatki: Regionalni HCP, Površina študijskega območja, Vrste, Površina varovanega habitata/Delež obstoječega lokalnega varovanega habitata, Ključni udeleženci, Status in Instrument varstva. Dodano je poglavje o alternativah in Glavne ugotovitve postopka/problemi. V priloge pa niso vključeni podatki o finančnem delu HCP: višina takse in viri financiranja. Zaradi slovenske zakonodaje in primerjave s slovenskimi postopki, kjer je financiranje prisotno v drugih postopkih in v drugačnih povezavah, ti podatki v prilogah, ki se nanašajo na slovenske primere, niso vključeni.

3.2 METODE DELA

3.2.1 Analitični del

Analitični del sestoji iz pridobivanja podatkov, analize rezultatov in primerjave rezultatov slovenskega in ameriškega sistema.

3.2.1.1 Izbor podatkov

Izbor podatkov se nanaša na izbor primerov, ki jih v magistrski nalogi podrobno analiziramo.

3.2.1.2 Analiza rezultatov

Pri vrednotenju primerov se upoštevajo naslednji kriteriji:

- koliko postopkov se razreši in kakšna je odločitev;
- v koliko primerih se konflikt razreši in v koliko primerih ne in na kakšen način je konflikt razrešen (v škodo nosilcev posegov ali ohranjanja narave);
- čas trajanja postopka;
- ali je bila vključena strokovna javnost (širša javnost, lokalne skupnosti);
- časovni pregled primerov: ali so bile od leta 2004 do leta 2012 zaznane spremembe pri poteku postopkov presoje sprejemljivosti: npr. dolžina postopka, narava odločitve, bolj temeljito pripravljena poročila o vplivih na okolje in dodatki za presojo sprejemljivosti, bolj poglobljene študije, več pripomb javnosti, sprememba v številu omilitvenih ukrepov, morebitno povečanje števila postopkov, za katere je bilo treba izvesti presojo sprejemljivosti;

Slovenija: za izbrane primere se v obliki tabele predstavijo naslednji podatki:

- poseg/površina ali dimenzija posega (tip posega in njegove dimenzije);
- čas trajanja postopka;

- varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega območja/površina posega na varovano območje, in sicer za: fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv na varovane živalske, rastlinske vrste in habitate;
- ali je bila v postopku izvedena presoja sprejemljivosti (ali je bil postopek izveden, in če je bil izveden, v kateri fazi: CPVO ali PVO);
- ali je bil za poseg izveden postopek CPVO/upoštevanje omilitvenih ukrepov iz postopka CPVO (podatek o izvedbi CPVO in omilitveni ukrepi CPVO postopka, ki so vključeni v prostorski izvedbeni akt);
- glavne ugotovitve postopka PVO/problemi (možni vplivi in ocena vpliva posega na posamezna varovana območja ter na posamezne živalske in rastlinske vrste ter habitatne tipe);
- ali so bile v postopku obravnavane alternative in kakšne so bile (če so bile v postopku obravnavane alternative, se navedejo: lokacijske, tehnološke);
- kakšen je bil odziv javnosti (ali se je javnost v času javne razgrnitve odzvala in ali so se pripombe nanašale na ohranjanje narave in kakšna je bila vsebina teh pripomb),
- narava odločitve (kako so se ti postopki končali, ali je bilo okoljevarstveno soglasje izdano ali ni bilo izdano);
- omilitveni ukrepi (v primeru, da je bilo okoljevarstveno soglasje izdano) in na kaj so se nanašali: npr. nadomestni habitat in
- čas trajanja postopka.

ZDA: predstavitev in analiza primerov HCP, v obliki tabele predstavi naslednje podatke:

- naziv HCP s podatki o vrsti posega in kapaciteti posega (ime postopka HCP in za nekatere primere ime okrožja ter ime zvezne države, v kateri je poseg načrtovan, vrsta posega, kapaciteta posega);
- površina študijskega območja (površina območja, na katerem so se izdelovale študije);
- zavarovane vrste, ki jih bo poseg prizadel;

- glavne ugotovitve postopka/problemi (ogroženost habitata v obstoječem stanju, osnovne značilnosti in potek postopka, študije, ki so bile potrebne za pripravo HCP, kritike);
- alternative (ali so bile v postopku obravnavane alternative in kakšne so bile);
- kateri so bili ključni udeleženci v postopku (nosilci posega, predstavniki lokalnih oblasti, okoljevarstveniki, lastniki zemljišč, države, zvezne agencije, ki upravljajo zemljišča);
- status (ali je bilo v postopku odločeno in kakšna je bila odločitev);
- instrumenti varstva/strategije (zavarovanje delov habitata, obnova habitata, omejitve obsega posega, omilitveni ukrepi, raziskovalni programi, monitoring, coniranje, zagotavljanje koridorjev živalim, sanacija prizadetih površin, upravljanje vrst, nadzor rabe tal) in
- čas trajanja postopka.

3.2.1.3 Primerjava rezultatov

Oblikovanje kritičnega pogleda na oba sistema (predstavitev prednosti in slabosti enega in drugega) na podlagi analiz obeh sistemov. Medsebojno se primerjajo izsledki analiz obeh sistemov.

3.2.2 Sklepni del

V sklepnem delu opozarjamo na stične točke in razlike sistema presoj sprejemljivosti v Sloveniji in sistema HCP v ZDA. Osvetlimo tudi sovpadanje obeh sistemov s krajinskim planiranjem (uporabnost podatkov, način vrednotenja). Predstavimo še možnost morebitnega vključevanja prednosti HCP v sistem presoj na varovana območja.

4 REZULTATI

4.1 SLOVENSKI PRIMERI

4.1.1 Uvod

V tem poglavju naloge je predstavljen pregled izdanih okoljevarstvenih soglasij v postopku presoje vplivov na okolje in dokumentacije v teh postopkih: poročil o vplivih na okolje, dodatkov k poročilom o vplivih na okolje za presojo sprejemljivosti, pripomb javnosti, mnenj ZRSVN.

4.1.2 Pregled postopkov

Pregled postopkov je predstavljen v Prilogah te magistrske naloge. V prilogah od A1 do G3 so navedeni podatki za 51 postopkov presoje za posege, ki so načrtovani na območju fizičnega prekrivanja ter v območju daljinskega ali neposrednega vpliva na območja Natura 2000.

Navedene priloge za vsakega od postopkov izdaje okoljevarstvenega soglasja vključujejo podatke, opisane v naslednjih podpoglavjih.

4.1.2.1 Poseg/Površina ali dimenzije posega

Okoljevarstvena soglasja se nanašajo na posamezne posege ali pa je v sklopu enega okoljevarstvenega soglasja obravnavanih več posegov. Obravnavane so tako novogradnje kot rekonstrukcije in širitve obstoječih posegov.

Iz Preglednice 2 je mogoče razbrati, da so posegi, ki se pogosteje pojavljajo na območjih Natura 2000, predvsem tovarne, večji infrastrukturni objekti, širitve kamnolomov in glinokopov ter večji športni objekti in površine. Za infrastrukturne objekte so značilne velike dimenzije, pogostejša lega na območjih Natura 2000 pa bi bila lahko tudi posledica izogibanja večjim poselitvenim območjem, večje površine

območij Natura 2000 so namreč v bolj ohranjenih predelih. Je pa predstavljenih tudi več športnih objektov in površin (žičnice, sedežnice, smučišča), vezanih na večje nadmorske višine in bolj ohranjene predele. Opozoriti je treba tudi na to, da je v enem okoljevarstvenem soglasju lahko zajetih več posegov, npr. sedežnica, smučišče, zasneževanje. Pri tovarnah se pojavljajo primeri, ko sam objekt ni načrtovan v območju Natura 2000 ali v območju daljinskega vpliva na to območje, ampak je v območju Natura 2000 načrtovan le izpust v vodotok, vendar je bilo tudi v teh primerih treba izvesti presojo sprejemljivosti posega v naravo.

V prilogah so tudi podatki o površini, dimenzijah in kapaciteti posegov. Za nekatere posege manjkajo podatki, ker v poročilu o vplivih na okolje ali dodatku za presojo sprejemljivosti niso bili navedeni.

Preglednica 1: Vrsta in število načrtovanih posegov

Table 1: Type and number of new development proposals

Vrsta posega	Število posegov
žičnica, sedežnica	4
smučišče, zasneževanje	2
smučarska skakalnica, zasneževanje	1
depandansa	1
tovarna	7
hlev	1
predelava odpadkov, sežigalnica odpadkov	2
širitev kamnoloma, glinokopa	4
avtocesta, hitra cesta, glavna cesta	7
elektrifikacija, rekonstrukcija in nadgradnja železniške proge	1
vetrna elektrarna	2
hidroelektrarna	2
daljnovod	4
kablovod	1
plinovod	3
čistilna naprava	3
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
namakalni sistem	2
zadrževalnik	1
razbremenilnik	1
protipoplavni nasip	2
trgovsko-poslovni center	1
prometna ali komunalna ali energetska infrastruktura v poslovni coni	2

4.1.2.2 Varovano območje (na katero je poseg segel) in površina tega območja/Površina posega na varovano območje

V drugi vrstici prilog so podatki o varovanem območju, na katero načrtovani poseg sega (upoštevano je tudi, ali je poseg načrtovan v območju neposrednega ali daljinskega vpliva na območje Natura 2000). Iz preglednice je razvidno, da je 51 posegov načrtovanih na 83 varovanih območjih ali v območju daljinskega vpliva na ta varovana območja. 32 posegov je načrtovanih na SPA območjih, 55 pa na SCI območjih ali v območju daljinskega vpliva na ta varovana območja. Po številu posegov prednjačita SPA Drava (9) in SCI Drava (7). Nekateri posegi so hkrati načrtovani na območjih Natura 2000 in na zavarovanih območjih. V takih primerih se presoja sprejemljivosti posega v naravo pripravi tako za območje Natura 2000 kot za zavarovano območje.

V prilogah so navedeni tudi podatki o površini posega na določeno varovano območje (v ha, metrih in %). Podatki so podani le za tistih 26 posegov, za katere so bili navedeni v poročilu o vplivih na okolje ali v dodatku k poročilu o vplivih na okolje za presojo sprejemljivosti. Za te posege se površina posega na varovano območje giblje v okviru teh vrednosti:

- območje Natura 2000–SPA:
 - fizično prekrivanje: 0,005–3,959 %;
 - neposredni vpliv: 0,007–1,237 %;
 - daljinski vpliv: 0,001–7,068 %;
- območje Natura 2000–SCI:

- fizično prekrivanje: 0,005–3,481 %;
- neposredni vpliv: 0,006–7,623 %;
- daljinski vpliv: 0,001–21,667 %;
- zavarovano območje:
 - fizično prekrivanje: 0,004–12 %,
 - daljinski vpliv: 0,006%.

Preglednica 2: Število posegov v posameznem varovanem območju

Table 2: Number of new development proposals in protected areas

Varovano območje	Število posegov
SPA Jelovica (SI5000001)	1
SPA Snežnik - Pivka (SI5000002)	1
SPA Reka - dolina (SI5000003)	1
SPA Slovenske gorice - doli (SI 5000004)	1
SPA Pohorje (SI5000006), SPA Pohorje (SI5000006)	3
dodatek	
SPA Banjšice (SI5000007)	1
SPA Škocjanski zatok (SI5000008)	2
SPA Goričko (SI 5000009)	1
SPA Mura (SI5000010)	3
SPA Drava (SI5000011), SPA Drava (SI5000011)	9
dodatek	
SPA Kočevsko - Kolpa (SI5000013)	1
SPA Ljubljansko barje (SI5000014)	1
SPA Julijske Alpe (SI 5000019)	1
SPA Trnovski gozd in Nanos – južni rob (SI5000021)	2
SPA Kras (SI5000023)	2
SPA Kamniško-Savinjske Alpe (SI5000024) dodatek	2
SCI Zadnje struge pri Suhadolah (SI 3000011)	1
SCI Nemški Rovt (SI 3000019)	1
SCI Avče (SI3000024)	1
SCI Žerjav-Dolina smrti (SI3000030)	2
SCI Dobličica (SI3000048)	1
SCI Vrhrebnje - Sv. Ana (SI3000057)	2
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
SCI Mirna (SI3000059)	1
SCI Savinja - Letuš (SI 3000067)	1
SCI Lahinja (SI3000075)	1
SCI Prevoje (SI3000079)	2
SCI Ratitovec (SI 3000110)	1
SCI Ložnica (SI 3000116)	1
SCI Haloze vinorodne (SI 3000117)	1
SCI Boč - Haloze - Donačka gora (SI 3000118)	1
SCI Rinža (SI3000129)	1
SCI Stržene luže (SI3000139)	1
SCI Pavlovski potok - Libanja (SI 3000142)	1
SCI Boreci (SI3000147)	1
SCI Vintarjevec (SI3000159)	1
SCI Ajdovska jama (SI3000191)	1
SCI Mura (SI30000215)	3
SCI Drava (SI3000220)	7
SCI Goričko (SI 3000221)	1
SCI Reka - dolina (SI3000223)	1
SCI Trnovski gozd – Nanos (SI3000225)	1
SCI Dolina Vipave (SI3000226)	1
SCI Krka (SI 3000227)	3
SCI Žusterna - rastišče pozejdonke (SI3000251)	1
SCI Škocjanski zatok (SI3000252)	2
SCI Julijske Alpe (SI 3000253)	1
SCI Rački ribniki - Požeg (SI3000257)	1
SCI Bohinjska Bistrica (SI 3000259)	1
SCI Sava - Medvode - Kresnice (SI3000262)	1
SCI Kočevsko (SI3000263)	1
SCI Gorjanci - Radoha (SI3000267)	1
SCI Pohorje (SI3000270)	2
SCI Ljubljansko barje (SI3000271)	1
SCI Kras (SI3000276)	2
Triglavski narodni park	1
Regijski park Škocjanske jame - vplivno območje	2
Krajinski park Šturmovec	1
Krajinski park Drava	5
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
Krajinski park Rački ribniki - Požeg	1
Krajinski park Golte	1
Krajinski park južni in zahodni obronki Nanosa	1
Krajinski park Nanos - južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture	1
Krajinski park Goričko	1
Krajinski park Jareninski dol	1
Krajinski park Ljutomerski ribniki in jeruzalemske gorice	1
Krajinski park Jeruzalemsko Ormoške gorice	1
Naravni rezervat Škocjanski zatok	2
Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu	1
Naravni spomenik Rački ribniki	1
Naravni spomenik Slatna	1
Naravni spomenik Sejanca - stara struga	1
Naravni spomenik Drava	1
Naravni spomenik Drava - stara struga	3
Naravni spomenik Perniško jezero	1
Naravni spomenik Miklavž - izviri in ribniki	1
Naravni spomenik Dupleški log	1
Rezervat Ormoško jezero	1
Spomenik narave rastišče narcis v Veržeu	1
Rastišče rakitovca Središče ob Dravi	1
Ormož, Dob ob izviru Lešnice	1
Ormož, drevored divjega kostanja ob Kolodvorski cesti ob železniški postaji	1
Bukev (I), k. o. Gruškovje	1

4.1.2.3 Presoja sprejemljivosti izvedena

Iz podatkov je mogoče razbrati, ali je bila v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja izvedena presoja sprejemljivosti. Navedeno je tudi, ali je bila presoja sprejemljivosti izvedena v postopku PVO ali v postopku CPVO. Zakonodaja sicer predvideva, da se presoja sprejemljivosti najprej izvede v postopku CPVO, v katerem se presojajo plani.

Ko je prostorski akt sprejet, pa se presoja poseg v postopku PVO (za tiste posege, za katere je PVO obvezna).

V času, v katerem so bili končani postopki izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki jih naloga obravnava, pa so še veljale prehodne določbe zakonodaje. Tako se je PVO izvajala za posege, načrtovane na podlagi prostorskih aktov, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo Uredbe o posebnih varstvenih območjih ali pa so postopki sprejema prostorskih aktov v času sprejema tega predpisa že potekali in so bili v takšni fazi, da zanje postopka CPVO ni bilo treba izvesti. Za zadnje primere je bila presoja sprejemljivosti izvedena v postopku PVO.

Presoja sprejemljivosti je bila v postopku CPVO izvedena v 12 primerih (v PVO postopku je bila vsebina okoljskega poročila povzeta v poročilu o vplivih na okolje), v PVO postopku v 25 primerih, v 1 primeru pa je bila presoja sprejemljivosti izvedena tako v CPVO kot v PVO postopku. V 13 primerih pa presoja sprejemljivosti ni popolnoma sledila določilom Pravilnika o presoji sprejemljivosti (zlasti glede oblike dokumentacije). Pravilnik o presoji sprejemljivosti namreč predpisuje, da mora biti vsebina presoje sprejemljivosti podana v posebnem dodatku poročila o vplivih na okolje, vendar je v nekaterih primerih ZRSVN presodil, da je vsebina presoje sprejemljivosti že v samem poročilu o vplivih na okolje ustrezno predstavljena, ali pa je ZRSVN sam pripravil presojo sprejemljivosti in se na podlagi te presoje opredelil do sprejemljivosti posega.

4.1.2.4 CPVO postopek/upoštevanje omilitvenih ukrepov

V tej vrstici so navedeni podatki o morebitni izvedbi CPVO postopka. V primeru, da je bil CPVO postopek izveden, so podani omilitveni ukrepi, ki so bili po izvedenem postopku CPVO vključeni v okoljsko poročilo oziroma v prostorski akt.

Največ ukrepov, navedenih v prostorskih aktih in okoljskih poročilih, se nanaša na časovno omejitev posega ali dejavnosti (glede na življenjski cikel prstoživečih rastlinskih in živalskih vrst), lokacijsko omejitev izvajanja posega, sanacijo, prepoved

ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti ter zagotavljanje koridorjev za živali. Izvedba nadomestnega habitata je bila predpisana v 4 primerih.

Preglednica 3: Vrsta in število ukrepov s postopka CPVO

Table 3: Type and number of mitigation measures with the SEA process

Ukrep iz prostorskega akta	Število primerov, za katere je ta ukrep predpisan
prepoved ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti	9
lokacijska omejitev izvajanja posega (gradbišče)	12
zamejitev izvedenega posega (ograja, nasip, zasaditev)	4
evidentiranje obstoječega območja pred posegom (popis živalskih in rastlinskih vrst, habitatnih tipov)	2
časovna omejitev posega ali dejavnosti (glede na življenjski cikel prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst)	13
faznost izvedbe posega ali dejavnosti	2
prepoved izpusta gensko spremenjenih in tujerodnih organizmov v okolje	1
tehnične usmeritve glede izvedbe posega	4
preselitev delne ali celotne populacije pred gradnjo in ponovna naselitev po končani gradnji	1
ohranjanje obstoječih življenjskih prostorov	6
pri izvedbi posega naj se pušča večje število odmrlih in suhih dreves in mrtvega lesa	1
zagotavljanje koridorjev za živali (nadomestni prehodi za živali, ribji prehodi, drstišča, prehodi za vidro)	8
nadomestni habitat	4
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
povrnitev v stanje, podobno prvotnemu (po izvedbi posega)	5
oblikovanje terena	1
sanacija, vključno z zatratitvijo, zasaditvijo	12
omejitev poseka vegetacije	3
omejitev osvetljevanja	5
hrup	1
emisije v vode	7
omejitev onesnaženja tal	1
ravnanje z odpadki	6
omejitev uporabe agrokemičnih sredstev	2
monitoring	6
naravovarstveni nadzor	2
sodelovanje biologov, ZRSVN, ribičev pri projektiranju in izvedbi	6
posegi na območjih Natura 2000 so dopustni le s soglasjem organa, pristojnega za ohranjanje narave	1
pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in zahteve iz naravovarstvenih smernic za prostorski akt	1

4.1.2.5 Glavne ugotovitve PVO postopka/problemi

Podani so podatki o glavnih ugotovitvah PVO postopka, problemih in ocenah vplivov. Lestvica vplivov, ki jo v postopku presoje sprejemljivosti predpisuje 25. člen Pravilnika o presoji sprejemljivosti, je bila uporabljena v 35 primerih. Za te primere je bila pripravljena spodnja preglednica, ki prikazuje število posameznih ocen vplivov na rastlinske vrste, živalske vrste, habitatne tipe, območja Natura 2000 in zavarovana območja. Je pa treba opozoriti, da so bile posamezne ocene štete glede na to, kolikokrat so se pojavile (npr. pri enem posegu je zaznan različen vpliv na 5 živalskih vrst, v tem

primeru se upošteva vpliv na vsako vrsto posebej). Vendar preglednica ne prikaže celotne slike vplivov, ker je bila narejena le za del posegov, ker ocene vplivov teh posegov niso bile združljive z drugimi ocenami vplivov, ki so bile od primera do primera različne. Problem je nastal, ker poročila o vplivih na okolje niso bila pripravljena skladno z določili Pravilnika o presoji sprejemljivosti, kar vključuje tudi poimenovanje in lestvico ocen. Ocene »možen potencialen vpliv« ni bilo mogoče uvrstiti v nobeno oceno, ki jo predpisuje Pravilnik o presoji sprejemljivosti. Kljub temu se je največkrat pojavila ocena: ni vpliva oziroma je pozitiven (A), in sicer pri vplivu na živalske vrste (246 krat). Ocen: vpliv je bistven (D) in vpliv je uničujoč (E) se nista pojavili v nobenem primeru.

Preglednica 4: Število posameznih ocen vplivov na rastlinske vrste, živalske vrste, habitatne tipe, območja Natura 2000 in zavarovana območja

Table 4: Number of individual estimates of impact on flora, fauna, habitat types, Natura 2000 sites and protected areas

	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv (A)	vpliv je nebistven (B)	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)	vpliv je bistven (D)	vpliv je uničujoč (E)
rastlinske vrste	5	0	3	0	0
živalske vrste	246	26	160	0	0
habitatni tipi	47	3	28	0	0
območje	9	2	10	0	0
Natura 2000					
zavarovano območje	11	3	11	0	0

4.1.2.6 Alternative

V poročilih o vplivih na okolje za obravnavane primere so bile alternative obravnavane v 46 primerih, v 5 primerih niso bile obravnavane. Prikazane so bile tehnološke in lokacijske alternative (v skladu s predpisi, ki določajo vsebino poročila o vplivih na okolje), v posameznih primerih le ene ali druge.

4.1.2.7 Pripombe javnosti

V postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja se pripombe javnosti pridobivajo v času javne razgrnitve. Opozoriti moramo na to, da pri 8 primerih javna razgrnitev v postopku presoje vplivov na okolje ni bila izvedena, ker za nekatere predstavljene primere Zakon o prostorskem načrtovanju, 2007 določa, da se v skladu z drugim odstavkom 107. člena tega zakona šteje, da je bila zahteva o sodelovanju javnosti po določbah ZVO-1 izpolnjena z javno razgrnitvijo državnega lokacijskega načrta.

Pripombe javnosti so bile podane v 12 primerih. Na področje ohranjanja narave so se nanašale le v enem primeru, ko so krajani opozarjali, da trasa poteka po varovanih območjih in je zato manj sprejemljiva.

4.1.2.8 Narava odločitve

V vseh 51 primerih je bilo okoljevarstveno soglasje izdano. Med vsemi odločbami, ki jih je ARSO izdal od 4. 12. 2004 do 9. 10. 2012 in so v tem času tudi postale pravnomočne, ni bilo nobenega primera zavrnitve okoljevarstvenega soglasja, v kateri bi presoja sprejemljivosti pokazala, da je poseg nesprejemljiv in bi bila ta ugotovitev vzrok za zavrnitev soglasja.

4.1.2.9 Omilitveni ukrepi PVO postopka

V poročilih o vplivih na okolje so navedeni tudi omilitveni ukrepi. Ti ukrepi se kot pogoji, pod katerimi je poseg sprejemljiv, vključijo v okoljevarstveno soglasje.

V preglednici so navedene teme, na katere se ti omilitveni ukrepi nanašajo, in število primerov, v katerih se pojavljajo, poleg ukrepov iz prostorskih aktov oziroma iz okoljskih poročil. Največkrat se navajajo omilitveni ukrepi, ki se nanašajo na omejitev poseka vegetacije, ohranjanje avtohtone vegetacije, sanacijo, vključno z zatratitvijo, zasaditvijo, časovno omejitev posega ali dejavnosti (glede na življenjski cikel prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst), prepoved ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti, ravnanje z odpadki, lokacijska omejitev izvajanja posega (gradbišča), omejitev emisij v vode in tehnične omejitve glede izvedbe posega.

Preglednica 5: Omilitveni ukrepi s PVO postopka

Table 5: Mitigation measures to the EIA process

Omilitveni ukrepi iz poročila o vplivih na okolje	Število primerov, za katere je ta ukrep predpisan
prepoved ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti	34
lokacijska omejitev izvajanja posega (gradbišča)	24
Prepoved izravnave tal	2
zahteve glede uporabe mehanizacije	6
zamejitev izvedenega posega (ograja, nasip, zasaditev)	8
omejitev posega z vidnimi oznakami	1
evidentiranje obstoječega območja pred posegom	3
časovna omejitev posega ali dejavnosti (glede na življenjski cikel prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst)	35
faznost izvedbe posega ali dejavnosti	4
prepoved izpusta in zasajanja gensko spremenjenih in tujerodnih organizmov (rastlin in živali) v okolje	1
tehnične usmeritve glede izvedbe posega	20
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
preselitev delne ali celotne populacije pred gradnjo in ponovna naselitev po končani gradnji	6
preprečena ali zmanjšana možnost zaletavanja v objekte, padca in s tem smrtnost primerkov	9
ohranjanje obstoječih življenjskih prostorov	12
zagotavljanje koridorjev za živali (nadomestni prehodi za živali, ribji prehodi, drstišča, prehodi za vidro, prehodi za netopirje)	8
namestitev gnezdilnic	2
nadomestni habitat	4
povrnitev v stanje, podobno prvotnemu (po izvedbi posega)	7
sanacija, vključno z zatratitvijo, zasaditvijo	36
omejitev poseka vegetacije, ohranjanje avtohtone vegetacije	42
ohranjanje naravnih elementov in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: npr. živica, posamezna drevesa in grmi;	3
omejitev osvetljevanja	18
omejitev emisij snovi v zrak	6
omejitev emisij hrupa	8
omejitev emisij v vode	22
omejitev onesnaževanja tal	1
ravnanje z odpadki (deponije, uporaba zemeljskega izkopa)	29
omejitev uporabe (agro)kemičnih sredstev	3
izobraževanje obiskovalcev	2
nadzor pristojnih institucij	25
poskusno obratovanje	1
monitoring	27
investitor mora zagotoviti merilno postajo	1
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
omogoči naj se dostopnost travnikov s kmetijsko mehanizacijo, ki bo omogočala košnjo	1
monitoring in odstranjevanje invazivnih rastlin	2
sodelovanje biologov, ZRSVN, ribičev pri projektiranju in izvedbi pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in zahteve iz naravovarstvenih smernic za prostorski akt	11
omilitveni ukrepi niso potrebni	6

4.1.2.10 Število posegov v varovanih območjih v letih 2004–2012

Preglednica 6: Število posegov v varovanih območjih v letih 2004–2012

Table 6: Number of new development proposals in protected areas in 2004-2012

Leto	Število posegov v varovanih območjih	Število vseh posegov	Delež posegov v varovanih območjih
2004	0	10	0%
2005	6	112	5,36%
2006	5	69	7,25%
2007	9	30	30%
2008	5	22	22,73%
2009	6	24	25%
2010	3	21	14,29%
2011	5	16	31,25%
2012	12	17	79,59%

Pri pregledu posegov v varovanih območjih smo ugotovili, da je bila povprečno število posegov, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja (območja Natura 2000) 5,6. Najmanj leta 2004 (0) in največ leta 2012 (12). Pri tem je treba opozoriti, da analiza ravno za leti 2004 in 2012 ne vključuje popolnih podatkov. Analiza postopkov v tej nalogi vključuje tiste, za katere so bile odločbe izdane med 4. 12. 2004 in 9. 10. 2012.

4.1.3 Ugotovitve

Po nekaj letih veljavnosti Uredbe o posebnih varstvenih območjih nas zanima, kaj območja Natura 2000 pomenijo pri načrtovanju posegov v prostor. Predstavljajo ta varovana območja veliko omejitev pri posegih v prostor ali pa pripomorejo k urejanju prostora? Odgovor na to vprašanje bi lahko dobili že z analizo postopkov za pridobitev soglasij na teh območjih.

Posegi, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti in za katere je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, so le eni od posegov, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti. V obdobju, na katero smo se omejili v tej magistrski nalogi, je ARSO, ki postopke izdaje okoljevarstvenega soglasja vodi, izdal 321 odločb. Od teh primerov je bila presoja sprejemljivosti izvedena za 38 primerov, 13 pa je takšnih, pri katerih presoja sprejemljivosti ni popolnoma sledila zakonodaji, vendar je bila vsebina presoje sprejemljivosti v poročilu o vplivih na okolje ustrezno predstavljena, zato jih obravnava tudi ta magistrska naloga.

Od 321 primerov jih je bilo na območjih Natura 2000 načrtovanih več, vendar so predpisi omejili število posegov, za katere je treba presojo sprejemljivosti izvesti. Včasih je o tem odločil tudi ZRSVN.

Na prehodno obdobje kaže tudi to, da v tem času za veliko posegov postopek CPVO sploh še ni bil izveden in se je za določen poseg presoja sprejemljivosti izvedla samo v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Za opis obstoječega stanja in vrednotenje vplivov posega na rastlinske in živalske vrste in njihove habitate izdelovalci poročil vplivov na okolje uporabijo različne podatke. Mednje štejemo kartiranja habitatnih tipov (pridobljena na podlagi terenskih ogledov), popise rastlin in živali. Slednje podatke pridobijo s popisi na lokaciji posega, pregledom literature, uporabijo podatke iz zbirk pristojnih organizacij: ZRSVN, Zavoda za ribištvo Slovenije (ZZRS), upravljavcev zavarovanih območij. Treba je opozoriti, da so zlasti podatki, pridobljeni iz literature, pogosto zelo splošni in pripravljeni za precej širše območje ter celo za druge namene. Pri kartiranju habitatov se kartirajo različno velika območja. V nekaterih primerih zgolj območje posega, pri drugih koridor linijskega objekta, območje daljinskega vpliva na območje Natura 2000.

Iz analize je razvidno, da se je presojalo za več različnih posegov. Nekateri so se pojavili večkrat. Opazno več je linijskih infrastrukturnih objektov, ki so običajno večjih dimenzij, tovarn ter športnih objektov in površin, ki so postavljeni v naravno ohranjeno okolje. Pri nekaterih industrijskih objektih je bilo treba presojo sprejemljivosti izvesti le na površini iztoka v vodotok, ki je del območja Natura 2000. Pri tem je treba opozoriti na Prilogo 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti, ki za kompleksen industrijski objekt določa precej večje območje daljinskega vpliva kot za industrijsko stavbo ali skladišče. So primeri, ko se gradi ali rekonstruira industrijska stavba znotraj kompleksnega industrijskega objekta. Če se v tem primeru upoštevajo daljinski vplivi za industrijsko stavbo (ki jih določa Pravilnik o presoji sprejemljivosti), v marsikaterem primeru presoje sprejemljivosti ne bo treba izvesti, ne glede na to, da je poseg znotraj kompleksnega industrijskega objekta. To vprašanje bi bilo treba izpostaviti ob naslednji spremembi Pravilnika o presoji sprejemljivosti.

Pri analizi, ki prikazuje število posegov, za katere je presoja sprejemljivosti izvedena in vplivajo na posamezno varovano območje, se vprašamo, kaj se bo zgodilo, ko se bodo na teh območjih načrtovali novi posegi. Do določene mere se bo problem rešil v CPVO postopku, ocenjevanje kumulativnih vplivov posegov pa predpisuje tudi zakonodaja. Pri tem bi tako izdelovalcem poročil o vplivih na okolje, okoljskih poročil, institucijam, ki pripravljajo mnenja, in organom, ki odločajo, pomagala evidenca posegov, za katere je bila presoja sprejemljivosti že izvedena (s prostorskim prikazom posegov).

Pri analizi ocene vplivov se oceni vpliv je bistven (D) in vpliv je uničujoč (E) ne pojavita nikoli, pri največ posegih pa je »ni vpliva« oziroma je pozitiven vpliv (A). Treba pa je opozoriti na to, da analiza ni popolna, ker ocene med seboj niso bile primerljive in bi morale biti v celoti skladne s predpisi. Zato so bili lahko uporabljeni le podatki za tiste postopke, pri katerih so ocene v poročilu sledile predpisom.

Alternative, ki so bile pred izvedbo posega proučene, so predstavljene v večini primerov, vendar marsikdaj manjka predstavitev teh alternativ, opis, kako jih je nosilec posega proučil, preden se je za eno od njih odločil, manjkajo tudi vrednotenja alternativ. Pogosto manjka utemeljitev, da je izbrana alternativa boljša z vidika vplivov na okolje. Prav presoja vplivov na okolje bi morala pokazati, katera od alternativ je najbolj sprejemljiva za okolje.

Javnost je na načrtovan poseg glede vpliva načrtovanega posega na območja Natura 2000 pripominjala le enkrat. V tem primeru je celo opozarjala na to, da je poseg manj sprejemljiv, ker je načrtovan na varovanih območjih. Primeri, ko bi javnost nasprotovala naravovarstvenim argumentom, da se določen poseg na območju Natura 2000 omeji in da se s tem podpre razvoj, niso zabeleženi. Lega nameravanega posega na območju Natura 2000 se zdi kot dodatni argument pri predstavitvi vzrokov nesprejemljivosti posega.

Analiza omilitvenih ukrepov kaže na to, da se določeni ukrepi ponovijo skoraj v vsakem primeru.

Pri presoji sprejemljivosti, ki jo je treba izvajati v Sloveniji, je opaziti, da je postopek precej podrobno določen in tudi ne pomeni splošnega režima, ampak predvideva poseganje določenega posega na določenem območju. Pri tem bi bilo treba opozoriti, da manjka conacija območij Natura 2000, ki jo določa Uredba o posebnih varstvenih območjih. Podatek, na katerem delu območja Natura 2000 sta prisotna posamezna vrsta ali habitatni tip, bi odločanje in zbiranje podatkov precej olajšal in tudi omejil število posegov, za katere bi bilo treba izvesti presojo sprejemljivosti. Se pa pri tem sprašujemo, ali ne bi bilo dobro iti korak naprej in proučiti prostor in poiskati območja,

ki predstavljajo potencial za življenjski prostor določene vrste. S tem bi dobili tudi vrednotenje prostora, ki bi povedalo, na katerem delu območja Natura 2000 je prostor za življenje določene živalske ali rastlinske vrste bolj primeren in na katerih manj. Slednje bi bilo tudi dobrodošla pomoč pri iskanju ustrezne lokacije za nadomestni habitat.

4.2 PRIMERJAVA PRESOJE SPREJEMLJIVOSTI IN HCP

4.2.1 Primerjava postopkov

Pri primerjavi obeh postopkov, presoje sprejemljivosti v Sloveniji in HCP v ZDA, je treba izhajati iz ugotovitve, da je obakrat izhodišče precej podobno. Začne se s sprejetjem predpisov (v Sloveniji je to Uredba o posebnih varstvenih območjih, v Ameriki pa ESA), varujočih ogrožene živalske in rastlinske vrste (ter njihove habitate), ki so se uvrstili na sezname teh predpisov. Pri slovenskem primeru gre za prenos direktive Evropske skupnosti in rastlinskih, živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki so na seznamih teh direktiv.

Po sprejemu predpisa se z evidentiranjem pojavljanja posameznih vrst oblikujejo območja, na katerih se te živalske in rastlinske vrste varujejo. Tukaj pa se začne prva razlika med slovenskim in ameriškim sistemom.

V Sloveniji so pri oblikovanju predlogov teh območij sodelovali strokovnjaki. V letu 2004, nekaj dni pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo, so bila območja Natura 2000 sprejeta z Uredbo o posebnih varstvenih območjih. Posledica določitve teh območij je tudi obveznost njihovega upoštevanja pri prostorskem planiranju in načrtovanju.

V ZDA je postopek od te točke dalje različen. Predlogi varovanih območij, ki so namenjena varstvu vrst s seznama ESA, doživijo svojevrsten preizkus, ko se soočijo z razvojnimi pobudami v prostoru. V planski postopek ne vstopajo že zavarovana območja, ampak predlogi teh območij. ESA je prvotno sicer prepovedoval posege na ta območja, vendar je praksa pokazala na težko uresničevanje takšne pravne ureditve. Postopek za San Bruno Mountain je prinesel postopek HCP. Ta postopek se opravlja na nivoju planov, kadar pride do velikih neskladnosti med varstvom in razvojnimi pobudami. Del postopka je namenjen podrobni pripravi bioloških študij, kjer se še enkrat preverjajo lokacije nahajališča posameznih vrst, njihovih ekoloških zahtev in zakonitosti. Že na podlagi študije je mogoče oceniti, ali so bila predlagana varovana

območja preveč široko določena ali bi jih bilo treba v določenih predelih razširiti. Pomemben del postopka HCP so ključni udeleženci (nosilci posega, lastniki zemljišč, okoljevarstvene organizacije, vladne službe). Soočenje med njimi in soočenje njihovih potreb prispeva h končnemu oblikovanju zavarovanih območij. Končni rezultati so bili pri posameznih primerih precej različni. Kažejo na to, da je bilo po končanem HCP postopku zavarovanih od 87 do 10–15 % območij, predlaganih za zavarovanje. Pomemben je monitoring po izvedbi posega, ki je tudi dodatno preverjanje, ali je bila zavarovana dovolj velika površina za preživetje določene vrste na tem območju. Tako lahko razberemo, da je končna površina tudi rezultat sodelovanja z javnostjo in da javnost aktivno sodeluje pri njihovem zavarovanju. To kaže tudi na to, da na končni rezultat prav tako vplivajo razvojne potrebe v prostoru. Če je teh potreb več, se bodo končne površine predlaganih zavarovanih območij lahko precej razlikovale od tistih, ki so bile predlagane tam, kjer je razvojnih potreb manj. Pomemben dejavnik pri tem pa sta tudi moč in vpliv, ki ju imajo posamezni ključni udeleženci.

Za ameriški sistem je značilen tudi poudarjen finančni vidik. Na površino končno zavarovanih območij vpliva tudi to, kako se bodo zavarovana zemljišča pridobivala (z nakupom, prepustitvijo) in kolikšna finančna vsota bo namenjena tem nakupom. Uveljavili so tudi sistem pristojbin, ki jih morajo plačati tisti nosilci posega, ki želijo graditi ali izvajati dejavnosti na zavarovanih območjih. Ponekod pa tudi že deluje sistem dražjih zemljišč na poselitvenih območjih, ki so v bližini zavarovanih območij, zaradi njihove privlačnosti in zanimivosti.

V Sloveniji se presoja planov in posegov na že določena območja Natura 2000 izvaja v postopku sprejemanja planskih aktov in kasneje v postopku pridobivanja soglasij pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja (kamor prištevamo tudi okoljevarstvena soglasja) in dovoljenj za posege, ki niso gradnja. V Sloveniji se za to presojo uporablja presoja sprejemljivosti (tako za plane kot za posege). Nabor in način sodelovanja ključnih udeležencev je v obeh primerih podoben. Organ, ki vodi postopek (CPVO ali PVO), odloča na podlagi dokumentacije (okoljskega poročila v postopku CPVO ter projekta in poročila o vplivih na okolje v postopku PVO), ki jo pripravijo izdelovalci okoljskih poročil in poročil o vplivih na okolje ter projektanti. ZRSVN v obeh postopkih sodeluje

s pripravo strokovnega mnenja, v katerem se opredeli do izsledkov presoje sprejemljivosti in do sprejemljivosti posega. Javnost pa v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja lahko svoje pripombe poda v času javne razgrnitve.

4.2.2 Primerjava rezultatov

Primerjava obojih postopkov v nalogi temelji na primerjavi analiz določenega števila postopkov, in to za oba primera. Nekateri podatki so primerljivi, pri drugih pa je razlika zaradi medsebojne različnosti obeh postopkov (presoja sprejemljivosti in HCP).

Analiza postopkov, za katere je bila izvedena presoja sprejemljivosti, obsega 51 postopkov, analiza primerov, za katere je bil izveden HCP, pa 10 primerov. Obe analizi obravnavata več tipov posegov, v obeh analizah se pojavljajo le avtoceste. Posegi v obeh analizah so različno veliki. Analiza HCP postopkov v večini primerov nanaša na večja območja, na katerih je načrtovanih več različnih posegov, analiza postopkov, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti, pa v večji meri zajema primere, ko se presoja en poseg (manjši, spremljajoči posegi so v sklopu osnovnega posega). Slednje je rezultat tega, da se HCP uporablja predvsem v planskih postopkih. Presoja sprejemljivosti posegov v naravo pa se pojavlja v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, v katerem se presoja poseg.

Za slovenski primer ni podan podatek o površini presojanega območja. Popisi živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov največkrat sovpadajo s površino posega, ali pa za določevanje popisa uporabijo območje koridorja npr. linijskega objekta ali pa celo območje daljinskega vpliva na območje Natura 2000. V večini primerov površine, na katerih so bile popisane rastlinske in živalske vrste ter habitatni tipi, niso predstavljene. Včasih pa za popis rastlinskih in živalskih vrst uporabijo podatke iz literature, ki so običajno pripravljeni za širše območje in so bolj splošni. Pomanjkljivost ameriških podatkov je v tem, da ni podatkov o površini načrtovanega posega. Tako ni mogoče ugotoviti, za koliko se površina presojanega območja razlikuje od površine posega. Iz opisov ameriških primerov je mogoče ugotoviti, da študije posameznih rastlinskih in živalskih vrst trajajo tudi po več let. V Sloveniji je postopek hitrejši. Pri tem pa je

vseeno treba paziti, da se študije izdelajo vsaj v tistem obdobju leta, ko je za posamezno živalsko, rastlinsko vrsto ali habitatni tip to najbolj ugodno.

Iz analiz obeh postopkov bi bilo mogoče sklepati, kolikšen je delež varovanega območja, ki ga poseg ne zasede. Podatki se sicer za slovenske primere vežejo na površino posega na varovanem območju, pri ameriških primerih pa je podatek drugačen. Veže se na površino ohranjenega habitata, ki se zavaruje in na katerega se ne posega. Delež posega na varovano območje je pri slovenskih primerih manjši. Slika pa ni čisto primerljiva, ker gre pri ameriških primerih za planske postopke, ki običajno obravnavajo več posegov hkrati, slovenski primeri pa se osredotočajo na posamezen poseg.

Obe analizi predstavljata tudi glavne ugotovitve in probleme. Analiza ameriških primerov navaja razloge za ogroženost habitata v obstoječem stanju, osnovne značilnosti in potek postopka, študije, ki so bile potrebne za pripravo HCP, kritike. Za slovenske primere so podani podatki o glavnih ugotovitvah postopka, problemi in ocene vplivov. Pri obeh analizah zasledimo tako primere, v katerih se varuje ena vrsta, kot tiste, pri katerih se varuje več vrst.

Analizi predstavljata alternative izvedbe posega, ki so bile proučene. Med slovenskimi primeri je postopkov, za katere so proučili različne alternative, več kot med ameriškimi. Je pa treba opozoriti na pomen proučevanja alternativ. Vrednotenje posameznih alternativ je pot, da se najde tista rešitev, ki je za okolje najbolj sprejemljiva. Niso pa pomembne samo lokacijske alternative, ampak tudi alternative izvedbe posega. Glede na rezultate analiz slovenskih in ameriških primerov moramo opozoriti, da bi v primeru obeh pristopov k varstvu ogroženih vrst morali alternativam posvečati večjo pozornost. V slovenskih PVO postopkih se predstavitev alternativ pogosto zdi kot opravičevanje izbranega posega. Namen presoje pa je, da šele ta postopek predstavi najugodnejšo med alternativami. Alternative naj se ne bi oblikovale le v poročilih o vplivih na okolje s strani nosilcev posega in pripravljavcev poročil o vplivih na okolje. Alternative bi lahko podala tudi zainteresirana javnost, pripravljavci strokovnih mnenj in organ, ki odloča.

Oba sistema sicer vključujeta mnenje zainteresirane javnosti. Vendar je vključevanje različnih ključnih udeležencev v celoten postopek bolj očitno pri ameriškem sistemu. Tako okoljevarstveniki, predstavniki državnih organov, nosilci posega, lastniki zemljišč sodelujejo v celotnem postopku, rešitve pa se oblikujejo z dogovori. Iz opisa ameriških primerov pa lahko ugotovimo, da je končna odločitev pri enem primeru bližje eni skupini (npr. okoljevarstvenikom), v drugem primeru pa drugi skupini (npr. nosilcem razvoja). Temu ustrezne so tudi kritike. V Sloveniji se javnost v postopke presoje sprejemljivosti vključuje v času javne razgrnitve, kar je precej krajši del celotnega postopka kot v Ameriki.

Razlike so pri izdanih dovoljenjih. Med slovenskimi primeri je bilo okoljevarstveno soglasje izdano v vseh primerih. Pri ameriških primerih je stanje drugačno. Dovoljenje je bilo izdano za dva primera, pri enem primeru prvotni plan ni bil nikoli sprejet, zato je v presoji nova različica, drugi primeri pa so bili v času objave podatkov še v postopku.

V zadnjem stolpcu analize so pri ameriških primerih navedeni instrumenti varstva/strategije. Uporabili so različne poti: zavarovanje delov habitata, največkrat kot rezervat, obnova habitata, omejitve obsega posega, nakup zemljišč, omilitveni ukrepi, raziskovalni programi, monitoring, coniranje, zagotavljanje koridorjev živalim, sanacija prizadetih površin, upravljanje z vrstami, nadzor rabe tal.

Pri slovenskih posegih pa so navedeni omilitveni ukrepi. Ker so meje varovanih območij že določene, podatkov o načinu pridobivanja zemljišč in oblikovanju rezervatov ni, za razliko od ameriških primerov. Največ ukrepov, navedenih v prostorskih aktih in okoljskih poročilih, se nanaša na časovno omejitev posega ali dejavnosti, lokacijsko omejitev izvajanja posega, sanacijo, prepoved ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti ter zagotavljanje koridorjev za živali. Izvedba nadomestnega habitata je bila predpisana v 4 primerih. Med omilitvenimi ukrepi PVO postopka pa največkrat zabeležimo: omejitev poseka vegetacije, ohranjanje avtohtone vegetacije, sanacijo, časovno omejitev posega ali dejavnosti, prepoved ali omejitev nekaterih posegov in dejavnosti, ravnanje z odpadki, lokacijsko omejitev izvajanja posega, omejitev emisij v vode in tehnične omejitve glede izvedbe posega.

5 RAZPRAVA IN SKLEPI

Razhajanje med razvojem in varstvom kot dvema pogledoma na urejanje življenja človekovih skupnosti na Zemlji je zgodovinsko pogojeno. Vprašanje je ali je varstveno prizadevanje nekaj samo po sebi danega, kot nasprotje razvojnim prizadevanjem, podobno kot je varstvo nekaj, kar je nasprotno spremembam, ali so se varstvena prizadevanja pojavila šele takrat, ko smo se zavedeli tudi negativnih posledic razvoja v okolju.

V ZDA so motivi za prva zavarovanja izhajala iz »nenavadnosti, fascinantnosti« naravnih pojavov – Yosemite, Yellowstone. Prvi parki so bili namenjeni razvedrilu obiskovalcev. Sprašujemo se, zakaj je sploh prišlo do teženj po varstvu posameznih rastlinskih in živalskih vrst. Vzrok je bil verjetno upad populacije določene živalske ali rastlinske vrste ali vse večja redkost habitatov te vrste. To dejstvo je nastalo predvsem zaradi dejavnosti človeka (kot npr. lov, sprememba kmetijske pridelave, uporaba strupov, onesnaženje okolja nasploh, vnos tujerodnih vrst). Vzroki za upad populacije so bili pogosto izhodišče za varstveni režim, s katerim so skušali omejiti dejavnosti, ki so vplivale na velikost populacije določene živalske ali rastlinske vrste oziroma habitatov te vrste. Na takšnem varstvu temelji sedanje varstvo, ki izhaja iz predpostavke, da je dovolj prostora že zagotovilo preživetja, kar ni neogibno res.

ESA je prepovedoval posege na varovanih območjih. Razvojne potrebe pa so se pojavljale tudi na teh območjih. Pri poseganju v prostor se je zato oblikoval HCP, pri katerem se je presojal točno določen poseg, ki ga prej ni bilo mogoče predvideti. Šele ob takšni preizkušnji, ko so se izvedle temeljite biološke študije in se je vrednotil vpliv točno določenega posega na varovana območja ter na živalske, rastlinske vrste in njihove habitate, se je pokazalo, ali so bili predlogi varovanih območij ustrezno določeni. Območja so se zavarovala šele po izvedenem postopku HCP. Ob zavarovanju območij se pogosto pojavijo vprašanja, ali je območje, ki se zavaruje, dovolj veliko za preživetje vrste, zaradi katere je bilo zavarovano.

V Sloveniji je postopek drugačen. Na podlagi študij posameznih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov so bila določena in zavarovana območja Natura 2000. Vpliv na ta območja presojamo ob vsakokratnem poseganju (s presojo sprejemljivosti).

Najbolj točne odgovore o tem, koliko je posegov na določeno varovano območje, kakšni so rezultati in kakšna je bila odločitev, je možno pridobiti z analizo posegov na to območje. V nalogi je analiza primerov HCP povzeta po delu Timothyja Beatleya *Habitat conservation planning, Endangered Species and Urban Growth* (Beatley, 1996). Analiza primerov, za katere je bila izvedena presoja sprejemljivosti, pa je bila opravljena na podlagi zaključenih postopkov izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki jih je vodil ARSO.

Občasen pregled postopkov posameznega sistema presojanja je pomemben, ker samo na podlagi takšnih pregledov lahko sprejmemo zaključke in vidimo, kako bi bilo mogoče sistem izboljšati. Takšen pregled pa lahko opredelimo tudi kot vmesno vrednotenje politik. Natančnejši pregled bo seveda možen čez čas, ko bodo opravljena spremljanja stanja živalskih in rastlinskih vrst po izvedenih posegih in bomo tako lahko videli, kakšen je pravzaprav vpliv posegov na živalske in rastlinske vrste.

Pri predstavitvi ameriških primerov že Beatley opozarja, da je opisanih primerov še vedno premalo, da bi na podlagi njihove predstavitve lahko ugotovili, kako mehanizem pravzaprav deluje, in da bo končni rezultat znan šele po letih ekstenzivnih monitoringov in študij (Beatley: 20). Slovenskih primerov je več. Za obdobje, ki ga analiza obravnava, je značilno, da je šlo za prehodno obdobje izvajanja in uveljavljanja presoje sprejemljivosti. Nekateri postopki niso šli skozi celotno presojo sprejemljivosti (v postopku CPVO in v PVO postopku). Spreminjalo se je število izjem, za katere presoje sprejemljivosti ni bilo treba izvesti, sprememba površine območij, na katerih je treba izvesti presojo sprejemljivosti. Poudariti je tudi treba, da je presoja sprejemljivosti, kot je predpisana v Sloveniji, precej kompleksen in zapleten postopek. Začetne težave, ki se kažejo v pomanjkljivih študijah, ki posledično pomenijo neprimerljive podatke v analizi (npr. pri vrednotenju vplivov), bi lahko pripisali tudi pomanjkanju znanja, podatkov in izkušenj. Je pa na podlagi obeh analiz mogoče predstaviti nekaj ključnih ugotovitev.

Pomembno vprašanje je, kako varovana območja čim manj prizadeti, ob tem pa dovoljevati določeno stopnjo razvoja. HCP opredeljuje dve možnosti: da se zavaruje zadostni minimum ali da se zavarujejo večje površine. Pri tem se sprašujemo, kolikšna površina habitata je za preživetje in ohranitev vrste potrebna. Pomembna pa je tudi določitev robnega območja. Sprašujemo se, ali je varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov s pomočjo varovanih območij zadostno in učinkovito.

Ali je poseg na območje Natura 2000 sprejemljiv, pokaže presoja sprejemljivosti, ki se izvede v postopku sprejema planskih aktov ali pri postopkih izdaje soglasij h gradbenim dovoljenjem (kamor prištevamo tudi okoljevarstvena soglasja, ki jih naloga obdeluje).

Območja Natura 2000 so lahko namenjena varovanju ene vrste ali habitatnega tipa, veliko pa je takih območij Natura 2000, ki varujejo več vrst in habitatnih tipov. Pri izvedbi presoje sprejemljivosti se pri odločanju o vplivih posega na območje Natura 2000 pogosto upoštevajo vse vrste, ki so prisotne na tem območju Natura 2000, ne glede na to, da lahko gre za zelo veliko območje Natura 2000 in da določene vrste na območju posega sploh ni (oziroma sploh ne vemo, ali je ali ni, ker v posameznih primerih niso bile izvedene dodatne študije). Uredba o posebnih varstvenih območjih sicer predvideva conacijo posameznih živalskih in rastlinskih vrst, vendar to še ni zakonsko končno določeno. Pri tem pa bi kazalo opozoriti na to, da bi tudi ta območja posameznih vrst, ki bi jih ponudila conacija območij Natura 2000, lahko predstavljala samo evidentiranje posamezne vrste, pa še ta bi lahko bila presplošna in ne redno revidirana. Pomembno bi bilo preko sistema vrednotenja poiskati območja potenciala prostora za določeno vrsto glede na vrednotenje posameznih dejavnikov, ki na to vrsto vplivajo (npr. raba tal, bližina vodotoka, nadmorska višina).

Beatley opozarja na pomen analiz verzeli (gap analiz), s katerimi bi v povezavi z geografskim informacijskim sistemom (GIS) lahko prekrili veliko različnih slojev podatkov in pretehtali potrebe habitatov različnih vrst. GIS tehnologija je lahko uporabna pri modeliranju spremembe habitata, spremembe rabe tal in testiranju ekološke viabilnosti. Po njegovem mnenju uporabo GIS tehnologije zahteva zlasti medvrstni pristop.

V postopku HCP se pred pripravo izvajajo biološke študije. Z njimi se prepoznajo določeni habitatni tipi, katerih obstoj je za preživetje vrste nujen. Plani morajo specificirati: vpliv posega, korake, ki bi morali biti narejeni, da bi zmanjšali in omilili vplive posega in financiranje, potrebno za uresničitev teh korakov. Pretehtajo se alternative posegov in navedejo razlogi, zakaj niso ali so bile izbrane.

Pri tem pa je treba predstaviti težavo, ki jo omenja tudi Beatley. Postopki pridobivanja soglasij in dovoljenj so zaradi dolgih bioloških študij pogosto predmet kritik, češ da trajajo predolgo. Celo Beatley v zvezi s postopkom za namen njegovega olajšanja predlaga določeno stopnjo standardizacije. Rešitev tega problema bi se v določeni meri lahko skrivala v poglobljanju znanja o posameznih vrstah in habitatnih tipih, zbiranju podatkov s terena. Le da bi še vseeno veliko časa vzela analiza in študije na točno določeni lokaciji za točno določen poseg, ki ga vnaprej ni mogoče predvideti. To pa bi morali upoštevati tudi pri predpisovanju določenih postopkov (zlasti časa, namenjenega odločanju).

Dejstvo, ki ga je treba poudariti, je, da so bile v postopku presoje sprejemljivosti predstavljene manj podrobne biološke študije. Podatki so bili pogosto povzeti po študijah, ki so obravnavale večje območje in bile pripravljene za druge namene ter presplošne (taki primeri se pojavljajo zlasti pri najzgodnejših primerih, ki jih ta magistrska naloga obravnava). Pogosto so manjkali podatki o številčni in kakovostni strukturi življenjske združbe rastlinskih in živalskih vrst na določenem območju in o tem, kaj opredeljuje navedeno kakovostno strukturo. Malo znanja je tudi o zahtevah posameznih vrst, njihovih vzorcih obnašanja in o skupnem življenju različnih vrst, ki si delijo en prostor. Šele na podlagi teh podatkov bi lahko presojali o tem, ali je naravno ravnovesje porušeno ali ne (3. člen ZON). Pregled postopkov presoje sprejemljivosti posega v naravo, ki ga predstavlja naloga, kaže na to, da so bile biološke študije v kasnejših postopkih večkrat vključene v dokumentacijo, bile so bolj natančne in kot take osnova za vrednotenje vpliva posega na posamezne živalske in rastlinske vrste ter habitatne tipe. To dejstvo potrjuje hipotezo, da datum poteka postopka vpliva na rezultate postopka.

Za HCP so značilni tudi sanacijski plani za vsako vrsto s seznama. Sanacijski plani ovrednotijo in določijo status vrst, njihovo življenjsko zgodovino, grožnje njihovem obstoju in potrebam njihovega habitata.

Zanimiv je tudi vpliv javnosti pri obeh postopkih. Pri sistemu HCP je javnost vključena v celoten postopek. Deluje v odborih, ki jih sestavljajo nosilci posega, predstavniki občine ali regije, lastnikov zemljišč, okoljevarstvenih lokalnih oblasti in državnih ter zveznih agencij za upravljanje virov. HCP pogosto vsebuje tudi tehnični ali biološki odbor, sestavljen iz strokovnjakov za vrste, ki jih poseg zadeva. Glede vključevanja javnosti pa je treba opozoriti, da se v znanstvenih krogih pojavljajo kritike nekaterih postopkov HCP, da zaradi iskanja kompromisov niso bile zavarovane dovolj velike površine za varstvo posameznih vrst.

V slovenskem primeru je bila javnost vključena v času javne razgrnitve vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja (30 dni), imela je tudi možnost vstopa v postopek. Ni pa predlagala novih alternativ ali se opredeljevala do ponujenih.

Treba je poudariti, da so posegi, za katere je bilo treba izvesti presojo sprejemljivosti, zasedli manjše deleže varovanih območij. Seveda pa bi celotno sliko vpliva teh posegov dobili, če bi sešteli delež vseh posegov na posameznem območju Natura 2000.

V slovenskem primeru je bilo tudi več odobrenih posegov. Omilitveni ukrepi so bili bolj podrobni.

Pri obeh sistemih, tako presoje sprejemljivosti kot HCP, se pojavi vprašanje vsakokratnega poseganja v prostor: kje se povečuje obseg posegov in kakšen je kumulativen vpliv teh posegov na varovano območje.

Pri upoštevanju teorij krajinskega – varstvenega planiranja je treba opozoriti, da območja, ki vstopajo v planski postopek, niso predstavljena kot dejstva prostora – na ravni inventarizacije (le kot življenjski prostor določenih živalskih in rastlinskih vrst), temveč pomenijo že odločitev. Postopek vrednotenja, ki je pripeljal do določitve teh

varovanih območij, pa ni jasen. To pa je nekaj, kar postopek močno krni. V postopku iskanja rešitev ali vrednotenja alternativ je treba dejstva o prostoru (živiljenjski prostor varovanih bioloških vrst) predhodno transformirati v prostorske vrednosti (npr. kot pomembnost posameznega dela prostora za ohranitev vrste, kot redkost oziroma prostorsko razsežnost, kot prostorsko povezanost ali kot kak drugi sinergistični dejavnik). V naslednji fazi pa se vrednoti še vpliv posega na varovano območje.

Pri varovanih območjih, ki so pri vstopu v planski postopek eden od vhodnih podatkov, je pomembna njihova vrednostna opredelitev, tudi notranja vrednostna členitev območja. Notranja členitev prostora bi omogočila razvijanje alternativ posega ali pa alternativ varstva.

Če povzamemo glavne značilnosti izvedenih postopkov presoje sprejemljivosti v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (v primerjavi s postopki HCP), moramo najprej poudariti, da so bila varovana območja (območja Natura 2000) določena in zavarovana, preden je prišlo do posegov. Iz primera HCP lahko vidimo, kako pomembno je predloge varovanih območij preizkusiti z vidika sobivanja z drugimi uporabniki prostora. Šele ta postopek je pokazal, ali so bila varovana območja dovolj široko določena ali pa je bilo za varovanje določene vrste določeno preveliko območje. V slovenskem primeru pa ta postopek izvajamo potem, ko so varovana območja že določena in zavarovana. Od leta 2004 je prišlo do več sprememb Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), zlasti velike so pri zadnji z leta 2013, ko so se območja Natura 2000 povečala za 2,4% državnega ozemlja, na skupno 37,9 odstotkov. Na posameznih delih pa je prišlo do zmanjšanja območij Natura 2000. Zaradi tega dejstva lahko sklepamo, da so te spremembe nastale, ker je bilo z bolj podrobnimi študijami ali pa pri presojanju posameznih nameravanih posegov ugotovljeno, da so bila območja Natura 2000 preveč ali premalo široko določena. Najpomembnejša razlika med postopki presoje sprejemljivosti in HCP je, da v prvih postopkih ni bilo predhodnega vrednotenja območij.

V tem pogledu presoja sprejemljivosti planov in posegov v naravo, in kar je pravzaprav zanimivo, tudi HCP ne artikulirata problema iskanja skladnosti razvoja z varstvom v

zadostni meri. Veliko boljši bi bil sistem, s katerim bi se primerjale alternative posega s prostorsko ureditvijo, ki bi upoštevala varstvo habitatnega tipa. Alternative (razvojnega posega ter obsega in strogosti varstva) pa je mogoče razviti šele na podlagi notranje vrednostne členitve določenega varovanega območja (različne vrednosti ustreznosti za življenje posamezne živalske, rastlinske vrste in habitatnega tipa).

Varstvo, pri katerem so varovana območja vnaprej opredeljena, je po drugi strani tudi nezadostno, ker varstvo uveljavljamo samo na izbranih (sicer obsežnih) zemljiščih. Ko bi uveljavili pristop z ranljivostjo biotske raznolikosti na vseh zemljiščih, ne samo na varovanih območjih, in bi tako ranljivost morali upoštevati že pri pripravi planskih predlogov, bi vedeli, da varujemo po vsej površini države, ne samo na 40 %.

Za oba sistema lahko rečemo, da omogočata določeno stopnjo urbanega razvoja in posegov tudi na območju varovanja živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov.

6 POVZETEK (SUMMARY)

6.1 POVZETEK

Naloga se osredotoča na ureditev poseganja na varovana območja v dveh državah, Sloveniji in ZDA. V ameriškem primeru je ESA zavaroval ogrožene in rastlinske vrste. Območja in habitati teh vrst so se zavarovali šele potem, ko so se na predlaganih varovanih območjih za varstvo teh vrst pojavile prve večje pobude posegov v prostor. Skozi postopke dovoljevanja teh posegov se je oblikoval poseben Načrt varstva habitatov (HCP), ki naj bi, če je mogoče, zagotavljal varstvo ogroženih vrst in obenem dovoljeval določeno stopnjo razvoja. Po končanem HCP se varstvo zagotavlja z oblikovanjem in zavarovanjem ogroženih habitatov, nadomestnimi habitati, sanacijskimi ukrepi in omilitvenimi ukrepi.

V Sloveniji pa so se na podlagi izsledkov znanstvenih študij oblikovali predlogi varovanih območij za varstvo živalskih, rastlinskih vrst in habitatnih tipov, ki so v Dodatku I Direktive o ohranjanju prostoživečih ptic. Predlogi teh varovanih območij so namenjeni tudi varstvu redno pojavljajočih se selitvenih vrst in vrst mahov, praprotnic, semenk, nevretenčarjev (hroščev, metuljev, kačjih pastirjev, rakov, polžev in školjk), rib, dvoživk, plazilcev in sesalcev, ki so navedeni v Dodatku II Direktive o ohranjanju naravnih habitatov, ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki so navedeni v Dodatku I Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst. Ta varovana območja so bila sprejeta z Uredbo o posebnih varstvenih območjih. Poseganje na ta varovana območja je zakonsko urejeno z izvajanjem presoje sprejemljivosti na ta območja. Izvaja se tako v postopku sprejemanja planskih aktov kot v postopkih izdaje soglasij za pridobitev gradbenega dovoljenja (eno od soglasij je tudi okoljevarstveno soglasje za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje).

V Sloveniji posebna varstvena območja (območja Natura 2000) zavzemajo velik delež površine države, kar nakazuje možnost konfliktov pri posegih v prostor. Zato je

pomembno analizirati postopke, ki se morajo izvesti za presojo sprejemljivosti posegov na območja Natura 2000, predvsem njihovo učinkovitost.

Iz takšnega pregleda bi namreč bilo mogoče ugotoviti, koliko je sploh posegov na območja Natura 2000, bodisi na območja fizičnega prekrivanja bodisi na območja neposrednega in daljinskega vpliva, kakšni so bili rezultati presoje sprejemljivosti na varovana območja od leta 2004 do 9. 10. 2012).

Za nadaljnje postopke bi bila pomembna kritična ocena teh presoj. Na podlagi ugotovitev bi lahko podali predloge za izboljšanje slovenskega sistema varstva narave in presoje posegov na varovana območja. Primerna bi bila primerjava postopka presoje sprejemljivosti v Sloveniji s podobnimi postopki v tujini (kot npr. HCP, ki se je uporabljal v Združenih državah Amerike).

Zanima nas primerjava dveh postopkov presoje sprejemljivosti in HCP, in sicer kako poteka postopek, kakšna je vloga posameznih deležnikov, državnih organov in javnosti, kakšna je učinkovitost obeh pristopov ter kakšne so ugotovitve in problemi postopkov.

Naloga si za cilj zastavlja izpopolnitev sistema ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (tistega dela, ki se nanaša na območja Natura 2000), in sicer s kritično presojo obstoječega sistema, če se z analizo obstoječe prakse pokaže, da bi se sedanji sistem lahko izboljšal.

Za vsakega od 10 primerov HCP, ki so objavljeni v literaturi, so v nalogi predstavljeni podatki o nazivu HCP s podatki o vrsti in kapaciteti posega, površini študijskega območja, zavarovanih vrstah, katerih habitate bi poseg prizadel, glavnih ugotovitev postopka in problemih, ali so bile v postopku obravnavane alternative, kateri so bili ključni udeleženci v postopku, ali je bilo v postopku odločeno in kakšna je bila odločitev, kakšni so bili instrumenti varstva in koliko časa je trajal postopek.

V nalogi je navedeno, za koliko primerov je bila izvedena presoja sprejemljivosti, predstavljeni in analizirani so posamezni postopki. Navedeni so podatki o naravi

odločitve (število zavrnjenih in odobrenih posegov), kolikšen delež območja Natura 2000 bo zasedel obravnavani poseg, kakšni so bili problemi pri posameznem posegu, ali se v postopku presoje vplivov na okolje obravnavajo alternative. Razviden je tudi vpliv javnosti na odločitve. Predstavljeni so tudi omilitveni ukrepi, kaj se varuje na določenem območju in kako bo poseg na to vplival. Analiza vključuje tudi primerjavo posameznih posegov glede na datum poteka postopka.

Značilnosti izvedenih postopkov presoje sprejemljivosti v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (v primerjavi s postopki HCP):

- varovana območja so bila določena in zavarovana, preden je prišlo do posegov;
- posegi so zasedli manjše deleže varovanih območij;
- presojal se je poseg po sprejemu prostorskega akta;
- javnost je bila vključena v času javne razgrnitve;
- manj podrobne biološke študije;
- več odobrenih posegov;
- podrobnejši omilitveni ukrepi;
- ni predhodnega vrednotenja območij.

V prihodnosti bi kazalo razmisliti o podrobnejši gradaciji varovanih območij, da ne bi bilo le dvostopenjskega vrednotenja, ampak bi na podlagi analize obstoječih dejavnikov v prostoru dobili območja, ki predstavljajo potencial za živalsko in rastlinsko vrsto. Skupaj s podatki o razširjenosti posameznih vrst in študijah o potrebah posamezne vrste bi šele lahko oblikovali podatek, ki bi vstopal v planski proces. Vsako tako območje pa doživi preizkus šele takrat, ko pride do posegov na ta območja.

6.2 SUMMARY

Master's thesis focuses on the assessment procedures of new developmental proposals within protected areas (defined in order to protect endangered plant and animal species and their habitats) implemented in two countries, Slovenia and USA. In the United States the endangered animal and plant species are protected by the Endangered Species Act. The problems arise when some major development proposals seem to destroy endangered species habitats. To carry-out the permitting process the Habitat Conservation Plan has been proposed in order to provide an adequate protection of endangered species while, at the same time, allowing some degree of land development. After completing the HCP the protection of endangered habitats, habitat replacement, rehabilitation measures and mitigation measures are provided.

In Slovenia the proposals of the areas to be protected relating to fauna, flora and habitats have been based on the results of scientific studies and according to the European directives: Council Directive 79/409/EEC on the Conservation of Wild Birds – »The Bird Directive« and Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora – »The habitat Directive«. The protected areas – Natura 2000 sites – have been established by the Decree on Special Protection Areas (Natura 2000). The developmental proposal within the protected area has to be assessed. The assessment is carried out both in the process of adopting planning documents and in issuing the construction permit (one of the documents issued as a part of environmental approval procedures for which it is necessary to carry out environmental impact assessment).

In Slovenia, special protection areas (Natura 2000) account for a large share of the country's territory, which suggests a possibility of conflicts in the use of land. Therefore, it is important to analyze the procedures that must be performed to assess the acceptability of interventions in Natura 2000 areas, notably their efficiency.

From such a review there is to determine the extent to which any intervention in the

Natura 2000 site, either in the area of physical overlap either in the area of direct and remote effects, what were the results of the assessment of the acceptability in protected areas from 2004 to 2012.

For further procedures would be an important critical assessment of these assessments. Based on the findings, proposals for improving the Slovenian system of nature protection and assessment of interventions in protected areas would be made. The appropriate comparison would be the procedure for assessing the acceptability in Slovenia with similar operations abroad (such as HCP, which has been used in the United States).

We are interested in a comparison of two procedures assessing the acceptability and HCP, namely how is the process, what is the role of individual stakeholders, government bodies and the public, what is the effectiveness of both approaches, and what are the findings and problems procedures.

Our aim is to refine the system of biodiversity conservation in Slovenia (the part which relates to the Natura 2000 sites), with a critical assessment of the existing system, if the analysis of the existing practice shows that the current system can be improved.

For each of the 10 cases of HCP, which are published in the literature, the data presented in this paper on the title HCP data on the type and capacity of intervention, the surface of the study area, protected species whose habitats would be affected by interference, the main findings of the case and the issues that were in the process of the present alternatives, which were key participants in the process, or was in the process decided and what the decision was, what were the instruments of protection and how long procedure lasted.

The paper indicates in how many cases we assessed the acceptability presented and analyzed in the individual procedures. Data on the nature of the decision (number of rejected and approved procedures) are given, what proportion of Natura 2000 sites will occupy the interference, what were the problems in a particular procedure, or in the

process of environmental impact assessment addressing alternatives. It also shows the impact on public decisions. It presents mitigation measures what it is housed in a given area and how it will be widely affected by this. The analysis also includes a comparison of individual interventions in relation to the expiry date of the procedure.

The investigation has shown that both analyses have been carried out at too early stage. Therefore, it is not a true picture of the results of the procedure. With time a closer examination will be possible. After development proposals will be completed, the monitoring of flora and fauna will show what is actually the effect of takes on animal and plant species.

However, at least a certain flow characteristics of these procedures and their results can be detected now.

Characteristics of the assessment procedures in the environmental approval procedures (in comparison with the procedures HCP) are:

- Protected areas have been identified and established before any development proposals;
- Development proposals occupied the smaller portions of protected areas;
- Assessments of new development proposals were made after adopting spatial planning documents;
- The public participated in the procedure during the public exhibition;
- Biological studies were less detailed;
- Higher number of approved proposals;
- More detailed mitigation measures;
- No prior evaluation of sites.

In future it is recommended to consider a detailed graduation of protected areas that would not be just black and white evaluation, but based on an analysis of existing factors in a space given area, representing the potential for animal and plant species. Only the data on the prevalence of certain species and the needs of each species would enable to design appropriate data for entering into the planning process.

7 VIRI

Aneks k dodatku za varovana območja za daljnovod Murska Sobota–Lendava.

2012. Ljubljana, Aquarius: 5 str.

Batič F., Eler K. 2004. Natura 2000 in kmetijstvo. V: Novi izzivi v poljedelstvu.

Zbornik simpozija, Čatež ob Savi, 13-14 december 2004. Ljubljana, Slovensko agronomsko društvo: 108-114.

Beatley T. 1996. Habitat Conservation Planning, Endangered Species and Urban Growth. Austin, University of Texas press. 217 str.

Berginc M. 2007. Sistem varstva narave v Sloveniji. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor: 128 str.

Craig W. Thomas. 2001. Habitat conservation planning. V: Deeping Democracy. Fung A., Wright E. O. (eds.). New York, Verso: 144-172

Direktiva Sveta 79/409/EGS o ohranjanju prostoživečih vrst ptic. 1979. Ur. l. L, št. 103, 25/04/1979

Direktiva Sveta 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst. 1992. Ur. l. L 206 , 22/07/1992

Dodatek k Poročilu in oceni vplivov na okolje za dvosedežnico Ročka na Golteh. 2004. Velenje, Erico: 56 str.

Dodatek k poročilu o vplivih na okolje za spremembe HC na odseku Razdrto–Vipava med km 6,2 in km 10,1, Natura območja in potencialna Natura območja. 2005. Koper, PS Prostor: 13 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti posega v naravo na varovana območja za vodnogospodarske ureditve Drave na odseku od Dogoš do jezua v Melju. 2011. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor: 97 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti posega v naravo na varovana območja za vodnogospodarske ureditve Drave na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka za izvedbo visokovodnega nasipa v dolžini 5571 m. 2011. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor : 98 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov gradnje prenosnega plinovoda M 1/1 Ceršak–Kidričevo na varovana (Natura 2000 in zavarovana območja). 2010. Miklavž na Dravskem polju, Center za kartografijo favne in flore: 90 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe posega na varovana območja za Poročilo o vplivih nameravanega posega na okolje za izkoriščanje mineralne surovine – tehničnega kamna apnenca v kamnolomu Gabrovec (Vrbovo). 2011. Domžale, IPSUM: 40 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za poslovno cono VP 14/2 Ig. 2007. Ljubljana, Aquarius: 56 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za razbremenilnik Draščica. 2008. Ljubljana, Aquarius: 75 str.

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov posega na varovana območja k Poročilu o vplivih na okolje za AC odsek Draženci–MMP Gruškovje z vključitvijo vzporedne regionalne ceste. 2011. Domžale, Oikos: 58 str.

Dodatek za varovana območja DV 110+20 kV RTP Železniki–RTP Bohinj. 2011. Lesce, Marbo: 17 str.

Dodatek za varovana območja k Poročilu o vplivih na okolje za izgradnjo 2. faze namakalnega sistema Kalce Naklo. 2011. Ljubljana, Aquarius: 47 str.

Dodatek za varovana območja k poročilu o vplivih na okolje za rekonstrukcijo daljnovoda DV 2x 110 kV Doblar–Gorica. 2006. Velenje, Erico: 129 str.

Dodatek za varovana območja Kompleks Krka Krško – Sinteza 1. 2011. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor: 37 str.

Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja k Poročilu o vplivih na okolje za obvoznico Črnomelj. 2010. Ljubljana, Aquarius: 43 str.

Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja za namakalni sistem Ormož–Velika Nedelja. 2009. Maribor, Vodnogospodarski biro: 59 str.

Dodatek za varovana območja za izgradnjo III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana. 2012. Ljubljana, E-net okolje: 16 str.

Dodatek za varovana območja za Nordijski center Planica. 2009. Lesce, Marbo: 87 str.

Dodatek za varovana območja za presojo obrata NOTOL 2 in OTO na lokaciji Krka – Ločna. 2011. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor: 48 str.

Dopolnitev Poročila o vplivih na okolje za prenosni plinovod M 2/1 Rogaška Slatina–Trojane. 2011. Ljubljana, E-net okolje: 11 str.

Dopolnitev Poročila o vplivih na okolje za prenosni plinovod M 2/1 Trojane–Vodice. 2011. Ljubljana, E-net okolje: 8 str.

Habitat Conservation Plan. Wikipedia.

http://en.wikipedia.org/wiki/Habitat_Conservation_Plan (13. maj 2012)

Hlad B. 2001. Pregled stanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v Sloveniji. Ljubljana, Agencija RS za okolje: 224 str.

Jogan N., Kaligarič M., Leskovar I., A. Seliškar, J. Dobravec. 2004. Habitatni tipi Slovenije. Ljubljana, Agencija Republike Slovenije za okolje: 63 str.

Karta območij Natura 2000. Ljubljana, Agencija RS za okolje.

<http://www.arso.gov.si/narava/natura%202000/karta/> (2. maj 2012)

Karta zavarovanih območij. Ljubljana, Agencija RS za okolje.

<http://www.arso.gov.si/narava/zavarovana%20obmo%20c4%8dja/karta/> (4. maj 2008)

Kartiranje habitatnih tipov in inventarizacija flore in favne na treh lokacijah, predlaganih za NSRAO. 2007. Ljubljana, Aquarius: 62 str.

Kryštufek B. 1999: Osnove varstvene biologije. Ljubljana, Tehniška založba Slovenije: 155 str.

Lyle J. T. 1985. Design for Human Ecosystems: landscape, land use, and natural resource. New York, Van Nostrand Reinhold: 281 str.

Marušič I. 2002. Izbrana poglavja krajinskega planiranja (pripravljeno za podiplomski študij varstva naravne dediščine). Ljubljana, Biotehniška fakulteta: 59 str.

Marušič I. 2005. Ali je naravna členitev prostora lahko izhodišče za načrtovanje in urejanje prostora? Dela, 24. 89–97.

Marušič I. 1999. Geoinformacijska podpora okoljskim vidikom planiranja na ravni občine : podprojekt. Okoljevarstvene presoje v okviru prostorskega načrtovanja na ravni občine : naloga, 1. zvezek: Varstvo okolja v občini: zakonodaja, problemi, poti za njihovo razreševanje. Ljubljana, Mestna občina Ljubljana: 47 str.

Natura 2000 v številkah. Ljubljana, Agencija RS za okolje

<http://www.arso.gov.si/narava/natura%202000/v%20%c5%a1tevilkah/> (2. maj 2012)

Ndubisi F. 2002. Ecological Planning: a historical and comparative synthesis.

Baltimore; London, The Jones Hopkins University Press: 287 str.

Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za gospodarsko obrtno in razvojno cono

Srmin. 2006. Ur. l. RS., št.139/06

Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za območje smučišč na Ribniškem Pohorju.

2007. MUV, št. 26/07

Odlok o Občinskem lokacijskem načrtu za območje urejanja VP 14/2 Ig. 2007. Ur.

l. RS., št. 79/07

Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za Poslovno cono Želodnik. 2004. Ur.

vestnik Občine Domžale, št. 16/04

Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za zadrževalnik Bičje–Grosuplje. 2007.

Ur. l. RS. št. 27/07

Odlok o občinskem podrobnem načrtu za kamnolom Suhor. 2007. Ur. l. RS, št.

98/07

Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Kompleks Krka Krško. 2009.

Ur. l. RS., št. 53/09

Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za daljnovod 110+20 kV RTP
Železniki–RTP Bohinj. Uradni list RS, št. 58/09

Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del.
2011. Ur. l. RS., št. 78/10, 22/11

Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Postojna. 2010. Ur. l. RS., št. 84/10

Odlok o spremembah in dopolnitvah ureditvenega načrta Kamnolom Cerov Log.
2003. Uradni vestnik Občine Šentjernej, št. 2/03

Okoljsko poročilo za gospodarsko obrtno in razvojno cono Srmin Dodatek za
varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov
izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. 2006. Ljubljana,
Aquarius: 51 str.

Okoljsko poročilo za izvedbo plana (DLN HE Blanca) na varovano območje
(SI3000059 Mirna). 2005. Ljubljana, Imos Geateh: 63 str.

Okoljsko poročilo za OLN zadrževalnik Bičje – Grosuplje v skladu s Pravilnikom o
presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo na varovana območja. 2005.
Ljubljana, Aquarius: str. 42 str.

Okoljsko poročilo za vetrno elektrarno Dolenja vas – 15 na Griškem polju v skladu
s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo na varovana
območja. 2005. Ljubljana, Aquarius: 61 str.

O Naturi 2000. Ljubljana, Natura 2000.

[http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=73&no_cache=1&tx_simplfaq_pi1\[cat\]=0&tx_simplfaq_pi1\[faq\]=17](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=73&no_cache=1&tx_simplfaq_pi1[cat]=0&tx_simplfaq_pi1[faq]=17) (3. Maj 2012)

Poročilo o vplivih na okolje – Dodatek za presojo sprejemljivosti DLN za 2 x 400 kV daljnovod Beričevo–Krško na kvalifikacijski vrsti netopirjev mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) in južni podkovnjak (*Rhinolophus euryale*) območij Natura 2000 pSCI Vintarjevec in pSCI Ajdovska jama. 2007. Domžale, Oikos: 40 str.

Poročilo o vplivih na okolje, Projekt: Razširitev fermentacijskih kapacitet v Lek Lendava – Fermentacija 2. 2011. Ljubljana, Envita: 128 str.

Poročilo o vplivih na okolje (PVO) posodobitev linije za proizvodnjo vlaknenih vlaknenih plošč. 2005. Ilirska Bistrica, Provita inženiring: 136 str.

Poročilo o vplivih na okolje za 1. fazo novogradnje kompleksa Krka Krško – Sinteza 1. 2010. Maribor, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor: 128 str.

Poročilo o vplivih na okolje za AC odsek Pluska–Ponikve. 2007. Ljubljana, Imos Geateh: 248 str.

Poročilo o vplivih na okolje za AC odsek Ponikve–Hrastje. 2007. Ljubljana, Geoko: 237 str.

Poročilo o vplivih na okolje za daljnovod Murska Sobota–Lendava: Dodatek za varovana območja v skladu v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo na varovana območja. 2012. Ljubljana, Aquarius: 65 str.

Poročilo o vplivih na okolje za elektrifikacijo, rekonstrukcijo in nadgradnjo železniške proge Pragersko–Hodoš; Dodatek za varovana območja v skladu s pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. 2012. Ljubljana, Aquarius: 70 str.

Poročilo o vplivih na okolje za Glavno cesto Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš. 2009. Domžale, Oikos: 225 str.

Poročilo o vplivih na okolje za Glavno cesto Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš, Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izgradnje glavne ceste Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš na varovana območja. 2009. Domžale, Oikos: 43 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gospodarski objekt – prizidek k hlevu. 2005. Maribor, EKOsystem: 62 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo depandans Golte, Dodatek za presojo vplivov na območju Natura 2000 (SPA dodatki: Kamniško Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke) in zavarovanem območju (KP Golte). 2009. Velenje, Erico: 39 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo krožno kabinske žičnice Pesnik in ureditev smučišča Pesnik. 2009. Domžale, Oikos: 114 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo krožno kabinske žičnice Pesnik in ureditev smučišča Pesnik na varovana območja narave. 2008. Domžale, Oikos: 55 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo nadomestne krožne kabinske žičnice na Mariborskem Pohorju. 2007. Domžale, Oikos: str. 52 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo nadomestne krožne kabinske žičnice na Mariborsko Pohorje – Dodatek za presojo vplivov na območji Natura 2000 SPA Pohorje in pSCI Pohorje. 2007. Domžale, Oikos: 35 str.

Poročilo o vplivih na okolje za gradnjo šestsedežnice Pisker II in ureditev smučišča Uršankovo I z možnostjo umetnega zasneževanja na Ruškem Pohorju – Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov posega na varovano območje Natura 2000 SPA Pohorje. 2007. Domžale, Oikos: 42 str.

Poročilo o vplivih na okolje za HE Blanca. 2005. Ljubljana, Imos Geateh: 211 str.

Poročilo o vplivih na okolje za izgradnjo komunalne čistilne naprave Komen. 2005. Domžale, Oikos: 54 str.

Poročilo o vplivih na okolje za izgradnjo zadrževalnika Bičje – Grosuplje. 2006. Ljubljana, Aquarius: 80 str.

Poročilo o vplivih na okolje za kablovod 110 kV Pekre–Koroška vrata–Melje. 2007. Novo mesto, Acer: 77 str.

Poročilo o vplivih na okolje za namakalni sistem Ormož–Velika Nedelja. 2009. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor: 131 str.

Poročilo o vplivih na okolje za območje Občinskega lokacijskega načrta (OLN) – območje urejanja VP 114/2 Ig in razbremenilnik Draščice. 2008. Domžale, Ipsum: 115 str.

Poročilo o vplivih na okolje za posodobitev tovarne Melamin Kočevje – Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov posega na varovana območja. 2007. Ljubljana, Aquarius: 46 str.

Poročilo o vplivih na okolje za povečanje predelave in odstranjevanja odpadkov v podjetju MPI – Reciklaža d. o. o. 2008. Ljubljana, E- NET OKOLJE: 135 str.

Poročilo o vplivih na okolje za povečanje predelave in odstranjevanja odpadkov v podjetju MPI – Reciklaža, Dodatek za varovana območja s skladu s Pravilnikom

o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. 2008. Ljubljana, Aquarius: 41 str.

Poročilo o vplivih na okolje za prenosni plinovod M 1/1 Ceršak–Kidričevo. 2010. Ljubljana, E-net okolje: 275 str.

Poročilo o vplivih na okolje za prenosni plinovod M 2/1 Rogaška Slatina–Trojane. 2010. Ljubljana, E-net okolje: 287 str.

Poročilo o vplivih na okolje za prenosni plinovod M 2/1 Trojane–Vodice. 2010. Ljubljana, E-net okolje: 252 str.

Poročilo o vplivih na okolje (za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja) projekta objekt za proizvodnjo praškastih in tekočih izdelkov Zelena zdravila. 2008. Ljubljana, Envita, Zavod Umbra: 31 str.

Poročilo o vplivih na okolje za posodobitev tovarne Melamin Kočevje. 2008. Ljubljana, Aquarius: 135 str.

Poročilo o vplivih na okolje za povečanje kapacitete proizvodnje v podjetju TAB, d. d. SPE IB Žerjav. 2009. Ljubljana, E-net okolje: 141 str.

Poročilo o vplivih na okolje za povečanje kapacitete proizvodnje v podjetju TAB, d. d. SPE IB Žerjav, Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. 2009. Ljubljana, Aquarius: 62 str.

Poročilo o vplivih na okolje za projekt prenove HE Zlatoličje in Jezu Melje in MHE Melje. 2005. Maribor, Vodnogospodarski biro: 168 str.

Poročilo o vplivih na okolje za prometno, komunalno in energetska infrastrukturo v območju Poslovne cone Želodnik I. faza. 2009. Domžale, Ipsum: 122 str.

Poročilo o vplivih na okolje za razširitev in obratovanje kamnoloma Cerov log z možnostjo predelave odpadkov po postopkih R5 in R10. 2006. Domžale, Oikos: 79 str.

Poročilo o vplivih na okolje za razširitev in sanacijo kamnoloma Suhor pri Vinici. 2010. Ljubljana, E-net okolje: 198. str.

Poročilo o vplivih na okolje za razširitev in sanacijo kamnoloma Suhor pri Vinici: Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. 2010. Ljubljana. Aquarius: 60 str.

Poročilo o vplivih na okolje za rekonstrukcijo sežigalnice odpadkov v Pinus TKI d. d. Rače. 2005. Maribor, Formica: 72 str.

Poročilo o vplivih na okolje za spremembe HC na odseku Razdrto–Vipava med km 6,2 in km 10,1. 2005. Koper, PS Prostor: 187 str.

Poročilo o vplivih na okolje za širitev pridobivalnega prostora glinokopa Boreci pri Križevcih pri Ljutomeru. 2007. Ljubljana, Irigoien: 130 str.

Poročilo o vplivih na okolje za trgovsko poslovni center v okviru OLN za gospodarsko, obrtno in razvojno cono Srmin. 2006. Ljubljana, Imos geateh: 101 str.

Poročilo o vplivih na okolje za vodnogospodarske ureditve Drave na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka za izvedbo visokovodnega nasipa v dolžini 5571 m. 2011. Maribor, Vodnogospodarski biro Maribor: 201 str.

Poročilo o vplivih na okolje zaradi rekonstrukcije Centralne čistilne naprave za
čiščenje mešani komunalnih odpadnih vod Ptuj. 2005. Ljubljana, Maribor,
Hidroinženiring : 78 str.

Poročilo o vplivih nameravanega posega na okolje za projekt Mala vetrna
elektrarna Razdrto. Domažale, Ipsum: 63 str.

Pregled in dopolnitev poročila o vplivih na okolje za Hitro cesto Koper–Izola na
osnovi zahtev revizijskega poročila. 2007. Ljubljana, Imos Geateh: 70 str.

Pregled izdanih in zavrnjenih okoljevarstvenih soglasij. Ljubljana, Agencija RS za
okolje.

<http://www.arso.gov.si/varstvo20okolja/presoja%20vplivov%20na%20okolje/podatki/>
(13. jun. 2012)

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na
varovana območja. 2004. Ur. l. RS., št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11

Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. 2007.
Ur. l. RS, št. 82/02 in 42/10

Presoja vplivov na okolje. Ljubljana, Agencija RS za okolje.

<http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/presoja%20vplivov%20na%20okolje/>
(13. jun. 2012).

Radej B., Golobič M., Macur M., Dragoš S. 2011. Vrednotenje politik: obzorja
nove miselnosti. Ljubljana, Založba Vega, Slovensko društvo evalvatorjev, MK
Projekt in IPOP – Inštitut za politike prostora: 248 str.

Skoberne P., Peterlin S. 1991. Inventar najpomembnejše naravne dediščine
Slovenije – 2. Del. Ljubljana, Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine:
606 str.

Skoberne P. 2003. Metoda opredeljevanja potencialnih ohranitvenih območij ekološkega omrežja NATURA 2000 v Sloveniji, Inačica 2.1. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje: 48 str.
http://www.natura2000.gov.si/uploads/tx_library/psci_metoda21.pdf (4. maj 2012)

Slovenija povečala območja Natura 2000. 2013.
[http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews\[tt_news\]=370&tx_ttnews\[backPid\]=17](http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews[tt_news]=370&tx_ttnews[backPid]=17) (19. maj 2013)

Steiner F. 1999. The Living Landscape: an ecological approach to landscape Planning. New York, McGraw-Hill: 477 str.

Steinitz C. 1990. A Framework for Theory Applicable to the Education of Landscape Architects (and Other Environmental Design Professionals). Landscape Journal, 9, 2:136-143

Steinitz C., Parker P., Jordan L. 1976. Hand-Drawn Overlays: Their History and Prospective use. Landscape Architecture, 66: 444-455

Špes M. 2002. Pomen študij ranljivosti okolja za sonaravni razvoj Slovenije. Dela, 18: 585–599.

Uredba o državnem prostorskem načrtu za elektrifikacijo in rekonstrukcijo železniške proge Pragersko–Hodoš. 2005. Ur. l. RS., št. 51/09

Uredba o državnem lokacijskem načrtu za hidroelektrarno Blanca. 2005. Ur. l. RS., št. 61/05

Uredba o državnem prostorskem načrtu za odsek avtoceste Draženci–mednarodni mejni prehod Gruškovje. 2012. Ur. l. RS., št. 75/10, 56/12

Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M 2/1 na odseku med Rogaško Slatino in Trojanami. 2010. Ur. l. RS, št. 41/10

Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M 2/1 na odseku med Trojanami in Vodiciami pri Ljubljani. 2010. Ur. l. RS, št. 40/10

Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Ur. l. RS., št. 48/04, 33/13 in 99/13

Uredba o habitatnih tipih. 2003. Ur. l. RS., št. 112/03 in 36/09

Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). 2004. Ur. l. RS., št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08 in 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. 2014. Ur. l. RS., št. 51/14

Uredba o spremembah Uredbe o državnem lokacijskem načrtu za hidroelektrarno Blanca. 2005. Ur. l. RS., št. 101/05

Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. 2006. Ur. l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13

Uredba o zavarovanih prstoživečih rastlinskih vrstah. 2004. Ur. l. RS., št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14

Uredba o zavarovanih prstoživečih živalskih vrstah. 2004. Ur. l. RS., št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14

Zakon o gozdovih. 1993. Ur. l. RS, št. 30/93, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 - ZGO-1, 115/06 - ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 - ZDavNepr in 17/14

Zakon o kmetijskih zemljiščih. 2012. Ur. l. RS, št. 58/12

Zakon o ohranjanju narave. 2004. Ur. l. RS, št. 96/04-ZON-UPB2 in 61/06-ZDru-1,
63/07 Odl.US, 117/07 Odl.US, 32/08-odlUS, 8/10-ZSKZ-B

Zakon o varstvu okolja. 2006. Ur. l. RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD,
66/06-Odl.US, 112/06 Odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 in
108/2009-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12 in 92/13

Zavarovana območja. Ljubljana, Agencija RS za okolje.

<http://www.arso.gov.si/narava/zavarovana%20obmo%8dja/> (13. jun. 2012)

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju prof. dr. Janezu Marušiču, prof. dr. Mojci Golobič in prof. dr. Francu Batiču za pomoč in napotke, Agenciji RS za okolje za dostop do podatkov, stricu Vladu Nartniku za pregled besedila, Urški Mavri za pomoč pri prevodih živalskih in rastlinskih vrst, katerih domovina so Združene države Amerike in moji mami za oporo.

PRILOGE

POSEGI, ZA KATERE JE BILO TREBA V POSTOPKU PRIDOBITVE OKOLJEVARSTVENEGA SOGLASJA IZVESTI PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI POSEGOV NA VAROVANA OBMOČJA

Priloga A1: Gradnja dvosedežnice Ročka, Golte

Dimenzije posega	odstranitev stare vlečnice, gradnja dvosedežnice
Čas trajanja postopka	3 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA-dodatki Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke (SI5000024): 23282,548 ha/fizično prekrivanje: SPA-dodatki Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke: ni podatka; – Krajinski park Golte: 1132,196 ha/fizično prekrivanje: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje; – fizično prekrivanje: SPA-dodatki Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke, Krajinski park Golte
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– nebitven vpliv pod pogoji (C)
Alternative PVO postopka	– ohranitev stare vlečnice; – gradnja nove dvosedežnice
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– vegetacijo je treba ohraniti v največji možni meri; – izbor rastlinskih vrst pri morebitni dodatni zasaditvi je omejen na obstoječe fitocenološke združbe; – pri odstranjevanju temeljev in stare žičnice ter pri izvedbi novih temeljev se ne smejo povzročati eksplozije; – odlaganje gradbenega materiala in odvečne zemljine zunaj narave; – po končanih gradbenih delih naj se zemljišče zatravi; – prepoved smučanja zunaj urejenega smučišča; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst; – smučarje je treba usmerjati izključno na vzdrževano smučarsko progo; – za zmanjšanje vznemirjanja živali zaradi delovanja dvosedežnice je treba izbrati takšno tehnologijo, ki bo povzročala čim manjši hrup; – sprotne sanacije površin, občutljivih za erozijo tal

Priloga B1: Prizidava hleva za govejo živino

Dimenzije posega	prizidava hleva za govejo živino: 894 m ²
Čas trajanja postopka	6 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI 5000011): celota: 9006,933 ha/fizično prekrivanje: SPA Drava: 0,0894 ha (0,001%); – Krajinski park Drava: 2174,625 ha/fizično prekrivanje: Krajinski park Drava: 0,0894 ha (0,004%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v poročilo o vplivih na okolje; – fizično prekrivanje: SPA Drava (SI 5000011): ni podatka, Krajinski park Drava
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– negativen vpliv bi lahko imel povečan vnos hranilnih snovi v okolje, ki bo posledica povečanega števila živine; – nebistven vpliv pod pogoji (C)
Alternative PVO postopka	Ne
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– poskusno obratovanje

Priloga C1: Rekonstrukcija centralne komunalne čistilne naprave Ptuj

Dimenzije posega	rekonstrukcija centralne komunalne čistilne naprave Ptuj, zmogljivosti 68.000 PE
Čas trajanja postopka	3 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI5000011): 9006,93 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): 3622,71 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – Zavarovano območje: Krajinski park Šturmovec: 215,024 ha/fizično prekrivanje: drenažni kanal: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje. Presoj o sprejemljivosti je pripravil ZRSVN; – SPA Drava: daljinski vpliv; – SCI Drava: daljinski vpliv
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv rekonstrukcije (hrup, splašitve) CČN Ptuj na stanje vrst in varstvene cilje območja Natura 2000 SPA Drava bo ob upoštevanju omilitvenega ukrepa nebitven; – v primeru izpada delovanja CČN bi obravnavani poseg lahko imel negativne vplive na vrste območja SCI Drava: bolen (<i>Aspius aspius</i>), kapelj (<i>Cottus gobio</i>) in grbasti okun (<i>Gymnocephalus baloni</i>), ob upoštevanju omilitvenega ukrepa bodo vplivi na območje Natura 2000 pSCI Drava nebitveni
Alternative PVO postopka	– pet variant možnih postopkov čiščenja vode
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– v nadaljnjem načrtovanju naj se predvidi možnost prečrpavanja vode iz CČN v obdobju, ko CČN ne bi ustrezno delovala; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in vrst; – potrebno je čim hitreje ozelenjevanje razgaljenih površin

Priloga D1: Gradnja vetrne elektrarne Dolenja vas na Griškem polju

Dimenzije posega	postavitev enega stebra, 1500 kW (2000 kW) moči/na 100 m visokem stolpu se bo nahajala vrteča kupola, v kupoli pa bo generator, priključek na srednje napetostno (20 kV kablovod v dolžini 1200 m) omrežje in gradnja dostopne poti (v dolžini 1800 m)
Čas trajanja postopka	10 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Kras (SI 3000276): 47486,704 ha/vetrna elektrarna – daljinski vpliv: pSCI Kras: 0,059 ha (0,0001%), dostopna pot: 1,048 ha (0,002%), kablovod: neposredni vpliv in fizično prekrivanje: 2,470 ha (0,005%); – SPA Kras (SI 5000023): 49845,2 ha/vetrna elektrarna – daljinski vpliv: 0,059 ha (0,0001%), dostopna pot: 1,048 ha (0,002%), kablovod – neposredni vpliv in fizično prekrivanje: 2,470 ha (0,005%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – daljinski vpliv: pSCI Kras in SPA Kras – vetrna elektrarna in dostopna cesta; – neposredni vpliv in fizično prekrivanje: pSCI Kras in SPA Kras – kablovod Mnenje ZRSVN: presoje sprejemljivosti ni treba izvesti
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– osvetljevanje; – obarvanje rotorja (elis); – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; – vzdrževanje travniških površin; – prepreči naj se onesnaževanje tal in podtalnice in s tem posredno jamskih sistemov; – emisije v vode; – ravnanje z odpadki; – za renaturacijo travnih površin je treba uporabiti avtohtone vrste in zemeljski substrat iz neposredne okolice posega
Glavne ugotovitve PVO postopka	– med gradnjo bo prišlo do neposrednega uničenja rastlinstva in začasne okrnitve obstoječe kvalitete življenjskega okolja živali; – predmetno območje predstavlja potencialni življenjski prostor različnih vrst prosto živečih živali, značilnih za to območje, vendar ne predstavlja ključnega dela njihovega habitata, za to je vpliv na rastline in živali v času obratovanja zmeren; – ker je površina daljinskega vpliva na območje Natura 2000 zelo majhna, je vpliv vetrne elektrarne na celotno območje Natura 2000 zanemarljiv; – ker trasa kablovoda poteka vzdolž obstoječe regionalne ceste, bo vpliv na kvalifikacijski habitatni tip suhih kraških travnišč zanemarljiv; – vpliv gradnje dostopne poti bo zelo majhen
Alternative PVO postopka	– vetrna elektrarna; – hidroelektrarna; – elektrarna na lesno biomaso; – jedrska elektrarna; – termoelektrarna, vse na obravnavani lokaciji posega
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– gradbena površina naj bo omejena na čim manjši obseg; – sanacija z gradnjo prizadetih površin;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst;
- preprečevanje onesnaženja vseh vrst;
- osvetljevanje;
- obarvanje;
- deponiranje zemeljskega materiala na točno določeni deponiji;
- pred začetkom zemeljskih del se mora na območju zemeljskih del izvesti ekspertni pregled rastlinskih vrst;
- postavitve »zaščitnih« ovir proti pristajanju ptic na vrhove turbinskih stolpov in odvode elektrike;
- vzdrževanje travniških površin v okolici objekta;
- po posegu je treba poškodovana zemljišča takoj renaturirati z rušo;
- zatravitev z avtohtonimi travnimi mešanicami

Priloga E1: Rekonstrukcija »Celovita prenova HE Zlatoličje, jezu in MHE Melje«

Dimenzije posega	prenova celotne elektrostrojne opreme in izvedba pripadajočih gradbenih del tako, da se bo zagotovila instalacija 550 m ³ /s (skupno na jezu Melje in na HE Zlatoličje)
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI5000011): 9006,93 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): 3622, 71 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: ni podatka; – Krajinski park Drava: 2174,624 ha in Naravni spomenik Drava/fizično prekrivanje: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v poročilo o vplivih na okolje. Presajo sprejemljivosti je pripravil ZRSVN; – fizično prekrivanje in neposredni vpliv: SPA Drava: ni podatka, SCI Drava: ni podatka; – fizično prekrivanje Krajinski park Drava: ni podatka, Naravni spomenik Drava: ni podatka
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– ne bistven vpliv pod pogoji (C); – skupen vpliv na habitatne tipe ter na rastlinstvo in živalstvo pSCI Drava med gradnjo je ocenjen z oceno 2–3 (zmeren do hud); – skupen vpliv na rastlinstvo pSCI Drava med obratovanjem je ocenjen z oceno 1 (majhen); – prenova HE Zlatoličje med gradnjo ne bo imela vpliva na habitatne tipe pSCI Drava; – prenova jezu Melje med gradnjo ne bo imela vpliva na habitatne tipe pSCI Drava; – gradnja nove MHE Drava med gradnjo, skupen vpliv na habitatne tipe pSCI Drava je ocenjen z oceno 2–3 (zmeren do hud); – HE med obratovanjem ne bo imela vpliva na habitatne tipe pSCI Drava; – jez v Melju med obratovanjem ne bo imel vpliva na habitatne tipe pSCI Drava; – MHE Drava med obratovanjem, skupen vpliv na habitatne tipe pSCI Drava je ocenjen z oceno 1 (zanemarljiv); – vpliv na ptice SPA Drava med gradnjo je ocenjen z oceno 3 (hud); – vpliv na ptice SPA Drava med obratovanjem je ocenjen z oceno 1 (majhen)
Alternative PVO postopka	– obdelane so le tehnične alternative, ker druge niso možne
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor ZRSVN in ZGS nad izvajanjem del; – ribiškim družinam mora biti omogočen dostop in nadzor nad izvajanjem del; – gradbišče in način dela je treba organizirati tako, da se bo gradnja hitro končala, upoštevati je treba omejitve glede dostopnih poti in drugih manipulativnih prostorov ter skladišč materiala in strojev oziroma drugih objektov (zunaj območja naravovarstveno vrednejših habitatnih tipov); SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- možnost nesreč (izlitja) mora biti minimalna;
- zasedenost zemljišč mora biti čim manjša;
- obstoječa obrežna zarast se mora ohranjati v čim večji meri;
- pri manjših vzdrževalnih delih na obstoječi cesti je nedopustno posegati v visoko vredne habitatne tipe na pSCI Drava (naravovarstvena kategorija 1 in 2);
- v največji možni meri je treba nadomestiti uničeno in poškodovano lesno zarast z istovrstno že v prvi sadilni sezoni;
- monitoring razvitosti obnovljene zasaditve v prvi vegetacijski sezoni;
- časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih vrst;
- posege v sami strugi Drave je treba izvajati tako, da je ribji živelj med posegom čim manj prizadet;
- med gradnjo je treba preprečiti selitev rib na predele gradnje;
- v strugi Drave je treba zagotoviti vsaj obstoječ ekološko sprejemljiv pretok;
- nadzor ribiških družin;
- monitoring spremljanja pretokov v strugi Drave in v kanalu

Priloga F1: Gradnja komunalne čistilne naprave Komen

Dimenzije posega	gradnja komunalne čistilne naprave
Čas trajanja postopka	9 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Kras (SI 3000276): 47485,704 ha/fizično prekrivanje: ni podatka; – SPA Kras (SI 5000023): 49845,2 ha/fizično prekrivanje: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni narejena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje. Presoja sprejemljivosti je pripravil ZRSVN; – fizično prekrivanje: pSCI Kras
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– gradnja čistilne naprave je sprejemljiva, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov; – vpliv hrupa med gradnjo na ptice
Alternative PVO postopka	– brez posega (čistilna naprava se ne zgradi); – čistilna naprava se zgradi na drugi lokaciji; – razpršeno čiščenje; – gradnja čistilne naprave na isti lokaciji, vendar s spremembo mikrolokacije
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– teren naj se po izvedbi sanira in vrne v prvotno stanje; – okolica čistilne naprave naj se uredi tako, da bo ureditev prilagojena naravnim značilnostim prostora; – odlaganje odpadkov zunaj naravne krajine

Priloga G1: Gradnja hitre ceste na odseku Razdrto–Vipava

Dimenzije posega	gradnja hitre ceste v dolžini 3,9 km
Čas trajanja postopka	9 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Trnovski gozd - Nanos (SI 3000225): 52636,488 ha/daljinski in neposredni vpliv: v dolžini 1400 m; – SPA Trnovski gozd in Nanos - južni rob (SI5000021): 10370,369 ha/daljinski in neposredni vpliv: v dolžini 1400 m; – pSCI Dolina Vipave (SI3000226): 1464,42 ha/daljinski in neposredni vpliv: v dolžini 1400 m; – Krajinski park južni in zahodni obronki Nanosa: celota: 2166,975 ha/v dolžini 3300 m
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski in neposredni vpliv: pSCI Trnovski gozd - Nanos; – daljinski in neposredni vpliv: SPA Trnovski gozd in Nanos - južni rob; – daljinski in neposredni vpliv: pSCI Dolina Vipave V skladu z mnenjem ZRSVN je podlaga za uvedbo postopka sprejemljivosti posega na zgoraj navedena varovana območja, ne pa tudi na zavarovano območje Krajinski park južni in zahodni obronki Nanosa. Obravnavani so le tisti deli načrtovane hitre ceste, ki odstopajo od poteka trase hitre ceste, ki je določena z Uredbo o lokacijskem načrtu za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Razdrto–Vipava (Uradni list RS, št. 71/99)
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVOpostopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– posek gozda; – vpliv na ogrožene vrste rastlin in živali; – načrtovani poseg se najbolj približa visoko vrednotenim habitatnim tipom na območju Mlak, kjer bi s spremljajočimi ureditvami lahko posegal v prednostni habitatni tip 34.221(*) Srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso; – povozi živali; – fragmentacije njihovih habitatov; – hrup (slavec (<i>Luscinia megarhynchos</i>) in podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>), sesalci); – možnost trkov (slavec (<i>Luscinia megarhynchos</i>) in podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)); – vpliv na zveri ne bo bistven; – poseg bo na Krajinski park Južni in zahodni obronki Nanosa vplival predvsem s posekom gozda, gradnja in obratovanje hitre ceste bosta predstavljala tudi motnjo za živali; – v času obratovanja so možni vplivi predvsem na ptice; – ob upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo vplivi na floro, vegetacijo, favno, habitatne tipe in habitate med gradnjo hudi (3), v času obratovanja zmerni (2), na območju Natura 2000 pa med gradnjo zmerni (2) in v času obratovanja majhni (1), vpliv na območja Natura 2000 spada v velikostni razred C – ne bistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov
Alternative PVO postopka	– obravnavani poseg za lokalno prebivalstvo predstavlja kompromisno rešitev med traso iz prvotnega lokacijskega načrta in varianto Barnica 1, saj je bil glede na slednjo dosežen odmik od naselij in podaljšanje poteka v predoru Tabor
Pripombe javnosti v PVO postopku	– da, javna razgrnitev je bila opravljena v času razgrnitve predloga prostorskega akta, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

Narava odločitve

Okoljevarstveno soglasje izdano

Omilitveni ukrepi PVO postopka

- monitoring stanja zaraščanja obcestnih površin;
- po gradnji ceste je potreben triletni monitoring ptic gnezdk;
- pri gradnji ceste je treba spremljati tudi uporabo podhodov za divjad;
- zagotoviti je treba najmanjšo mero poseganja v gozdne površine;
- pri gradnji objektov naj se ohranja obstoječa zarast;
- površine, ki so prizadete med gradnjo, se morajo obsaditi z avtohtonim rastlinjem;
- pri posegu v gozdni ekosistem je treba preprečiti zemeljsko erozijo;
- potencialna regulacija vodotokov se izvede sonaravno;
- omejitve glede lokacije dostopnih poti;
- odlaganje odpadkov zunaj rastišč ogroženih rastlinskih vrst, prednostnega habitatnega tipa in varovanih območij;
- preprečevanje onesnaženja vseh vrst;
- postavitve zaščitne ograje za živali;
- pod mostom Dobrava je ob strugi vodotoka treba urediti 2–4 m širok pas kopne površine;
- predpisane dimenzije prepustov pod hitro cesto;
- pred viadukti, pokritimi vkopi, območji pred prehodi, posameznimi prepusti ter mostovi je treba ustrezno prirediti varovalno ograjo hitre ceste, ki jo je treba vzdrževati;
- časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del, glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst;
- v primeru postavitve transparentnih zvočnih barier je treba le-te opremiti z ustreznimi oznakami ali uporabiti ne transparentne ograje;
- osvetljevanje;
- na območju pod viaduktom (mostom) se ne sme shranjevati gradbene opreme ter nameščati ograje ali ovire, ki bi preprečevale prehod živali;
- nadzor ZRSVN nad izvajanjem del;
- celotna dolžina trase, od izhoda iz tunela pri km 8,0 in do območja Mlak naj se vsaj na eni strani cestišča zasadi s pasom avtohtonega grmovja in drevja;
- zagotoviti je treba najmanjšo možno mero poseganja v gozdne površine;
- vse dejavnosti gradnje na odsekih, kjer se trasa približa Natura 2000 območjem, se lahko odvijajo le na območju cestnega telesa s pripadajočo infrastrukturo;
- pred začetkom gradnje naj se na terenu ob sodelovanju sodelavcev ZRSVN opravi natančna razmejitev območja gradnje hitre ceste;
- spremljata naj se proces zaraščanja posekanih gozdnih površin in naselitev favne

Priloga H1: Posodobitev linije za proizvodnjo vlaknenih plošč Lesonit

Dimenzije posega	gradnja nove proizvodne hale, silosa, posodobitev tehnološke linije
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Reka - dolina (SI5000003): 1650,239 ha/daljinski vpliv: SPA Reka - dolina: ni podatka; – pSCI Reka - dolina (SI3000223): 273,12 ha/daljinski vpliv pSCI Reka-dolina: ni podatka; – Zavarovano območje: Regijski park Škocjanske jame (vplivno območje): 401,050 ha /ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– nebišten vpliv pod pogoji (C); – predvideni poseg ne bo imel vpliva na kosca (<i>Crex crex</i>) in na strašničnega modrina (<i>Maculinea teleius</i>). Širjenje podobnih dejavnosti izven kompleksa bi vodilo v izgubo življenjskega prostora obeh vrst, s čimer bi bil resno ogrožen obstoj obeh populacij v dolini Reke. Zato bi bili takšni posegi s stališča ohranjanja narave nedopustni; – načrtovani poseg ne bo poslabšal obstoječega stanja v Regijskem parku Škocjanske jame, režim reke Reke bo ostal nespremenjen, poseg tudi ne bo imel vpliva na živelj v reki Krki
Alternative PVO postopka	– izbor med različnimi dobavitelji opreme. Merilo za izbor so bile tudi sodobne tehnološke in okoljevarstvene rešitve
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– poseg in odvijajoča se dejavnost v novih razmerah naj se izvajata tako, da ne bo prišlo do onesnaženja reke Reke; – odvoz odpadnega gradbenega materiala na za to urejeno deponijo

Priloga I1: Trgovsko poslovni center v okviru Lokacijskega načrta za Gospodarsko obrtno in razvojno cono Srmin

Dimenzije posega	trgovsko storitveni objekt, poslovni objekt, poslovni hotel: 14,2 ha, prestavitev dela razbremenilnika Rižane-Ara: 690 m, prometna ureditev, komunalna infrastruktura, energetska infrastruktura
Čas trajanja postopka	3 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Škocjanski zatok (SI 3000252): 113,826 ha/daljinski vpliv: 0 ha; – SPA Škocjanski zatok (SI 5000008): 115,369 ha/daljinski vpliv: 0 ha; – Naravni rezervat Škocjanski zatok: 121,959 ha/zunaj območja
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – daljinski vpliv: pSCI Škocjanski zatok, SPA Škocjanski zatok; – Naravni rezervat Škocjanski zatok: ni podatka Presoja sprejemljivosti izvedena kljub temu, da sta navedeni območji Natura 2000 od načrtovanega posega oddaljeni več kot znaša daljinski vpliv, določen v Pravilniku o presoji sprejemljivosti
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del in obratovanja glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – vodo iz reke Are je treba speljati po ureditvenem planu Naravnega rezervata Škocjanski zatok; – vsa komunalna kanalizacija naj se priklopi na kanalizacijski sistem in vodi v fekalni zbiralnik Bertoki in na CCN; – med izvedbo del naj se zagotovi stalen dotok vode v Škocjanski zatok; – zahteve glede gradbenih strojev; – z morebitnimi nevarnimi odpadki je treba pravilno ravnati in jih oddajati pooblaščenemu zbiralcu teh odpadkov; – širina nove struge Are in zelenega pasu naj se zagotovi v enakih merah (skupaj 25–30 m); – v okolici nove struge Are naj se omogoči naravno zaraščanje
Glavne ugotovitve PVO postopka	– posredni vplivi posega na varovano območje Škocjanski zatok: hrup, spremenjen vodni režim v tleh, onesnaženje površinske vode; – razlitje nevarnih snovi iz gradbene mehanizacije lahko vpliva na solinarko (<i>Aphanius fasciatus</i>); – v času prestavitve struge Are obstaja nevarnost kaljenja. Suspendirane snovi lahko povzročijo mehanske poškodbe dihal vodnih organizmov. Možna je celo začasna prekinitev dotoka vode v Škocjanski zatok. Izvajanje posega v času drsti bi lahko vplivalo na manjšo reprodukcijo rib; – ker se voda iz Are steka v Škocjanski zatok, bi v primeru nepravilne izvedbe kanalizacije ali dotoka iz asfaltiranih površin obstajala možnost onesnaženja vode, kar bi imelo negativne posledice na obvodne in vodne organizme; – vpliv na SPA Škocjanski zatok je ocenjen kot C; – vpliv na pSCI je ocenjen kot A; – vpliv na Naravni rezervat Škocjanski zatok je ocenjen kot C
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative bi bile slabše od izbrane lokacije, ki je že opredeljena v planskih dokumentih; – težja proizvodnja oziroma obrt bi z vidika vplivov na okolje predstavljala večjo obremenitev kot obrtno-poslovne-storitvene dejavnosti; – alternative rešitve plana so bile podane za prestavitev razbremenilnika struge reke Rižane-Ara
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– vsi pogoji iz prostorskega akta; – prestavitev Are naj se izvede sonaravno. Dno naj se utrdi z naravnim substratom, za stabilizacijo brežin naj se uporabijo naravni materiali. Uspešnost izvedbe naj spremlja ZZRS; – v načrtu krajinske ureditve se za območje Are predvidijo ureditve za zagotavljanje pogojev za ptice ter sonaravna ureditev nove struge Are; – spremljanje stanja naj se izvaja v okviru Naravnega rezervata Škocjanski zatok; – mostove čez regulacijske kanale in Aro je treba izdelati tako, da bo pod njimi suh prehod, ki bi prostoživečim živalim omogočal prehod pod mostom; – postavitev varovalne ograje, ki bo preprečila prehod dvoživk iz sladkovodnega močvirja na območje nameravanega posega; – triletno spremljanje stanja ponovnega naseljevanja ptic gnezdilke nove struge Are; – nadzor ZRSVN in ZGS nad izvajanjem del; – monitoring prehajanja dvoživk preko cest naj izvaja biolog vsaj tri leta po gradnji. V primeru, da se naknadno ugotovi migracija, je treba predvideti dodatne ukrepe; – monitoring izpusta onesnaženih vod v okolje

Priloga J1: Rekonstrukcija sežigalnice odpadkov PINUS

Dimenzije posega	rekonstrukcija obstoječe sežigalnice nevarnih odpadkov in rekonstrukcija sistema čiščenja odpadnih plinov
Čas trajanja postopka	4 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Rački Ribniki - Požeg (SI 3000257): 506,225 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Rački ribniki - Požeg: 459,000 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – Naravni spomenik Rački ribniki: 50,173 ha/Ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	– ni izvedena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje; – daljinski vpliv: pSCI Rački Ribniki - Požeg; – Krajinski park Rački ribniki - Požeg; – Naravni spomenik Rački ribniki; – ocena vplivov in omilitveni ukrepi so povzeti po mnenju ZRSVN
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– potencialno velik negativen vpliv na varstvene cilje varovanih območij narave je daljinski vpliv obravnavanega posega v primeru nesreče z velikim izpustom emisij v vodo ali zrak, kar lahko negativno vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe območja Natura 2000 pSCI Rački ribniki - Požeg: kranjska sita (<i>Eleocharis camiolica</i>), štiriperesna marzilka (<i>Marsilea quadrifolia</i>), dristavični spreletavec (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), 3150 Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition, 3130 Oligotrofne do mezotrofne stoječe vode z amfibijskimi združbami razredov Litorelletea uniflorae in/ali Isoëto-Nanojuncetea, 91L0 Ilirski hrastovo-belogabovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka; (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion Incanae, Salicion albae)); – vpliv na navedene kvalifikacijske vrste in habitatne tipe je ocenjen z razredom C (nebistven vpliv pod pogoji)
Alternative PVO postopka	Ne
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– v primeru pojava negativnega vpliva na varovana območja naj nosilec posega prekine izvajanje dejavnosti, odpravi vzroke in posledice teh vplivov in izvede vse potrebne ukrepe za ponovno vzpostavitev ugodnega stanja varovanih vrst in habitatnih tipov; – v postopku poskusnega obratovanja naj se izvaja monitoring emisij v zrak; – pri načrtovanju, rekonstrukciji, obratovanju, vzdrževanju in razgradnji sežigalnice naj se uporablja najbolj varna tehnologija in oprema, ki minimalizira možnost okoljske nesreče z nekontroliranim izpustom emisij v zrak ali vodo; – v primeru bistvenega negativnega vpliva na varovana območja naj povzročitelj zagotovi sanacijo negativnih posledic v varovanih območjih in izvede vse potrebne ukrepe za ponovno vzpostavitev ugodnega stanja varovanih vrst in habitatnih tipov

Priloga K1: Gradnja zadrževalnika Bičje–Grosuplje

Dimenzije posega	Gradnja zadrževalnika v obsegu suhega zadrževalnega prostora na površini 118,9 ha in volumnom 1.380.000 m ³ , območje pregradnega nasipa dolžine 322 m in največje višine 4 m, zapornični objekt, ureditev elektroinstalacij
Čas trajanja postopka	4 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	pSCI Stržene luže (SI 3000139): 45,486 ha/daljski vpliv: ni podatka Dolvodno pod naseljem Brezje pri Grosuplju je (zunaj območja) Naravni rezervat potok Bičje in močvirski biotopi: 19,084 ha
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – daljski vpliv: pSCI Stržene luže; – daljski vpliv: Naravni rezervat potok Bičje in močvirski biotopi
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– na območju Natura 2000 je dovoljeno izvajati le dejavnosti, ki ne poslabšajo obstoječih razmer, za vse nove dejavnosti je treba izdelati študijo ranljivosti naravnega okolja; – na območjih Natura 2000 naj se izvajajo le tista dela, ki ne bodo neposredno ali posredno povzročala izsuševanja; – v času gradnje se gradbišče omeji tako, da ne bo dodatnih posegov v naravo; – v času gradnje se v največji možni meri ohrani obstoječa vegetacija; – poškodbe, ki bodo nastale ob gradnji, se sanirajo, vegetacija pa ponovno zasadi; – deponiranje izkopanega materiala, transport in parkirišče za gradbene stroje morajo biti zunaj habitatnih tipov z visoko naravovarstveno vrednostjo; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst; – živali naj se zavarujejo pred negativnimi vplivi v času gradnje (kaljenje, zasipavanje bivališč); – pred začetkom gradnje je treba obvestiti Ribiško družino, da izvede izlov rib; – določila glede grabelj, vgrajenih na zaporničnem objektu; – zapornični objekt mora imeti suho polico za prehajanje vidre; – med gradnjo se ne sme posegati v zadrževalni prostor zadrževalnika; – občasen nadzor biologa nad izvajanjem del, po končanem posegu pa petletni monitoring ribjih populacij; – po posegu omejiti uporabo agrokemičnih sredstev; – preprečevanje zamuljevanja dna potoka Bičje
Glavne ugotovitve PVO postopka	– nizka globina poplavljanja in kratkotrajnost poplav ne bosta bistveno vplivala na populacije ogroženih vrst metuljev; – vpliv na vrste je možen po posegu zaradi razporejanja agrokemičnih sredstev po poplavih; – v primeru intenzivne uporabe gnojil na območju zadrževalnika obstaja možnost dviganja trofičnosti tal, kar lahko vpliva na vrstno sestavo flore in favne; – na vplivnem območju zadrževalnika, ki sega v pSCI Stržene luže, ni bil opažen noben habitat kvalifikacijskih vrst tega varovanega območja (metulji); – na območje Natura 2000 gradnja ne bo vplivala; – po posegu bo vpliv na območje Natura 2000 majhen;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE		– v naravnem rezervatu potok Bičje in močvirski biotopi bi poseg lahko negativno vplival v času gradnje, in sicer na vodne organizme, zaradi povečane vrednosti suspendiranih snovi v vodi (ocena C), in sicer na vrsti: kapelj (<i>Cottus gobio Linnaeus</i>) in pohra (<i>Barbus petenyi</i>); – v času izvajanja del v potoku bo vpliv na vodo (kalnost) lahko opazen tudi na območju naravnega rezervata Bičje. Povečana kalnost vode v času od aprila do junija lahko vpliva na manjšo reprodukcijo klena, ki ima tam drstišče
Alternative postopka	PVO	– štiri variante glede lokacije zadrževalnika; – za izbrano varianto so bile v fazi CPVO obravnavane tri variante ureditve zadrževalnika (brez ojezeritve, z manjšo ojezeritvijo, z večjo ojezeritvijo); – kot najprimernejša je bila izbrana varianta ureditve zadrževalnika pri naselju Sela pri Šmarju brez ojezeritve, ki je hkrati tudi naravovarstveno najbolj sprejemljiva varianta
Pripombe javnosti v PVO postopku		Ne
Narava odločitve		Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka		– omilitveni ukrepi s CPVO postopka št. 1, 7–8, 12–15, 21–22; – skladiščenje in uporaba nevarnih snovi morata potekati tako, da je ob izpiranju ali iztekanju preprečeno onesnaženje naravnega okolja; – nadzor ZRSVN nad izvajanjem del

Priloga L1: Razširitev pridobivalnega prostora kamnoloma Cerov Log

Dimenzije posega	zmogljivost pridobivanja mineralne surovine 450.000 t letno, predelava odpadkov s količino vnašanja umetno pripravljene zemljine 1600.000 t/ha, razširjen pridobivalni prostor 23 ha
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Gorjanci - Radoha (SI 3000267): 11607,285 ha/ fizično prekrivanje pSCI Gorjanci - Radoha: 8 ha (0,69 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO (PVO povzeto): – fizično prekrivanje pSCI Gorjanci - Radoha: ni podatka
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– oblikovanje terena; – faznost izkoriščanja; – sprotne renaturacije; – prepoved nekaterih posegov: sprememba vodnega režima, regulacije, drevesne sečnje, onesnaževanje in odlaganje odpadkov; – nadomestni prehodi za živali; – monitoring
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv posega na vrste: navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>), bukov kozliček (<i>Morimus funereus Mulsant</i>), črtasti medvedek (<i>Callimopha quadripunctaria</i>), alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>) in na habitate: 91L0 Ilirski hrastovi-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), 91K0 Ilirski bukov gozdovi (Fagus sylvatica (Anemonio-Fagion)), 9110 bukov gozdovi (Luzulo-Fagetum) , 6210(*) polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) ne bo; – vpliv na vrsto veliki studenčar (<i>Cordulegaster hero</i>) bi lahko bil negativen
Alternative PVO postopka	– izvedba plana (razširitev obstoječega pridobivalnega prostora); – ne izvedba plana (brez razširitve obstoječega pridobivalnega prostora)
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– ukrepi za preprečevanje onesnaženja potoka; – prepoved dejavnosti: skladiščenje goriv in maziv; – zasaditev z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami; – oblikovanje gozdnega roba tako, da ne bo prihajalo do vrtinčenja vetra; – redno preverjanje uspešnosti sajenja; – preprečevanje erozije na saniranih območjih; – sanacija kamnoloma mora biti sprotne in temeljite, naslednja etaža naj se ne osnuje pred sanacijo prejšnje; – dostop divjadi na terase se onemogoči z zaščitno ograjo; – prostor pred čelom fronte napredovanja etaže naj bo očiščen podrasti, da ne bo privlačen za živali; – na ograjo naj se postavijo barvne zastavice in obeski za preganjanje divjadi; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja dejavnosti glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Priloga M1: Rekonstrukcija daljnovoda 2x110 kV Doblar–Gorica

Dimenzije posega	rekonstrukcija daljnovoda, v dolžini 18,1 km
Čas trajanja postopka	13 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Banjšice (SI5000007): 3225,642 ha/v dolžini 5,7 km, neposredni vpliv: 39,9 ha (1,2%), daljinski vpliv: 228 ha. (7%); – pSCI Avče (SI3000024): 24,923 ha/v dolžini 300 m, neposredni vpliv: 1,9 ha (7,6%), daljinski vpliv: 5,4 ha (21,6%); – Naravni spomenik Slatna, potok in ponorne jame: celota: 377,014 ha/izven območja
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SPA Banjšice; – fizično prekrivanje: pSCI Avče; – Naravni spomenik Slatna, potok in ponorne jame (izven daljinskega vpliva)
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– možni vplivi med gradnjo: gozdni posek, rušenje starih temeljev in stebrov ter njihov odvoz, zemeljski izkopi, gradnja novih temeljev na novih lokacijah, transport in postavljanje novih temeljev in vodnikov, začasno skladiščenje materialov, motnje zaradi prisotnosti ljudi, postavitve novih dostopnih poti, transport, morebitno poškodovanje naravnih vrednot in habitatov, onesnaženje, hrup, vibracije; – možni vplivi med obratovanjem: občasna vzdrževalna dela, izguba primarnih in nastanek sekundarnih habitatov, fragmentacija, fizične bariere pri migracijah prostoživečih živali, elektromagnetno polje, smrtnost osebkov zaradi naletov v žice ali stebre, hrup; – SPA Banjšice: večjih negativnih vplivov na vrste hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>), podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>), rjavi srakoper (<i>Lanis collurio</i>) in sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) se ne pričakuje (ocena A); – pSCI Avče: večjih vplivov predvidenega posega na vrsto mali podkovnjak (<i>Rhinolopus hipposideros</i>) in na habitate, ki so pomembni z vidika prehrane vrst, se ne pričakuje (ocena A,B); – negativnih vplivov na naravna spomenika Slatna, potok in ponorne jame in Skalnica - območje gore z Marijinim svetiščem se ne pričakuje
Alternative PVO postopka	– različne izvedbe daljnovodov, ki vplivajo na različno število stebrov
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da: – krajani opozarjajo, da trasa poteka po varovanih območjih; – stranka odgovarja, da je v obravnavani situaciji uporaba obstoječe trase ugodna, ker se uporablja obstoječa infrastruktura; – ZRSVN ugotavlja, da je vpliv načrtovanega posega ob upoštevanju omilitvenih ukrepov sprejemljiv; – ARSO ugotavlja, da je vse že upoštevano v poročilu o vplivih na okolje
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– naravovarstveni nadzor; – časovna omejitev (prilagoditev) vzdrževalnih del, glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; – v prvih petih letih obratovanja je treba ugotavljati morebitno povečano smrtnost ptic in sesalcev na območju trase; – za zmanjšanje potencialne nevarnosti trkov ptic z električnimi vodniki, je treba le te na odsekih, kjer se na podlagi opravljenega monitoringa pojavlja večje število smrtnih primerkov ptic, označiti z vidnimi znamenji, ki bodo preprečevala trke z njimi;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- za odstranitev obstoječih stebrov je treba uporabiti najbolj primerno okoljsko tehnologijo;
- okoli nosilnih stebrov je treba čim bolj omejiti delokrog mehanizacije;
- izvajalec gradbenih del mora imeti izdelan program zaščitnih ukrepov;
- gradbišče je treba pred pričetkom izkopov ustrezno urediti;
- preprečitev onesnaženja vseh vrst;
- na varovanih območjih mora pri določitvi dostopnih poti sodelovati strokovna ekipa;
- po opravljenih gradbenih delih je treba opraviti renaturacijo poškodovanih delov okolja z zasaditvijo z okoliškimi rastlinskimi vrstami;
- pri vzdrževanju površin pod daljnovodom je treba ohranjati avtohtono rastje;
- v času rekonstrukcije daljnovoda ne sme prihajati do motenj v okolici cerkve Marije Snežne, na območju, ki je pomembno za prehrano netopirjev;
- osvetljevanje (v času gradnje)

Priloga N1: Gradnja šestsedežnice Pisker II, ureditev smučišča Uršankovo I z možnostjo umetnega zasneževanja

Dimenzije posega	gradnja šestsedežnice horizontalne dolžine 1700 m, ureditev smučišča dolžine 1000 m in širine od 110 m do 160 m, umetno zasneževanje na površini 14,3 ha
Čas trajanja postopka	15 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Pohorje (SI500006): 17.241,746 ha/neposredni in daljinski vpliv: 31,3 ha (0,18%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni in daljinski vpliv: SPA Pohorje
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	Poseg bo vplival na vrsti: divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) (ocena C) in gozdni jereb (<i>Bonasia bonasia</i>) (ocena B)
Alternative PVO postopka	– optimiranje umestitve zgornje postaje sedežnice; – več variant poteka smučišča in sedežnice (povezave z drugimi smučišči in sedežnicami)
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– hrup; – svetlobno onesnaževanje; – omejitev obsega posega; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del in dejavnosti glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – naravovarstveni nadzor; – monitoring; – omejitve glede dostopnih poti; – omejitev dejavnosti; – vzdrževanje obstoječe rabe tal; – izobraževanje obiskovalcev; – označevanje žičnih ograj – boljša vidnost za ptice; – uporaba vode brez dodatkov, ki bi spreminjali lastnosti vode

Priloga O1: Gradnja akumulacijskega bazena HE Blanca

Dimenzije posega	gradnja akumulacijskega bazena površine 138,6 ha in prostornine 9,31 milijonov m ³ , izvedba zaščitnih ureditev v skupni dolžini 3,147 m, energetski nasip v dolžini 650 m, deponija materiala, jezovna zgradba, poglobitev dolvodne struge, transformator, stikališče, priključni daljnovod v dolžini 1,150 m, spreminjanje naravnih brežin Save in izlivnih delov njenih pritokov. Celotna površina območja: 3,16 km ² . Posegi med gradnjo (gradnja nasipov, poglobitve struge, gradnja trajnih deponij) se bodo odvijali na površini okoli 104 ha
Čas trajanja postopka	2 meseca
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Mirna (SI 3000059): 516,95 ha/fizično prekrivanje pSCI Mirna pri posegu ureditev izlivnega dela Mirne: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO (PVO povzeto): – fizično prekrivanje: pSCI Mirna: ni podatka
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– fotodokumentiranje območja urejanja pred gradnjo; – izvedejo se ribji prehodi in drča, uredijo se drstišča, potoki se uredijo tako, da je omogočena gorvodna migracija vodnih živali; – v obvodnem prostoru se na treh lokacijah uredijo tiha območja; – prepoved sproščanja gensko spremenjenih organizmov; – pod cestami se vzdolž bazena zagotovijo prepusti; – med gradnjo se prepreči izcejanje za vodni živelj škodljivih ali strupenih snovi; – zemeljska dela se izvajajo tako, da se ne ustvarjajočasne ali trajne mrtvice oziroma ribje pasti; – osvetljevanje, – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst; – pred začetkom gradnje se dele ali celotne populacije nekaterih živalskih vrst preseli na druge lokacije in se jih po končanih posegih ponovno naseli; – pred ojezeritvijo se zagotovi sanacija odlagališč odpadkov; – ribiško gospodarjenje v bazenu se uskladi z novimi razmerami; – pri izdelavi projektne dokumentacije in pri izvedbi vseh del morajo sodelovati biologi; – umetna vzreja sulca in platnice za repopulacijo na obravnavanem območju; – monitoring in ustrezno ukrepanje ob prvih pokazateljih upada populacij sulca in platnice; – pregled stanja Mirne in priprava programa umetne vzreje sulca; – pri stabilizaciji dna mora biti med betonskimi krilnimi talnimi pragovi prostor zapolnjen s peskom in gramozom; – brežine Mirne in retencijskega bazena je treba zasaditi z grmiščem; – za vidro je treba zagotavljati nemoteno prehodnost vodnih koridorjev; – posegi v vodotoke naj bodo čim manjši; – obrežna vegetacija ob vodotokih in stoječih vodah se lahko odstrani le v najnujnejših primerih
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vrsta koščični škratec (<i>Coenagrion ornatum</i>) na obravnavanem območju ni prisotna, zato gradnja predvidoma ne bo imela uničujočega vpliva na vrsto;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

		– poseg bo vplival na vrsti sulec (<i>Hucho hucho</i>) in platnica (<i>Rutilus pigus</i>); – od 70. let prejšnjega stoletja na tem območju ni podatkov o vidri (<i>Lutra lutra</i>); – na območju posega so bile najdene lupine navadnega škrčka (<i>Unio crassus</i>); – o vrsti ozki vretenec (<i>Vertigo angustior</i>) ni podatkov; – vplivi gradnje na vrste metuljev, hroščev, kačjih pastirjev, dvoživk in druge živali bodo trajni in nedopustni, če ne bo prišlo do izvedbe omilitvenih ukrepov in gradnje nadomestnih habitatov; – v izlivnem delu reke Mirne v Savo je trenutno stanje ribjega življa uničujoče, prehodnost jezu na reki Mirni pri HE Boštanj bi morala biti zagotovljena pred pričetkom kakršnekoli gradnje HE v reki Savi; – gradnja HE Blanca ne bo ogrožujoče vplivala na obstoj omenjenih vrst v dolini Mirne, ampak na populacije sulca in platnice v Savi na območju od HE Vrhovo do JE Krško; – načrtovani poseg v izlivno ustje reke Mirne ne bo ogrožujoče vplival na obstoj obeh vrst mehkužcev v dolini Mirne; – uničenje drstišč platnice in sulca; – ovirana bo migracija rib; – na ribe bosta močno vplivali kalnost in sprememba sedimenta; – zaradi posegov bodo spremenjene fizikalne in kemične lastnosti vode, ki se jim vodni organizmi ne morejo tako hitro prilagajati, kot se pojavljajo; – v neposrednem vplivnem območju dviga gladine reke Save in posledično dviga gladine podtalnice se nahajajo habitatni obrežja in obvodnega prostora ter izlivni odseki pritokov Save; – največje spremembe bodo nastale v vrstni sestavi obrežne flore
Alternative postopka	PVO	– varianta A (gradnja v strugi); – varianta B (gradnja na suhem)
Pripombe javnosti v PVO postopku		Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju
Narava odločitve		Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka		– pogoji iz prostorskega akta št. 8, 15, 17-20; – monitoring; – spremljanje funkcionalnosti že zgrajene hrapave drče na Mirni (prehoda ribjih vrst); – nadzor ZRSVN; – pred gradnjo ribje steze na jezovni zgradbi HE Blanca in urejanjem drstišč je treba zagotoviti nadzor strokovnjaka za ribe; – kjer so posegi v strugo Save neizogibni, je treba vzpostaviti čim bolj naravno stanje, ki bo omogočilo nastanek novih habitatov; – v čim večji možni meri je treba ohraniti obstoječo lesno zarast; – zgornjo humusno plast je treba pravilno odstraniti, deponirati ter ponovno uporabiti; – pritoki Save, v katere je v okviru obravnavanega posega treba posegati, naj se uredijo tako, da bodo ribe in drugi vodni organizmi, brez težav zahajali vanje; – posege v sami strugi vodotokov je treba izvajati tako, da je vodni živelj med posegom čim manj prizadet; – gradbišče je treba organizirati tako, da bo vpliv na varovana območja čim manjši; – po gradnji nasipov in ureditvi brežin naj se obrežni pas takoj zasadi z avtohtono vegetacijo;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- po končani gradnji je treba poškodbe naravnih habitatov sanirati tako, da bo njihova funkcija enaka tisti pred poškodbo;
- posege na levem bregu Save je treba omejiti, na desnem bregu Save je treba zagotoviti vsaj minimalno območje prvotne travniške vegetacije, ki bi po končanem posegu omogočila rekolonizacijo nekaterih vrst metuljev;
- v reki Savi je treba ohraniti čim bolj izvorno ribjo favno (z urejanjem drstišč, omogočanjem gorvodne in dolvodne migracije, vzrejo avtohtonih rib v kombinaciji z ustrezno ureditvijo pritokov);
- za ohranitev populacije raka koščaka (*Austropotamobius torrentium*) je treba Zdenski graben in Čanjski potok urediti tako, da bo tudi po gradnji hidrocentrale omogočen prehod vodnih živali (možnost je gradnja mokre drče pred zadrževalnikom proda);
- čim manj naj se posega v potoke severno od ceste Blanca – Sevnica;
- že pred gradnjo se morajo opredeliti območja, kjer bo zagotovljen mir in s tem ustvarjeni pogoji za uspešno naselitev, rast in razmnoževanje prosto živečih vrst;
- zaradi trajnega uničenja nekaterih habitatov v Savi je treba zagotoviti nadomestne habitate, pri tem pa se naravni habitati ne smejo uničiti pred ureditvijo nadomestnih;
- ob gradnji HE Blanca je treba sanirati potoke na predelu raziskav in jih urediti tako, da bodo ribe in drugi vodni organizmi, ki bodo prizadeti z izgubo savskih prodišč, brez težav zahajali vanje;
- zgraditi je treba ustrezne ribje prehode, ki bodo zagotavljali vitalne populacije sulcev (ribji prehodi prek jezov HE na spodnji Savi, funkcionalna drča v Mirni v Boštanju);
- školjko (*Unio crassus*) je treba iz izlivnega dela preseliti na ustrezno drugo prebivališče v strugi Mirne;
- brežine Mirne in retencijskega bazena je treba zasaditi z grmiščem;
- dela se morajo izvajati hitro, da se motnje omejijo na najkrajši čas;
- med gradbenimi deli na vodotokih in ob stoječih vodah se voda ne sme onesnažiti z odpadnimi snovmi in nevarnimi gradbenimi odpadki;
- zagotavljati je treba primerno čistost vode;
- spremljanje stanja populacij sulca in platnice po zavezitvi in takojšnje ustrezno ukrepanje ob prvih pokazateljih upadanja populacij;
- struktura brežin in dna mora biti po posegu čim bolj podobna prejšnjemu stanju

Priloga P1: Širitev glinokopa Boreci

Dimenzije posega	širitev in sanacija glinokopa (predvidena letna proizvodnja gline maksimalno 25.000m ³ m v raščenem stanju oziroma maksimalno 13 ha)
Čas trajanja postopka	14 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Boreci (SI 3000147): 426,304 ha/fizično prekrivanje: 14, 84 ha (3,5%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	– ni narejena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje; – fizično prekrivanje: pSCI Boreci
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– dristavični spreletavec <i>Leucorrhinia pectoralis</i> (nebistven vpliv); – črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) (nebistven vpliv); – 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion) (vpliv bo zelo velik), ker bo habitatni tip posekan na celotnih 14,84 ha, na katerih se poseg pokriva s pSCI Boreci; – vpliv na območje Natura 2000 v času obratovanja bo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov velik (3); – vpliv na območje Natura 2000 med sanacijo bo zmeren (2); – ZRSVN učinke vpliva na varovano območje ocenjuje kot nebistven pod pogoji (C)
Alternative PVO postopka	– lokacijskih alternativ ni, ker je poseg že določen v planskih dokumentih – z okoljskega vidika je bolj sprejemljiva širitev posega na obstoječi lokaciji; – tehnoloških alternativ ni, ker je tehnologija rudarjenja oziroma eksploatacije gline sodobna
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– poseganje v gozdne površine mora biti čim manjše; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del, glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – predvideti je treba fazno izkoriščanje gline; – odlaganje odpadkov in drugega materiala zunaj varovanih območij; – zahteve glede gradbenih strojev; – sanacija in rekultivacija naj se izvedeta tako, da bo na območju zagotovljena večja biotska raznovrstnost; – po sanaciji naj se enkrat letno izvede inventarizacija črtastega medvedka in dristavičnega spreletavca, monitoring naj izvaja strokovnjak biolog, traja naj vsaj pet let; – strokovnjak ZGS naj prvih pet let nadzoruje zaraščanje površin z dobom in navadnim gabrom, na območju saditve ob sušnem vremenu naj monitoring obsega tudi kontrolo talne vlage ter kondicijo sadik; – pogozditev naj se izvaja z enakimi drevesnimi vrstami, kot so v obstoječem stanju – navadnim gabrom in dobom; – ob sušnem obdobju je treba dovozno cesto od odkopnega polja do opekarne vlažiti

Priloga R1: Hitra cesta na odseku Koper–Izola

Dimenzije posega	gradnja hitre ceste dolžine 5,2 km
Čas trajanja postopka	9 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Žusterna - rastišče Pozejdonke (SI3000251): 6,885 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – pSCI Škocjanski zatok (SI 3000252): 113,826 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – SPA Škocjanski zatok (SI 5000008): 115,369 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – Naravni rezervat Škocjanski zatok: 121,959 ha/izven območja
Presoja sprejemljivosti izvedena	Ni narejena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v poročilo o vplivih na okolje: – daljinski vpliv: pSCI Žusterna - rastišče Pozejdonke; – daljinski vpliv: pSCI Škocjanski zatok; – daljinski vpliv: SPA Škocjanski zatok; – Naravni rezervat Škocjanski zatok
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv posega na pSCI Žusterna - rastišče Pozejdonke bo pozitiven (promet se bo z obalne ceste preusmeril na hitro cesto); – v primeru sipanja odvečnega materiala v priobalno območje obstaja možnost uničenja kvalifikacijskega tipa območja pSCI Žusterna - rastišče Pozejdonke; – na območju Škocjanskega zatoka ne bo opaznih negativnih vplivov
Alternative PVO postopka	– lokacijske variante
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se niso nanašale na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor ZRSVN v fazi pripravljanih del in med gradnjo; – ZRSVN je treba redno obveščati o poteku monitoringa vplivov posega v naravo; – odlaganje odpadkov zunaj varovanih območij

Priloga S1: Gradnja 110 kV kablovoda Pekre–Koroška vrata–Melje

Dimenzije posega	dolžina trase 6500 m
Čas trajanja postopka	3 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI 5000011): 9006,933 ha/ fizično prekrivanje: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	Ni narejena presoja sprejemljivosti po Pravilniku o presoji sprejemljivosti, vendar je vsebina vključena v Poročilo o vplivih na okolje: – fizično prekrivanje: SPA Drava; – pSCI Drava: vpliv na habitne tipe in živalske vrste je obravnavan kljub temu, da je načrtovani poseg zunaj daljinskega vpliva tega območja
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– umestitev kablovoda v prostor bo vplivala predvsem na vodno okolje, poseg je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov sprejemljiv; – ker gre za vkop voda v tla, bosta prizadeta habitatna tipa Srednjeevropska rdeča borovja in Ilirska gradnova belogabrovja; – negativen vpliv hrupa pri izvajanju gradbenih del na vodne in obvodne ptice, v času gnezdenja in v času prezimovanja (najmanj 300 m gorvodno in dolvodno od območja izvajanja del); – pri nameščanju kablovoda v rečno korito so možni negativni vplivi na ribje vrste; – vpliv na živi svet brez omilitvenih ukrepov je ocenjen kot zelo velik (v času gradnje) in zmeren (v času obratovanja), vpliv z omilitvenimi ukrepi pa je ocenjen kot velik (v času gradnje) in majhen (v času obratovanja)
Alternative PVO postopka	– lokacijske variante; – alternativa, da se kablovod ne izvede; – varianta polaganja kabla v strugo brez izkopavanja jarka
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor ZRSVN in ZZRS nad izvajanjem del; – poseganje v obstoječo vegetacijo na obrežju Drave v čim manjši možni meri; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del in vzdrževalnih del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst; – v času polaganja kabla v brežino in strugo v vodi ne smejo nastati razmere neprekinjene kalnosti; – betoniranje v vodi ni dopustno; – odlaganje odpadkov zunaj varovanih območij; – med poseganjem v strugo je treba zagotoviti navzočnost strokovnjaka za ribe. Po potrebi je treba organizirati intervencijski izlov rib; – omejitve glede dostopnih poti; – zahteve glede gradbenih strojev; – izvajalec gradbenih del mora pred posegom izdelati načrt sanacije reke Drave v primeru onesnaženja z nevarnimi snovmi iz delovnih strojev; – brežine je treba po posegu utrditi z naravnimi materiali in zasaditi z avtohtono vegetacijo

Priloga T1: Avtocesta na odseku Pluska–Ponikve

Dimenzije posega	gradnja avtoceste v dolžini 7,598 km
Čas trajanja postopka	2 meseca
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Vrhtrebnje - Sv. Ana (SI3000057): 690,63 ha/daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ne (mnenje ZRSVN, da so vsebine zadovoljivo obravnavane); – daljinski vpliv pSCI Vrhtrebnje - Sv. Ana
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območje Natura 2000 bo majhen (1); – obe prisotni kvalifikacijski vrsti (drobnovratnik in črtasti medvedek) ne bosta prizadeti; – zaznaven bo vpliv na gozdni habitatni tip, vendar tudi ta ne bo bistven; – vpliv na Natura 2000 območje bo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov velik; – vpliv na živalske in rastlinske vrste ter na habitatne tipe bo zelo velik
Alternative PVO postopka	– lokacijske variante
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor ZRSVN in ZGS nad izvajanjem del; – v času obratovanja se v obdobju 3 let spremlja čas zaraščanja posekanih površin; – odlaganje odpadkov zunaj varovanih območij; – omejitve glede dostopnih poti; – zahteve glede gradbenih strojev

Priloga U1: Avtocesta na odseku Ponikve–Hrastje

Dimenzije posega	gradnja avtoceste v dolžini 8,5 km
Čas trajanja postopka	2 meseca
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Vrhtrebnje - Sv. Ana (SI3000057): 690,63 ha/daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – ne (mnenje ZRSVN, da so vsebine zadovoljivo obravnavane); – daljinski vpliv pSCI Vrhtrebnje - Sv. Ana
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva na kvalifikacijske habitatne tipe ne bo, vpliva na kvalifikacijski vrsti hrošča drobnovratnika in metulja črtastega medvedka se ne pričakuje; – gradnje avtoceste bi lahko vplivala na območje pSCI Vrhtrebnje - Sv. Ana
Alternative PVO postopka	– lokacijske variante
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor ZRSVN in ZGS nad izvajanjem del; – ureditve obcestnega prostora je treba načrtovati glede na značilnosti naravnega okolja; – izvaja naj se le nujna sečnja drevja; – odlaganje odpadkov zunaj strug, bregov ali neposredne bližine vodotokov; – monitoring; – pred začetkom del je treba traso AC fotografsko in filmsko dokumentirati

Priloga V1: Sprememba obstoječega posega tovarne Melamin

Dimenzije posega	Ni podatka
Čas trajanja postopka	10 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Rinža (SI 3000129): 235,109 ha/ daljinski vpliv: površina iztoka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv pSCI Rinža (za vodne habitate)
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– posredni vplivi na pSCI Rinža so v času gradnje možni v primeru izpusta onesnažene vode iz gradbiščnih površin in nevarnih snovi v meteorno kanalizacijo, med obratovanjem pa je onesnaženje Rinže možno z izpustom tehnoloških, kalužnih, hladilnih in onesnaženih vod iz meteornih površin; – onesnažene vode lahko negativno vplivajo na habitatni tip 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculus fluitantis</i> in <i>Callitriche-Batrachion</i> (ocena C) in na vrsti činklja <i>Misgurnus fossilis</i> in potočni piškur (<i>Eudontomyzon spp.</i>)
Alternative	– primerjava saržnega in kontinuiranega postopka za proizvodnjo HMM; – umestitev proizvodnega objekta Smole III. na izbrano lokacijo
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– vse manipulativne površine naj se asfaltirajo, iztoki v meteorno kanalizacijo pa opremijo z lovci olj; – direkten izliv požarnih vod v javno kanalizacijo ni primeren; – onesnaženo vodo z gradbišča ni dovoljeno odvajati v meteorno kanalizacijo in v Rinžo, odvaja naj se v javno kanalizacijo in na CČN; – emisije v vode morajo biti skladne s predpisi, ki urejajo emisije snovi pri odvajanju odpadnih vod; – za primer razlitja nevarnih snovi ali surovin je treba predvideti kritične točke in ukrepe, s čimer bo preprečen izliv onesnažene vode in surovin v meteorno kanalizacijo in s tem posledično v Rinžo

Priloga Z1: Objekt za proizvodnjo praškastih in tekočih izdelkov Krka

Dimenzije posega	novogradnja objekta za proizvodnjo biocidnih izdelkov in rekonstrukcija objekta za izdelavo zelenih zdravil na površini 5.875 m ²
Čas trajanja postopka	5 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Krka (SI 3000227): celota: 1339,132 ha/daljinski vpliv: pSCI Krka: površina iztoka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv pSCI Krka
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– končni iztok odpadnih vod je predviden v Krko. Poseg bi lahko posredno vplival na območje pSCI Krka zaradi povečanja količine odpadnih voda za 0,2%; – izpust odpadnih vod iz čistilne naprave lahko vpliva na habitatni tip 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez Ranunculion fluitantis in Callitriche-Batrachion in na vodne živali (ocena A – ni vpliva)
Alternative PVO postopka	– alternativne rešitve posameznih tehnoloških postopkov pri proizvodnji farmacevtskih izdelkov v sklopu obrata Bršljin
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– vgradnja učinkovitih filtrov na izpustih za zrak; – ločeno zbiranje najbolj obremenjenih pralnih vod in njihovo odstranjevanje s sežigom; – prenehanje uporabe rečne vode za potrebe hlajenja tehnoloških in klimatizacijskih naprav; – ukrepi za zmanjšanje količin odpadkov in ustrezno ravnanje z njimi; – hrup

Priloga A2: Daljnovod 2x400 kV Beričevo–Krško

Dimenzije posega	gradnja daljnovoda v dolžini 80,4 km
Čas trajanja postopka	29 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Vintarjevec (SI3000159): 130,83 ha/daljinski vpliv: v dolžini 300 m, 3,26 ha (2,50%); – pSCI Ajdovska jama (SI3000191): 1705,99 ha/daljinski vpliv: 400 m 141,88 ha (8,32%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv: pSCI Vintarjevec; – daljinski vpliv: pSCI Ajdovska jama
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območje pSCI Vintarjevec, na vrsto mali podkovnjak (<i>Rhinolopus hipposideros</i>) (ocena A – ni vpliva oziroma je vpliv lahko pozitiven); – vpliv na območje pSCI Ajdovska jama, na vrsto južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) (ocena A – ni vpliva oziroma je vpliv lahko pozitiven); – vpliv predstavlja poseg v gozdni habitat z odstranitvijo gozdne vegetacije, s čimer se bodo spremenile ekološke razmere; – koridor bo presekala in osamila del gozda, zaradi česar netopirji ne bi mogli uporabljati celotnega prostora svojega habitata
Alternative PVO postopka	– na območju pSCI Vintarjevec je bil izbran takšen potek trase, da se daljnovod izogne občutljivemu območju narave; – v primeru pSCI Ajdovska jama izogib varovanemu območju ni bil možen. Zato je bil zaradi povzročitve minimalnega vpliva izbran koridor, ki sledi že obstoječemu daljnovodu, ki poteka preko območja
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da, pripombe se nanašajo na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– naravovarstveni nadzor v času izvajanja del; – izvedba gradbenih del in sečnje v času dnevne svetlobe; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih vrst; – prepoved uporabe kemičnih sredstev; – prečni prehodi za usmerjanje netopirjev v habitat naj bodo oblikovani z višjo vegetacijo; – periodično izmenična sečnja; – ob morebitni najdbi kolonije netopirjev ob podiranju drevja naj se obvesti pristojno območno enoto ZRSVN; – preventivno spremljanje morebitne smrtnosti netopirjev na obravnavanih odsekih trase; – oblikovati je treba prehode za netopirje

Priloga B2: Gradnja komunalne infrastrukture za območje poslovne cone in gradnja razbremenilnika visokih vod Draščice

Dimenzije posega	gradnja prometne, komunalne in energetske infrastrukture na površini 11,15 ha in razbremenilnik v dolžini 1900 m
Čas trajanja postopka	13 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	Poslovna cona: – SPA Ljubljansko Barje (SI 5000014): 11409,352 ha/fizično prekrivanje: 3 ha (0,026%); – pSCI Ljubljansko Barje (SI 3000271): 12666,086 ha/fizično prekrivanje: 3 ha (0,024%); – Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu: ni podatka/ni podatka Razbremenilnik visokih vod Draščice 1. varianta: – SPA Ljubljansko barje: 11.409,35 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: 2101 m in 361 m; – pSCI Ljubljansko barje: 12.666,09 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: 2101 m in 361 m; – Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu: ni podatka/fizično prekrivanje: 407 m. Razbremenilnik visokih vod Draščice 2. varianta: – SPA Ljubljansko barje: 11.409,35 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: 1906 m in 863 m; – pSCI Ljubljansko Barje: 12.666,09 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: 1906 m in 863 m; – Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu: ni podatka/fizično prekrivanje: 407 m.
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: Poslovna cona: – fizično prekrivanje in neposredni vpliv: SPA Ljubljansko barje, pSCI Ljubljansko barje, Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu Razbremenilnik visokih vod Draščice: – fizično prekrivanje in neposredni vpliv: SPA Ljubljansko barje, pSCI Ljubljansko barje, Naravna znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– ohranitev sedanjega stanja struge potoka Draščica in obrežnega pasu vegetacije; – vzhodni rob ureditvenega območja je treba zasaditi z avtohtonim drevjem, brez uporabe umetne razsvetljave; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst
Glavne ugotovitve PVO postopka	– z naravovarstvenega vidika je bolj primerna varianta 2 poteka razbremenilnika Draščice; – varianta razbremenilnika 2: velik vpliv (ocena 3); – varianta razbremenilnika 1: nedopusten vpliv (ocena 4); – razlik med vplivi obeh variant razbremenilnika na Naravni spomenik Ribniki v dolini Drage pri Igu, ni; – vpliv gradnje in obratovanja poslovne cone je zmeren (2); – vpliv poslovne cone na SPA območje je nebiten vpliv pod pogoji (C); – poseg bo povzročil uničenje habitatnih tipov in habitatov varovanih živalskih vrst, posreden vpliv se pričakuje tudi na območju, kjer bo

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

		opazen vpliv na vodni režim, vpliv na območju neposrednega vpliva bo možen tudi zaradi odlaganja in skladiščenja materiala zunaj gradbišča, na vodni režim v okolici posega in s tem na vrste vezane na vodne habitate, lahko posredno vpliva nenačrtno zasipavanje vodnih jarkov in odlaganje gradbenih odpadkov v jarke, brežine vodotokov; – vpliv poslovne cone na pSCI območje, vrste in habitatne tipe je nebitven pod pogoji (C); – vpliv na živalske vrste v Draščici je nebitven pod pogoji (C); – vpliv na Naravno znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu (ograjevanje prostora lahko trajno prekine migracijski koridor vidre) je nebitven pod pogoji (C); – razsvetljava stavb lahko predstavlja trajno motnjo znotraj prehranskih habitatov malega podkovnjaka: nebitven vpliv pod pogoji (C); – vpliv na kvalifikacijski habitatni tip Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki je nebitven (B) in ne bo trajen; – vpliv na Naravno znamenitost Ribniki v dolini Drage pri Igu je nebitven pod pogoji (C); – kumulativni vpliv poslovne cone in razbremenilnika je nebitven pod pogoji (C); – kumulativni vpliv poslovne cone razbremenilnika in avtocestnega priključka na Brezovici je nebitven (B)
Alternative postopka	PVO	Poslovna cona: – lokacijske alternative; – obseg posega; – gabariti posega. Razbremenilnik Draščica: – lokacijske alternative
Pripombe javnosti v PVO postopku	v	Ne
Narava odločitve		Okoljevarstveno soglasje izdano
Oमितveni ukrepi PVO postopka		– oमितveni ukrepi iz CPVO postopka (1. in 2. alineja); – monitoring (močvirske sklednice, dvoživke); – z območij posega je treba odstraniti prisotne organizme (dvoživke, močvirska sklednica) in jih preseliti na primerna mesta; – vsi jarki naj se širijo in poglobljajo le enostransko; – gradnja varovalne ograje in dodatnih podhodov na cesti za sklednico, vidro in dvoživke; – viški izkopanega materiala se lahko odlagajo le na vnaprej določeno lokacijo; – močvirnih habitatih in depresije (uleknine) na barju se ne smejo zasipavati; – ograditev poslovne cone z ograjo, ki preprečuje dostop sklednici, vidri in dvoživkam; – osvetljevanje; – na brežini vodotoka in v njegovo strugo je prepovedano nasipavati zemljo ali kamnine, odlagati odpadke; – posegi na območju brežine vodotoka (zaradi gradnje meteornege kanala) so lahko le na trasi kanala; – znotraj območja urejanja naj bo med objekti in neposeljenim območjem blažilni pas minimalne širine 10m; – v razdalji 5 m od vodnega zemljišča ni dovoljena postavitvev ograje; – čistilna naprava naj ima izpust v vodotok, lociran zunaj naravnega spomenika Ribniki v Dragi; – pred začetkom gradnje v gozdu ob Draščici je treba preveriti, ali je na

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

območju fizičnega prekrivanja in neposrednega vpliva brlog vidre. Če so v njem mladiči, naj se po posvetovanju s strokovnjakom brlog prestavi na varno mesto;

- jarki naj se širijo in poglobljajo le enostransko;
- bregovi razbremenilnega jarka naj bodo čim bolj položni, zarastejo naj se sukcesijsko;
- pri vzdrževalnih delih naj se zarast odstranjuje selektivno, popolna odstranitev vegetacije na obeh bregovih ni sprejemljiva;
- gradnja propusta pod cesto;
- ohranjanje migracijskega koridorja;
- pohodnikov in sprehajalcev naj se ne privablja na območje. Ureditev brvi čez Draščico ni zaželen;
- ohranjanje vodnega režima in kemizma vode;
- zmanjšanje uničenja površin na čim manjše možno;
- poseg v močvirni jelšev gozd mora biti izveden na najmanjši možni površini;
- neposredno pred začetkom gradbenih del v potoku Smoligojnik je treba izvesti intervencijski izlov

Priloga C2: Gradnja nadomestne krožne kabinske žičnice na Mariborskem Pohorju

Dimenzije posega	Horizontalna dolžina 2443,60 m in poševna dolžina 2561,35 m
Čas trajanja postopka	2 meseca
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Pohorje (SI5000006): 17241,746 ha/daljinski in neposredni vpliv: 6,17 ha (0,036%); – pSCI Pohorje (SI 3000270): 26826,288 ha/daljinski in neposredni vpliv: 6,17 ha (0,023%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO : – daljinski in neposredni vpliv: pSCI Pohorje; SPA Pohorje
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na vrste: ocena A, z izjemo za vrsto gozdni jereb (<i>Bonasia bonasia</i>) – ocena C; – vpliv na Natura 2000 območji SPA Pohorje in PSCI Pohorje: ocena C
Alternative	Ohranitev obstoječe žičnice je manj primerna
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; – omejitve glede dostopnih poti; – omejitve glede območja gibanja strojev in ljudi; – naravovarstveni nadzor; – monitoring vrste; – pridobitev mnenj pristojnih organov; – med izvajanjem del naj se čim manj posega v gozdno vegetacijo

Priloga D2: Predelava odpadkov po postopku R4 v količini 122.218 t/leto MPI-RECIKLAŽA

Dimenzije posega	Ni podatka
Čas trajanja postopka	6 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Žerjav-Dolina smrti (SI 3000030): 79,026 ha/ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni vpliv: pSCI Žerjav-Dolina smrti
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva na območje pSCI Žerjav-Dolina smrti in na kvalifikacijski habitatni tip območja: 6130 Travišča z velikim deležem težkih kovin z vegetacijo reda <i>Violetalia calaminariae</i> , ne bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– na mestu posega predelava že poteka, zato je alternativa lahko le predelava v okviru obstoječega dovoljenja
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da – ne nanašajo se na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano v sklopu okoljevarstvenega dovoljenja
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga E2: Krožna kabinska žičnica in smučišče Pesnik

Dimenzije posega	žičnica horizontalne dolžine 1632,20 m in smučišče (skupna dolžina smučarskih prog znaša 1950 m, površina pa 9,75 ha).
Čas trajanja postopka	18 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Pohorje (SI5000006): 17241,746 ha, - SPA Pohorje (SI5000006) – dodatek: 2748,254 ha; – SCI Pohorje (SI3000270): 26826,288 ha/fizično prekrivanje: 4,63 ha
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – daljinski vpliv SPA Pohorje in SCI Pohorje PVO: – neposredni vpliv SPA Pohorje
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– zatravitev z avtohtonimi mešanici trav; – osvetljevanje; – omejitve obsega in časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – hrup; – pri obratovanju naj se uporablja izključno voda brez dodatkov, ki bi spreminjali lastnosti vode
Glavne ugotovitve PVO postopka	– poseg bi potencialno lahko vplival na vrste: črna žolna <i>Dryocopus martius</i> , gozdni jereb (<i>Bonasia bonasia</i>), koconogi čuk <i>Aegolius funereus</i>) in mali skovik <i>Glaucidium passerinum</i>)
Alternative	V okviru sprejemanja OLN: – obstoječe stanje, – turistična alternativa, – okoljevarstvena alternativa, – okolju prijazna turistična alternativa
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– zatravitev z avtohtonimi mešanici trav; – osvetljevanje; – omejitve obsega in časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; – hrup; – omejitve obsega in časovna omejitev dejavnosti; – naravovarstveni nadzor; – preprečena oziroma zmanjšanja možnost zaletavanja v linijske objekte in s tem smrtnost primerkov; – oblikovanje stabilnega gozdnega roba – zasaditev; – namestitve gnezdilnic; – poseg v gozd naj bo izveden tako, da bo povzročena minimalna škoda na preostalem gozdnem rastju in na tleh; – deponiranje izkopanega materiala zunaj varovanih območij; – urejanje rekreacijske infrastrukture tako, da se ohranijo mirne cone za ptice

Priloga F2: Gradnja osmih depandans s po štirimi apartmaji Golte

Dimenzije posega	Gradnja osmih depandans s po štirimi apartmaji, skupaj 160 ležišč
Čas trajanja postopka	8 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA-dodatki Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke (SI5000024): 23282,546 ha/ni podatka; – Krajinski park Golte: 1132,196 ha/0,33 ha (0,03 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SPA-dodatki Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke; – fizično prekrivanje: Krajinski park Golte
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– ruševce ima v neposredni bližini (v oddaljenosti približno 200 m) enega najpomembnejših parišč v Kamniško-Savinjskih Alpah; – možen je vpliv na naslednje kvalifikacijske vrste: belka (<i>Lagopus mutus helveticus</i>) (B), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) (B), divji petelin <i>Tetrao urogallus</i>) (C), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) (C), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) (C), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) (C), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) (B), ruševce <i>Tetrao tetrix</i>) (C), sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) (B), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) (C); – zaradi izvedbe posega bo prišlo do manjše krčitve gozda; – skupen vpliv na ptice (C); – vpliv na KP Golte (C)
Alternative PVO postopka	Ne
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del, opravljanja dejavnosti glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; – ohranitev čim več obstoječih dreves; – zasaditev avtohtonih drevesnih vrst; – izobraževanje obiskovalcev

Priloga G2: Gradnja prometne, komunalne in energetske infrastrukture v območju Poslovne cone Želodnik

Dimenzije posega	gradnja prometne, komunalne in energetske infrastrukture na površini 64.16 ha in površina nadomestnih habitatov za dvoživke: 2,57 ha
Čas trajanja postopka	10 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Prevoje (SI 3000079): 313,4/neposredni in daljinski vpliv: SCI Prevoje: 0 ha
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – neposredni in daljinski vpliv: SCI Prevoje
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– ureditve v določenih prostorskih enotah naj se izvajajo v sodelovanju z ZRSVN; – omejitev poseganja v potok in zagotavljanje koridorja obstoječe obrežne vegetacije ob potoku; – postavitve fizične meje ob potoku (ograja, nasip, živa meja,...); – premostitve in ureditve potoka naj se izvedejo v najmanjši možni meri; – ribnik se ohranja v obstoječem stanju; – določen je minimalni odmik posegov od ribnika; – v ribniku je treba zagotoviti zadostne količine vode in zadostno osenčenost roba ribnika z visoko vegetacijo; – ribnik se napaja s čisto meteorno vodo s streh in zelenic; – določena je višina maksimalnega znižanja gladine ribnika, ki mora biti zagotovljena v sušnem obdobju. Zaradi zmanjšanja vpliva suše naj se uredi sistem manjših zadrževalnikov (bajerjev in mokrotnih habitatov) vode pred izpustom v ribnik; – ribnik lahko hkrati služi kot zadrževalnik visokih voda; – določitev lokacije pešpoti, na južnem delu ribnika; – zagotoviti je treba koridor za živali; – ena od prostorskih enot se ogradi s transparentno ograjo; – v času gradnje naj se ribnik in obvodna vegetacija zavarujeta z začasno gradbeno ograjo; – v čim večji možni meri naj se ohranjajo obstoječi mokrotni habitati. Na delih, kjer to ni mogoče, se s sanacijo območja po gradnji v največji možni meri ponovno vzpostavijo mokri travniki z avtohtono vrstno sestavo; – na javnih površinah naj se v ohranjajo obstoječe gozdne zaplate, vanje naj se posega le izjemoma in v določenem časovnem obdobju; – športno rekreacijske in turistične dejavnosti v določeni prostorski enoti ter gozdna in javna infrastruktura se izvajajo na način in v obsegu, ki ne ogroža habitatnega tipa; – ker bodo zaradi izvedbe plana uničeni pomembni vodni in kopenski habitati dvoživk, se severno od območja Občinskega lokacijskega načrta uredi nadomestni habitat dvoživk (5 mlak); – vsa prečkanja cest se uredijo s podhodi za živali
Glavne ugotovitve PVO postopka	– naknadno je bilo ugotovljeno, da je za nekatere živalske vrste bolje, da so razdalje med mlakami krajše, kot je določeno v OLN; – naknadno je bilo ugotovljeno, da je ukrep iz OLN, da je treba postaviti ustrezne ograje za čas gradnje in obratovanja, ki bodo preprečevale prehod dvoživkam v območje poslovne cone, nepotreben; SE NADALJUJE

NADALJEVANJE		– gradnja trajne ograje, namenjene dvoživkam, je smiselna na severnem robu predvidene cone. Cesta ima predvidene podhode za dvoživke, vendar niso smiselni, zato je bolje, da se ne zgradijo; – posek gozdnega območja, ki predstavlja pufersko območje ki blaži negativne vplive poselitvenih območij na območje Natura 2000; – povečal se bo pritisk rekreativcev in sprehajalcev na območje Natura 2000; – vpliv gradnje poslovne cone na območje Natura 2000 je ocenjen kot zmeren (2)
Alternative postopka	PVO	– ker je bilo območje posega že opredeljeno za to namembnost, lokacijskih alternativ ni; – ni obravnavane razlike v programu in dejavnosti, ker je obravnavana lokacija že v trenutno veljavnih prostorskih dokumentih opredeljena za poslovno-proizvodno dejavnost; – 13 možnih lokacij nadomestnih habitatov; – oblika in lokacija protipoplavnih ukrepov
Pripombe javnosti v PVO postopku		Ne
Narava odločitve		Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka		– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih vrst; – osvetljevanje; – nadzor ZRSVN in ZGS nad izvajanjem del; – pri dostopu do nadomestnih habitatov je potreba posebna previdnost pri prečkanju potoka; – vzpostavitev nadomestnih habitatov naj se izvede na naravi čim bolj prijazen način; – uporaba čim lažje gradbene mehanizacije; – začasno odlaganje zemljine in gradbenih odpadkov zunaj varovalnega pasu potoka in ribnika; – ureditev struge mora biti sonaravna; – pri nižanju brežin potoka za potrebe ureditve vtoka enega od zadrževalnikov, se mora nova brežina urediti sonaravno; – na severnem in severovzhodnem robu območja urejanja cone je treba ohraniti gozdni rob oziroma zasaditi pas gostega drevja; – med gradnjo cone je treba nadzirati in preprečiti širjenje tujerodnih vrst v okolico in jih, če se pojavijo, odstraniti še pred semenenjem; – ograje za dvoživke za preprečitev prehajanja in zadrževanja dvoživk na območju poslovne cone; – cestna infrastruktura na območju poslovne cone naj se uredi tako, da ne bo prihajalo do pomora dvoživk; – soljenje cest naj se izvaja le izjemoma, in to z uporabo okolju manj škodljivih pripravkov; – monitoring (med gradnjo: ureditev nadomestnih habitatov za dvoživke, vodnega stanja in vodnega režima v mokrih zadrževalnikih, ribniku in potoku, stanje dvoživk med gradnjo, zasaditev gozdnega roba; med obratovanjem: stanje nadomestnih habitatov za dvoživke, vodnega režima in stanje habitatov v okolici cone, stanje v okolici potoka, stanje varovanih območij)

Priloga H2: Namakalni sistem Ormož–Velika Nedelja

Dimenzije posega	Namakalni sistem Ormož–Velika Nedelja – II. faza
Čas trajanja postopka	10 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI5000011): 9006,933 ha in SPA dodatek Drava: 1799,4 ha/fizično prekrivanje: 427,8 ha (23,77%); – SCI Drava (SI 3000220): 3622,71 ha/fizično prekrivanje in neposredni vpliv: izvedba cevovoda v dolžini 4m; –Naravni spomenik Sejanca - stara struga pri Veliki Nedelji: ni podatka/fizično prekrivanje: prečkanje cevovoda na dveh odsekih Sejance
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SPA dodatek Drava, – fizično prekrivanje in neposredni vpliv: SCI Drava; – Naravni spomenik Sejanca - stara struga pri Veliki Nedelji: fizično prekrivanje: prečkanje cevovoda na dveh odsekih Sejance
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– ne bistven vpliv (B) na zavarovano območje; – ne bistven vpliv pod pogoji (C) na območji SPA Drava in SCI Drava)
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative niso bile preverjane; – dve varianti črpalnega sistema; – obstoječi namakalni sistem se ne priključi na načrtovani namakalni sistem
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nadzor v času izvajanja del; – omejitev lokacije namakanja; – namakalnike in površinske cevi je treba po končani sezoni namakanja odstraniti; – ohrani se obstoječa raznolika izbira kulturnih rastlin, ne izvajajo se nadaljnje zložbe parcel; – na celotnem območju se ne uporabljajo rastlinjaki; – reden nadzor uporabe pesticidov, mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev; – ohraniti je treba vso obstoječo lesno zarast; – med kmetijskimi površinami in vodotoki je treba vnesti varovalni pas, omejitev gnojenja, škropljenja in vnosa zaščitnih sredstev v bližini gozdnega roba in živic in časovna omejitev košnje v bližini živic; – na mestih, kjer cevovod prečka vodotoke, naj se struktura brežine in dna ohranja v naravnem stanju; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del in začetka namakalne sezone glede na življenjski cikel prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Priloga I2: Gradnja glavne ceste Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš

Dimenzije posega	gradnja glavne ceste in obvoznice v dolžini 10,393 km (glavna cesta dolžine 8,293 km, obvoznica dolžine 2,100 km), vključno z regulacijo vodotoka, celotna površina posega: 44,67 ha
Čas trajanja postopka	8 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Prevoje (SI 3000079): 313,4 ha/neposredni in daljinski vpliv: 0 ha; – Spomenik oblikovane narave Grad Češenik z grajskim parkom/zunaj območja
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni in daljinski vpliv: SCI Prevoje; – daljinski vpliv Grad Češenik z grajskim parkom
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva posega na kranjsko sito (<i>Eleocharis carniolica</i>) ne bo (ocena A); – vpliv na črtastega medvedka (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) (ocena B) bo nebitven; – v bližini posega je še nekaj načrtovanih posegov, ki bi lahko imeli kumulativni vpliv na obe vrsti (npr. ureditev industrijske cone v Želodniku); – vpliva na zavarovano območje Grajski park Češenik ne bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative glavne ceste in obvoznice
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju Javnost je bila vseeno obveščena, vendar ni bilo pripomb.
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– migracija dvoživk mora biti na vodotokih Rovščica in Želodnik ter na severnem delu glavne ceste preprečena s trajno zaščitno ograjo; – ureditev stabilnega, prehodnega gozdnega roba; – zagotavljanje pretočnosti prepustov in prehodov preko vodotokov; – omejitve glede dostopnih poti; – lokacije manipulativnih površin in deponij zunaj vodotokov, močvirnih območij in prednostnih habitatnih tipov; – zgornjo humusno plast je treba pri gradnji pravilno odstraniti, deponirati ter ponovno uporabiti; – med gradnjo je treba ohranjati obstoječo vegetacijo; – material za izdelavo nasipov naj se ne deponira dalj časa; – zagotovijo se ukrepi za preprečevanje razlitij olj, maziv in goriv; – pranje delovnega orodja v okoliških vodotokih ni dovoljeno; – po zaključku gradnje je treba na območjih ob cestnem telesu vzpostaviti prvotni vodni režim; – odsvetujejo se posegi v območje severno od načrtovane ceste in v vodno telo; – izogibanje večjim posegom v gozd in vegetacijo; – poseganje na območje ribnika v gozdu pri Želodniku je prepovedano;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- pri gradnji mostov čez potoke in Kamniško Bistrico naj bo območje posega omejeno le na najožji možen pas. Prav tako naj se ne posega v strugo;
- zagotoviti se mora učinkovita zaščita pred izlitji nevarnih oziroma škodljivih snovi;
- po zaključku gradnje se na območjih ob cestnem telesu vzpostavi prvotni vodni režim;
- odvodnjavanje cestišč naj bo urejeno s primernimi čistilnimi objekti, ki preprečujejo onesnaženje voda z meteornimi odpadnimi vodami. Meteorne vode se ne smejo stekati na vlažna in zamočvirjena območja;
- zagotovi se učinkovita zaščita pred izlitji nevarnih oziroma škodljivih snovi;
- časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst;
- za ohranitev ugodnega stanja prisotnih vrst rib je pri posegu v strugo potrebno zagotoviti primerno strukturo habitata;
- vsaj 14 dni pred začetkom gradnje je treba obvestiti Ribiško družino o začetku gradnje, da se izvede ali organizira izvedba intervencijskega elektroizlova rib;
- pri gradnji mostov čez potoke in Kamniško Bistrico naj bo območje posega omejeno le na najožji možen pas;
- pri gradnji se ne sme zasipavati depresij z zastajajočo vodo in materiala trajno deponirati na močvirnatih predelih;
- osvetljevanje;
- na območju, kjer bo trasa potekala skozi gozd, je treba zaradi preletov ptic postaviti zaščitno ograjo ali ustrezno zasaditi vegetacijo;
- za zmanjšanje smrtnosti velikih sesalcev pri trku z vozili in škode v prometu je treba določiti natančno lokacijo opozorilnih znakov o bližini živalskih prehodov in zagotoviti zmanjšanje hitrosti vozil;
- monitoring

Priloga J2: Povečanje kapacitete proizvodnje TAB

Dimenzije posega	povečanje kapacitete proizvodnje v podjetju TAB d.d. SPE IB Žerjav, tovarni akumulatorskih baterij, ki zajema namestitvev mlina Lih Shan za proizvodnjo svinčevega oksida (kapacitete 31 ton na dan) in z njim povezane tehnološke enote (nov plinski kotel s talilno zmogljivostjo 55 ton na dan, ki bo zamenjal obstoječi plinski kotel z zmogljivostjo 45 ton na dan, forma za vlivanje svinčenega traku in naprava za rezanje svinčenega traku, dva silosa za svinčev oksid kapacitete po 45 ton) ter napravo za proizvodnjo minija. V sklopu posega bodo postavili še »Close loop« formacijo, pripravo DEMI vode za »Close loop« formacijo, malo komunalno čistilno napravo zmogljivosti 50 PE.
Čas trajanja postopka	11 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Žerjav-Dolina smrti (SI 3000030): 79,026 ha/ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni vpliv: pSCI Žerjav-Dolina smrti. V bližini sta podjetji MPI-RECIKLAŽA d. o. o. in TAB IPM. Popisa habitatov zaradi nedostopnosti zemljišča ni bilo mogoče izvesti!
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	vpliva na območje pSCI Žerjav-Dolina smrti in na kvalifikacijski habitatni tip območja: 6130 Travišča z velikim deležem težkih kovin z vegetacijo reda <i>Violetalia calaminariae</i> , ne bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– primerjava tehnoloških alternativ proizvodnje oksidnega prahu po postopku z rotirajočim mlinom in po BARTON postopku.
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga K2: Gradnja prenosnega plinovoda M 1/1 na odseku Ceršak–Kidričevo

Dimenzije posega	gradnja vzporednega plinovoda M1/1 od mejne merilno regulacijske postaje (MMRP) Ceršak do kompresorske postaje (KP) Kidričevo, DN 800, 70 bar, na odsekih v skupni dolžini 35,5 km
Čas trajanja postopka	3 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Slovenske gorice - doli (SI 5000004): 4943,07 ha/fizično prekrivanje: ni podatka; – SPA Drava (SI 5000011): celota: 9006,933 ha/fizično prekrivanje: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): 3622, 71 ha/ fizično prekrivanje: ni podatka; – Krajinski park Jareninski dol: 469,000 ha/fizično prekrivanje: ni podatka; – Naravni spomenik Perniško jezero: Ni podatka/fizično prekrivanje: ni podatka; – Krajinski park Drava: 2174,625 ha/ fizično prekrivanje: ni podatka; – Naravni spomenik Miklavž - izviri in ribniki: ni podatka/ni podatka; – Naravni spomenik Drava - stara struga: ni podatka/fizično prekrivanje: ni podatka.
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SPA Slovenske gorice – doli; – fizično prekrivanje: SPA Drava; – fizično prekrivanje: SCI Drava; – fizično prekrivanje: Krajinski park Jareninski dol; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Perniško jezero; – fizično prekrivanje: Krajinski park Drava; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Miklavž - izviri in ribniki; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Drava - stara struga
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območje SPA Slovenske gorice - doli in na kvalifikacijske vrste območja: bela štorklja (<i>Ciconia ciconia</i>), pogorelec (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) in zlatovranka (<i>Coracias garrulus</i>) bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); – vpliv na Krajinski park Jareninski dol bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); - vpliv na Naravni spomenik Perniško jezero bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); – vpliv na območje SPA Drava: na začetnem odseku Zrkovci–Kidričevo vpliva ne bo (ocena A), pri Miklavžu bo v času gradnje vpliv na območje Natura 2000 in na kvalifikacijske vrste bela štorklja (<i>Ciconia ciconia</i>) in belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); – vpliva na območje SCI Drava ne bo (ocena A); – vpliv na Krajinski park Drava bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); – vpliv na Naravni spomenik Drava - Stara struga bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); - vpliv na Naravni spomenik Miklavž - izviri in ribniki bo v času gradnje (ocena C), v času obratovanja pa (ocena B); – vpliv plinovoda na populacije kvalifikacijskih vrst ter ostale naravovarstveno pomembne pomembne vrste in habitatne tipe (ocena C).
Alternative postopka	PVO – lokacijske alternative poteka plinovoda, – tehnološke alternative zmogljivosti posega: DN 500 ali DN 800 SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju Javnost je bila vseeno obveščena, vendar ni bilo pripomb.
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– po končanih delih je treba na površini delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje, to se pravi nasuti plast zemlje, zatraviti prizadete travniške površine (sejanje s senenim drobirjem s sosednjih travnikov), na območju loke (gozda) pa, z izjemo vzdrževalnega pasu, izvesti nadomestne saditve z avtohtonimi drevesnimi vrstami in oblikovati gozdni rob; – omejitve glede dostopnih poti; – vse lokacije začasnih deponij med gradnjo morajo biti izbrane v dogovoru z naravovarstvenim nadzornikom; – zagotovijo se ukrepi za preprečevanje razlitij olj, maziv in goriv; – na območju poseganja v naravovarstveno pomembne habitate je treba te obnoviti, odstranjeno živico, posamezna drevesa in grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti. Obrežno rastlinstvo je treba kar najbolj ohraniti in uničeno nadomestiti. S posegi v obrežno vegetacijo se s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem in zasajanjem ne sme spreminjati fizikalna lastnost obrežja; – za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini je treba obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živica, posamezna drevesa in grmi; – brežine vodotokov naj bodo čim bolj sonaravno urejene, kjer le gre brez kamnometnih ureditev, kjer pa so te nujne, naj bodo špranje med kamni zapolnjene z zemljo in zatravljene; – na celotni trasi naj se čim manj posega v obvodne habitate potokov in pri prečkanju ohranja naraven (oziroma sedanji) tok in vodni režim. Zaželeno je, da se v obrežno vegetacijo potoka (pas 2 m) ne posega; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del in vzdrževanja glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – na območju, kjer trasa plinovoda poteka po mokrotnih površinah ob Perniškem jezeru, je potrebno izvesti gradnjo tako, da bodo površine po končanih delih vrnjene v prvotno stanje; – na območju južne trase plinovoda naj se vsaka izguba mejic, grmov, manjših skupin drevja (ne gozda), nadomesti z enakovredno zasaditvijo vzdolž trase; – gozdne poseke naj bodo povsem očiščene grmovne in drevesne vegetacije, v gozdno vegetacijo naj se posega v čim manjši meri. Pri poseku drevja se mora ohranjati nižja grmovna zarast. Rob preseka ne sme biti raven in oster, ampak valovit in višinsko razčlenjen. Gradbiščne površine bodo po končanih delih vrnjene v prejšnje stanje oziroma jih je treba zasaditi z ustrezno nadomestno vegetacijo, razen na mestu vzdrževalnega pasu daljnovoda, to je 5 m na vsako stran daljnovoda. Pri zasaditvi morajo biti uporabljene avtohtone rastlinske vrste; – v primeru betoniranja je treba preprečiti, da bi se betonske odplake izcejale v vodo. Vse ostanke gradbenega materiala in odpadkov je treba odstraniti na primerno deponijo; – površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati; – v primeru, da monitoring habitatnih tipov in metuljev v fazi obratovanja ugotovi, da se trasa zarašča z invazivnimi rastlinami in predlaga ukrepe za eradikacijo, je treba te ukrepe redno izvajati v fazi vzdrževanja območja plinovoda.

Priloga L2: 1.a faza gradnje Nordijskega centra Planica

Dimenzije posega	skupna zmogljivost Nordijskega centra Planica: 44000 obiskovalcev in z maksimalno dnevno obremenitvijo 25 000 obiskovalcev. Poseg sestavljajo: Bloudkova velikanka HS 104 in 139 m, mladinski skakalnici HS 66 in 84 m, otroške skakalnice HS 15, 30 in 45 m, osvetlitev skakalnic, zasneževanje skakalnic, rekonstrukcija letalnice bratov Gorišek.
Čas trajanja postopka	1 leto in 4 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Julijske Alpe (SI 5000019): 84550,18 ha/daljinski vpliv: 5,3 ha (0.006%); – SCI Julijske Alpe (SI 3000253): 74158,910 ha/daljinski vpliv: 5,3 ha (0.007%); – Triglavski narodni park: 83982,000 ha/daljinski vpliv: 5,3 ha (0.006%).
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposreden in daljinski vpliv: SPA Julijske Alpe; – neposreden in daljinski vpliv: SCI Julijske Alpe; – daljinski vpliv: Triglavski narodni park
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območje SCI Julijske Alpe (ocena C) in na kvalifikacijske vrste območja: navadni ris (<i>Lynx lynx L.</i>) (ocena C) in rjavi medved (<i>Ursus arctos L.</i>) (ocena C); – vpliv na območje SPA Julijske Alpe (ocena C) in na kvalifikacijske vrste območja: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) (ocena B), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) (ocena C), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) (ocena C), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) (ocena B), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>) (ocena B), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) (ocena B), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) (ocena B), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) (ocena B); – vpliv na Triglavski narodni park (ocena C) in na kvalifikacijske vrste območja: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) (ocena B), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) (ocena C), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) (ocena C), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) (ocena B), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>) (ocena B), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) (ocena B), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) (ocena B), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) (ocena B).
Alternative postopka	PVO – izbrane so lokacije obstoječih skakalnic; – snežni topovi z manjšo zvočno močjo; – zaradi ureditve akumulacije za pripravo umetnega snega, tega ni treba dovažati; – zgrajena bo komunalna kanalizacija; – parkirišča bodo asfaltirana in opremljena z lovilniki olj; – izbrane so lokacije obstoječih skakalnic;
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del, glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – v času gradnje je prepovedano posegati na območji Natura 2000 SCI Julijske Alpe in SPA Julijske Alpe ter na območje Triglavskega narodnega parka; – gradbeni material in gradbeni odpadki ter posekan les se v času gradnje in sečnje lahko začasno odlagajo le na že do sedaj degradirane površine in se ne smejo skladiščiti oziroma odlagati na območje gozdov in gozdnega roba;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- na območje gozdov in gozdnega roba izven območja posega se ne sme posegati z gradbeno mehanizacijo;
- v času gradnje je potrebno uporabljati gradbene stroje s čim manjšo zvočno močjo in upoštevati omejitve glede časa njihove uporabe glede na lokacijo gradnje;
- gradbena dela na odprtem se lahko izvajajo le v dnevnem času brez uporabe umetnih svetil, razen v izjemnih primerih, takrat pa je gradbišče dovoljeno osvetljevati le z okolju prijaznimi svetilkami;
- na območju posega je treba kot material za ureditev terena uporabljati zemeljske izkope, ki bodo nastali na območju posega, zemljine pa ni dovoljeno dovažati iz drugih območij, ker bi ta zemlja lahko vsebovala tujerodne organizme in njihove generativne dele;
- vse svetilke na območju posega morajo biti omejene na minimum, delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, mora biti enak 0%, svetilka mora imeti poudarjen rumeni in rdeči spekter svetlobe, ki ne vsebuje UV spektra, svetilka mora biti nepredušno zaprta, tako da se žuželke ne morejo ujeti vanjo;
- svetilke smejo osvetljevati le območje smučarskih skakalnic, zunaj igrišč in cest ter parkirišč na območju posega, sipanje svetlobe v okolico (predvsem gozdne površine) ni dovoljeno;
- svetilke so lahko prižgane največ do 20. ure, in sicer so lahko prižgane le za čas njihove uporabe (skakalci na skakalnicah in igralci na igriščih). Če je mogoče, je treba vgraditi stikala za samodejni izklop svetil;
- v času obratovanja nameravanega posega, mora investitor zagotoviti, da zaradi izvajanja dejavnosti na območju posega ne bodo presežene dovoljene mejne vrednosti hrupa na območju Triglavskega narodnega parka v neposredni bližini, in sicer v dnevnem času hrup ne sme presegati 50 dBA, v nočnem pa ne 45 dBA;
- izvajanje gradbenih del in sečnjo ter vzdrževanje posega naj nadzira naravovarstveni nadzornik ZRSVN, Območne enote Kranj;
- na celotnem območju posega in v njegovi okolici ni dovoljeno zasajati tujerodne in gensko spremenjene vegetacije in vnašati v okolje drugih tujerodnih in gensko spremenjenih organizmov

Priloga M2: Mala vetrna elektrarna Razdrto

Dimenzije posega	Nazivna moč generatorja vetrne elektrarne je 900 kW, maksimalna moč elektrarne pa je 910 kW. Skupna višina vetrne elektrarne znaša 77 m, površina, na kateri bo nameravan poseg, pa 1.8 ha. V dnu stolpa vetrne elektrarne je predviden transformator. Za potrebe postavitve in obratovanja male vetrne elektrarne je potrebno urediti nov dovoz na parcelo za transport in servis objekta, ploščad za potrebe postavitve montažnega žerjava ter ploščad za sestavljanje elementov male vetrne elektrarne.
Čas trajanja postopka	5 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Trnovski gozd - Nanos (SI 3000225): 52636, 488 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – SPA Trnovski gozd in Nanos - južni rob (SI5000021): 10370, 369 ha/neposredni vpliv: ni podatka; – Krajinski park Nanos - južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture: 2632 ha/fizično prekrivanje: 0,02 ha
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – daljinski vpliv: SPA Trnovski gozd in Nanos - južni rob; – fizično prekrivanje: Krajinski park Nanos - južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– pred posegom je treba preveriti uporabo zračnega prostora z vidika štorke, ki gnezdi v Razdrtem.
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območje SPA Trnovski gozd in Nanos - južni rob in Krajinski park Nanos - južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture je v času gradnje (majhen), v času obratovanja pa zmeren
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative;
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– po zaključenih gradbenih delih se območje ponovno zatravi in se prepusti naravni obnovi; – časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – izvajati se mora dveletni monitoring spremljanja prisotnosti in prehranjevališč bele štorke na širšem območju vetrnice; – v kolikor se na območju posega pojavijo invazivne vrste, je treba predvideti ter izvesti redno in hitro odstranjevanje le-teh

Priloga N2: Gradnja prenosnega plinovoda M2/1 Trojane–Vodice

Dimenzije posega	Prenosni plinovod v dolžini 34,149 km, DN 800, 70 bar.
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Prevoje (SI 3000079): 313,4 ha/fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Zadnje struge pri Suhadolah (SI 3000011): 51,91 ha/fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: 0,182 ha kvalifikacijskega habitatnega tipa (0,84%);
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: SCI Prevoje; – fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: SCI Zadnje struge pri Suhadolah
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja gradbenih in vzdrževalnih del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst; – na območju Natura 2000 Zadnje Struge pri Suhadolah je treba: med gradnjo fizično zaščititi sestoje kvalifikacijskega habitatnega tipa, ki mejijo na delovni pas in dela izvesti brez drenaže območja; – za gradnjo se uporabljajo obstoječe dostopne poti, morebitne nove poti se morajo izogniti vrednim habitatom. Pri prečkanju mokrotnih travnikov, pa tudi sicer, je treba za prometne poti uporabljati nasutja, ki so nastala za obstoječi plinovod. Na odseku, na katerem se trasi ločita, morajo biti prometne poti in odlagališča materiala čim ožji; – pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in zahteve iz naravovarstvenih smernic za prostorski akt
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva na območje SCI Prevoje in na kvalifikacijske vrste: kranjska sita (<i>Eleocharis carniolica</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) v času gradnje in obratovanja (ne bo 0); – vpliv na območje SCI Zadnje struge pri Suhadolah in na kvalifikacijske habitatne tipe 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka), (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)) v času gradnje bo (velik 3), v času obratovanja pa (zmeren 2)
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative: vodenje trase ob obstoječem plinovodu ali ob novi trasi, variante glede na okoljske zahteve;
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da – ne nanašajo se na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– v času gradnje se mora izvajati monitoring oziroma naravovarstveni nadzor z namenom spremljanja posegov v naravovarstveno pomembne habitatne tipe in habitate vrst ter z namenom nadzora izvajanja omilitvenih ukrepov; – na območjih s varstvenim statusom je potrebno obseg gradbišča in vseh manipulativnih površin zmanjšati na minimum; – na območju Natura 2000 Zadnje Struge pri Suhadolah je treba: med gradnjo fizično zaščititi sestoje kvalifikacijskega habitatnega tipa, ki mejijo na delovni pas, in sicer z gradbiščno ograjo oziroma opozorilnim trakom, dela izvesti brez drenaže območja, v fazi PZI naj se na območju Natura 2000 zmanjša odmik med cevema obstoječega in načrtovanega plinovoda in širino delovnega pasu na minimum, za dostop strojev in opreme se uporabljajo obstoječe poti, manipulativni prostor ob trasi naj bo čim ožji in

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

ne sme biti širši od delovnega pasu, določenega ob spremembah trase, ob izkopu je treba zgornjo plast humusa deponirati na način, da bo možno s tem slojem pokriti površine, prizadete v času gradnje, izkopano plast humusa je potrebno deponirati na način, da se ohrani vlažnost in talna favna v prsti, odprte površine se po izvedbi posega čimprej prekrijejo nazaj, zasipavanje se izvede izključno z izkopanim materialom, materiala naj se ne dovaža od drugod, odvečni material je potrebno deponirati izven območja Natura 2000;

– z gradnjo je treba uporabljati obstoječe dostopne poti, morebitne nove poti se morajo izogniti vrednim habitatom. Pri prečkanju mokrotnih travnikov, pa tudi sicer, je treba za prometne poti uporabljati nasutja, ki so nastala za obstoječi plinovod. Na odseku, na katerem se trasi ločita, morajo biti prometne poti in odlagališča materiala čim ožji;

– pri načrtovanju posegov v prostor je treba upoštevati naravovarstvene smernice za prostorski akt;

– po končanih delih je potrebno na površinah delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje, kar pomeni nasuti rodovitno plast zemlje, zatraviti prizadete travniške površine (sejanje s senenim drobirjem s sosednjih travnikov), na območju loke (gozda) pa, z izjemo vzdrževalnega pasu, izvesti nadomestne saditve z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami in oblikovati gozdni rob. Pri vzpostavljanju prvotnega stanja se uporabi rodovitna plast zemlje, ki je bila izkopana na mestu posega, zemljine se ne sme prinašati od drugod;

– površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je potrebno v naslednjih letih negovati, saj lahko v nasprotnem primeru bujna zeliščna vegetacija uduši posajene sadike;

– v brežine vodotokov se ne posega, razen kadar zaradi tehničnih možnosti drugače ni mogoče. Takrat je poseg omejen na delovni pas, po posegu pa se brežine povrnejo v prvotno oziroma naravno stanje. V primerih preprečevanja erozije se izvedejo konstrukcije iz lesa in kamnite zložbe v suho zasajene z naravno vegetacijo. Še posebej to velja za Rovščico in potok Stržen v Zadnjih strugah;

– na območju poseganja v naravovarstveno pomembne habitate je treba te obnoviti, odstranjeno živico in posamezna drevesa oziroma grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti. Obrežno rastlinstvo je treba kar najbolj ohraniti in uničeno nadomestiti. S posegi v obrežno rastlinstvo s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem in zasajanjem se ne sme spreminjati fizikalna lastnost obrežja vodotokov. Naravovarstveno pomembne habitate je treba povrniti v prvotno stanje sproti oziroma takoj po končanih gradbenih delih;

– za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini je treba obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živica, posamezna drevesa in grmi;

– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja gradbenih in vzdrževalnih del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst;

– med izvajanjem načrtovanih posegov je treba kar najbolj uporabljati obstoječe dostopne poti, morebitne nove dostopne poti se morajo izogniti vrednim habitatom, po posegu pa jih je treba sanirati in habitate povrniti v prvotno oziroma naravno stanje. Pri prečkanju mokrotnih travnikov, pa tudi sicer, je treba za prometne poti uporabljati nasutja, ki so nastala za obstoječi plinovod. Na odseku, kjer se trasi ločita, morajo biti prometne poti in odlagališča materiala čim ožji;

– gozdne poseke naj ne bodo povsem očiščene grmovne in drevesne

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

vegetacije, v gozdno vegetacijo naj se posega v najmanjši možni meri. Pri poseku gozda se bo ohranjala nižja grmovna zarast. Rob presek ne bo raven in oster, ampak valovit in višinsko razčlenjen;

- gradbiščne površine se morajo po končanih delih vrniti v prejšnje stanje, oziroma se morajo zasaditi z ustrezno nadomestno vegetacijo, razen na mestu vzdrževanega pasu plinovoda, to je 5 m na vsako stran od osi plinovoda. Pri zasaditvi morajo biti uporabljene avtohtone rastlinske vrste in upoštevane varnostne razdalje;
- v primerih betoniranja mora biti preprečeno, da bi se betonske odplake izcejale v vodo, ker so strupene za vodni živelj;
- vsi ostanki gradbenega materiala in kakršnikoli odpadki morajo biti odstranjeni na primerno deponijo;
- v času gradnje je potrebno zagotoviti tehnične in druge ukrepe za preprečitev odtekanja odpadnih voda in drugih nečistoč (olja, goriva) v tla in okolico, da ne pride do zastrupljanja vegetacije in vodotokov;
- vse lokacije začasnih deponij med gradnjo morajo biti izbrane v dogovoru z naravovarstvenim nadzorom;
- za celotno traso velja, da je treba čim manj posegati v obvodne habitate potokov in pri prečkanju ohraniti naraven (oziroma sedanji) tok in vodni režim. Posebno pozornost je treba posvetiti odsekom trase, ki potekajo vzporedno z Radomljo. Zaželeno je, da se v obrežno vegetacijo reke (pas 10–15 m) ne posega;
- med vzdrževanjem je prepovedano poseganje v obrežno vegetacijo vodotokov (še posebej Radomlje, Rovščice in Stržena);
- glede na to, da je na motenih tleh (odkopavanje, odprta zemlja) med gradnjo tudi velika verjetnost naselitve tujerodnih invazivnih vrst, ki ogrožajo avtohtono rastlinstvo, še posebej na območjih ob vodotokih in na mokrotni habitatnih tipih, je nujen monitoring vseh degradiranih površin vsaj še 3 leta po končanih delih, ko se pričakuje, da bo te površine že zarasla avtohtona vegetacija in bo verjetnost za naselitev invazivk zelo majhna

Priloga O2: Gradnja prenosnega plinovoda M2/1 Rogaška Slatina–Trojane

Dimenzije posega	Prenosni plinovod v dolžini 66,7 km, DN 800, 70 bar.
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Ložnica (SI 3000116): 64, 874 ha; – SCI Savinja - Letuš (SI 3000067): 225,005 ha/daljinski vpliv: 0,45 ha (0,15%); – Naravni spomenik Reka Ložnica s poplavnim območjem/fizično prekrivanje: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	CPVO: – SCI Ložnica. Ugotovljeno je bilo, da je pri določitvi območja Natura 2000 prišlo do napake v legi območja, zato presoje sprejemljivosti plana v varovana območja narave ni bilo treba izvesti; – fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: SCI Savinja - Letuš; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Reka Ložnica s poplavnim območjem
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja gradbenih in vzdrževalnih del glede na življenjski cikel prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; – med izvajanjem načrtovanih posegov se morajo uporabljati obstoječe dostopne poti, morebitne nove poti se morajo izogniti vrednim habitatom. Pri prečkanju mokrotnih travnikov, pa tudi sicer, je treba za prometne poti uporabljati nasutja, ki so nastala za obstoječi plinovod. Na odseku, na katerem se trasi ločita, morajo biti prometne poti in odlagališča materiala čim ožji; – trasa plinovoda prečka območje naravnega spomenika Ložnice tako, da bo potreben le minimalni posek dreves in grmovja. Kar najbolj je treba ohraniti obrežno rastje. Po zaključku del je treba na območju logov ob Ložnici zagotoviti vzpostavitev prvotnega stanja (nadomestna saditev poplavnega loga z lokalno značilnimi avtohtonimi vrstami, sonaravno urejanje brežin brez betoniranja in kamnometnih utrditev). Določitev mikrolokacije trase naj se opravi v prisotnosti sodelavcev pristojne naravovarstvene službe; – po gradnji je potrebna sanacija gradbišč – vzpostavitev prvotnega stanja: zatravitev (sejanje s senenim drobirjem s sosednjih travnikov) in zasaditev z avtohtonim rastlinstvom
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na območji Naravni spomenik Reka Ložnica s poplavnim območjem, SCI Ložnica in na kvalifikacijske vrste: temni mravljiščar (<i>Maculinea nausithous</i>) in strašnični mravljiščar bo v času gradnje in v času obratovanja (zmeren 2); – vpliv na območje SCI Savinja - Letuš in na kvalifikacijske vrste mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), sulec (<i>Hucho hucho</i>) in pohra (<i>Barbus meridionalis</i>) bo v času gradnje v primeru podvrtavanja (zmeren 2), v primeru prekopa reke pa (zelo velik 4), v času obratovanja vpliva na malega podkovnjaka (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) (vpliva ne bo 0), vpliv v času obratovanja na ribe bo v primeru podvrtavanja (majhen 1), v primeru prekopa reke pa (zmeren 1); – skupni vpliv na varovana območja bo v času gradnje (velik 3), v času obratovanja pa (zmeren 2)
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative: vodenje trase ob obstoječem plinovodu ali ob novi trasi, optimizacija obstoječe trase, variante glede na okoljske zahteve.
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE
Narava odločitve

Okoljevarstveno soglasje izdano

Omilitveni ukrepi PVO
postopka

– časovna omejitev (prilagoditev) izvajanja gradbenih in vzdrževalnih del glede na življenjski cikel prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst;

– trasa plinovoda bo prečkala območje naravnega spomenika Ložnice tako, da bo potreben le minimalni posek dreves in grmovja. Kar najbolj je treba ohraniti obrežno rastje. Po zaključku del je treba na območju logov ob Ložnici zagotoviti vzpostavitev prvotnega stanja (nadomestna saditev poplavnega loga z lokalno značilnimi avtohtonimi vrstami, sonaravno urejanje brežin brez betoniranja in kamnometnih utrditev). Določitev mikrolokacije trase naj se opravi v prisotnosti sodelavcev pristojne naravovarstvene službe;

– za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini je treba obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živica, posamezna drevesa in grmi;

– po gradnji je potrebna sanacija gradbišč – vzpostavitev prvotnega stanja: zatravitev (sejanje s senenim drobirjem s sosednjih travnikov) in zasaditev z avtohtonim rastlinstvom;

– na območjih s varstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, ekološko pomembna območja in naravne vrednote) je treba delovni pas in s tem obseg gradbišča in vseh manipulativnih površin zmanjšati na minimum;

– po končanih delih je potreba na površinah delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje, kar pomeni nasuti rodovitno plast zemlje, zatraviti prizadete travniške površine (sejanje s senenim drobirjem s sosednjih travnikov), na območju loke (gozda) pa, z izjemo vzdrževalnega pasu, izvesti nadomestne saditve z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami in oblikovati gozdni rob;

– površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati, saj lahko v nasprotnem primeru bujna zeliščna vegetacija uduši posajene sadike;

– brežine vodotokov naj bodo čim bolj sonaravno urejene, kjer le gre brez kamnometnih ureditev, kjer pa so te nujne, naj bodo špranje med kamni zapolnjene z zemljo in zatravljene;

– kjer plinovod poteka vzporedno z vodotokom, mora služnostni pas potekati v oddaljenosti od brega vodotoka pri potokih minimalno 5m in pri rekah 15m. Na ta način bo prostorsko omogočena ponovna zarast obrežne vegetacije, ki je bistven del vodnih habitatov;

– v vseh potokih in rekah je med gradnjo treba opraviti izlov rib in rakov en dan pred začetkom gradnje v vodotoku. Območje izlova naj bo na delovnem pasu plinovoda in vsaj še 100 m dolvodno od območja posega. Ribe in rake je treba premestiti gorvodno v istem vodotoku. Za izlov se obvesti pristojno ribiško družino in naravovarstveni nadzor;

– na območju poseganja v naravovarstveno pomembne habitatne tipe je treba te obnoviti, odstranjeno živico in posamezna drevesa oziroma grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti. Obrežno rastlinstvo je treba kar najbolj ohraniti in uničeno nadomestiti. S posegi v obrežno rastlinstvo s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem in zasajanjem se ne sme spreminjati fizikalna lastnost obrežja;

– za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini je treba obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živica, posamezna drevesa in grmi;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- med izvajanjem načrtovanih posegov je treba kar najbolj uporabljati obstoječe dostopne poti, morebitne nove poti se morajo izogniti vrednim habitatom. Pri prečkanju mokrotnih travnikov, pa tudi sicer je treba za prometne poti uporabljati nasutja, ki so nastala za obstoječi plinovod. Na odseku, kjer se trasi ločita, morajo biti prometne poti in odlagališča materiala čim ožji;
- gozdne poseke naj ne bodo povsem očiščene grmovne in drevesne vegetacije, v gozdno vegetacijo naj se posega v najmanjši možni meri. Pri poseku gozda se bo ohranjala nižja grmovna zarast. Rob presek ne bo raven in oster, ampak valovit in višinsko razčlenjen. Gradbiščne površine bodo po končanih delih vrnjene v prejšnje stanje oziroma bodo zasajene z ustrezno nadomestno vegetacijo, razen na mestu vzdrževanega pasu plinovoda, to je 5 m na vsako stran od osi plinovoda. Pri zasaditvi bodo uporabljene avtohtone rastlinske vrste in upoštevane bodo varnostne razdalje;
- v primerih betoniranja bo preprečeno, da bi se betonske odplake izcejale v vodo, ker so strupene za vodni živelj. Vsi ostanki gradbenega materiala in kakršnikoli odpadki bodo odstranjeni na primerno deponijo;
- v času gradnje je treba zagotoviti tehnične in druge ukrepe za preprečitev otekanja odpadnih voda in drugih nečistoč (olja, goriva) v tla in okolico, da ne pride do zastrupljanja vegetacije in vodotokov;
- vse lokacije začasnih deponij med gradnjo morajo biti izbrane v dogovoru z naravovarstvenim nadzorom;
- pri prečkanju potokov, ki so habitat na vodo vezanih zavarovanih vrst (Nezbiški potok, Preloški in Dvorski potok, Ponkvice, Selški potok, Kamenski potok, Pesnica, Križničev vir in Bolska), se na dolvodni strani izvede zadrževalnik za sediment, ki se spira v času gradnje v vodotoku (na primer zagatnica). Izvede naj se na način, da se na zagatnici namesti gosta mreža, ki bo maksimalno preprečila dolvodno spiranje sedimenta oziroma mulja;
- pri prečkanju Nezbiškega in Preloškega potoka, ki na mestu prečkanja še nista regulirana, je treba omejiti nove ureditve brežin in struge na minimum, kar pomeni, da je na teh mestih treba plinovod zakopati toliko globlje pod nivo dna struge, da posledično ureditve dna struge in brežin niso potrebne oziroma so le minimalne (le 0,5 do 1 m na vsako stran plinovoda);
- na območjih kjer plinovod poteka vzporedno z vodotoki in se zaradi razmer v prostoru ne more toliko odmakniti, da bi bil vodotok izven delovnega pasu, ter je zaradi tega v času gradnje načrtovano kanaliziranje potoka v betonsko cev, je po gradnji treba vrniti strugo v prejšnje stanje. To pomeni, da bo pred pričetkom del narejen posnetek poteka struge ter pasu obvodne drevesne in grmovne vegetacije, tako da se bo lahko po gradnji vzpostavilo prejšnje stanje, sama struga pa bo zemeljska, brez utrditev oziroma regulacij, paš ob vodotoku se bo ponovno zasadil z avtohtono obrežno vegetacijo. Čas gradnje se na teh območjih zmanjša na minimum (predvideno na 1 mesec na posameznem odseku plinovoda). Ti ukrepi veljajo za naslednje potoke: Nezbiški potok (med km 1.050 in km 1.500), Preloški potok (med km 5.500 in km 6.500) in Ponkvice (med km 11.500 in km 12.00);
- pri prečkanju Savinje v varianti s prekopom je med gradnjo treba preprečiti vsako fizično poseganje v prodišče, ki je pomembno dristišče rib in se nahaja takoj dolvodno pod načrtovanim delovnim pasom. Pred začetkom gradnje se mora izvajalec del o načinu izvedbe prekopa posvetovati z naravovarstvenim nadzorom, ki mora biti tudi prisoten ves

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

čas med gradnjo. Tudi tu je treba opraviti izlov rib pred začetkom gradnje;

- prečkanje Nezbiškega potoka – na odseku, kjer trasa plinovoda poteka vzporedno z Nezbiškim potokom, se v drevesno zarast ob potoku ne sme posegati. Zato je potrebno na tem odseku zožiti delovni pas;
- v naselju Vransko, kjer Bolska prečka regionalno cesto, poteka trasa plinovoda po južnem robu omenjene ceste. Delovni pas na tem mestu zaobjame manjši poplavni log ob Bolški. Omenjen log ima retenzijsko moč v smislu spreminjanja struge, ki jo izkazuje Bolska ob višjem vodostaju na širšem obravnavanem odseku. Na omenjenem odseku naj se torej delovni pas zoži;
- omilitev direktnega uničenja netopirjev med posekom dreves - delavce, ki bodo podirali drevje, je treba pred začetkom posegov nujno obvestiti naj bodo pozorni na debela z dupli in na morebitne najdbe netopirjev v njih. V primeru najdbe naj se obvesti naravovarstveni nadzor, ki bo nato opredelil nadaljnje ukrepe;
- posebni ukrepi za ohranjanje habitatov netopirjev, ki imajo zatočišča v duplih in drugih špranjah in razpokah: izguba dupel in špranj se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oziroma woodcrete) netopirnic. Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel in drugih drevesnih razpok. Možno je tudi, da se del debel z dupli, ki se odkrijejo med posegom, ohrani in predela v netopirnice. Na odsek (RT_07) naj se namesti 1 ploščata netopirnica. Natančna mesta postavitve netopirnic naj v sodelovanju z revirnim gozdarjem in lastniki gozdov določi biolog strokovnjak za netopirje, postavljene pa naj bodo čim prej po poseku drevja;
- postavitve netopirnic in služnostne pravice oziroma obveznosti v zvezi z netopirnicami naj bodo vezane na zemljišče oziroma lastnika zemljišča za 20 let;
- za pravilno izvedbo omilitvenih ukrepov je potreben monitoring v času gradnje, katerega osnovni namen je predvsem naravovarstveni nadzor nad izvajanjem omilitvenih ukrepov. Z nadzorom je potrebno pričeti že takoj v fazi pripravljanih del (sekanje vegetacije, zemeljska dela). Uvodni in seznanitveni sestanek izvajalca naravovarstvenega nadzora in izvajalcev pripravljanih in gradbenih del mora biti še pred začetkom vsakršnih del. Tako bodo lahko dela potekala po usmeritvah in pod nadzorom izvajalca monitoringa med gradnjo oziroma naravovarstvenega nadzora ter z najmanjšim možnim negativnim vplivom na naravo;
- izvajalec naravovarstvenega nadzora mora biti primerno usposobljen (biolog) in seznanjen z vsebino poročila o vplivih na okolje. Monitoring mora potekati najmanj enkrat na teden oziroma v skladu s sezonskostjo samih del na gradbišču;
- 14 dni pred načrtovanim pričetkom del je treba obvestiti tudi ZRSVN, Območna enota Celje, zaradi spremljanja stanja;
- izvajalec gradbenih del je kot zavezanec za izvedbo spremljanja stanja v času gradnje dolžan o opravljenih opazanjih zagotoviti izdelavo poročila, v katerem morajo biti zabeležene vse ugotovitve spremljanja stanja med gradnjo. V sklopu naravovarstvenega nadzora je treba oddajati mesečna poročila. Vsebina mesečnih poročil pri naravovarstvenem nadzoru so zapisniki obiskov na terenu in pripombe ter priporočila za nadaljnje delo izvajalcev, ki jih je potrebno nato upoštevati pri izvajanju del;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- pri namestitvi netopirnic ob zaključku gradnje mora sodelovati strokovnjak za netopirje, da bo potrdil lokacije netopirnic;
- v sklopu naravovarstvenega nadzora mora pri posegih v vodotoke sodelovati strokovnjak za ribe in rake, ki bo strokovno vodil odlov;
- zaradi preprečevanja okrnitve prehranjevalnih habitatov zaradi svetlobnega onesnaženja naj se območje MMPR in KP ne osvetljuje v nočnem in večernem času. Vkolikor je to potrebno (zaradi varovanja), pa naj imajo svetila vgrajen senzor za prižiganje in samodejni izklop, nikakor pa ne smejo svetiti neprestano. Za osvetljevanje naj se uporabijo popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in s čim manjšo emisijo UV svetlobe (npr. halogenska svetila);
- tretje in četrto leto po zaključku gradnje oziroma namestitvi netopirnic je treba na leto opraviti en pregled vseh netopirnic in ob tem oceniti uspešnost ukrepa;
- tri leta po zaključku gradnje je treba izvajati monitoring stanja rib in rakov v vodotokih in ob tem oceniti morebitno zmanjšanje ali celo izginotja posameznih populacij ter na podlagi rezultatov pripraviti predloge za dodatne ukrepe za vzpostavitev ugodnega ohranitvenega statusa zavarovanih vrst

Priloga P2: Gradnja 2. faze namakalnega sistema Kalce–Naklo

Dimenzije posega	Gradnja namakalnega sistema površine 155 ha (bruto površine 161 ha). Skupna dolžina primarnega cevovoda za območje druge faze bo znašala 9500 m
Čas trajanja postopka	8 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Krka (SI 3000227): celota: 1339,132 ha/fizično prekrivanje: SCI Krka: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SCI Krka
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– Ob neupoštevanju ukrepov je vpliv (ocena C) možen na kvalifikacijske vrste: ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>), navadni škržek (<i>Unio crassus</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), sulec (<i>Hucho hucho</i>), platnica (<i>Rutilus</i>), zvezdogled (<i>Gobio uranoscopus</i>), bolen (<i>Aspius aspius</i>), pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>), upiravec (<i>Zingel streber</i>), velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>); – na ostale vrste in habitatni tip: človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>), močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), bober (<i>Castor fiber</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion) vpliva ne bo (ocena A); – vpliv na habitatni tip 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez Ranunculion fluitantis in Callitricho-Batrachion bo nebitven (ocena B)
Alternative PVO postopka	– predstavljene so 3 variantne rešitve. Izbrana varianta je obravnavana v poročilu o vplivih na okolje in predstavlja namakalni sistem s črpanjem vode iz Krke – v kombinaciji z akumulacijo
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– vegetacija na brežinah Krke naj se ohranja v zatečenem stanju. Z odvečno zemljino (odpadki) se ne sme zasipavati brežin oziroma obrežja; – odvzemi vode so možni le v primeru, ko je vrednost raztopljenega kisika v vodi nad mejno vrednostjo za ciprinidne vode, to je 4 mg/l; – investitor mora zagotoviti merilno postajo za zvezno spremljanje pretoka, temperature in vrednosti raztopljenega kisika v vodi. Merilna postaja mora biti urejena na lastnem merskem mestu ali na ustreznem merskem mestu državne hidrološke mreže (Podbočje); – v primeru odvzema vode v obdobju, ko je pretok nižji kot znaša vrednost ekološko sprejemljivega pretoka, je namakanje dovoljeno izvajati izključno v dnevnem času. Odvzem v nočnem času ni dovoljen; – investitor mora letno spremljati izsledke državnega monitoringa za kemijsko in ekološko stanje vodotoka Krka na merilnem mestu Krška vas. V primeru, da se ugotovi poslabšanje stanja Krke, je potrebno s študijo ugotoviti ali obstaja povezava med povečanim odvzemom vode in stanjem vode v reki Krki

Priloga R2: Kompleks Krka Krško Sinteza 1 (1. faza)

Dimenzije posega	Novogradnje industrijskega kompleksa Krka Krško. Predvidena je gradnja večnamenskega obrata Sinteza 1 za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin s kemijsko sintezo v kapaciteti 30 t na leto. Posegi se bodo izvajali na površini 8,40 ha. V sklopu posega bodo zgrajeni: proizvodni objekt Sinteza 1 s prizidkom, pokrito skladišče za shranjevanje topil v 1 m ³ mobilnih cisternah ali 200 l sodih na EUR paletah v dveh delih. In sicer: za skladiščenje svežih topil, lužnic in odpadnih topil. Zajema tudi prostor z rezervoarji za shranjevanje odpadnih kloriranih topil – 2 rezervoarja po 10 m ³ , odpadnih vodnih lužnic – izravnalno nevtralizacijski bazen velikosti 60 m ³ , odpadnih nekloriranih topil – 2 rezervoarja po 20 m ³ in varnostna razbremenilna rezervoarja. pomožni objekt za pripravo energentov, in prostori za tehnično vzdrževanje, prostor z nadstreškom za odlaganje trdnih aktivnih in komunalnih odpadkov
Čas trajanja postopka	1 leto in 1 mesec
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– pSCI Ajdovska jama (SI3000191): 11298,08 ha/daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv: SCI Ajdovska jama Presoja sprejemljivosti je bila narejena v PVO postopku, v CPVO postopku pa ne. V vmesnem času je prišlo do spremembe Pravilnika o presoji sprejemljivosti, ki zahteva, da se ovrednoti dvakratni vpliv iz Priloge 2 tega pravilnika za posege, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje.
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– na območjih varstva narave se uredijo izpusti neonesnaženih industrijskih odpadnih voda in padavinskih voda iz kompleksa
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv na južnega podkovnjaka (<i>Rhinolophus euryale</i>) bo (ocena A), vpliv na hrastovega kozlička (<i>Cerambyx cerdo</i>) bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– dve varianti umestitve funkcionalnih enot po vrstah dejavnosti; – alternative glede tehnologije in postopkov čiščenja
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga S2: Razširitev in sanacija kamnoloma Suhor pri Vinici

Dimenzije posega	Sedanji kamnolom obsega 15,2 ha, z razširitvijo pa bo posegel še na 8,6 ha, skupaj na 23,8 ha. Letna proizvodnja bo ostala enaka – 150 000 m ³ agregatov letno, za kar bo treba odkopati 100 000 m ³ kamnine v raščenem stanju letno. Izvajanje sanacije je predvideno sočasno z izkoriščanjem
Čas trajanja postopka	8 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Kočevsko (SI3000263): 106341,57 ha/neposredni in daljinski vpliv: 6,48 ha (0,006%); – SPA Kočevsko - Kolpa (SI5000013): 97854,84 ha/neposredni in daljinski vpliv: 6,48 ha (0,007%)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni in daljinski vpliv: SCI Kočevsko; – neposredni in daljinski vpliv: SPA Kočevsko - Kolpa.
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– plast kamnolomske jalovine in humusa se mora nasuti v skupni višini minimalno pol metra; – eksploatacija mineralnih surovin je dovoljena samo ob sproti sanaciji že izkoriščenih površin. Pri zasaditvi se morajo uporabiti vrste, značilne za habitatni tip 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>); – preprečiti je treba onesnaževanje tal in posledično podzemnih habitatov; – ob nepredvidenem odprtju jame (brezna) je o tem treba obvestiti pristojne institucije, ki bodo jamo pregledale in dale navodila za ustrezno zavarovanje oziroma sanacijo podzemnega habitata; – za osvetlitev se morajo uporabiti popolnoma osenčena svetila z ravnim zaščitnim steklom in čim manjšo emisijo UV svetlobe, svetila morajo imeti vgrajen senzor za prižiganje in samodejni izklop; – odstranjevanje vegetacije je treba izvesti izven gnezditvene sezone ptic, ne sme se izvajati od začetka marca do konca avgusta; – spremljanje stanja okolja; – spremljanje uspešnosti sanacije
Glavne ugotovitve PVO postopka	SCI Kočevsko: – Na kvalifikacijske vrste: keslerjev globoček (<i>Gobio kesslerii</i>), navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>), drobni svitek (<i>Anisus vorticulus</i>), upiravec (<i>Zingel streber</i>), platnica (<i>Rutilus pigus</i>), pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>), zvezdogled (<i>Gobio uranoscopus</i> , alpski kozliček (<i>Rosalina alpina</i>), potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.), kapelj (<i>Cottus gobio</i>), navadna nežica (<i>Cobitis taenia</i>), velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>), pegunica (<i>Chalcalburnus chalcoides</i>), pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), sulec (<i>Hucho hucho</i>), Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>), veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>), navadni škržek (<i>Unio crassus</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), navadna obročnica (<i>Adenophora lilifolia</i>), brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>), veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>), drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwartii</i>), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) vpliva ne bo (ocena A). Vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe bo: veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>) (ocena B), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) (ocena C), širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) (ocena C), vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) (ocena C), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) (ocena C), navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) (ocena B), rjavi medved

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	(<i>Ursus arctos</i>) (ocena B), rogač (<i>Lucanus cervus</i>) (ocena C), človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>) (ocena C), volk (<i>Canis lupus</i>) (ocena B), 8310 Jame, ki niso odprte za javnost (ocena C) in 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion) (ocena C); SPA Kočevsko: – Na kvalifikacijske vrste: belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>), sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), velika uharica (<i>Bubo bubo</i>), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>) vpliva ne bo (ocena A). Vpliv na vrste bo: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) (ocena C), pisana penica (<i>Sylvia nisoria</i>) (ocena C), pivka (<i>Picus canus</i>) (ocena C), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>) (ocena C), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) (ocena C), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>) (ocena C)
Alternative postopka	PVO – tehnološke alternative: separacija (obdelave) materiala na etaži, pridobivanje celotnega materiala z uporabo hidravličnega bagra – brez vrtanja in razstreljevanja
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– plast kamnolomske jalovine in humusa se mora nasuti v skupni višini minimalno pol metra; – eksploatacija mineralnih surovin je dovoljena samo ob sproti sanaciji že izkoriščenih površin. Pri zasaditvi se morajo uporabiti vrste, značilne za habitatni tip HT Ilirsko hrastova belogabrovja; – preprečiti je treba onesnaževanje tal in posledično podzemnih habitatov; – ob nepredvidenem odprtju jame (brezna) je o tem treba obvestiti pristojne institucije, da bodo jamo pregledale in dale navodila za ustrezno zavarovanje oziroma sanacijo podzemnega habitata; – za osvetlitev se morajo uporabiti popolnoma osenčena svetila z ravnim zaščitnim steklom in čim manjšo emisijo UV svetlobe, svetila morajo imeti vgrajen senzor za prižiganje in samodejni izklop; – odstranjevanje vegetacije je treba izvesti izven gnezditvene sezone ptic, ne sme se izvajati od začetka marca do konca avgusta

Priloga T2: Izkoriščanje mineralne surovine – tehničnega kamna apnenca v kamnolomu Gabrovec (Vrbovo)

Dimenzije posega	Širitev kamnoloma s predvideno zmagljivostjo pridobivanja 130 000 t letno (75 000 m ³ agregatov v razsutem stanju oziroma 75 000 m ³ v raščenem stanju letno). Površina predvidenega pridobivalnega prostora Kamnoloma Gabrovec znaša 4,36 ha
Čas trajanja postopka	7 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Snežnik - Pivka (SI5000002): 54.810 ha /fizično prekrivanje: 4,36 ha (0,008 %) /neposredni vpliv: 6,13 ha (0,01 %), daljinski vpliv: 122,4 ha (0,2 %); – vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame: 450 km ² /fizično prekrivanje: 4,36 ha (0,01 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje, neposredni in daljinski vpliv: SPA Snežnik–Pivka; – fizično prekrivanje: Regijski park Škocjanske jame
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SPA Snežnik - Pivka: – vpliv na živalske vrste: kačar (<i>Circaetus gallicus</i>), beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>), podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>), slegur (<i>Monticola saxatilis</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), kotorna (<i>Alectoris graeca saxatilis</i>) in planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) bo nebistven (ocena B); – vpliv na SPA Snežnik - Pivka bo nebistven (ocena B); – vpliv na Regijski park Škocjanske jame bo nebistven (ocena B); – kumulativen vpliv posega z drugimi posegi, načrtovani v okolici, bo nebistven (ocena B).
Alternative PVO postopka	– alternative niso predvidene
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– po končanem izkoriščanju naj se izvede biološka rekultivacija: vse ravne površine in površine z manjšim naklonom se bo prekrilo z plastjo zemlje in humusa, zatravilo ali zasejalo avtohtono drevje in grmičevje. Sanacija etaž bo potekala od zgoraj navzdol, praktično po celem obodu kamnoloma. Sanacija platoja pa po končanem izkoriščanju. Sprotno sanacijo lahko razdelimo na dva dela, in sicer je prvo tehnična sanacija (oblikovanje in fizična stabilnost brežin) in drugo biološka sanacija (sajenje in sejanje rastlinskega pokrova); – za sadnjo ali setev je potrebno uporabljati rastišču prilagojene drevesne vrste ustrezne genske sestave, ki izvirajo iz lokalnim pogojem prilagojene provenience. Sadike oziroma seme morajo izhajati s submediteranskega provenienčnega območja; – odkopnega materiala se ne sme odlagati v gozd. Preprečeno mora biti vsako nepotrebno zasipanje in odstranjevanje podrasti v okoliškem gozdu; – spremljanje stanja nad izvedenimi sanacijskimi deli ter spremljanje stanja ptic

Priloga U2: Gradnja II. in III. etape obvoznice Črnomelj

Dimenzije posega	Gradnja regionalne ceste dolžine 1030 m ter 240 m priključne ceste (II. etapa) in gradnja priključne ceste v dolžini 283 m (III. etapa)
Čas trajanja postopka	15 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Dobličica (SI3000048): 382, 258 ha /fizično prekrivanje: ni podatka /neposredni vpliv: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Lahinja (SI3000075): 824, 177 ha /daljinski vpliv: ni podatka.
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – SCI Dobličica/fizično prekrivanje; – SCI Lahinja/daljinski vpliv
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SCI Dobličica: – bober (<i>Castor fiber</i>), navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) in človeška ribica <i>Proteus anguinus</i>, notranje cone oddaljene več kot 300 m gorvodno od posega. Prav tako se habitatni tip 6210 (Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia)) in 8310 (Jame, ki niso odprte za javnost) ne nahajata na vplivnem območju posega. Vpliva posega na te vrste in habitatni tip ne bo (ocena A); – v primeru osvetljevanja lahko obvoznica vpliva na habitat metulja velikega frfotavčka (<i>Leptidea morsei</i>), vpliv bo nebitven (ocena B); – na ugodno stanje habitata metulja črtastega medvedka (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) lahko vpliva tudi prašenje, v primeru osvetljevanja gradbišča in cestišča v večernem in nočnem času se lahko pričakujejo negativni vplivi na vrsto. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo vplivi nebitveni (ocena C). Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>): v času gradnje obstaja nevarnost izcejanja betonskih odpadkov, goriva, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih in/ali strupenih snovi v vodo. Vpliv bo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Močvirna sklednica (<i>Emys orbicularis</i>): habitat vrste je po Dodatku za varovana območja Dobličica z obrežjem. V habitat vrste se bo posegalo v času gradnje mostu, trajni negativen vpliv pa bo predstavljal most (hrup s cestišča, odvajanje z nevarnimi snovmi onesnažene vode s cestišča v vodotok). Vpliv bo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) in veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>). Obvoznica bo predstavljala trajni vpliv v prehranjevalnem habitatu obeh vrst. Po linijski obrežni vegetaciji se netopirji orientirajo, zato bi poseka vegetacije v večji dolžini negativno vplivala na obe vrsti. Svetlobno onesnaževanje z gradbišča ali s cestišča zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu lahko moti nočno aktivne netopirje. Posredna posledica povečane gostote žuželk v okolici so lahko tudi naleti netopirjev in trki v vozila. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo vplivi nebitveni (ocena C); – habitatni tip 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) je na vplivnem območju predvidene trase, izven območja Natura 2000. Vpliva na kvalifikacijski habitatni tip 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) ne bo (ocena A); SCI Lahinja: – zaradi osvetljevanja cestišča je možen vpliv na velikega podkovnjaka (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>). Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

	vplivi nebstveni (ocena C). Za vrsto je lahko moteče svetlobno onesnaževanje z gradbišča ali cestišča zaradi sevanja proti nebu. Posledica povečane gostote žuželk okoli svetil bi lahko bili trki netopirjev z vozili; – vpliva posega na vrste in habitatne tipe: veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>), močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), platnica (<i>Rutilus pigus</i>), pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>), kapelj (<i>Cottus gobio</i>), navadni škržek (<i>Unio crassus</i>), človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>), Kesslerjev globoček (<i>Gobio kessleri</i>), 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculus fluitantis</i> in <i>Callitriche-Batrachion</i>, 6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno muljastih tleh (<i>Molinia caerulea</i>), 7210* Karbonatna nizka barja z navadno reziko (<i>Cladium mariscus</i>) in vrstami zveze <i>Caricion davallianae</i>, 7230 Bazična nizka barja, 8310 Jame, ki niso odprte za javnost, 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronium-Carpinion</i>), ne bo (ocena A)
Alternative postopka	PVO – lokacijske alternative
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– v vodotok naj se z gradbenimi deli ne posega, prav tako naj se v vodotoku ne čisti gradbenih strojev ali vanj odvajajo onesnažene vode z gradbišča; – na iztoku onesnažene meteorne vode s cestišča v Dobličico je treba načrtovati zadrževalnik in lovilec olja; – vegetacija na brežinah Dobličice se mora ohranjati v največji možni meri; – v času gradnje naj se degradirano območje pod mostom čez Dobličico zasadi z nižjo lokalno avtohtono grmovno vegetacijo; – temelji konstrukcije mostu naj ne posegajo v 5 m obrežni pas; – gradbišča naj se v nočnem času ne osvetljuje. Med obratovanjem je vzdolž obvoznice sprejemljiva le razsvetljava s svetilkami, ki omogočajo osvetljavo talnih površin in ne osvetljujejo neba in širše okolice. Uporabljajo naj se žarnice s čim manjšim deležom ultravijolične svetlobe.

Priloga V2: Gradnja objekta NOTOL 2 Krka - Ločna

Dimenzije posega	Gradnja novega obrata NOTOL 2, v katerem bo potekala proizvodnja končnih farmacevtskih izdelkov z letno proizvodnjo v kapaciteti 1.600 t/leto oziroma 5,5 t/dan. Lokacija načrtovanega objekta je v obstoječem kompleksu tovarne
Čas trajanja postopka	9 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Krka (SI 3000227): celota: 1339,132 ha/daljinski vpliv: ni podatka.
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv: SCI Krka
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva na območje SCI Krka ne bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– tehnološke alternative glede čiščenja odpadnega zraka
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano v sklopu okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga Z2: Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka

Dimenzije posega	Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka (gradnja protipoplavnega nasipa v dolžini 5.571 m, prestavitev Mlinskega potoka v dolžini 1.607 m, vnašanje 282.000 m ³ zemeljskih izkopov). Površina območja obravnave meri 35,6 ha
Čas trajanja postopka	11 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI 5000011): celota: 9006,933 ha/fizično prekrivanje: 35,26 ha (0,4%), neposredni vpliv: 12,5 ha, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): celota: 3622,71 ha/fizično prekrivanje: 1,7 ha (0,047%), neposredni vpliv: 12,5 ha, daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Drava: 2174,625 ha/fizično prekrivanje: 35,6 ha (0,6%); – Naravni spomenik Dupleški log: 14,77 ha/fizično prekrivanje: 1,27 ha (8,6%); – Naravni spomenik Drava - stara struga: ni podatka/fizično prekrivanje: le na območju izlivnega dela nove struge Mlinskega potoka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje, neposredni vpliv: SPA Drava; – fizično prekrivanje, neposredni vpliv: SCI Drava; – fizično prekrivanje: Krajinski park Drava; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Dupleški log; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Drava - stara struga
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SPA Drava: – vpliv na SPA Drava bo nebistven s pogoji (ocena C); – vpliva na kvalifikacijske vrste: bela štorclja (<i>Ciconia ciconia</i>), belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>), črna čigra (<i>Chlidonias niger</i>), črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>), kormoran (<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>), liska (<i>Fulica atra</i>), mali deževnik (<i>Charadrius dubius</i>), mali galeb (<i>Hydrocoloeus minutus</i> (Larus minutus)), mali martinec (<i>Actitis hypoleucos</i>), mali ponirek (<i>Tachybaptus roficollis</i>), mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>), mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>), močvirski martinec (<i>Tringa glareola</i>), navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), rečni cvrčalec (<i>Locustella fluviatilis</i>), rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i> (Larus ridibundus)), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), sivka (<i>Aythya ferina</i>), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>), velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i> (Egretta alba)), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>), zvonec (<i>Bucephala clangula</i>) bo nebistven s pogoji (ocena C); SCI Drava: – vpliv na SCI Drava bo nebistven s pogoji (ocena C); – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez Ranunculion fluitantis in Callitriche-Batrachion, 6210(*) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) ne bo (ocena A), vpliv na vrste in habitatne tipe: 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) bo nebistven

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE		(ocena B), vpliv na grbastega okuna (<i>Gymnocephalus baloni</i>) in bolena (<i>Aspius aspius</i>) bo nebišven s pogoji (ocena C); – vpliv na Krajinski park Drava bo nebišven s pogoji (ocena C); – vpliv na Naravni spomenik Dupleški log bo nebišven s pogoji (ocena C); – vpliv na Naravni spomenik Drava - Stara struga bo nebišven (ocena B)
Alternative postopka	PVO	– predstavljena je ena lokacijska alternativa, – tehnološke alternative (možnost zmanjšanja precejjanja podzemne vode pod nasipom ob visokih vodah Drave, tesnilna zavesa pod nasipom na različnih globinah tesnenja), – alternative glede gradbenih rešitev (iskanje novih virov materiala).
Pripombe javnosti v PVO postopku		Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju Javnost je bila vseeno obveščena, vendar ni bilo pripomb.
Narava odločitve		Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka		– novonastala travišča na visokovodnem nasipu je treba vzdrževati na naravi prijazen način, z eno košnjo letno, ki se ne sme izvajati pred začetkom avgusta, brez uporabe gnojil in fitofarmacevtskih sredstev, – struga mlinskega potoka naj se nad izlivom (na območju konkave med P3 km 0+080 in P4 km 0+160) uredi brez utrditev in drugih struktur ter zasaditev, – gradbena dela in podiranje dreves se izvaja v času zunaj gnezditvene sezone, med 1. avgustom in 1. aprilom, – izlivni del Mlinskega potoka v Dravo se mora urejati izven drstitvene sezone in prezimovalnega obdobja, to je od 1. avgusta do 1. oktobra, – na zračni strani nasipa v območju KP Drava se morata tudi v bodoče ohranjati obstoječa raba in parcelacija, – na trasi posega odstranjen humusni material se lahko uporabi izključno za humuziranje nasipa in se odvaža na lokacije izven območja državnega prostorskega načrta, – izven območja nasipa mora NS Dupleški log ostati povsem nepoškodovan. Pred pričetkom gradnje naj se ob sodelovanju sodelavcev ZRSVN opravi natančna razmejitev območja nasipa in območja NS Dupleški log. Naravovarstveno pomembno območje in območje nasipa naj se pred začetkom del razmeji z ustrezno ograjo, ki bo preprečevala dostop na naravovarstveno pomembno območje ter zmanjševala vplive prekomernega hrupa in prekomernega prašenja

Priloga A3: Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Dogoš do jezua v Melju

Dimenzije posega	Vodnogospodarska ureditev Drave na odseku od Dogoš do jezua v Melju (gradnja protipoplavnega nasipa v dolžini 2630 m). Površina območja obravnave meri 44,9 ha (visokovodni nasip s spremljajočimi ureditvami 6,2 ha, ostale že zgrajene ureditve na območju Malečnika 38,8 ha)
Čas trajanja postopka	6 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI 5000011): celota: 10806,33 ha/fizično prekrivanje: 44,9 ha (0,4%), neposredni vpliv: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): celota: 3622,71 ha/fizično prekrivanje: 38 ha (1,2%), neposredni vpliv: 47,7 ha, daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Drava: 2174,625 ha/fizično prekrivanje: 44,9 ha (2 %); – Naravni spomenik Drava - stara struga: ni podatka/fizično prekrivanje: 32 ha (12 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje, neposredni, daljinski vpliv: SPA Drava; – fizično prekrivanje, neposredni, daljinski vpliv: SCI Drava; – fizično prekrivanje: Krajinski park Drava; – fizično prekrivanje: Naravni spomenik Drava - stara struga
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SPA Drava: – vpliv na SPA Drava bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliva na kvalifikacijske vrste: bela štorclja (<i>Ciconia ciconia</i>), belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>), črna čigra (<i>Chlidonias niger</i>), črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>), kormoran (<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>), liska (<i>Fulica atra</i>), mali deževnik (<i>Charadrius dubius</i>), mali galeb (<i>Hydrocoloeus minutus</i> (Larus minutus)), mali martinec (<i>Actitis hypoleucos</i>), mali ponirek (<i>Tachybaptus roficollis</i>), mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>), mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>), močvirski martinec (<i>Tringa glareola</i>), navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), rečni cvrčalec (<i>Locustella fluviatilis</i>), rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i> (Larus ridibundus)), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), sivka (<i>Aythya ferina</i>), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>), velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i> (Egretta alba)), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>), zvonec (<i>Bucephala clangula</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); SCI Drava: – vpliv na SCI Drava bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), bolen (<i>Aspius aspius</i>), kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), kapelj <i>Cottus gobio</i>) ne bo (ocena A), vpliv na habitatni tip 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi bo nebitven (ocena B), vpliv na vrsto: črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C)
Alternative postopka	PVO – lokacijske alternative; – tehnološke alternative (izvedba tesnilne stene); – alternative glede gradbenih rešitev (iskanje novih virov materiala)
Pripombe javnosti v PVO postopku	Javna razgrnitev v fazi izdaje okoljevarstvenega soglasja ni bila opravljena 107. člen Zakona o prostorskem načrtovanju Javnost je bila vseeno obveščena, vendar ni bilo pripomb.
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

Omilitveni ukrepi PVO postopka

- v največji možni meri se morajo ohraniti obstoječe mejice, grmišča ter posamezne grmi in drevesa v kmetijski krajini. Za nadomestne zasaditve se morajo uporabiti izključno avtohtone ter za gnezdenje ptic primerne vrste dreves in grmovnic (npr. črni trn, brogovita, beli gaber, topoli itd., ne pa npr. robinija oziroma eksotične vrste dreves);
- gradbena dela in podiranje dreves se lahko izvajata v času zunaj gnezditvene sezone, med 1. avgustom in 1. Aprilom;
- v največji možni meri je treba uničeno in poškodovano lesno zarast nadomestiti z lokalno avtohtono (po možnosti istovrstno). Novo nastali gozdni rob je treba zasaditi z avtohtonimi grmovnimi in drevesnimi vrstami, da se izognemo dodatnemu propadanju dreves zaradi izpostavljenosti;
- vizualen vpliv nasipa je po končanih delih potrebno omiliti z razgibanjem nasipnega mikroreliefa ter zasaditvijo avtohtone lesne zarasti. Pozorneje je treba oblikovati zlasti tiste odseke, kjer nasip posega v gozd. Zasaditev se mora prilagajati obstoječemu krajinskemu vzorcu, razgibana naj bo tako vrstno (avtohtone drevesne in grmovne vrste), kakor tudi v višinskem in horizontalnem gabaritu;
- na trasi nasipa odstranjen humusni material se lahko uporabi izključno za humuziranje nasipa in se ga ne sme odvažati na lokacije izven območja Državnega lokacijskega načrta;
- površino nasipa je potrebno zatraviti z lokalno avtohtono travno mešanico;
- novonastala travišča na visokovodnem nasipu je treba vzdrževati na naravi prijazen način, z eno košnjo letno, ki se ne sme izvajati pred začetkom avgusta, brez uporabe gnojil in fitofarmacevtskih sredstev. To je pomembno s stališča morebitne ekološke pasti za ptice, ki gnezdijo na tleh, pri čemer prezgodnja košnja deluje uničujoče na njihov gnezditveni uspeh. Poleg tega takšno vzdrževanje bistveno dviguje biodiverzitetno območje in s tem tudi boljše prehranske pogoje za gnezdilke kmetijske krajine;
- na zračni strani nasipa v območju KP Drava se morata tudi v bodoče ohranjati obstoječa namenska raba in parcelacija

Priloga B3: Povečanje fermentacijske zmogljivosti za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin z biološkimi postopki Lek Lendava

Dimenzije posega	Projekt: Razširitev fermentacijskih kapacitet v Lek Lendava – Fermentacija 2. Poseg obsega: rušitvena dela za odstranitev obstoječega platoja na lokaciji Fermentacija 2 in nadkrite manipulativne ploščadi, gradnja novega objekta Fermentacija 2, vgradnja dveh fermentatorjev, gradnja betonskega platoja in postavitev pralnikov odpadnih plinov iz fermentacije s pripadajočo opremo, gradnja nove nadkrite manipulativne ploščadi in postavitev rezervoarja 60 m ³ v prestrezni posodi za sprejem odpadnega micelija
Čas trajanja postopka	14 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Mura (SI 5000010): celota: 11298,08 ha/daljinski vpliv: ni podatka, SPA Mura-dodatek (SI 5000010): celota: 3233,68 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Mura (SI 3000147): celota: 8244,13 ha/daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv: SPA Mura in SPA-dodatek; – daljinski vpliv: SCI Mura
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SPA Mura: – vpliva na SPA Mura ne bo (ocena A); – vpliva na kvalifikacijske vrste: bela štorclja (<i>Ciconia ciconia</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), bičja trstnica (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>), čebelar (<i>Merops apiaster</i>), črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>), duplar (<i>Columba oenas</i>), grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>), kobiličar (<i>Locustella naevia</i>), mala tukalica (<i>Porzana parva</i>), mali deževnik (<i>Charadrius dubius</i>), mali martinec (<i>Actitis hypoleucos</i>), mokož (<i>Rallus aquaticus</i>), pisana penica (<i>Sylvia nisoria</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), pogorelec (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>), rakar (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>), rečni cvrčalec (<i>Locustella fluviatilis</i>), rjava penica (<i>Sylvia communis</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), slavec (<i>Luscinia megarhynchos</i>), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>), srpična trstnica (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), trstni cvrčalec (<i>Locustella luscinioides</i>), veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>), ne bo (ocena A); SCI Mura: – vpliva na SCI Mura ne bo (ocena A); – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), dristavični spreletavec (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>), beloplavuti globoček (<i>Gobio albipinnatus</i>), bolen (<i>Aspius aspius</i>), pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), činklja (<i>Misgurnus fossilis</i>), navadna nežica (<i>Cobitis taenia</i>), smrkež (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>), močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), velika senčica (<i>Umbra krameri</i>), sabljarka (<i>Pelecus cultratus</i>), močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>), strašnični mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), temni mravljiščar (<i>Maculinea nausithous</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), drobní svitek (<i>Anisus vorticulus</i>), hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>), 91E0* Obrežna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	Alnion incanae, Salicion albae)), 3150 Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition, 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez Ranunculion fluitantis in Callitricho-Batrachion, 3270 Reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez Chenopodion rubri p.p. in Bidention p.p., 6410 Travniki s prevladujo stožko (Molinia spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (Molinion caeruleae), 6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis), 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), ne bo (ocena A).
Alternative postopka	PVO – tehnološke alternative (sistem čiščenja odpadnega zraka iz fermentacije)
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da – ne nanašajo se na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	– Okoljevarstveno soglasje izdano v sklopu okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga C3: Daljnovod 110 kV Murska Sobota–Lendava

Dimenzije posega	Projekt: Gradnja daljnovoda 110 kV Murska Sobota–Lendava, v dolžini 27,43 km
Čas trajanja postopka	17 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Mura (SI 5000010): celota: 11298,08 ha/neposredni vpliv: 5,41 ha (0,047 %), daljinski vpliv: 442,42ha (3,92 %), SPA Mura-dodatek (SI 5000010): celota: 3233,68 ha/neposredni vpliv: 0,20 ha (0,0063 %), daljinski vpliv: 252,55 ha (7,81 %); – SCI Mura (SI 3000147): celota: 8244,13 ha/daljinski vpliv: 44,60 ha (0,54 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – neposredni in daljinski vpliv: SPA Mura in SPA-dodatek; – daljinski vpliv: SCI Mura.
CPVO postopek	Ne
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	Ne
Glavne ugotovitve PVO postopka	SPA Mura: – vpliv na SPA Mura bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliva na vrste: bičja trstnica (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>), čebelar (<i>Merops apiaster</i>), grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>), mala tukalica (<i>Porzana parva</i>), mali deževnik (<i>Charadrius dubius</i>), mokož (<i>Rallus aquaticus</i>), plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), pogorelček (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>), rakar (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>), srpična trstnica (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>), trstni cvrčalec (<i>Locustella luscinioides</i>) ne bo (ocena A), vpliv na vrste: bela štorclja (<i>Ciconia ciconia</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), kobiličar (<i>Locustella naevia</i>), mali martinec (<i>Actitis hypoleucos</i>), pisana penica (<i>Sylvia nisoria</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), slavec (<i>Luscinia megarhynchos</i>), črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>), duplar (<i>Columba oenas</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), rečni cvrčalec (<i>Locustella fluviatilis</i>), rjava penica (<i>Sylvia communis</i>), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); SCI Mura: – vpliv na SCI Mura bo (ocena A in ocena B), – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: sabljarka (<i>Pelecus cultratus</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), bolen (<i>Aspius aspius</i>), močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>), strašnični mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), temni mravljiščar (<i>Maculinea nausithous</i>), navadna nežica (<i>Cobitis taenia</i>), beloplavuti globoček (<i>Gobio albipinnatus</i>), nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>), činklja (<i>Misgurnus fossilis</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), velika senčica (<i>Umbra krameri</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), drobní svitek (<i>Anisus vorticulus</i>), dristavični spreletavec (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>), kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), smrkež (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>), 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>), 6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, 6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinia caerulea</i>), 3270 Reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez <i>Chenopodium rubri</i> p.p. in <i>Bidens</i> p.p., 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	Ranunculion fluitantis in Callitriche-Batrachion, 3150 Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition, 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion), 91E0* Obrežna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)) ne bo (ocena A); – kumulativni vpliv na območji SCI Mura in SPA Mura bo nebitven (ocena B).
Alternative postopka PVO	– lokacijske alternative
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– nekatera stojna mesta stebrov je treba prilagoditi zahtevam varstva ptic, – najvišjo zaščitno vrv je treba opremiti z vidnimi oznakami; – pri gradnji naj se odstrani le zarast, ki neposredno ovira potek izvedbenih del; – prevoz gradbene mehanizacije in dovoz gradbenega materiala naj se v največji možni meri izvajata po obstoječi infrastrukturi. Manipulativne površine za gradbene stroje in skladišča materiala ter nevarnih snovi naj bodo izven območja Natura 2000; – vzdrževalne poti daljnovoda naj potekajo v čim večji meri izven naravovarstveno visoko vrednotenih površin; – odlaganje odpadkov v naravno okolje, predvsem na območjih Natura 2000, ni dopustno; – pri odrikih zemlje je treba zagotoviti, da se humusna plast skrbno odgrne in deponira na lokaciji posega ločeno od ostalega materiala ter se takoj po končani gradnji uporabi za prekritje; – na novo nastali gozdni rob je treba čim prej sanirati; – križanje vodotoka Ledava je v času gradnje treba ustrezno zaščititi; – sečnja gozda in druga hrupnejša dela naj se ne izvajajo v času gnezdenja ptic: od začetka marca do konca julija; – hrupna dela se lahko opravljajo od vključno avgusta do vključno marca, – vsi gradbeni stroji in transportna vozila morajo biti tehnično brezhibni in izdelani v skladu z normami glede emisij hrupa in izpušnih plinov. Zvočni signali naj se uporabljajo le v nujnih primerih; – po končani gradnji je treba na vseh prizadetih površinah omogočiti čimprejšnje zaraščanje z avtohtono vegetacijo. V času obratovanja je treba površine redno vzdrževati in preprečevati zarast z neavtohtono (robinijo in rdečim hrastom); – v primeru, da bodo novo zgrajeni objekti osvetljevani, je treba uporabljati zasenčene svetilke in usmerjeno osvetljevanje

Priloga D3: Gradnja avtoceste na odseku Draženci–mednarodni mejni prehod Gruškovje (dolžine 13,05 km) z vzporedno regionalno cesto

Dimenzije posega	Projekt: gradnja avtoceste na odseku Draženci–mednarodni mejni prehod Gruškovje (dolžine 13,05 km) z vzporedno regionalno cesto (v skupni dolžini 13,899 km)
Čas trajanja postopka	17 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Boč - Haloze - Donačka gora (SI 3000118): celota: 10818,12 ha/fizično prekrivanje: 1,21 ha (0,02 %); – SCI Haloze vinorodne (SI 3000117): celota: 6299,01 ha/fizično prekrivanje: 0,59 ha (0,07 %)
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SCI Boč - Haloze - Donačka gora; – fizično prekrivanje: SCI Haloze vinorodne.
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– tehnične rešitve prečkanja vodotokov se prilagodijo in čim manj spreminjajo morfološke značilnosti vodotokov. Obstoječa vegetacija se ohranja in kar najbolj varuje; – betonirani deli vodotokov se oblikujejo s kamenjem s čim globljimi špranjami; – avtocesta se na celotni trasi na obeh straneh zaščiti z varovalno ograjo, – uredijo se štirje prehodi za prostoživeče živali v sklopu mostov ali podvozov; – tehnične rešitve prečkanja vodotokov se prilagodijo in čim manj spreminjajo morfološke značilnosti vodotokov. Obstoječa vegetacija se ohranja in kar najbolj varuje; – ob prečkanju avtoceste čez vse vodotoke se uredijo prehodi za vidro in dvoživke; – izvede se omiljevalni ukrep za metulje, in sicer se uredi nadomestni habitat za temnega mravljiščarja (<i>Maculinea nausithous</i>) in strašničnega mravljiščarja (<i>Maculinea teleius</i>), (v nadaljnjem besedilu: mravljiščar); – lokacija nadomestnega habitata obsega območje na zahodni strani avtoceste med odsekom avtoceste od km 5 + 480 do km 6 + 150 in vzporedno cesto v velikosti 7,46 ha in območje na vzhodni strani avtoceste med odsekom avtoceste od km 6 + 080 do km 6 + 300 in vzporedno cesto v velikosti 0,61 ha. Slednje predstavlja obstoječi in zato pomemben del za ohranitev habitata mravljiščarja; – v nadomestnem habitatu se uredijo nižinski ekstenzivno gojeni travniki, ki so potencialni življenjski in prehrabni habitat za vse razvojne faze metuljev iz rodu mravljiščarjev. Na jugovzhodni strani območja se ohranja zdravilna strašnica (<i>Sanguisorba officinalis</i>), (v nadaljnjem besedilu: strašnica) kot prehranjevalni habitatni tip mravljiščarja, na preostalem območju pa se uredijo primerni mokrotni travniki, na katerih zdravilna strašnica lahko uspeva ob ustrezni kmetijski rabi; – na celotnem območju, določenem za nadomestni habitat se do začetka urejanja nadomestnega habitata ohranja nespremenjena kmetijska raba ali pa se ta prilagodi pogojem za izvedbo nadomestnega habitata; – vzpostavitev nadomestnega habitata obsega tehnično ureditev in nato aktivno usmerjanje življa v zeleno stanje; – investitor mora pripraviti projekt vzpostavitve nadomestnega habitata in začeti urejati nadomestni habitat do izdaje gradbenega dovoljenja za urejanje območja oskrbne postaje Podlehnik. Mnenje, da so dela začeta, izda ZRSVN; – pri pripravi projekta iz prejšnjega odstavka se upoštevajo navodila iz

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

	Predloga ureditve nadomestnega habitata za AC odsek Draženci–MMP Gruškovje z vključitvijo regionalne ceste: Predlog lokacije nadomestnega habitata z utemeljitvijo (OIKOS, d. o. o., Domžale, št. proj. 1182/09, november 2009) in strokovnega mnenja ZRSVN; – za zatavljenje njivskih površin v nadomestnem habitatu se lahko uporabi vegetacijski pokrov z območja oskrbnega centra Podlehnik – zahod, kjer uspeva zdravilna strašnica in kjer je bil evidentiran mravljiščar, ali pa seno z donatorskih travnikov, kjer uspeva zdravilna strašnica; – tehnična ureditev nadomestnega habitata mora biti izvedena do izdaje uporabnega dovoljenja za območje oskrbne postaje Podlehnik; – investitor mora zagotoviti spremljanje stanja tehnično že izvedenega nadomestnega habitata in aktivno usmerjati njegov razvoj v zeleno stanje z izvedbo dodatnih ukrepov, zlasti pa: spremljati prisotnost zdravilne strašnice in obseg površin, na katerih uspeva, spremljati stanje favne metuljev tri leta po tehnični izvedbi oziroma do ugotovitve, da je nadomestni habitat uspešno vzpostavljen; – strokovni nadzor pri vzpostavitvi nadomestnega habitata izvaja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, ki izda tudi mnenje, da je nadomestni habitat uspešno vzpostavljen
Glavne ugotovitve PVO postopka	SCI Boč - Haloze - Donačka gora: – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: velikonočnica (<i>Pulsatilla grandis</i>), 8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, 91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), 9189* Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih, 8220 Silikatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) ne bo (ocena A), vpliv na vrste in habitatne tipe: mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), 8210(*) polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) bo nebitven s pogoji (ocena B), vpliv na habitatni tip Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); SCI Haloze vinorodne: – vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>), 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco Brometalia</i>) ne bo (ocena A)
Alternative PVO postopka	– lokacijske alternative
Pripombe javnosti v PVO postopku	Da – ne nanašajo se na področje ohranjanja narave
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– poseg naj se v največji meri načrtuje izven območja habitatnih tipov Nižinski ekstenzivno gojeni travniki, Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh ter Bukovi gozdovi; – prečkanje in regulacije vodotokov naj se načrtujejo tako, da bodo zmanjšane na najmanjšo možno raven in da se ob upoštevanju poplavne varnosti območja državnega lokacijskega načrta ohrani vodni in poplavni režim širšega območja; – dela, ki jih je potrebno izvesti za ureditev predvidenega avtocestnega odseka, naj se čim bolj omejijo na samo območje državnega lokacijskega načrta. Za začasne prometne in gradbene površine naj se prednostno uporabijo obstoječe infrastrukturne in druge manipulativne površine; – oblikujejo naj se čim bolj naravni gozdni robovi, kasneje naj se primerno vzdržujejo; – omogoči naj se dostopnost travnikov s kmetijsko mehanizacijo, ki bo omogočala košnjo

Priloga E3: Gradnja III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana

Dimenzije posega	Projekt: gradnja III. faze Centralne čistilne naprave Ljubljana (povečanje zmogljivosti s 360.000 PE na 555.000 PE in gradnja terciarne stopnje čiščenja)
Čas trajanja postopka	6 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SCI Sava - Medvode - Kresnice (SI3000262): celota: 382.99 ha/ daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – daljinski vpliv: SCI Sava - Medvode - Kresnice
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– posegi na območjih Natura 2000 so dopustni le s soglasjem organa, pristojnega za ohranjanje narave
Glavne ugotovitve PVO postopka	SCI Sava - Medvode - Kresnice: – vpliv na SCI Sava - Medvode - Kresnice bo pozitiven (ocena A); – vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.), sulec (<i>Hucho hucho</i>) in platnica (<i>Rutilus pigus</i>), blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>) bo pozitiven (ocena A)
Alternative PVO postopka	– tehnološke alternative: dva koncepta čiščenja
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– omilitveni ukrepi niso potrebni

Priloga F3: Elektrifikacija, rekonstrukcija in nadgradnja železniške proge Pragersko–Hodoš

Dimenzije posega	Projekt: Izvedba elektrifikacije železniške proge v dolžini 109 km in rekonstrukcijo železniške proge na odsekih pred Ormožem, v Pavlovcih in v Ivanjkovcih, v skupni dolžini 6,2 km
Čas trajanja postopka	9 mesecev
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Drava (SI 5000011): celota: 9006,933 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Drava (SI 3000220): celota: 3622,71 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SPA Goričko (SI 50000091): celota: 38.990 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Goričko (SI 3000221): celota: 38.990 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SPA Mura (SI 5000010): celota: 11298,08 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka, SPA Mura-dodatek (SI 5000010): celota: 3233,68 ha/daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Mura (SI 3000215): celota: 8244,13 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – SCI Pavlovski potok - Libanja (SI 3000142): celota: 97.066 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Goričko: 46268,00 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Ljutomerski ribniki in jeruzalemske gorice: 1346,00 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Krajinski park Jeruzalemsko - Ormoške gorice: 1911,00 ha/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Rezervat Ormoško jezero: ni podatka/daljinski vpliv: ni podatka; – Spomenik narave rastišče narcis v Veržaju: ni podatka/daljinski vpliv: ni podatka; – Rastišče rakitovca Središče ob Dravi: ni podatka/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Ormož, Dob ob izviru Lešnice: ni podatka/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Ormož, drevored divjega kostanja ob Kolodvorski cesti ob železniški postaji: ni podatka/fizično prekrivanje: ni podatka, daljinski vpliv: ni podatka; – Bukev (I), k. o. Gruškovje, Kmetijski kombinat Ptuj: ni podatka/daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SPA Drava; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SCI Drava; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SPA Goričko; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SCI Goričko; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SPA Mura; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SCI Mura; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: SCI Pavlovski potok – Libanja; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Krajinski park Goričko; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Krajinski park Ljutomerski ribniki in Jeruzalemske gorice; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Krajinski park Jeruzalemsko Ormoške gorice; – daljinski vpliv: Rezervat Ormoško jezero;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

	– daljinski vpliv: Spomenik narave rastišče narcis v Veržeju; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Rastišče rakitovca Središče ob Dravi; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Ormož, Dob ob izviru Lešnice; – fizično prekrivanje, daljinski vpliv: Ormož, drevored divjega kostanja ob Kolodvorski cesti ob železniški postaji; – daljinski vpliv: Bukev (I), k. o. Gruškovje, Kmetijski kombinat Ptuj
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– z rekonstrukcijo železniške proge in regulacijo vodotokov v Pavlovcih in Ivanjkovcih se posega na območja naravovarstveno visoko vrednotenih habitatnih tipov (obrežna lesna vegetacija, mokrotni travniki, trstičja in združbe visokih šašev) ter habitate ogroženih vrst ptic in vodnih organizmov. Na območju rekonstrukcij v Pavlovcih in Ivanjkovcih se: – prepreči uničenje naravovarstveno visoko vrednotenih površin in po posegu izvede ustrezna sanacija (sonaravne ureditve potokov Lahonščica in Pavlovski potok, omogočanje migracije živali pod mostovi), – zagotovijo ukrepi za varovanje vodnih organizmov. Dela v vodotoku se izvajajo zunaj drstitvene sezone rib, ki traja od februarja do julija, ohranja se povezanost ribjih habitatov, posegi naj bodo prostorsko in časovno omejeni z minimalnim vnosom snovi, – gradnja in rekonstrukcija proge na območju Pavlovcev in Ivanjkovcev se ne izvaja med gnezdenjem ptic, to je od začetka aprila do konca junija, – na območju rekonstrukcij pred Ormožem se: – gradbena dela opravljajo v marcu in od julija do oktobra, zunaj obdobja zimovanja in gnezdenja ptic, – prepreči se mora uničenje naravovarstveno visoko vrednotenih površin. Dela naj se načrtujejo in opravljajo tako, da na območju med železniško progo in reko Dravo oziroma izlivnim delom Sejanskega potoka in Pesnice ne bo posegov in da se tu tudi ne bo premikala mehanizacija ali odlagal gradbeni material. Gradbišče se organizira na severni strani obstoječega železniškega nasipa, – gradbišče in dostopi do gradbišča se morajo organizirati tako, da bo prizadetih najmanj dodatnih površin. Izkopani ali gradbeni material se odloži zunaj območij naravovarstveno visoko vrednotenih habitatnih tipov in habitatov, – brežine reke Drave, Pesnice in Sejanskega potoka se morajo ohranjati z vso obstoječo obvodno zarastjo. Tam, kjer to ne bo mogoče, se obrežna zarast ustrezno nadomesti in brežine ozelenijo, – v izlivni del potoka Lešnice se ne sme posegati, – po končani gradnji na celotnem območju gradbišča se mora vzpostaviti prvotno stanje. Vse na novo urejene površine se morajo ozeleniti oziroma zasaditi z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami – med opravljanjem del se mora zagotovi naravovarstveni nadzor; – za ohranjanje narave in naravnih vrednot je treba upoštevati tudi naslednje pogoje: – če bi se med monitoringom v prvih treh letih obratovanju ugotovilo, da je število povozov prostoživečih živali tako povečano, da ogroža populacije posameznih vrst, se na mestih, na katerih bi se to pokazalo za potrebno, izvedejo dodatni omilitveni ukrepi, kot so: postavitve klasičnih svetlobnih odsevnikov, svetlobnih odsevnikov z dodanimi zvočnimi odvračali ali v skrajnem primeru zavarovanje posameznega krajšega odseka z zaščitno ograjo, – če se pri obratovanju izkaže, da je smrtnost ptic na kakšnem predelu proge zaradi trka z vodniki bistveno povečana, se med stebri napelje dodatno jekleno pletenico in opremi z visečimi tablam v velikosti 0,5 x SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

	0,5 m, ki bodo povečale vidnost električnih vodnikov. Table morajo biti obarvane tako, da bodo dobro vidne v vseh vremenskih razmerah (ali rdeče ali s črno belim vzorcem) in nameščene na pletenico na vsakih 5 m; – z gradnjo ne smejo biti prizadeta naravno ohranjena območja, na katerih niso neposredno predvideni posegi ali gradbišča; – prepovedano je izpuščanje tekočin ali odlaganje kakršnega koli materiala, saj to pomeni spremembo bivalnih razmer redkih in ogroženih živalskih vrst; – pri izkopih gradbenih jam za temelje stebrov je treba preprečiti morebitna izlitja nevarnih snovi v gradbeno jamo oziroma v podtalnico
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliva na zavarovana območja: Bukev (I), k. o. Gruškovje, Kmetijski kombinat Ptuj, Ormož, grajski park, Rezervat Ormoško jezero, Ormož, Dob ob izviru Lešnice, Ormož, drevored divjega kostanja ob Kolodvorski cesti ob železniški postaji, Rastišče rakitovca Središče ob Dravi, Krajinski park Ljutomerski ribniki in jeruzalemske gorice, Krajinski park Jeruzalemsko Ormoške gorice, Spomenik narave rastišče narcis v Veržuju, Krajinski park Goričko (ocena A); - SPA Drava: – vpliv na SPA Drava bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliva na kvalifikacijske vrste: bela štoklja (<i>Ciconia ciconia</i>), belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), črna čigra (<i>Chlidonias niger</i>), črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>), mali deževnik (<i>Charadrius dubius</i>), mali martinec (<i>Actitis hypoleucos</i>), močvirski martinec (<i>Tringa glareola</i>), navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>), rečni cvrčalec (<i>Locustella fluviatilis</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>), vodomec (<i>Alcedo atthis</i>), rumena pastirica (<i>Motacilla flava</i>) ne bo (ocena A), vpliv na vrste: mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>), njivska gos (<i>Anser fabalis</i>), sivka (<i>Aythya ferina</i>), čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>), zvonec (<i>Bucephala clangula</i>), velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i> (<i>Egretta alba</i>)), liska (<i>Fulica atra</i>), mali galeb (<i>Hydrocoloeus minutus</i> (<i>Larus minutus</i>)), rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i> (<i>Larus ridibundus</i>)), mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>), veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>), kormoran (<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>), mali ponirek (<i>Tachybaptus roficollis</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), plašica (<i>Remiz pendulinus</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>), čopasta črnica (<i>Aythya ferina</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); - SCI Drava: – vpliv na SCI Drava bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), plazeča zelena (<i>Apium repens</i>), bolen (<i>Aspius aspius</i>), kapelj (<i>Cottus gobio</i>), grbasti okun (<i>Gymnocephalus baloni</i>)), 8260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez Ranunculus fluitans in Callitricho-Batrachion, 6110* Skalna travišča na bazičnih tleh (Alyso-Sedion albi), 6210* Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh ne bo (Festuco-Brometalia) (ocena A), vpliv na vidro (<i>Lutra lutra</i>) in Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)) bo nebitven s pogoji (ocena C); - SPA Mura: – vpliva na SPA Mura ne bo (ocena A); – vpliva na vrste: bičja trstnica (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>), breguljka (<i>Riparia riparia</i>), čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>), čebelar (<i>Merops apiaster</i>), grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>), mala tukalica (<i>Porzana</i>

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

parva), mali deževnik (*Charadrius dubius*), mokož (*Rallus aquaticus*), plašica (*Remiz pendulinus*), prepelica (*Coturnix coturnix*), rakar (*Acrocephalus arundinaceus*), srpična trstnica (*Acrocephalus scirpaceus*), trstni cvrčalec (*Locustella luscinioides*), mali martinec (*Actitis hypoleucos*), vodomec (*Alcedo atthis*), bela štoklja (*Ciconia ciconia*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), duplar (*Columba oenas*), srednji detel (*Dendrocopos medius*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), vijeglavka (*Jynx torquilla*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), rečni cvrčalec (*Locustella fluviatilis*), kobiličar (*Locustela naevia*), sršenar (*Pernis apivorus*), slavec (*Luscinia megarhynchos*), pivka (*Picus canus*), pisana penica (*Sylvia nisoria*), rjava penica (*Sylvia communis*) ne bo (ocena A);

SCI Mura:

– vpliva na SCI Mura ne bo (ocena A);

– vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: veliki pupek (*Triturus carnifex*), močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), bolen (*Aspius aspius*), nižinski urh (*Bombina bombina*), vidra (*Lutra lutra*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), drobni svitek (*Anisus vorticulus*), rogač (*Lucanus cervus*), kačji potočnik (*Ophiogomphus cecilia*), smrkež (*Gymnocephalus schraetzer*), 3270 Reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez *Chenopodium rubri* p.p. in *Bidenton* p.p., 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculus fluitantis* in *Callitricho-Batrachion*, 3150 Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez *Magnopotamion* ali *Hydrocharition*, 91E0* Obrežna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)) ne bo (ocena A);

SCI Pavlovski potok (Libanja):

– vpliva na SCI Pavlovski potok (Libanja) ne bo (ocena A);

– vpliva na kvalifikacijske vrste: strašnični mravljiščar (*Maculinea teleius*) in temni mravljiščar (*Maculinea nausithos*) ne bo (ocena A);

SPA Goričko:

– vpliva na SPA Goričko ne bo (ocena A);

– vpliva na kvalifikacijske vrste: bela štoklja (*Ciconia ciconia*), prepelica (*Coturnix coturnix*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), hribski škrganec (*Lullula arborea*), veliki skovik (*Otus scops*), sršenar (*Pernis apivorus*), pogorelec (*Phoenicurus phoenicurus*), pivka (*Picus canus*), smrdokavra (*Upupa epops*) ne bo (ocena A);

SCI Goričko:

– vpliva na SCI Goričko ne bo (ocena A);

– vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: veliki pupek (*Triturus carnifex*), vidra (*Lutra lutra*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), rogač (*Lucanus cervus*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), navadni škrček (*Unio crassus*), bakreni senoženik (*Colias myrmidone*), močvirski cekinček (*Lycaena dispar*), strašnični mravljiščar (*Maculinea teleius*) in temni mravljiščar (*Maculinea nausithos*), potočni piškurji (*Eudontomyzon spp.*), 6210* Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco brometallia*), 6410 Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia spp.*) nakarbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), 6510 Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Saguisorba officinalis*) ne bo (ocena A);

Kumulativnih in sinergijskih vplivov se ne pričakuje (ocena A)

Alternative postopka	PVO	– predstavljena ena tehnična rešitev
Pripombe javnosti v PVO postopku	v	Ne
		SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– za zmanjšanje negativnega vpliva na kvalifikacijske vodne ptice je treba v območju do 100 m na obe strani od prehoda preko reke Drave gradbena dela izvesti v marcu ali v obdobju od julija do oktobra; – poseke drevesne in grmovne vegetacije je treba izvesti v času izven vegetacijske oziroma gnezditvene sezone. Sekanje se lahko izvaja v jesenskem in zimskem času od oktobra do februarja; – dela se morajo načrtovati in izvajati tako, da na območju med železniško progo in reko Dravo oziroma izlivnim delom Sejanskega potoka in Pesnice ne bo posegov in da se tudi ne bodo izvajali premiki mehanizacije ali deponiranje gradbenih materialov (gradbišče mora biti organizirano na severni strani obstoječega železniškega nasipa); – v brežine in obstoječo obvodno zarast brežine reke Drave, Pesnice in Sejanskega potoka naj se ne posega oziroma naj se poseg omeji na najmanjši možen obseg; – v izlivni del potoka Lešnica ni dovoljeno posegati

Priloga G3: Gradnja daljnovoda DV 110+20 kV od Železniki do RTP Bohinj

Dimenzije posega	Gradnja daljnovoda DV 110+20 kV od Železniki do RTP Bohinj. Skupna dolžina elektroenergetskega voda bo 20,06 km, od tega skupna dolžina kablovoda 1,11 km in dolžina daljnovoda 18,95 km
Čas trajanja postopka	4 mesece
Varovano območje, na katero je poseg segel, in površina tega varovanega območja/Površina posega na varovano območje	– SPA Jelovica (SI 5000001): celota: 9930, 00 ha/fizično prekrivanje: dolžina 1,708 km, daljinski vpliv: ni podatka; – pSCI Bohinjska Bistrica (SI 3000259): celota: 650,142 ha/fizično prekrivanje: : dolžina 0,144 m, daljinski vpliv: ni podatka; – pSCI Nemški Rovt (SI 3000019): celota: 9930,00 ha/fizično prekrivanje: dolžina 0,675 m, daljinski vpliv: ni podatka; – pSCI Ratitovec (SI 3000110): celota: 2469.147 ha/fizično prekrivanje: : dolžina 5,23 km, daljinski vpliv: ni podatka
Presoja sprejemljivosti izvedena	PVO: – fizično prekrivanje: SPA Jelovica; – fizično prekrivanje: pSCI Bohinjska Bistrica; – fizično prekrivanje: pSCI Nemški Rovt; – fizično prekrivanje: pSCI Ratitovec
CPVO postopek	Da
Omilitveni ukrepi iz CPVO postopka	– čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne sovпада, ali v čim manjši možni meri, z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja; – čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom rastlin tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja; – konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja Jelovica (Območje Natura 2000): – pri gradnji daljnovoda naj se čim manj posega v območje gozda, – pri gradnji daljnovoda v gozdovih naj se prednostno izkoriščajo že obstoječi koridorji, – trasa daljnovoda naj se locira čim bolj ob cesti, na že degradirana območja, – dela naj ne potekajo v razmnoževalnem obdobju živali od marca do septembra, – pri gradnji daljnovoda naj se pušča večje število odmrlih in suhih dreves in mrtvega lesa, – deli prizadete površine naj se po končanih delih sanirajo tako, da se vzpostavi prvotno stanje oziroma se temu najbolj približa, – za deponiranje odvečnega gradbenega in odkopnega materiala naj se izberejo ustrezna (za to določena) mesta zunaj območja Jelovice; – konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja Ratitovec (Območje Natura 2000): – pri gradnji daljnovoda v gozdovih naj se prednostno izkoriščajo že obstoječi koridorji, – trasa daljnovoda naj čim manj posega na varovano območje, – trasa daljnovoda naj se locira čim bolj ob cesti, na že degradirana območja, – deli prizadete površine naj se po končanih delih sanirajo tako, da se vzpostavi prvotno stanje oziroma se temu najbolj približa, – za deponiranje odvečnega gradbenega in odkopnega materiala naj se izberejo ustrezna (za to določena) mesta zunaj območja Ratitovec,

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	– konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja Nemški Rovt (Območje Natura 2000): – treba je ohraniti gozdni rob na južnem delu območja in omejitve ter živice, ki predstavljajo linijske objekte za orientacijo netopirjev; – konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja Bohinjska Bistrica (Območje Natura 2000): – stojna mesta nosilnih stebrov daljnovoda naj se locirajo izven območja ohranjenih travnikov, – odvečen odkopni material naj se deponira na ustrezno izbranih deponijah izven ohranjenih travnikov.
Glavne ugotovitve PVO postopka	– vpliv posega na SPA Jelovica in kvalifikacijske vrste: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>), sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliva posega na pSCI Bohinjska Bistrica in na kvalifikacijsko vrsto in habitatni tip: črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) in 91K0 ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliv posega na pSCI Nemški Rovt in na kvalifikacijsko vrsto: mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C); – vpliv posega na pSCI Ratitovec in na kvalifikacijsko vrsto: mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) in habitatni tip: 6510 nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) bo nebitven s pogoji (ocena C)
Alternative PVO postopka	– alternativne rešitve so bile predstavljene v postopku priprave prostorskega akta in v postopku celovite presoje vplivov na okolje
Pripombe javnosti v PVO postopku	Ne
Narava odločitve	Okoljevarstveno soglasje izdano
Omilitveni ukrepi PVO postopka	– Ratitovec: na območju plana in v njegovi okolici na Natura 2000 območju Ratitovec se je treba v času izvajanja sečnje in izvajanja gradbenih del s stroji izogniti območju z obstoječimi gozdnimi jasami in gozdnimi čistinami z grmovno in zeliščno vegetacijo, in sicer z uporabo obstoječih gozdnih poti, oziroma kjer se gozdnim jasam in gozdnim čistinam ni mogoče popolnoma izogniti, naj se vanje posega minimalno; – Ratitovec: pri izvajanju sečnje gozda v koridorju daljnovoda na Natura območju Ratitovec naj se ta dela izvajajo tako, da ne bodo poškodovana ostala drevesa v bližini. Pri izvajanju sečnje je treba ohraniti podrast gozda in morebitno grmiščno vegetacijo ter na območju pustiti manjše veje posekanih listnatih dreves za zaščito tal pred izsušitvijo. Na območju je na strmih predelih treba ohraniti tudi vse drevesne panje in posamezna posekana debla dreves manj uporabnih sortimentov prečno na pobočje, da se prepreči nastanek erozijskih žarišč; – Ratitovec: pri širjenju obstoječih gozdnih poti na Natura območje Ratitovec se je treba čim bolj izogniti obstoječi drevesni vegetaciji, prav tako pri izdelavi novih dostopnih poti do stebrov. Nove dostopne poti je treba po končanju gradnje daljnovoda v ustrezni sezoni povrniti v prvotno stanje, in sicer izsekana območja s pogozditvijo z avtohtonimi listavci, predvsem z navadno bukvijo. Ohrani naj se čim manjši del novo izdelanih poti, in sicer le te, ki so nujno potrebne za vzdrževanje trase; – Ratitovec: v času gradnje na območju Natura 2000 Ratitovec naj se ne posega v skalnate stene sredi gozdnih pobočij;

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

- Ratitovec: odvečni izkopni material naj se ne odlaga na gozdnato pobočje in na območje obstoječih gozdnih jas in gozdnih čistin na območju Natura 2000 Ratitovec tako, da se sproti odvaža na deponijo izven območij Natura 2000;
- Ratitovec: pri vzdrževanju trase daljnovoda na območju Natura 2000 Ratitovec je treba izvajati selektivno sečnjo z ohranjanjem grmovne zarasti pod žicami daljnovoda s postopno vedno višjimi drevesi proti robnim delom trase za zaščito novo nastalega roba gozda. Pri vzdrževanju trase naj se do območja trase dostopa po obstoječih gozdnih poteh;
- Jelovica: na območju Natura 2000 Jelovica in na vplivnem območju, to je med stebri SM 37–SM 40, SM 69–SM 72, SM 80–SM 95 naj se sečnja dreves in spravilo lesa ne izvajata med 1. februarjem in 30. julijem. Gradnja in vzdrževanje trase naj se med stebri SM 37–SM 39, SM 69–SM 72 in SM 80–SM 95 ne izvajata v obdobju 1. februar –15. avgust, prav tako pa naj se gradnja in vzdrževanje trase med stebri SM 77–SM 80 ne izvajata v obdobju 1. januar–15. avgust zaradi zagotavljanja miru v razmnoževalnem obdobju ptic ter v času njihovega gnezdenja in vzreje mladičev na območju;
- Jelovica: pri izvajanju del na trasi na območju Natura 2000 Jelovica je treba posebej paziti, da se ne izravnava podlaga oziroma gozdna tla, ki so tu v obliki tal in grbinasta;
- Jelovica: na območju Natura 2000 Jelovica je treba na trasi daljnovoda tako v času izvajanja sečnje in gradbenih del kot v času vzdrževanja trase puščati mrtvi les (sušice dreves, štori, posamezna podrta ostarela debla dreves listavcev, drevesa z dupli);
- Jelovica: pri izvajanju sečnje gozda v koridorju daljnovoda na območju Natura 2000 Jelovica naj se ta izvaja tako, da ne bodo poškodovana ostala drevesa v bližini. Pri izvajanju sečnje je treba ohraniti podrast gozda in morebitno grmiščno vegetacijo ter manjše ostanke posekanih listnatih dreves za zaščito tal pred izsušitvijo;
- Jelovica: pri izvedbi gradnje stebrov na območju Natura 2000 Jelovica je treba zemljišče okrog stebrov povrniti v prvotno stanje, in sicer na gozdnatem območju zasaditi z avtohtono grmovno vegetacijo, ki uspeva na območju;
- Jelovica: nove gozdne poti na območju Natura 2000 Jelovica naj se izdelujejo previdno in s čim manj ravnanja tal oziroma planiranja terena, le ta naj se v čim večji meri po končanju del povrne v prvotno stanje s pogozdovanjem z avtohtonimi listavci (navadna bukev) in iglavci (bela jelka);
- Jelovica: na območju Natura 2000 Jelovica naj izvajanje sečnje in gradbenih del ter izdelavo gozdnih poti nadzira naravovarstveni nadzornik ZRSVN Območne enote Kranj;
- Jelovica: pri vzdrževanju trase daljnovoda na območju Natura 2000 Jelovica je treba izvajati selektivno sečnjo z ohranjanjem grmovne zarasti pod žicami daljnovoda in s postopno vedno višjimi drevesi proti robnim delom trase za zaščito novo nastalega roba gozda. Pri vzdrževanju trase daljnovoda naj se do trase dostopa po obstoječih gozdnih poteh;
- Jelovica: odvečni izkopni material naj se ne odlaga na gozdnato območje in na območje obstoječih pašnikov na območju Natura 2000 Jelovica, ampak naj se sproti odvaža na deponijo izven območij Natura 2000;
- Jelovica: pri daljnovodu na območju Natura 2000 Jelovica in daljnovodu, ki ima na območje Natura 2000 le daljinski vpliv, to je med stebri SM 36–SM 40, SM 69–SM 72, SM 77–SM 95, morajo biti izolatorji na stebrih, kjer je tehnično mogoče (nosilni stebri), obrnjeni navzdol in

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

dolgi vsaj 60 cm, razdalja med dvema žicama oziroma prevodnikoma mora biti v horizontalni smeri minimalno 140 cm in v vertikalni smeri prav tako minimalno 140 cm;

– Jelovica: v času sečnje, gradnje in vzdrževanja trase daljnovoda je na območju Natura 2000 Jelovica treba ohraniti vsa mravljišča;

– Nemški Rovt: izvajanje sečnje in gradbenih ter vzdrževalnih del na območju Natura 2000 Nemški Rovt naj poteka le v dnevnem času oziroma pri dnevni svetlobi brez uporabe umetnih svetil;

– Nemški Rovt: pri izvajanju sečnje gozda na območju Natura 2000 Nemški Rovt v koridorju daljnovoda naj se ta izvaja tako, da ne bodo poškodovana ostala drevesa v bližini. Pri izvajanju sečnje je treba ohraniti podrast gozda in morebitno grmiščno vegetacijo ter manjše ostanke posekanih listnatih dreves za zaščito tal pred izsušitvijo;

– Nemški Rovt: na območju Natura 2000 Nemški Rovt je treba na robnem območju koridorja urediti in vzdrževati gozdni rob;

– Nemški Rovt: manjše travniške površine na območju Natura 2000 Nemški rovt, ki so prisotne na območju trase in v njenem vplivnem območju znotraj gozdnatih območij, je treba ohraniti v obstoječem stanju in nanje čim manj posegati z mehanizacijo; – Nemški Rovt: nove dostopne poti na območju Natura 2000 Nemški Rovt naj se po končanju del v čim večji meri povrne v prvotno stanje s pogozdovanjem z avtohtonimi listavci (navadna bukev) in iglavci (bela jelka);

– Nemški Rovt: pri vzdrževanju trase daljnovoda na območju Natura 2000 Nemški rovt je treba izvajati selektivno sečnjo z ohranjanjem grmovne zarasti pod žicami daljnovoda in s postopno vedno višjimi drevesi proti robnim delom trase za zaščito novo nastalega roba gozda. Pri vzdrževanju trase naj se do območja trase dostopa po obstoječih gozdnih poteh;

– Nemški Rovt: odvečni izkopni material z območja Natura 2000 Nemški Rovt naj se sproti odvaža na deponijo izven območij Natura 2000;

– Nemški Rovt: pri daljnovodu na območju Natura 2000 Nemški Rovt in daljnovodu, ki ima na to območje Natura 2000 le daljinski vpliv, to je od stebra SM 111 do SM 116, morajo biti izolatorji na stebrih, kjer je tehnično mogoče, (nosilni stebri) obrnjeni navzdol in dolgi vsaj 60 cm, razdalja med dvema žicama oziroma prevodnikoma mora biti vsaj v horizontalni smeri najmanj 140 cm in v vertikalni smeri prav tako minimalno 140 cm;

– Bohinjska Bistrica: izkop zemljine na območju Natura 2000 Bohinjska Bistrica naj se izvaja s čim manjšimi gradbenimi stroji, s katerimi se lahko posega le na območje trase;

– Bohinjska Bistrica: izkopani material na območju Natura 2000 Bohinjska Bistrica, ki se bo zasul nazaj v gradbeno jamo, je treba začasno odlagati izven območja travišč na obeh straneh trase, z gradbeno mehanizacijo pa se ne sme posegati v travišče železniškega nasipa, razen na območju, kjer se predvideva podvrtavanje nasipa;

– Bohinjska Bistrica: odvečni izkopni material z območja Natura 2000 Bohinjska Bistrica naj se sproti odvaža izven območij Natura 2000;

– Bohinjska Bistrica: območje poškodovanega travišča na območju Natura 2000 Bohinjska Bistrica je treba po končanem posegu povrniti v obstoječe stanje, in sicer tako, da se pred začetkom del travna ruša odstrani in shrani na primerni lokaciji, prav tako se shrani plast humusa, po končanih delih pa se območje zasadi z deponirano travno rušo;

– Bohinjska Bistrica: izvajanje gradbenih del na območju Natura 2000 Bohinjska Bistrica naj poteka le v dnevnem času oziroma pri dnevni svetlobi brez uporabe umetnih svetil

POSEGI, ZA KATERE JE BIL IZVEDEN HCP (Betley, 1996)

Priloga H3: San Bruno Mountain (Okrožje San Mateo, Kalifornija)

Poseg	8500 stanovanjskih enot in poslovne površine, obseg projekta je bil kasneje zmanjšan na 2235 stanovanjskih enot
Površina študijskega območja	1537,839 ha
Vrste	– podvrsta metulja <i>Plebejus icarioides missionensi</i> ; – podvrsta metulja <i>Spegeria callipe callipe</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	1092,675 ha/87%
Glavne ugotovitve postopka	– gora je habitat redkih metuljev; – ker so posegi na gori zahtevali izgubo nekaterih habitatov metuljev, so po določitih ESA izvedli mehanizme, ki dovoljujejo razvoj na gori, hkrati pa zagotavljajo dolgoročno zaščito metuljev; – plan je oblikovan na podlagi biološke študije metuljev in potreb njihovih habitatov
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– lastniki zemljišč, nosilci razvoja; – Okrožje San Mateo; – sosednje lokalne oblasti (Južni San Francisco, Daly City, Brisbane); – varstveni odbor San Bruno Mountain
Status	Izdano dovoljenje 10(a)
Instrument varstva/strategija	– izločitev gorskega habitata (vir hrane in paritveno območje metuljev), gručasta poselitev; – obnova habitata; – upravljanje gradnje (urbani razvoj dovoljen do določene meje)

Priloga I3: Coachella Valley (Okrožje Riverside, Kalifornija)

Poseg	Več razvojnih projektov: območja poselitve, dirkalna steza
Površina študijskega območja	647,5 km ² , 328,93 km ² zasedenega habitata
Vrste	– vrsta kuščarja <i>Uma inornata</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	6879,806 ha v rezervatih (3237,556 ha peščenega habitata, ki je nastal z delovanjem vetra)/10–15%
Glavne ugotovitve postopka	– v zgodovini se je puščavski habitat kuščarja počasi krčil; – izvedene so bile biološke študije, vključno s coniranjem območja; – zavarovanje manjših, ločenih delov habitata ne bi bilo uspešno; – velikost rezervatov je bila določena tudi na podlagi študije smeri vetra in virov peska; – vsako leto v vseh treh rezervatih preverjajo število kuščarjev; – strokovnjaki so mnenja, da navedeni ukrepi ne zagotavljajo preživetja kuščarja (dolgoročna viabilnost populacije kuščarja v majhnih rezervatih ni zagotovljena, ima pa veliko večjo možnost preživetja v rezervatih kot izven njih)
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– Sunrise Development Corp.; – California Nature Conservancy; – Coachella Valley Association of Governments (CVAG) (9 mest); – Coachella Valley Ecological Reserve Foundation; – Bureau of Land Management
Status	izdano dovoljenje 10(a)
Instrument varstva/strategija	– odkup območja habitata s pomočjo pristožbin; – rezervat kuščarja (trije geografsko ločeni rezervati – s tem je bil zagotovljen genetski prenos med populacijami, obenem pa bi geografska ločitev preprečila katastrofalno izgubo celotne vrste zaradi bolezni ali naravne katastrofe). Poleg kuščarja ti rezervati predstavljajo dom tudi drugim rastlinskim in živalskim vrstam; – obnova habitata in upravljanje; – raziskovalni program; – monitoring

Priloga J3: North Key Largo (Okrožje Monroe, Florida)

Poseg	Stanovanjska poselitev (35 000 stanovanjskih enot) in marina (500-1000 plovil)
Površina študijskega območja	4856,333 ha otoka, 19,312 km dela otoka, 849,858 ha listnatega gozda
Vrste	– podvrsta metulja <i>Papilio aristodemus ponceamus</i>; – podvrsta miši <i>Peromyscus gossypinus allapcticole</i>; – podvrsta podgane <i>Neoptoma floridana smalli</i>; – ameriški krokodil (<i>Crocodylus acutus</i>)
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	717,523 ha listnatega gozda/84% obstoječega listnatega gozda
Glavne ugotovitve postopka	– povečanje kapacitet marine bi lahko povzročilo neposreden pritisk na koralni sistem (povečanje potapljanja); – pripravljene so bile biološke študije (študije populacije in razporeditve živalskih vrst); – coniranje območja je določilo omejitve; – veliko pomislekov o ustreznosti bioloških študij; – v skladu z izsledki bi bil ustreznější način varstva zavarovanje širših pasov ohranjenega habitata; – pojavilo se je vprašanje vpliva lastnikov, ki so financirali izdelavo študij; – postopek je bil unikaten (kombinacije nadzora rabe tal, ki ga izvaja okrožje in prenos pravic razvoja)
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– Florida Audubon Society; – posestniki; – Monroe County
Status	Prvotni plan ni bil nikoli sprejet, nova različica je v presoji
Instrument varstva/strategija	– coniranje in TDR; – nakupovanje zemljišč (s strani države); – gručasta poselitev v petih poselitvenih vozlih (poseg pa bi bil omejen tudi v njih, nadomeščanje habitatov v zavarovanih conah) ; – omejitev odstranjevanja visoko kvalitetnega listnatega gozda; – nadzor in odstranitev eksotičnih rastlin; – odstranitev ceste (za vzpostavitev starih vodnih režimov) in druge obnove habitatov (preoblikovanje rečnih bregov, kar bi omogočilo gnezdenje krokodilom); – raziskovalni program, – monitoring

Priloga K3: Metro–Bakersfield (Kalifornija)

Poseg	Plan celotne doline
Površina študijskega območja	1048,95 km ²
Vrste	– vrsta lisice <i>Vulpes macrotis</i>; – vrsta kuščarja <i>Gambelia sila</i>; – podvrsta glodalca <i>Dipodomys nitratooides nitratooides</i>; – vrsta veverice <i>Ammospermophilus nelsoni</i>; – vrsta opuncije <i>Opuntia basilaris</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Načrtovanih 6070,417 ha/ načrtovana nadomestitev prvotnega habitata: 1,214 ha za vsak uničen habitat
Glavne ugotovitve postopka	– populacija lisice se je močno zmanjšala; – poleg lisice so bile v plan vključene tudi druge živalske in rastlinske vrste; – predlagani plan bo dovoljeval posege v območjih zunaj obrečne ravnice Kern River (pomemben selitveni koridor populacij lisice) in območij znotraj Kern Water Bank; – podpora javnosti, tudi ker gre za varovanje »ljubke« vrste
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– mesto Bakersfield; – Kern County; – glavni nosilci razvoja/zveza gradbenih podjetij; – Nature Conservancy; – Sierra Club
Status	V postopku
Instrument varstva/strategija	– obnova rečnih bregov, ki so v lasti države (v prvotni habitat); – dodatni nakupi s pomočjo pristožbin; – ročno izkopavanje brlogov, ki jih lisica potrebuje

Priloga L3: San Diego (Kalifornija)

Poseg	Avtoceste, nasipi, protipoplavni objekti, mostovi
Površina študijskega območja	8093,889 ha obrežnega habitata v štirih porečjih; okoli 2021,472 ha obstoječega habitata vrste (<i>Vireo belli pusillus</i>)
Vrste	– podvrsta ptice <i>Vireo belli pusillus</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Načrtovanih je minimalno 3642,250 ha habitata vrste ptice (6070,417–8903,278 ha celotnega obrežnega habitata-vrbovja)/ 140% (načrtovanih 40% rast habitata vrste ptice; majhna rast v obrežnem območju, vendar je glavna rast habitata vrste ptice zaradi naraščanja razmerja vrste ptice do obrežnega habitata)
Glavne ugotovitve postopka	– ptica selivka; – dvotirni planski postopek, ki se je začel z obširnimi upravljaljskim planom (preiskava podatkov o obstoječih parih in razširjenost habitata ter podaja kvantitativnih ciljev za vsako rečno dolino; širši program za zagotavljanje nadaljnega obstoja vrste, analiza in ovrednotenje širše ogroženosti ptic in njihovih habitatov – identificira projekte, ki bi lahko vplivali na vrsto in njen habitat; – predstavljene so ciljne številke parov: 5000 gnezditvenih parov – minimalna viabilna populacija); – sledil je podrobnejši HCP za vsako od 4 rek. HCP je razdelil območja na območja planiranja, ki so temeljila na pomembnih habitatnih kategorijah, cilji varstva so za vsako od dolin različni; – število in območje populacije vrste ptice se je močno skrčilo (nadomeščanje habitata z urbani in kmetijskimi površinami, povečava območja in števila kompetitorske in parazitske ptice vrste); – veliko nasprotovanje lastnikov, zato je bil HCP za eno od rek izpuščen iz regionalnega plana; – opazovalci so menili, da bi se bilo treba poslužiti pristopa varovanja več vrst, da se dodatno presoja vsak projekt posebej in da se za vsakega posebej določajo omilitveni ukrepi, pojavi se pa tudi vprašanje, ali je varstvo s pomočjo omilitvenih ukrepov zadostno in kakšen bo kumulativen vpliv načrtovanih projektov na vrsto in strukturo habitata
Alternative	Obdelanih je bilo več alternativ
Ključni udeleženci	– San Diego Association of Governments; – Development Community; – Sierra Club; – Abudon Society; – County League of Women Voters; – U. S. Army Corps of Engineers
Status	V postopku (vendar ne za celotno območje – za vse reke, ki so bile predmet študij)
Instrument varstva/strategija	– namembnost zemljišč/obnova habitata (več nadomeščanja izgubljenih habitatov, manj pridobivanja habitata s plačevanjem pristojbin); – robno območje okoli območja habitatov in lokalni nadzor rabe tal; – upravljanje z vrsto Cowbird (kompetitor) ; – upravljanje: pregled projektov, ki bi lahko vplivali na vrsto ptice (projekt posredno ali neposredno vpliva na vrsto, habitat vrste ali planiran obseg habitata; ali se je plan izognil vplivu na vrsto, habitat ali planiran obseg habitata in če ga je minimaliziral; ni predlagane omilitve; vpliv projekta na vrsto, habitat vrste in planirani habitat, sprejeti so bili omilitveni ukrepi, nadomestitev habitata; – oblikovanje/obnova habitata)

Priloga M3: Balcones Canyonlands Conservation Plan (Austin, Teksas)

Poseg	Poselitvena območja za 45 000 enot, ceste
Površina študijskega območja	2564,1 km ² v okrožju Travis
Vrste	– vrsta ptice <i>Vireo atricapilla</i>; – vrsta ptice <i>Dendroica chrysoparia</i>; – vrsta škorpijona <i>Microcre-agris texana</i>; – vrsta pajka <i>Tayshaneta myopica</i>; – vrsta hrošča <i>Rhadine persephone</i>; – vrsta hrošča <i>Texamauirops reddelli</i>; – (<i>Texella reddelli</i>); – amorfa vrste <i>Amorpha roemeriana</i>; – (<i>Philadelphus ernestii</i>); – vrsta križnice <i>Streptanthus bracteatus</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Predlagano – 11800,890 ha (minimalno)
Glavne ugotovitve postopka	– kanjon je dom dveh vrst ogroženih selitvenih ptic, na tem območju je bilo najdenih tudi 6 vrst jamskih nevretenčarjev in 2 rastlinski vrsti; – prikazane so potrebe habitatov 10 ogroženih vrst; – zbiranje podatkov o rabi tal; – plan temelji na pomembnosti populacije v območju in razsežnosti ogroženosti vrst; – študije o bioloških in habitatnih zahtevah ptic selivk, botanične študije in študije podzemnih jamskih ekosistemov, zaključki teh študij so bili vključeni v primerjalne biološke predloge; – presoja vsebuje priporočila o potrebni velikosti in karakteristikah varstva habitata; – minimalna varovana območja so ocenjena za vsako obravnavano vrsto; – prekrita so bila različna habitatna območja in določena območja in lokacije, kjer bi bile zadovoljene potrebe določenih vrst (GIS); – oblikovanje rezervatov; – študijsko območje je bilo razdeljeno na več makro območij, z analizami kvalitete habitata vrst, lociranega v vsakem od njih; – na novo pridobljena in izločena zemljišča se priključijo območjem, ki so že zavarovana; – plan je na podlagi analiz in predlogov določil prioriteta območja varstva; – predlagani sistem varstva bo vključeval 6 zavarovanih enot; – sistem varstva določa krovne varstvene enote, ki so ključne za oblikovanje rezervatov; – podroben načrt upravljanja bi se pripravil za vsako zavarovano enoto; – pripravljene morajo biti presoje vplivov na okolje; – okoljevarstvenike skrbi fragmentacija naravnih sistemov
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– Texas Nature Conservancy; – Sierra Club, – Audubon Society; – Earth first!, – mesti Austin in okrožja Travis, Williamson, Hays in Burnet, – Texas General Land Office, – teksaška skupnost Capital Area Builders

SE NADALJUJE

NADALJEVANJE	
Status	V postopku
Instrument varstva/strategija	– nakup območij habitata; – sistem rezervatov; – nadzor rabe tal prek predpisov s področja voda; – nadzor vrste Cowbird

Priloga N3: Okrožje Clark (Nevada)

Poseg	Poselitev
Površina študijskega območja	20202 km ² ; 20234.72 km ² želve (<i>Gopherus agassizii</i>)
Vrste	– vrsta želve <i>Gopherus agassizii</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	323755,564 ha do 404694,456 ha zemljišč v lasti BLM
Glavne ugotovitve postopka	– populacija želve je v zadnjih letih močno upadla zaradi izgube habitata (posledica večje poselitve, degradacije habitata, smrti želv); – izdano je bilo znanstveno dovoljenje za omejen poseg na habitatu želve, preselitev želv z zemljišč; – ustanovljen je bil raziskovalni program za raziskave želv; – skupina biologov bo ocenila vsakega od zemljišč, da bi ugotovila njihov pomen za puščavsko želvo; – težko je bilo oceniti vpliv gradnje, ki se je že začela; – večina nepozidanih zemljišč v območju je predstavljala potencialni habitat želve; – priprava bioloških študij; – kratkoročni HCP; – območja habitata želve, ki bi se prioriteto zavaroval, so bila določena, na to se je osredotočilo tudi kratkoročno varstvo habitata (dovoljenje za poseg); – varovana območja so zajemala 20-več kot 250 želv/miljo²; – določeni sta bili dve prioritetni območji; – kratkoročni HCP je ustanovil varstvene ustanove, ki so morale tudi po nadaljevanju posega doseči ugodno stanje; – habitat bi moral biti zavarovan prek različnih nadzorov rabe tal. Vsak predlog razvoja bi vključeval predloge za ohranitev želve in finančne vire za premestitev želv; – letni plan upravljanja bi bil pripravljen za vsako varovano območje, vključeval pa bi tudi vzdrževanje, določeno rabo tal in biološki monitoring; – določitev primerne habitata želve v regiji. Pripravljeno je bilo kartiranje habitata želve; – v tem primeru se je dokončal začasni ali vmesni kratkoročni HCP, medtem pa se je pripravljala dolgoročni HCP; – drugi nosilci posegov močno nasprotujejo vsaki dodatni omejitvi rabe tal; – večkrat je bila tudi uporabljena možnost omejevanja razvoja od projekta do projekta (konzultacije po Sekciji 7), omilitveni ukrepi
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– Okrožje Riverside in vključena mesta; – Sierra Club; – Bureau of Land Management; – zveza gradbenih podjetij
Status	V postopku
Instrument varstva/strategija	– odobren kratkoročni HCP; – nakup zemljišč, sistem rezervatov (dovoljen le poseg zunaj varovanih območij (z omilitvenimi ukrepi) in le takrat, ko je pri pripravi plana sodelovala lokalna oblast), omejitev velikosti posega; – četrtno pregledovanje sprememb habitata

Priloga O3: Eastern Riverside County (Kalifornija)

Poseg	Stanovanjska poselitve
Površina študijskega območja	Približno 8903,278 ha v 10 študijskih območjih na območju velikem približno 40469,446 ha
Vrste	– vrsta glodalca <i>Dipodomys stephensi</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Ocenjeno 4046,945 ha–6070,417 ha/ Ocenjeno 50%
Glavne ugotovitve postopka	– zaradi bližine habitata ogrožene vrste je prišlo do konflikta s potrebo po stanovanjih; – izguba habitata vrste se je pojavila zaradi kmetijskih dejavnosti, nasipavanja za potrebe infrastrukture in poselitvenih območij; – zaradi razdrobljenosti na majhne površine in pomanjkanja koridorjev med njimi, je prišlo do osamitve populacije; – problem predstavlja tudi gojenje glodavcev, invazivnih tujerodnih rastlin in naraščanje števila domačih živali; – biološke študije in študije rabe tal; – večina potencialnega habitata je v območjih, ki niso vključena v območje HCP; – dvofazni postopek: vmesni HCP in dolgoročni HCP, kratkoročni plan je bil sprejet; – 10 študijskih območij; – med postopkom so se meje habitata od predlaganih precej spremenile, zato so upoštevali biološko primernost zemljišč, vključno z robnimi območji in koridorji – varstvo potencialnega habitata), relativno združljivost rabe tal; – večina študijskih območij zajema tudi druge zavarovane vrste; – predlog spremembe meja študijskih območij ni bil v celoti sprejet; – med pripravo kratkoročnega HCP so bile izvedene bolj podrobne biološke raziskave in raziskave rabe tal, računalniški model za določitev minimalne površine, ki je potrebna za zavarovanje vrste, kot tudi določitev optimalnega varstvenega oblikovanja in konfiguracije rezervata; – določali so število rezervatov, njihovo povezanost, širino buferjev in površino potencialnega habitata, ki bi jo moral posamezen rezervat vključiti; – plan je zajemal podrobne analize območij habitata, ki trenutno niso zavarovana in se ne upravljajo; – potencialna varovana območja so temeljila na predpostavkah: biološko je treba zagotoviti povezavo med območji habitata do največje možne zagotovljene viabilnosti vseh območij; – predvideno je bilo podrobnejše kartiranje rastlinskih vrst, inventarizacija in vzorčenje prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst v predlaganih varovanih območjih, podrobnejše evidentiranje nevarnosti varovanemu območju, načrti upravljanja za vsak predlagan rezervat ali koridor in priprava bolj formalnega HCP za varstvo večih vrst; – plan je naletel na nestrinjanje javnosti in ni bil sprejet
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– Okrožje Riverside in vključena mesta; – Sierra Club; – Bureau of Land Management; – zveza gradbenih podjetij
Status	V postopku
	SE NADALJUJE

NADALJEVANJE

Instrument varstva/strategija

- odobren kratkoročni HCP;
- nakup zemljišč, sistem rezervatov (dovoljen le poseg zunaj varovanih območij (z omilitvenimi ukrepi) in le takrat, ko je pri pripravi plana sodelovala lokalna oblast), omejitev velikosti posega;
- četrtno pregledovanje sprememb habitata

Priloga P3: Valley Floor v okrožju Kern

Poseg	Plan celotne doline
Površina študijskega območja	Približno 8288 km ²
Vrste	– vrsta lisice <i>Vulpes macrotis</i>; – vrsta kuščarja <i>Gambelia sila</i>; – vrsta glodalca <i>Dipodomys ingens</i>; – podvrsta rovke <i>Sorex ornatus relictus</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Prezgodaj v postopku
Glavne ugotovitve postopka	– varovanje več živalskih vrst (ogroženih in tistih, ki še nimajo statusa) in nekaterih ogroženih vrst rastlin; – obvezna izdelava poročila o vplivih na okolje; – osnutek plana identificira splošne strategije za omilitve vplivov na te vrste, predstavlja primerjalni inventar zavarovanih vrst v okrožju in lokacije njihovih primarnih habitatov. Glede na habitat ogroženih vrst so določene 3 ločene planske regije, vsaka predstavlja drugačne ekološke pogoje, v vsaki regiji se pojavlja druga skupina ogroženih vrst; – element ogroženih vrst, ki je bil enkrat sprejet, bo zagotavljal smernice za vse bodoče dejavnosti v okrožju in dejavnosti, ki se nanašajo na ogrožene vrste; – varstvo ogroženih vrst bo sprejeto prek podrobnejših HCP-jev, okrožje bo pripravilo HCP za vsako od regij ali subregij; – priprava teh HCP-jev se prične s pripravo temeljnih študij in podrobnih kart, ki identificirajo območja habitatov in območja, na katera se bo v prihodnosti osredotočilo varstvo; – vsa zemljišča v študijskem območju so bila okarakterizirana po kvaliteti habitata; – pripravili so analize različnih dejavnosti, ki ogrožajo varstvo in razporeditev bodoče nezdružljivosti med vrstami in različno rabo tal; – omilitvene (alternativne) strategije in dejavnosti
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– naftne in plinske družbe, – Farm Bureau, – varstvo narave, – razvojna skupnost, – BLM kalifornijska energetska komisija, – skupnost mesta Aubudon
Status	V postopku
Instrument varstva/strategija	– sistem varovanih zemljišč (drugače prezgodaj v postopku)

Priloga R3: Marina (Kalifornija)

Poseg	Plan ureditve obale
Površina študijskega območja	253,339 ha
Vrste	– podvrsta metulja <i>Euphilotes enoptes smithi</i>; – podvrsta kuščarja <i>Amniella pulchra nigra</i>
Površina varovanega habitata/ Delež obstoječega varovanega habitata	Načrtovanih 174,019 ha/78%
Glavne ugotovitve postopka	– združili so postopka HCP in LCP; – zavarovali so koridorje habitatov (zagotovljena povezava med dvema območjema habitatov), določili so robno cono okoli novo pozidanih zemljišč
Alternative	Ne
Ključni udeleženci	– lastniki zemljišč; – California Department of Parks; – Regional Park Authority; – Marina City
Status	V postopku
Instrument varstva/strategija	– omejevanje poselitev na zavarovanih območjih; – preostali varovani habitat bo predan varstveni skupini

